

**Česká zemědělská univerzita v Praze**

**Provozně ekonomická fakulta**

**Katedra práva**



**Diplomová práce**

**Úloha a postavení starosty obce**

**Bc. Anna Vebrová**

© 2021 ČZU v Praze

## ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Anna Vebrová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

**Úloha a postavení starosty obce**

Název anglicky

**The role and position of the mayor of the municipality**

---

### Cíle práce

Cílem diplomové práce je na základě analýzy právní úpravy vyhodnotit problematiku úlohy a postavení starosty obce z hlediska jeho postavení, pravomocí, odpovědnosti starosty jako představitele obce, vztahů k ostatním orgánům obce a způsobu volby starosty. Praktická část práce bude ověřením teoretických poznatků ve vybaných obcích.

### Metodika

Shromáždění a prostudování literatury pro zpracování zadané práce s využitím metody excerptce

- Roztřídění získaných poznatků dle předem stanovených klíčových znaků a provedení obsahové analýzy právních textů jednotlivých částí
- Získání podkladů pro analytickou část práce – konzultace s odborníky, rozhovory, statistická data.
- Vyhodnocení získaných dat metodou syntézy pro zpracování aplikační části práce.
- Sumarizace výsledků, vlastní zjištění.
- Vyhodnocení, diskuze a závěr s využitím metody komparace a syntézy teoretické a aplikační části práce.

## Doporučený rozsah práce

60-80

## Klíčová slova

obec, odpovědnost starosty, orgány obce, právní postavení starosty, působnost obce, starosta, územní samospráva

---

## Doporučené zdroje informací

- BALÍK, Stanislav. Komunální politika: Obce, aktéři a cíle místní politiky. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2009, 256 s. ISBN 978-80-247-2908-4
- ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPÍK, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2010, 240 s. ISBN 978-80-247-7377-3
- KOČÍ, R. Obecní samospráva v České republice. Praha: Leges, 2012. ISBN 978-80-87576-28-1
- KOPECKÝ, M. Právní postavení obcí a krajů – základy komunálního práva. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. ISBN 978-80-7357-561-8., s.392
- KOPECKÝ, M., PRŮCHA, P., HAVLAN, P., JANEČEK, J. Zákon o obcích. Komentář. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017, 376 s. ISBN 978-80-7552-862-9
- PAVLÍK, M. Jak úspěšně řídit obec a region: cíle, nástroje, trendy, zahraniční zkušenosti. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-5256-3., s. 160
- POTMĚŠIL, FUREK, HEJČ, CHMELÍK. Zákon o obcích. Komentář. H.C. Beck. 2019, ISBN 978-80-7400-739-2, s. 864

---

## Předběžný termín obhajoby

2020/21 LS – PEF

## Vedoucí práce

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

## Garantující pracoviště

Katedra práva

---

Elektronicky schváleno dne 22. 9. 2020

**JUDr. Jana Borská, Ph.D.**

Vedoucí katedry

---

Elektronicky schváleno dne 21. 10. 2020

**Ing. Martin Pelikán, Ph.D.**

Děkan

V Praze dne 08. 03. 2021

### **Čestné prohlášení**

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Úloha a postavení starosty obce" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 26. 3. 2021

---

### **Poděkování**

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí práce JUDr. Janě Borské, Ph.D. za její připomínky, trpělivost a čas, který věnovala mé diplomové práci. Dále bych ráda poděkovala Ing. Pavlíně Zrůbkové za její odborné rady a pomoc v oblasti výzkumu. Chtěla bych také poděkovat své rodině za podporu, a především mému otci JUDr. Janu Vebrovi za pomoc a doprovod při cestách v rámci výzkumu. Ráda bych také poděkovala všem starostům a starostkám, kteří se zúčastnili výzkumu a poskytli praktické poznatky.

# Úloha a postavení starosty obce

## Abstrakt

Diplomová práce se zabývá úlohou a postavením starosty obce. Práce je rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou. V teoretické části je využita popisná metoda a metoda obsahové analýzy právních textů ke zpracování postavení starosty obce, a to z hlediska jeho vztahů mezi ostatními orgány, jeho pravomocí a povinnostmi. Dále odpovědnosti vyplývající z funkce starosty, odměňování za výkon funkce a úlohy starosty, volby starosty a problematiky střetu zájmů. V této části je zpracováno i postavení starosty a obce v systému veřejné správy. V rámci praktické části autorka využila kvalitativních metod k zjištění pohledů a stanovisek starostů obcí vůči úloze a postavení starosty obce. Nástroji kvalitativní metody byly polostandardizované rozhovory a anketa. Oblast, která byla zvolena pro výzkum, se nachází v Jihočeském kraji, konkrétně Svazek obcí regionu Písecko. Výstupem praktické části je potvrzení náročnosti funkce starosty s ohledem na byrokratickou zátěž, odpovědnost spojenou s funkcí a omezením především osobního života. Nedílnou součástí této části jsou stanoviska starostů na povinnost majetkového přiznání. Z provedeného výzkumu vyplývá, že starostům vadí zejména dvě skutečnosti. Zaprvé se jedná o veřejný přístup k údajům a zadruhé nadbytečné vyplňování údajů. Nadbytečnost vyplývá z byrokratické zátěže a stížnosti starostů mají základ v nepropojenosti digitální podoby veřejných rejstříků mezi sebou. Z tohoto důvodu jsou součástí diplomové práce autorkou navržena opatření, která mohou přispět k možné právní úpravě týkající se zákona o střetu zájmů.

**Klíčová slova:** obec, odpovědnost starosty, orgány obce, právní postavení starosty, působnost obce, starosta, územní samospráva

# **The role and position of the mayor of the municipality**

## **Abstract**

The diploma thesis deals with the role and position of the mayor of the municipality. The thesis is divided into two parts, theoretical and practical. The theoretical part uses a descriptive method and a method of content analysis of legal texts to process the position of the mayor of the municipality, in terms of his relations between other bodies, his powers and duties. Furthermore, responsibilities arising from the function of the mayor, remuneration for the execution of the function and role of the mayor, the election of the mayor and the issue of conflict of interest. This part also deals with the position of the mayor and the municipality in the system of public administration. In the practical part, the author used qualitative methods to find out the views and opinions of mayors on the role and position of the mayor. The tools of the qualitative method were semi-standardized interviews and a survey. The area that was selected for research is in the South Bohemian Region, specifically the Union of Municipalities of the Písek Region. The outcome of the practical part is the confirmation of the complexity of the function of the mayor regarding the bureaucratic burden, responsibility associated with the function and the restriction of personal life. An integral part of this part are the opinions of mayors on the obligation to financial disclosure. The research shows that mayors are mainly bothered by two facts. Firstly, there is public access to data and secondly, redundant data filing. Redundancy arises from bureaucratic burdens, and mayors' complaints are based on the incoherence of the digital form of public registers. For this reason, the thesis includes measures proposed by the author, which may contribute to possible legislation on the law of conflict of interest.

**Keywords:** municipality, responsibility of the mayor, municipal authorities, legal position of the mayor, competence of the municipality, mayor, territorial self-government

# Obsah

<b>1 Úvod.....</b>	<b>11</b>
<b>2 Cíl práce a metodika .....</b>	<b>12</b>
2.1 Cíl práce .....	12
2.2 Metodika .....	12
<b>3 Teoretická východiska .....</b>	<b>16</b>
3.1 Postavení starosty obce .....	16
3.1.1 Vztahy mezi obecními orgány a starostou obce .....	16
3.1.2 Pravomoci a povinnosti starosty obce .....	18
3.1.3 Pracovněprávní poměr .....	21
3.1.4 Odpovědnost starosty vyplývající z funkce .....	21
3.1.5 Odměňování starostů a zastupitelů .....	24
3.1.6 Úloha starosty obce.....	26
3.1.7 Způsob volby starosty obce .....	27
3.1.8 Sřet zájmů .....	29
3.2 Obec jako součást veřejné správy .....	30
3.2.1 Vymezení obce .....	30
3.2.2 Působnost obce .....	32
3.2.3 Členění obcí .....	34
3.2.4 Orgány obce.....	35
<b>4 Praktická část .....</b>	<b>39</b>
4.1 Základní informace o obcích.....	39
4.1.1 Městys Bernartice .....	39
4.1.2 Obec Boudy .....	40
4.1.3 Obec Čimelice.....	41
4.1.4 Obec Kostelec nad Vltavou .....	42
4.1.5 Obec Lety.....	43
4.1.6 Město Mirovice.....	44
4.1.7 Obec Miřovice .....	45
4.1.8 Obec Nerestce .....	46
4.1.9 Město Písek.....	47
4.1.10 Obec Zvíkovské Podhradí.....	48
4.1.11 Přehled analyzovaných obcí a měst – shrnutí.....	49
4.2 Analýza rozhovorů se starosty obcí .....	52
4.2.1 Dopady koronavirové krize na obec .....	52
4.2.2 Úspěchy jednotlivých starostů .....	55
4.2.3 Pracovní činnosti.....	56

4.2.4	Funkce starosty a problémy z ní vyplývající .....	58
4.2.5	Přímá volba starostů.....	59
4.2.6	Odměna za výkon funkce starosty .....	61
4.2.7	Rozsah povinností starostů podle typů obcí .....	63
4.2.8	Čerpání informací pro výkon funkce starosty.....	65
4.2.9	Administrativní vytíženost starostů .....	66
4.2.10	Povinnost majetkového přiznání.....	67
4.2.11	Omezení z výkonu funkce starosty.....	69
4.2.12	Odpovědnost za škodu .....	71
4.3	Zhodnocení anketního šetření mezi starosty obcí .....	72
<b>5</b>	<b>Výsledky a diskuse .....</b>	<b>88</b>
5.1	Vyhodnocení rozhovorů se starosty .....	88
5.2	Vyhodnocení anketního šetření mezi starosty.....	90
<b>6</b>	<b>Závěr.....</b>	<b>93</b>
<b>7</b>	<b>Seznam použitých zdrojů .....</b>	<b>95</b>
7.1	Literatura .....	95
7.2	Právní předpisy.....	96
7.3	Internetové zdroje.....	97
<b>8</b>	<b>Přílohy.....</b>	<b>104</b>

## Seznam grafů

Graf č. 1	Pracujete jako uvolněný/á nebo neuvolněný/á starosta/ka?.....	73
Graf č. 2	Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání? .....	74
Graf č. 3	Jaké informační zdroje důležité pro výkon funkce starosty využíváte? Označte, jak často je využíváte. ....	75
Graf č. 4	Využíváte nějaký typ poradenství v oblasti práva? .....	76
Graf č. 5	Jaký máte názor na rozsah Vašich povinností oproti starostům jiných typů obcí? .....	77
Graf č. 6	Nastal během Vaší funkce nějaký případ, který jste musel/a řešit z hlediska odpovědnosti za škodu způsobenou obcí? .....	78
Graf č. 7	Jak vnímáte povinnost majetkového přiznání plynoucího ze zákona o střetu zájmů?.....	78
Graf č. 8	Je podle Vašeho názoru finanční ohodnocení práce starosty/ky adekvátní? .....	79
Graf č. 9	Jaký máte názor na přímou volbu starosty?.....	80
Graf č. 10	Vyjádřete prosím míru svého souhlasu či nesouhlasu s následujícími výroky ..	81
Graf č. 11	Kolik času z Vaší pracovní náplně tvoří administrativní činnosti? (v %) .....	83
Graf č. 12	Jak byste definoval/a Vaši úlohu z funkce starosty/ky - 1. místo.....	85
Graf č. 13	Jak byste definoval/a Vaši úlohu z funkce starosty/ky - 2. místo.....	85
Graf č. 14	Jak byste definoval/a Vaši úlohu z funkce starosty/ky - 3. místo.....	86
Graf č. 15	Jak byste definoval/a Vaši úlohu z funkce starosty/ky - 4. místo.....	87

## Seznam tabulek

Tab. č. 1 Výše hrubé odměny v celých Kč .....	26
Tab. č. 2 Rozpočet městyse Bernartice za období let 2015-2019 (v tis. Kč).....	40
Tab. č. 3 Rozpočet obce Boudy za období let 2015-2019 (v tis. Kč).....	41
Tab. č. 4 Rozpočet obce Čimelice za období let 2015-2019 (v tis. Kč).....	42
Tab. č. 5 Rozpočet obce Kostelec nad Vltavou za období let 2015-2019 (v tis. Kč).....	43
Tab. č. 6 Rozpočet obce Lety za období let 2015-2019 (v tis. Kč) .....	44
Tab. č. 7 Rozpočet města Mirovice za období let 2015-2019 (v tis. Kč) .....	45
Tab. č. 8 Rozpočet obce Mišovice za období let 2015-2019 (v tis. Kč).....	46
Tab. č. 9 Rozpočet obce Nerestce za období let 2015-2019 (v tis. Kč).....	47
Tab. č. 10 Rozpočet města Písek za období let 2015-2019 (v tis. Kč) .....	48
Tab. č. 11 Rozpočet obce Zvíkovské Podhradí za období let 2015-2019 (v tis. Kč) .....	49
Tab. č. 12 Přepočtení rozlohy v hektarech na jednoho obyvatele .....	50
Tab. č. 13 Přepočtení celkových příjmů v Kč na jednoho obyvatele .....	51
Tab. č. 14 Přepočtení celkových výdajů v Kč na jednoho obyvatele .....	52
Tab. č. 15 Výše náhrady škody k výdělku jednotlivých starostů (v celých Kč po zaokrouhlení) .....	72

## Seznam použitých zkratek

ČOV	Čistička odpadních vod
ČR	Česká republika
Hl. m. Praha	Hlavní město Praha
LZPS	Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod
NOZ	Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
ODS	Občanská demokratická strana
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
Trestní zákoník	Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník
ÚSC	Územní samosprávný celek
Ústava ČR	Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR
Zákon o střetu zájmů	Zákon č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů
Zákoník práce	Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce
ZO	Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

# 1 Úvod

Území celé České republiky (dále jen ČR) se skládá ze základních územních samosprávných celků (dále jen ÚSC), kterými jsou obce. V čele každé obce stojí starosta, který je reprezentativním orgánem a je volen členy zastupitelstva obce jakožto nejvyšším samosprávným orgánem. Z tohoto důvodu je tomuto orgánu sám starosta zodpovědný. Starosta obce z postavení reprezentativního orgánu ovšem nedisponuje mnoho pravomocemi, o kterých může sám rozhodovat. Většinu těchto pravomocí je možné uplatňovat pouze po řádném odsouhlasení zastupitelstva obce. Základní pravomocí starosty, se kterou se pojí jeho funkce, je zastupování obce navenek. Proto může docházet k situacím, kdy si občané obce chybně myslí, že starosta obce je jejím nejvyšším orgánem a jsou s jeho osobou spojeny úspěchy i neúspěchy nebo jsou na něj cíleny osobní útoky právě ze strany občanů v záležitostech, které starosta ze své funkce nemůže řešit ani ovlivnit. Z funkce starosty vyplývá i odpovědnost, vedle odpovědnosti vůči zastupitelstvu je to pak odpovědnost za škodu, za trestný čin nebo občanskoprávní odpovědnost. S narůstající byrokratickou zátěží se starosta musí věnovat i administrativním činnostem, které jsou poměrně časově náročné. Dále může vykonávat funkci nezřízených orgánů a v důsledku toho i záležitosti v přenesené působnosti, a to především v menších obcích, ve kterých není zřízen úřednický aparát s dostatečným počtem zaměstnanců a agend. Z těchto důvodů je nutné, aby starosta hlavně v menší obci měl všeobecné znalosti, které se týkají celkového chodu obce. Je podstatné, aby starosta byl za veškerou svou odpovědnost a výkon funkce patřičně odměněn. Odměna se však liší podle výkonu funkce, tedy odměna za uvolněnou a neuvolněnou funkci starosty, a podle počtu obyvatel v dané obci. Může však nastat situace, ve které starosta musí vykonávat neuvolněnou funkci právě kvůli výši odměny s ohledem na rozpočet obce, ačkoliv by mohl vykonávat funkci uvolněnou. Vzhledem k úloze a postavení starosty obce je v ČR velmi diskutované téma přímé volby starosty, tj. starosta volený občany obce. Vyplývá z toho přímá odpovědnost vůči voličům, kteří by zvolenému starostovi věřili a vkládali do něj svá očekávání. Je nesporné, že je nutné přímou volbu v případě jejího zavedení zorganizovat, ošetřit a nastavit zákonné mantinely, aby nedocházelo k ovlivňování volebního procesu.

Toto téma bylo autorkou práce zvoleno především z důvodu ucelení poznatků o úloze a postavení starosty, pochopení jeho činností v rámci výkonu jeho funkce a v neposlední řadě z důvodu, že se autorka práce zajímá dlouhodobě o danou problematiku.

## 2 Cíl práce a metodika

### 2.1 Cíl práce

Cílem diplomové práce je na základě analýzy právní úpravy vyhodnotit problematiku úlohy a postavení starosty obce z hlediska jeho postavení, pravomocí, odpovědnosti starosty jako představitele obce, vztahů k ostatním orgánům obce a způsobu volby starosty. Praktická část bude ověřením teoretických poznatků ve vybraných obcích.

Cílem **teoretické části** je zpracování právní úpravy postavení starosty obce, který je jejím představitelem, a postavení obce ve veřejné správě.

1. dílčí cíl: Charakterizovat postavení starosty obce jako představitele obce, jaké jsou vzájemné vztahy mezi ním a ostatními obecními orgány.

2. dílčí cíl: Vymezení jednotlivých pravomocí a odpovědnosti vyplývající z funkce starosty.

3. dílčí cíl: Provést analýzu způsob volby starosty (volba z řad členů zastupitelstva x přímá volba starosty občany obce).

4. dílčí cíl: Vymezení základních pojmů a definic, které souvisí s obecním zřízením. Zejména vymezení obce ve veřejné správě, rozsahu výkonů samostatné a přenesené působnosti, jakým způsobem jsou obce v ČR členěny (obec, městys, město, statutární město, hlavní město Praha) a jaké jsou orgány obce.

Cílem **praktické části** bude aplikace teoretických poznatků v praxi.

1. dílčí cíl: Vymezení a charakteristika vybraných obcí Svazku obcí regionu Písecko v Jihočeském kraji z hlediska postavení ve veřejné správě, rozsahu výkonu přenesené působnosti, o jaký druh obce se jedná, vymezení jejich jednotlivých orgánů.

2. dílčí cíl: Zkoumat informovanost starostů a jejich pohledů na jednotlivé problematiky, které se týkají jejich funkce.

### 2.2 Metodika

Diplomová práce bude rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou. Teoretická část bude zpracována na základě zákonů, odborné literatury a internetových zdrojů související s tímto tématem. Stěžejním zákonem bude především zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (dále jen ZO), ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR (dále jen Ústava ČR), ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod (dále jen LZPS), zákon č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů (dále jen zákon o střetu zájmů), zákon č. 40/2009 Sb., trestní

zákoník (dále jen trestní zákoník), zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce (dále jen zákoník práce), zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen NOZ) a další zákony, které budou uvedeny v seznamu použitých zdrojů. Autorka využije komentáře k zákonům, články časopisu *Moderní obec*, které se zabývají problematikou obecního zřízení, tedy i postavením starosty obce. Dalšími zdroji budou metodická doporučení na stránkách Ministerstva vnitra ČR. Pro citace budou využívány poznámky pod čarou.

V první řadě bude proveden sběr, shromáždění a nastudování zdrojů, literatury a právních pramenů, které souvisí s danou problematikou a vymezují pojmy jako vztah mezi starostou a obecními orgány, pravomoci a povinnosti, odpovědnost vyplývající z funkce starosty, odměňování, střet zájmů, způsob volby starosty nebo osobnostní a manažerské předpoklady. Shromážděná data budou roztríděna podle klíčových slov, sjednocena a seřazena podle stanovených kritérií. Následně bude autorkou práce provedena popisná metoda a obsahová analýza právních textů pro zpracování teoretické části. Tato část bude následně rozdělena do jednotlivých kapitol, které budou seřazeny tak, aby byl získán ucelený pohled na úlohu a postavení starosty obce a dále na postavení starosty a obce v systému veřejné správy. Informace rozebrané v teoretické části budou využity k aplikaci v praktické části.

Pro zpracování teoretické části práce budou využity jako hlavní metody popisná metoda, obsahová právní analýza a následná sumarizace dat, která budou uvedena v seznamu použitých zdrojů.

Pro zpracování praktické části práce bude provedena analýza informací o vybraných obcích, které budou dostupné na webových stránkách obcí, Českém statistickém úřadě, webové stránce *Volby.cz* a v případě potřeby na dalších webových stránkách dostupných na internetu k získání prvotních dat. Informace o jednotlivých obcích budou sloužit k vymezení odlišností, např. rozlohou či demografickými údaji.

V praktické části bude dále využita kvalitativní metoda pro zjištění názorů a pohledů starostů vybraných obcí na problematiku vztahující se k jejich úloze a postavení. Nástrojem bude polostandardizovaný rozhovor spočívající v předem připravených primárních otázkách a tazatel podle odpovědí respondenta klade doplňující otázky pro získání dalších detailů.<sup>1</sup> Otázky budou směřovány na oblasti dopadů koronavirové krize, která provází obce od jarních měsíců po celý rok 2020, dále záležitostí, které považují

---

<sup>1</sup> MAJEROVÁ, Věra. MAJER, Emerich. *Kvalitativní výzkum v sociologii venkova a zemědělství. Část I.* Česká zemědělská univerzita v Praze: Provozně ekonomická fakulta, 2006, s. 69. ISBN 80-213-0507-X.

starostové jako za své mimořádné úspěchy, pracovních činností, problémů a omezení vyplývajících z jejich funkce. Otázky budou také směřovány na přímou volbu starosty, výši odměny za výkon funkce starosty, povinnosti vyplývající z jejich funkce. Dále na informační zdroje důležité pro výkon funkce, rozsah administrativních činností, povinnost majetkového přiznání a odpovědnost za škodu způsobenou obci. Následovat budou poslední dvě otázky, které budou identifikační a týkající se na nejvyšší dosažené vzdělání a uvolněnou či neuvolněnou funkci starosty. Autorka práce se souhlasem starostů provede rozhovor v rámci předem domluvené schůzky, na kterou se dostaví a se souhlasem starostů nahraje záznamy z rozhovorů na zařízení Xiaomi Redmi 4X. Časový harmonogram konání schůzek s respondenty:

- Schůzka se starostou obce Nerestce v pondělí 7. 9. 2020 14:00.
- Schůzka se starostkou obce Lety v úterý 8. 9. 2020 8:00.
- Schůzka se starostkou města Písek ve středu 9. 9. 2020 9:00.
- Schůzka se starostou obce Mišovice ve středu 9. 9. 2020 11:00.
- Schůzka se starostou obce Čimelice ve čtvrtek 10. 9. 2020 9:00.
- Schůzka se starostou města Mirovice ve čtvrtek 10. 9. 2020 11:00.
- Schůzka se starostou obce Kostelec nad Vltavou v pátek 11. 9. 2020 7:00.
- Schůzka se starostou obce Bernartice v pondělí 21. 9. 2020 8:00.
- Schůzka se starostou obce Boudy v pondělí 21. 9. 2020 10:00.
- Schůzka se starostou obce Zvíkovské Podhradí v úterý 22. 9. 2020 11:00.

Rozhovory budou zaznamenány na záznamník, následně budou nahrané rozhovory se starosty přepsány do textové podoby v programu Microsoft Word. Přepsané rozhovory budou přiložené v příloze této diplomové práce a zároveň s nimi autorka bude pracovat v rámci obsahu praktické části. V této části budou všichni starostové po předchozím souhlasu zmiňováni.

Dále pro praktickou část bude využita anketa, která bude rozeslána starostům, se kterými nebude proveden rozhovor a souhlasí s jejím vyplněním. Struktura ankety bude vytvořena na základě rozhovorů, tzn. podobné či stejné otázky a výběr nejčastějších odpovědí z rozhovorů s možností dopsání nové, tj. jiné odpovědi od dotazovaných starostů v případě potřeby. Anketní šetření bude probíhat od 12. 10. 2020 do 27. 11. 2020. Odpovědi získané z ankety budou graficky roztříděny v programu Microsoft Excel a následně vyhodnoceny komentáři. Anketa bude přiložená v příloze diplomové práce.

V závěru práce bude komparována teoretická a praktická část práce – vyhodnocení výzkumu a budou navržena opatření k možným změnám v právní úpravě dané problematiky.

### 3 Teoretická východiska

V teoretické části práce budou vymezeny pojmy související s postavením starosty obce, jeho vztah s obecními orgány, jeho pravomoci a odpovědnost za jednání. Dále jeho osobnostní a manažerské předpoklady, pracovněprávní poměr a způsob volby starosty obce. Další vymezení pojmů bude souviset s obcí jako základním ÚSC, konkrétně se bude jednat o pojmy veřejná správa, samospráva, samostatná a přenesená působnost, jednotlivé aspekty obce a orgány obce.

#### 3.1 Postavení starosty obce

V této kapitole bude rozebráno postavení starosty obce z hlediska vztahů v rámci jeho funkce s jednotlivými orgány obce, jeho pravomocí, odpovědností a dále bude rozebrán způsob starosty obce včetně přímé volby starosty.

Starosta obce je reprezentativním a monokratickým orgánem obce, jehož postavení upravuje ZO.<sup>2</sup> Většina jeho pravomocí je podmíněna schválením zastupitelstva obce a málokterá pravomoc náleží pouze funkci starosty obce.<sup>3</sup> I přes své nepříliš silné postavení jej lze považovat za významnou osobnost obce, většinou i za symbol samosprávy obce. Jelikož se jedná o reprezentanta obce navenek, mohou být s jeho osobou spojovány všechny úspěchy a případné neúspěchy v souvislosti s rozvojem obce.<sup>4</sup> Ačkoliv občané mohou zastávat názor, že starosta jako představitel obce má řadu pravomocí a je kompetentní k tomu činit rozhodnutí, není tomu tak.

##### 3.1.1 Vztahy mezi obecními orgány a starostou obce

Problematiku vztahů orgánů obce a starosty řeší ZO v tomto rozsahu: „*Starostu a místostarostu (místostarosty) volí do funkcí zastupitelstvo obce z řad svých členů. Starosta a místostarosta musí být občanem České republiky. Za výkon své funkce odpovídají zastupitelstvu obce.*“<sup>5</sup> Vyplývá z toho vztah mezi zastupitelstvem obce a starostou obce,

---

<sup>2</sup> KOPECKÝ, Martin, PRŮCHA, Petr, HAVLAN, Petr, JANEČEK, Jan. *Zákon o obcích: Komentář*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017, s. 248. ISBN 978-80-7552-862-9.

<sup>3</sup> NERAD, Libor, VRBA, Michal. *Postavení starosty obce* [online]. ePravo.cz, 2019 [cit. 2020-05-31]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/postaveni-starosty-obce-109688.html>

<sup>4</sup> BALÍK, Stanislav. *Komunální politika: Obce, aktéři a cíle místní politiky*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2009, s. 207. ISBN 978-80-247-2908-4.

<sup>5</sup> Ust. § 103 odst. 2 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 38, ze dne 15. 5. 2000, str. 1737 – 1764 [cit. 2020-05-31], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>

příčemž starosta obce je volen zastupitelstvem obce, zároveň starosta obce je ze své funkce zastupitelstvu obce odpovědný. Podmínkou pro funkci starosty obce a místostarosty, který starostu obce zastupuje, je občanství ČR. Touto podmínkou se liší postavením od členů zastupitelstva, kteří musí být pouze přihlášení k trvalému pobytu v dané obci.

Pokud je obecní zastupitelstvo složeno z více než 15 členů, volí se rada obce, jejímž členem je starosta, místostarosta a další členové rady. V případě menšího počtu členů zastupitelstva obce se rada obce nevolí a její pravomoci vykonává starosta obce.<sup>6</sup> Z hlediska účasti na působení v orgánech povinně zřízených zastupitelstvem, starosta nesmí být členem ani finančního a ani kontrolního výboru. Orgány, které jsou zřízené radou obce, tj. komise, odpovídají ze své činnosti starostovi obce buď v záležitostech výkonu přenesené působnosti anebo není-li zřízena rada obce (obce s méně než 15 členy zastupitelstva obce). Co se týká vztahu mezi obecním úřadem a starostou obce, platí, že starosta je v jeho čele. Z toho důvodu ho lze považovat za nejvýše postavenou osobu v obecním úřadu, která zároveň koordinuje jeho činnost.<sup>7</sup>

Obec může zřídit prostřednictvím zastupitelstva obecní policii, která je obecním orgánem. Jestliže zastupitelstvo obce nepověří jejím řízením jiného člena zastupitelstva, řídí ji starosta obce. Zároveň starosta zastupuje obec v pracovněprávních vztazích tzv. čekatelů neboli zaměstnanců obce, kteří jsou zařazení do obecní policie, splňují všechna kritéria jako strážníci s rozdílem, že nesložili zkoušku z odborné způsobilosti a nejsou držiteli osvědčení o splnění odborných předpokladů strážníka.<sup>8</sup> Hlavním úkolem obecní policie je zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku, a to v rámci působnosti obce.<sup>9</sup>

---

<sup>6</sup> ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPÍK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2010, s. 43-45. ISBN 978-80-247-7377-3.

<sup>7</sup> TRÍSKA, Tomáš. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků. Blue 13. Obecní úřad*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly, 2018, s. 21. ISBN 978-80-87544-82-2.

<sup>8</sup> *Úvod do problematiky obecní (městské policie)* [online]. Ministerstvo vnitra České republiky: Odbor bezpečnostní politiky, oddělení obecní policie, zbraní a dopravního inženýrství, 2020 [cit. 2020-12-01]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/uvod-do-problematiky-obecni-mestske-policie.aspx?q=Y2hudW09NA%3D%3D>

<sup>9</sup> *Úvod do problematiky obecní (městské policie)* [online]. Ministerstvo vnitra České republiky: Odbor bezpečnostní politiky, oddělení obecní policie, zbraní a dopravního inženýrství, 2020 [cit. 2020-12-01]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/uvod-do-problematiky-obecni-mestske-policie.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>

### 3.1.2 Pravomoci a povinnosti starosty obce

Pravomoci starosty obce upravuje ZO. Pravomoci lze rozdělit na ty, které vychází z postavení starosty jako monokratického orgánu a je za ně odpovědný, a na pravomoci související s postavením starosty jako předsedy obecního zastupitelstva a obecní rady, který je zároveň v čele obecního úřadu.<sup>10,11</sup>

Mezi pravomoci vycházející z jeho postavení jako monokratického orgánu patří následující.

„*Starosta zastupuje obec navenek.*“<sup>12</sup> Neodmyslitelnou pravomocí jeho funkce je reprezentace a **zastupování obce navenek**. To ovšem neznámá, že za obec rozhoduje. Rozhodování ve většině případů náleží zastupitelstvu obce. Nejprve je vyžadováno jeho schválení, až poté je starosta oprávněn provést ono právní jednání.<sup>13</sup> Zastupování obce se pojí např. s příležitostmi slavnostního nebo formálního charakteru či se zmíněným zprostředkováním právního jednání.<sup>14</sup> ZO dále upravuje pravomoc, která je vyhrazena pouze starostovi obce, a to **jmenování a odvolání tajemníka obecního úřadu**. To je podmíněno souhlasem ředitele krajského úřadu, bez něj je považováno jmenování a odvolání tajemníka za neplatné.<sup>15</sup> Jeho funkce je povinně zřizována v obcích s pověřeným obecním úřadem (obce II. typu) a v obcích s rozšířenou působností (obce III. typu). V ostatních obcích lze tuto funkci zřizovat, není to však povinné.<sup>16</sup> Jan Břeň ve svém článku *Pravomoci starosty obce* tuto pravomoc zařazuje mezi personální pravomoci.<sup>17</sup>

---

<sup>10</sup> KOPECKÝ, Martin, PRŮCHA, Petr, HAVLAN, Petr, JANEČEK, Jan. *Zákon o obcích: Komentář*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017, s. 248. ISBN 978-80-7552-862-9.

<sup>11</sup> NERAD, Libor, VRBA, Michal. *Postavení starosty obce* [online]. ePravo.cz, 2019 [cit. 2020-06-02]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/postaveni-starosty-obce-109688.html>

<sup>12</sup> Ust. § 103 odst. 1 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 38, ze dne 15. 5. 2000, str. 1737 – 1764 [cit. 2020-06-01], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>

<sup>13</sup> NERAD, Libor, VRBA, Michal. *Postavení starosty obce* [online]. ePravo.cz, 2019 [cit. 2020-06-01]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/postaveni-starosty-obce-109688.html>

<sup>14</sup> TRÍSKA, Tomáš. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků. Blue 12. Rada obce, starosta obce, tajemník obecního úřadu*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly, 2016, s. 42. ISBN 978-80-87544-36-5.

<sup>15</sup> Ust. § 103 odst. 3 zák. č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 38, ze dne 15. 5. 2000, str. 1737 – 1764 [cit. 2020-06-01], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>

<sup>16</sup> KOPECKÝ, Martin, PRŮCHA, Petr, HAVLAN, Petr, JANEČEK, Jan. *Zákon o obcích: Komentář*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017, s. 248. ISBN 978-80-7552-862-9.

<sup>17</sup> BŘEŇ, Jan. *Pravomoci starosty obce* [online]. Moderní obec, 2011 [cit. 2020-06-02]. Dostupné z: <https://www.moderniobec.cz/pravomoci-starosty-obce/>

Další pravomocí starosty je včasné objednání přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok. Za toto objednání sám odpovídá.<sup>18</sup> Termín žádosti o přezkoumání je stanoven datem 30. 6., kdy musí být požádán o přezkoumání hospodaření obce buďto krajský úřad v rámci přenesené působnosti, nebo krajskému úřadu musí být do tohoto data oznámeno, že přezkoumání bylo zadáno auditorovi či auditorské společnosti.<sup>19</sup> Starosta může svěřit výkon přenesené působnosti komisi po projednání s ředitelem krajského úřadu, a to v určitých věcech. Dále může požadovat po Policii ČR spolupráci při zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku.<sup>20</sup> Podle § 103 odst. 4 písm. e) ZO „odpovídá za informování veřejnosti o činnosti obce.“<sup>21</sup> V tomto případě se nejedná o situaci, kdy starosta bude osobně vyvěšovat informaci na informační tabuli, ale koordinuje ostatní osoby, např. zaměstnance obecního úřadu, které pověří, aby se postarali o vyvěšení.<sup>22</sup> Pokud není zřízena funkce tajemníka obecního úřadu, starosta je pověřený zabezpečením výkonu přenesené působnosti. Zároveň rozhoduje o záležitostech v rámci samostatné působnosti obce, které mu svěří rada obce.<sup>23</sup>

Další pravomoci, které vycházejí ze starostova postavení jako monokratického orgánu v rámci jeho pozice jako zaměstnavatele, budou rozebrány v kapitole „3.1.3 Pracovněprávní poměr“.

Starosta obce je vzhledem k postavení v zastupitelstvu obce a radě obce osobou, která jim předsedá a řídí jejich jednání. ZO upravuje především řídicí a kontrolní pravomoci náležející právě starostovi.<sup>24,25</sup> Podle § 103 odst. 5 ZO starosta svolává a řídí

---

<sup>18</sup> Ust. § 103 odst. 4 písm. a) zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 38, ze dne 15. 5. 2000, str. 1737 – 1764 [cit. 2020-06-01], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>

<sup>19</sup> KOPECKÝ, Martin, PRŮCHA, Petr, HAVLAN, Petr, JANEČEK, Jan. *Zákon o obcích: Komentář*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017, s. 112. ISBN 978-80-7552-862-9.

<sup>20</sup> Ust. § 103 odst. 4 písm. c) a d) zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 38, ze dne 15. 5. 2000, str. 1737 – 1764 [cit. 2020-06-02], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>

<sup>21</sup> Ust. § 103 odst. 4 písm. e) zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 38, ze dne 15. 5. 2000, str. 1737 – 1764 [cit. 2020-06-02], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>

<sup>22</sup> KANTORKOVÁ, Věra. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků: Informování obce o své činnosti a participace občanů obce na územní samosprávě* [online]. Ministerstvo vnitra České republiky, 2009 [cit. 2020-06-02]. Dostupné z webových stránek Ministerstva vnitra České republiky.

<sup>23</sup> Ust. § 103 odst. 4 písm. f) a g) zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 38, ze dne 15. 5. 2000, str. 1737 – 1764 [cit. 2020-06-02], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>

<sup>24</sup> KOPECKÝ, Martin, PRŮCHA, Petr, HAVLAN, Petr, JANEČEK, Jan. *Zákon o obcích: Komentář*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017, s. 249. ISBN 978-80-7552-862-9.

<sup>25</sup> NERAD, Libor, VRBA, Michal. *Postavení starosty obce* [online]. ePravo.cz, 2019 [cit. 2020-06-03]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/postaveni-starosty-obce-109688.html>

zasedání zastupitelstva obce a rady obce. Spolu s ověřovateli podepisuje zápis z jejich jednání.<sup>26</sup> Starosta i místostarosta dále podepisují obecně závazné vyhlášky či ostatní usnesení zastupitelstva obce. Oba podepisují taktéž nařízení i usnesení z jednání rady obce.<sup>27</sup> V případě zasedání rady obce může nastat situace, kdy starosta nebude považovat dané usnesení rady obce za správné či zákonné. Existuje několik kontrolních pravomocí, kterými starosta disponuje, aby došlo k nápravě. Buď starosta navrhne na nejbližší schůzi rady obce opětovné projednání dané záležitosti a v případě odsouhlasení projednání přednese námitky, nebo má možnost využít pravomoci podle § 105 ZO pozastavit výkon usnesení rady obce. Jedná se o tzv. sistační pravomoc starosty. O dané záležitosti poté rozhoduje obecní zastupitelstvo.<sup>28,29</sup> Starosta by měl tyto kroky provést písemně, tzn. zaznamenat své rozhodnutí, a odůvodnit.<sup>30</sup>

ZO upravuje situaci, kdy je starosta ze své funkce odvolán či na funkci rezignoval. Pokud není zvolen nový starosta, platí, že až do zvolení nového starosty jeho pravomoc vykonává místostarosta. Jestliže není určen místostarosta, který by zastupoval starostu či byl také odvolán nebo spolu se starostou rezignoval, je pověřen výkonem starosty obce někdo z členů zastupitelstva obce.<sup>31</sup> Starosta může rezignovat prostřednictvím písemné formy (funkce zaniká dnem doručení písemnosti na obecní úřad či místostarostovi obce) nebo také osobním prohlášením na zasedání zastupitelstva obce. Je zapotřebí, aby byl proveden záznam v zápisu ze zasedání zastupitelstva obce o tom, že jeho členové jsou si této skutečnosti vědomi.<sup>32</sup> Důvodem pro odvolání z funkce starosty mohou být např. chyby v řízení obce, neplnění programových priorit, chyby v řízení rozvojových projektů,

---

<sup>26</sup> Ust. § 103 odst. 5 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 38, ze dne 15. 5. 2000, str. 1737 – 1764 [cit. 2020-06-03], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>

<sup>27</sup> KOPECKÝ, Martin, PRŮCHA, Petr, HAVLAN, Petr, JANEČEK, Jan. *Zákon o obcích: Komentář*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017, s. 249. ISBN 978-80-7552-862-9.

<sup>28</sup> Ust. § 105 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 38, ze dne 15. 5. 2000, str. 1737 – 1764 [cit. 2020-06-03], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>

<sup>29</sup> BŘEŇ, Jan. *Pravomoci starosty obce* [online]. Moderní obec, 2011 [cit. 2020-06-03]. Dostupné z: <https://www.moderniobec.cz/pravomoci-starosty-obce/>

<sup>30</sup> SAMKOVÁ, Pavla. *Zrušení nebo změna usnesení rady obce* [online]. Moderní obec, 2013 [cit. 2020-06-03]. Dostupné z: <https://www.moderniobec.cz/zruseni-nebo-zmena-usneseni-rady-obce/>

<sup>31</sup> Ust. § 103 odst. 6 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 38, ze dne 15. 5. 2000, str. 1737 – 1764 [cit. 2020-06-03], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>

<sup>32</sup> TRÍSKA, Tomáš. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků. Blue 12. Rada obce, starosta obce, tajemník obecního úřadu*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2016, s. 40. ISBN 978-80-87544-36-5.

neplnění vedoucí úlohy starosty či nedostatečné informování a předávání podkladů zastupitelstvu obce.<sup>33</sup>

### 3.1.3 Pracovněprávní poměr

Vzhledem k postavení starosty obce jako orgánu zvoleného zastupitelstvem obce se na samotnou osobu starosty obce nevztahuje zákoník práce, neboť není zaměstnancem obce. Jeho postavení a pravomoci, jak je uvedeno v předchozí kapitole, je upraveno v ZO. Starosta ovšem podle § 103 odst. 4 písm. b) ZO „*plní úkoly zaměstnavatele podle zvláštních předpisů, uzavírá a ukončuje pracovní poměr se zaměstnanci obce a stanoví jejich plat podle zvláštních předpisů, pokud není v obci tajemník obecního úřadu; vedoucí odboru jmenuje, odvolává a stanoví jim plat, jen není-li zřízena rada obce.*“<sup>34</sup> Dále podle § 103 odst. 4 písm. i) ZO „*plní obdobné úkoly jako statutární orgán zaměstnavatele podle zvláštních právních předpisů vůči uvolněným členům zastupitelstva a tajemníkovi obecního úřadu.*“<sup>35</sup> Z uvedeného vyplývá, že starosta se řídí zákoníkem práce, pokud uzavírá či ukončuje se zaměstnanci obce pracovní poměr. A to z důvodu jeho postavení statutárního orgánu zaměstnavatele v případě, že není zřízena funkce tajemníka obecního úřadu. V případě, že funkce tajemníka je zřízena, starosta uzavírá či ukončuje pracovněprávní vztah mezi obcí, vystupující jako zaměstnavatel, a zaměstnanci obce, kteří nejsou zařazeni do obecního úřadu.<sup>36</sup>

### 3.1.4 Odpovědnost starosty vyplývající z funkce

S nabytím účinnosti NOZ dne 1. 1. 2014 je ovlivněná odpovědnost orgánů obcí, včetně starosty obce.<sup>37</sup> Pro starostu obce je možné spekulovat o zpřísnění pojetí jeho odpovědnosti. Vyplývá to především z jeho pravomoci reprezentovat a zastupovat obec navenek během právních jednání. Odpovědnost starosty obce lze rozlišit na několik druhů,

---

<sup>33</sup> PETRISKOVÁ, Monika. *Odvolání starosty* [online]. Oficiální stránky obce Tuklaty, 2016 [cit. 2020-06-03]. Dostupné z: <https://tuklaty.cz/odvolani-starosty/>

<sup>34</sup> Ust. § 103 odst. 4 písm. b) zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 38, ze dne 15. 5. 2000, str. 1737 – 1764 1764 [cit. 2020-06-04], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>

<sup>35</sup> Ust. § 103 odst. 4 písm. i) zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 38, ze dne 15. 5. 2000, str. 1737 – 1764 [cit. 2020-06-04], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>

<sup>36</sup> CHRÁSTKOVÁ, Kristina. *Kdo vystupuje za obec vůči zaměstnanci* [online]. Moderní obec, 2006 [cit. 2020-06-04]. Dostupné z: <https://www.moderniobec.cz/kdo-vystupuje-za-obec-vuci-zamestnanci/>

<sup>37</sup> ŠTROSOVÁ, Ilona. *Odpovědnost starosty jako statutárního orgánu* [online]. Moderní obec, 2014 [cit. 2020-06-04]. Dostupné z: <https://www.moderniobec.cz/odpovednost-starosty-jako-statutarniho-organu/>

a to odpovědnost vůči zastupitelstvu obce, odpovědnost za trestný čin či přestupek, občanskoprávní odpovědnost nebo odpovědnost za škodu.<sup>38</sup>

Odpovědnost vůči zastupitelstvu obce vychází ze ZO, konkrétně je upravována § 103 odst. 2 ZO.<sup>39</sup> Neboť starosta je volen z řad členů zastupitelstva a je nepřipustné, aby sám vytvářel vůli obce. Tu vytváří zastupitelstvo obce a starosta ji pouze projevuje navenek.<sup>40</sup> Dopustí-li se starosta nějaké chyby, bývá za trest zastupitelstvem odvolán a na jeho funkci dosadí jiného člena zastupitelstva.<sup>41</sup>

Starosta je trestně odpovědný v rámci současné právní úpravy v několika případech. Jeho postavení jako úřední osoby je upravováno v trestním zákoníku, pokud dochází k trestním činům, jako je zneužití pravomoci úřední osoby,<sup>42</sup> maření úkolu úřední osoby z nedbalosti,<sup>43</sup> přijetí úplatku,<sup>44</sup> podplácení<sup>45</sup> či nepřímé úplatkářství.<sup>46</sup> Trestněprávní odpovědnost vyplývá také z nedodržení slibu,<sup>47</sup> podle kterého má člen zastupitelstva (tedy i starosta) vykonávat svou funkci svědomitě, v zájmu obce.<sup>48</sup>

---

<sup>38</sup> SPLIKOVÁ, Alena. *Omezení odpovědnosti starosty* [online]. Moderní obec, 2014 [cit. 2020-06-04]. Dostupné z: <https://www.moderniobec.cz/omezeni-odpovednosti-starosty/>

<sup>39</sup> Ust. § 103 odst. 2 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 38, ze dne 15. 5. 2000, str. 1737 – 1764 [cit. 2020-06-04], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>

<sup>40</sup> *Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 4. 10. 2012, sp. zn. 28 Cdo 4219/2011* [online]. Nejvyšší soud, 2018 [cit. 2020-06-04]. Dostupné z: [http://www.nsouk.cz/Judikatura/judikatura\\_ns.nsf/WebSearch/824EE733B49E5B34C1257A93004BB8C4?openDocument&Highlight=0](http://www.nsouk.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/824EE733B49E5B34C1257A93004BB8C4?openDocument&Highlight=0)

<sup>41</sup> ŠTROSOVÁ, Ilona. *Odpovědnost starosty jako statutárního orgánu* [online]. Moderní obec, 2014 [cit. 2020-06-04]. Dostupné z: <https://www.moderniobec.cz/odpovednost-starosty-jako-statutarniho-organu/>

<sup>42</sup> Ust. § 329 zák. č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 11, ze dne 9. 2. 2009, str. 429 [cit. 2020-06-07], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5405>

<sup>43</sup> Ust. § 330 zák. č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 11, ze dne 9. 2. 2009, str. 430 [cit. 2020-06-07], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5405>

<sup>44</sup> Ust. § 331 zák. č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 11, ze dne 9. 2. 2009, str. 430 [cit. 2020-06-07], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5405>

<sup>45</sup> Ust. § 332 zák. č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 11, ze dne 9. 2. 2009, str. 430 [cit. 2020-06-07], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5405>

<sup>46</sup> Ust. § 333 zák. č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 11, ze dne 9. 2. 2009, str. 431 [cit. 2020-06-07], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5405>

<sup>47</sup> TOMAN, Petr. *Trestněprávní odpovědnost zastupitelů* [online]. Ministerstvo vnitra České republiky, 2016 [cit. 2020-06-07]. Dostupné z webových stránek Ministerstva vnitra České republiky.

<sup>48</sup> Ust. § 69 odst. 2 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 38, ze dne 15. 5. 2000, str. 1737 – 1764 [cit. 2020-06-07], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>

Občanskoprávní odpovědnost upravuje NOZ. „Kdo přijme funkci člena voleného orgánu, zavazuje se, že ji bude vykonávat s nezbytnou loajalitou i s potřebnými znalostmi a pečlivostí. Má se za to, že jedná nedbale, kdo není této péče řádného hospodáře schopen, ač to musel zjistit při přijetí funkce nebo při jejím výkonu, a nevyvodí z toho pro sebe důsledky.“<sup>49</sup> Péči řádného hospodáře lze rozumět tak, že se jedná o výkon rozhodovací činnosti, která je vykonávána vědomě na základě dostatečných informací ve prospěch v tomto případě obce, aniž by starosta jako řádný hospodář upřednostňoval vlastní soukromý zájem. Daná činnost je vykonávána odborně a profesionálně.<sup>50</sup>

Od 1. ledna 2018 je účinná novela ZO, která se podstatně týká právní úpravy odpovědnosti za škodu členů zastupitelstva obce, tedy i starosty obce, výše náhrady a příspěvku na pojištění rizik, které souvisí s výkonem funkce.<sup>51</sup> I přesto, že je v kapitole „3.1.3 Pracovněprávní poměr“ uvedeno, že se na starostu obce nevztahuje zákoník práce, v této části odpovědnosti za škodu bylo novelou zákona č. 99/2017 Sb. přidáno do ZO nové ustanovení, a to § 79, kterým je stanoveno, že „splatnost a výplata odměny a dalších plnění poskytovaných v souvislosti s výkonem funkce členům zastupitelstva obce, jakož i srážky z nich, odpovědnost člena zastupitelstva obce za škodu, kterou způsobil obci v souvislosti s výkonem funkce, a postup obce v případě zjišťování průměrného výdělku, vzdání se práva na odměnu anebo další plnění a v případě smrti člena zastupitelstva obce se řídí zákoníkem práce. Pro tyto účely se obec považuje za zaměstnavatele a členové zastupitelstva obce se považují za zaměstnance.“<sup>52</sup> Odpovědnost za škodu se řídí podle § 250 odst. 1 zákoníku práce, který stanovuje, že je povinností zaměstnance nahradit zaměstnavateli škodu, která byla jím způsobena porušením povinností při plnění

---

<sup>49</sup> Ust. § 159 odst. 1 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 33, ze dne 22. 3. 2012, str. 1043 [cit. 2020-06-07], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=6144>

<sup>50</sup> ŠVESTKA, Jiří, DVOŘÁK, Jan, FIALA, Josef a kol. *Občanský zákoník: Komentář. Svazek I (§ 1 až 654)*. 2. vydání, Praha: Wolters Kluwer, 2020, s. 324. ISBN 978-80-7598-656-6.

<sup>51</sup> JURANOVÁ BĚLSKÁ, Pavla. *Odpovědnost člena zastupitelstva obce ve světle nové právní úpravy* [online]. oPojistění.cz: Informace ze světa pojištění, 2018 [cit. 2020-11-21]. Dostupné z: <https://www.opojisteni.cz/spektrum/odpovednost-clena-zastupitelstva-obce-ve-svetle-nove-pravni-uprav/c:14228/>

<sup>52</sup> Ust. § 79 zák. č. 99/2017 Sb., kterým se mění zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zák. č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zák. č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 39, ze dne 5. 4. 2017, str. 1073 – 1074 [cit. 2020-06-07], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=z&id=61798>

pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním.<sup>53</sup> Na to navazuje § 257 odst. 1 a 2, které stanovují, že zaměstnanec, který je povinen nahradit škodu podle § 250 zákoníku práce, má zároveň povinnost nahradit škodu zaměstnavateli – v případě starosty je zaměstnavatelem obec – skutečnou škodu v peněžní částce, pokud nenapraví škodu do předešlého stavu. A současně nesmí být výše požadované náhrady škody, kterou způsobil zaměstnanec v nedbalosti, vyšší než částka, která se rovná 4,5násobku jeho průměrného měsíčního výdělku. Pokud zaměstnanec způsobil škodu úmyslně, nebo po užití alkoholických nápojů či zneužití návykových látek, toto omezení neplatí.<sup>54</sup>

Je důležité zmínit, že starostu považují občané za experta v oblasti provozu a chodu obce, který je za tuto oblast odpovědný. Předpokládá se, že bude jednat v souladu se zákonem, a to rozumně a pečlivě. Existuje-li oblast či záležitost, u které si starosta nebude jistý, má možnost využít pomoci profesionála v dané oblasti. Tímto krokem je velmi snižené riziko jeho odpovědnosti, protože za případnou škodu je odpovědný daný profesionál. Další výhodou tohoto kroku je jednoznačné prokázání, že jednání bylo v souladu s tím, že jedná jako řádný hospodář, protože jedná s odborníkem.<sup>55</sup>

### 3.1.5 Odměňování starostů a zastupitelů

Odměna starostů a zastupitelů za výkon jejich funkce je důležitou součástí vzhledem k jejich odpovědnosti za výkon funkce. Odměňování starostů a zastupitelů je upraveno v ZO § 72 odst. 1 a 2, podle kterého náleží uvolněným členům zastupitelstva obce za výkon funkce odměna, která jim je poskytována ode dne, kdy jsou zvoleni do funkce. Neuvolněným členům zastupitelstva obce může být odměna poskytována za jejich výkon funkce, a to na rozdíl od uvolněných členů zastupitelstva obce ode dne, kdy bylo zastupitelstvem obce přijato usnesení, které odměnu stanovilo.<sup>56</sup> Výši odměny upravuje nařízení vlády, konkrétně nařízení vlády č. 338/2019 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 318/2017., o výši odměn členů zastupitelstev územních samosprávných celků, ve znění

---

<sup>53</sup> Ust. § 250 odst. 1 zák. č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 84, ze dne 7. 6. 2006, str. 3200 [cit. 2020-06-07], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=4930>

<sup>54</sup> Ust. § 257 odst. 1 a 2 zák. č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 84, ze dne 7. 6. 2006, str. 3201 [cit. 2020-06-07], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=4930>

<sup>55</sup> ŠTROSOVÁ, Ilona. *Odpovědnost starosty jako statutárního orgánu* [online]. Moderní obec, 2014 [cit. 2020-06-07]. Dostupné z: <https://www.moderniobec.cz/odpovednost-starosty-jako-statutarniho-organu/>

<sup>56</sup> Ust. § 72 odst. 1 a 2 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 38, ze dne 15. 5. 2000, str. 1737 – 1764 [cit. 2020-10-04], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>

nařízení vlády č. 202/2018 Sb. ze dne 9. prosince 2019.<sup>57</sup> Účinné je od 1. ledna 2020. Odměna je stanovena podle počtu obyvatel v roce voleb do zastupitelstev obcí, znamená to, že se v současné době stanoví podle údajů k 1. lednu 2018. Pokud se jedná o uvolněného člena zastupitelstva obce, jeho odměna za výkon funkce je automaticky navýšená a o její výši zastupitelstvo nerozhoduje. V případě neuvolněných členů zastupitelstva je maximální možná výše odměny navýšená a záleží pouze na rozhodnutí zastupitelstva obce, pokud souhlasí s navýšením odměny pro neuvolněné členy zastupitelstva. Co se týká neuvolněného starosty obce, v den jeho zvolení do funkce má automaticky nárok na měsíční odměnu, která činí alespoň zákonnou minimální výši. Jestliže zastupitelstvo nerozhodne o odměně usnesením jinak, neuvolněný starosta bude dostávat od obce odměnu alespoň ve výši 0,3násobku výše odměny uvolněného starosty ve stejné velikostní kategorii obce, tzn. 30 % odměny náležející uvolněnému starostovi. Odměna nemůže být snížena, ovšem usnesením zastupitelstva může být navýšená. Novelizovaným nařízením vlády je upravena i zákonná minimální výše odměny pro neuvolněného starostu, respektive její zvýšení.<sup>58</sup>

---

<sup>57</sup> Nařízení vlády č. 202/2018 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 318/2017 Sb., o výši odměn členů zastupitelstev územních samosprávných celků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 101, ze dne 20. 9. 2018, str. 3330 [cit. 2020-10-04], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=38500>

<sup>58</sup> *Metodické doporučení k aktuálním změnám v oblasti odměňování členů zastupitelstev ÚSC* [online]. Ministerstvo vnitra České republiky, 2019 [cit. 2020-10-04]. Dostupné z webových stránek Ministerstva vnitra České republiky.

V tab. č. 1 jsou uvedeny hrubé odměny v celých Kč, které náleží jednotlivým starostům podle počtu obyvatel daného ÚSC a jejich uvolněné či neuvolněné funkce.

**Tab. č. 1 Výše hrubé odměny v celých Kč**

Počet obyvatel s trvalým pobytem na území ÚSC	Uvolněný starosta	Neuvolněný starosta
Do 300	42 959	25 775
Od 301 do 600	48 244	28 946
Od 601 do 1000	54 086	32 451
Od 1001 do 3000	60 187	36 112
Od 3001 do 5000	66 286	39 771
Od 5001 do 10 000	72 387	43 432
Od 10 001 do 20 000	78 443	47 065
Od 20 001 do 50 000	85 617	51 370
Od 50 001 do 100 000 a územně nečleněná statutární města do 100 000 obyvatel	93 007	55 804
Od 100 001 do 200 000 a územně členěná statutární města	100 955	60 573
Nad 200 000	122 434	73 460

Zdroj: Vlastní zpracování, Metodické doporučení k aktuálním změnám v oblasti odměňování členů zastupitelstev ÚSC<sup>59</sup>

### 3.1.6 Úloha starosty obce

Starosta by měl mít jako člověk, který je ve vedoucí pozici, předpoklady pro výkon jeho funkce, a to v rámci své úlohy. Tyto předpoklady shrnuje ve svém článku *Křtiny: Starosta musí umět naslouchat* František Novotný, který je starostou městyse Křtiny. Podle něj by měl mít starosta nějakou vizi o tom, jak by měla obec vypadat a kam by měla směřovat. Musí zároveň naslouchat, František Novotný klade důraz především na týmovou práci celého zastupitelstva, aby se zvolení zastupitelé sešli po volbách, rozuměli si a

<sup>59</sup> *Metodické doporučení k aktuálním změnám v oblasti odměňování členů zastupitelstev ÚSC* [online]. Ministerstvo vnitra České republiky, 2019 [cit. 2020-11-12]. Dostupné z webových stránek Ministerstva vnitra České republiky.

odložili své stranické ideologie.<sup>60</sup> Je zřejmé, že v současné době je od lidí, kteří se pohybují ve vedoucích pozicích (např. starostové), vyžadováno, aby disponovali komunikačními schopnostmi, ať už na úrovni verbální, neverbální, písemné či ústní a individuální nebo týmové. Dále prezentačními dovednostmi, aby byli schopni vést diskuze, argumentaci a polemizovat. Měli by být schopni pracovat v týmu, mít zdravé sebevědomí a být tolerantní, uznávat morální a etické hodnoty, být kreativní, flexibilní a iniciativní.<sup>61</sup> Existují dovednosti, které je možné se naučit praxí a výcvikem. Těmi jsou dovednosti osobního charakteru, koncepčního charakteru, v řízení lidských zdrojů anebo odborné či technické. Mezi dovednosti osobního charakteru patří schopnost reflexe či sebereflexe, schopnost sebeřízení nebo poznání sebe samotného. Do koncepčního charakteru patří zejména plánování cílů, sestavování vizí a schopnost využívat příležitostí. V případě řízení lidských zdrojů je to umění a schopnost vést lidi a motivovat, vyjednávat či delegovat.<sup>62</sup>

### 3.1.7 Způsob volby starosty obce

V předchozích kapitolách bylo zmiňováno zvolení starosty obce, do jehož funkce je zvolen jeden z členů zastupitelstva obce, který má státní příslušnost ČR. Zvolení starosty patří mezi vyhrazené pravomoci zastupitelstva. Jak je upraveno v § 87 ZO, k volbě starosty obce je nutný souhlas nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva obce.<sup>63</sup> Technické provedení této volby není upraveno ZO, musí však proběhnout na veřejném zasedání zastupitelstva obce. To je důležitou podmínkou. Co se týká samotného postupu této volby, je vhodné, pokud je upraven v jednacím řádu zastupitelstva. Postupů je několik: buď volba bude probíhat formou veřejného hlasování, tzn. hlasovacím zařízením, zdvihnutím ruky či jmenovitě s vyjádřením členů „pro-proti-zdržuji se“, nebo tajně s využitím hlasovacích lístků. Kandidáta (kandidáty) na funkci starosty obce mohou navrhnout během

---

<sup>60</sup> NOVOTNÝ, František. *Křtiny: Starosta musí umět naslouchat* [online]. Ministerstvo vnitra České republiky, 2020 [cit. 2020-08-07]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/krtiny-starosta-musi-umet-naslouchat.aspx>

<sup>61</sup> VYMĚTAL, Jan. *Průvodce úspěšnou komunikací. Efektivní komunikace v praxi*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2008, s. 18. ISBN 978-80-247-6742-0.

<sup>62</sup> KŘÍŽ, Josef. *Základy řízení*. Česká zemědělská univerzita v Praze: Provozně ekonomická fakulta. Katedra řízení, 2015, s. 22. ISBN 978-80-213-2549-4.

<sup>63</sup> Ust. § 87 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 38, ze dne 15. 5. 2000, str. 1737 – 1764 [cit. 2020-06-14], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>

projednávání volby starosty obce jednotliví členové zastupitelstva obce.<sup>64</sup> ZO připouští podle § 16 odst. 1 písm. c) právo občanů obce vyjádřit se k projednávaným věcem na zasedání zastupitelstva obce,<sup>65</sup> tedy i k volbě starosty obce. Návrh kandidáta od občanů lze přijmout za vlastní některým z členů zastupitelstva, případně je možné občanům svěřit právo na předkládání návrhů na kandidáty prostřednictvím jednacího řádu zastupitelstva obce.<sup>66</sup>

V současné době vznikají diskuze o tzv. přímé volbě starosty obce, tedy způsobu volby, kdy občané volí přímo starostu. Představuje model s důrazem na exekutivu, ve kterém je mandát posílen oproti zvolení zastupitelstvem.<sup>67</sup> Zastánci přímé volby spatřují výhodu především v posílení pozice starosty obce, zároveň by docházelo k posílení jeho autority. Starosta by byl přímo odpovědný občanům a občané by se více zapojovali do rozhodovacích obecních procesů.<sup>68</sup> Zmínění zastánci přímé volby by se mohli odkazovat i na LZPS, konkrétně na čl. 21 odst. 1, ve kterém je uvedeno, že „občané mají právo podílet se na správě veřejných věcí přímo nebo svobodnou volbou svých zástupců.“<sup>69</sup> Politolog Vladimír Srb v rozhovoru pro deník.cz uvádí výhody i nevýhody pro přímou volbu starostů. Výhodou je fakt, že občané jako voliči ví, kdo získá jejich hlas. Za jednu z nevýhod považuje především velké emoce způsobené hlasováním např. u přímé volby hlavy státu. Další nevýhodou je situace, při které je starosta zvolen přímo občany, ale paradoxně v zastupitelstvu zasedá většina tvořená opozičními představiteli. V takovém případě starosta má problémy s prosazováním svých návrhů. Vladimír Srb zároveň

---

<sup>64</sup> TRÍSKA, Tomáš. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků. Blue 12. Rada obce, starosta obce, tajemník obecního úřadu*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2016, s. 37-38. ISBN 978-80-87544-36-5.

<sup>65</sup> Ust. § 16 odst. 1 písm. c) zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 38, ze dne 15. 5. 2000, str. 1737 – 1764 [cit. 2020-06-14], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>

<sup>66</sup> TRÍSKA, Tomáš. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků. Blue 12. Rada obce, starosta obce, tajemník obecního úřadu*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2016, s. 38. ISBN 978-80-87544-36-5.

<sup>67</sup> PECHÁČEK, Štěpán, KUTA, Martin. *Přímá volba starostů. Srovnávací studie č. 5.305, listopad 2010, aktualizace říjen 2014* [online]. Parlamentní institut, 2014 [cit. 2020-06-14]. Dostupné z webových stránek Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.

<sup>68</sup> *Přímá volba starostů – úvod do problematiky a výsledky dosavadní diskuze* [online]. Deník veřejné správy, 2011 [cit. 2020-06-14]. Dostupné z: <http://www.denikverejnespravy.cz/clanek.asp?id=6480215>

<sup>69</sup> Ust. čl. 21 odst. 1 ústavního zák. č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 1, ze dne 28. 12., 1992, str. 20 [cit. 2020-06-14], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5989>

upozorňuje na případné posílení starostovských pravomocí v souvislosti s přímou volbou, neboť to považuje za „vytvoření lokálních ,diktátorů‘.“<sup>70</sup>

### 3.1.8 Střet zájmů

Starostu obce lze považovat za veřejného funkcionáře z jeho funkce starosty jako takového, který není pro výkon své funkce dlouhodobě uvolněn, a zároveň z funkce člena zastupitelstva, který je dlouhodobě uvolněn pro výkon své funkce, podle § 2 odst. 1 písm. p) a q) zákona o střetu zájmů.<sup>71</sup> Veřejný funkcionář se v současné době může setkat se situací, ve které rozhoduje ze své pozice veřejné moci o záležitosti, ve které má i vlastní osobní zájem. „*Veřejný funkcionář je povinen zdržet se každého jednání, při kterém mohou jeho osobní zájmy ovlivnit výkon jeho funkce. Osobním zájmem se pro účely tohoto zákona rozumí takový zájem, který přináší veřejnému funkcionáři, osobě blízké veřejného funkcionáře, právnické osobě ovládané veřejným funkcionářem nebo osobou blízkou veřejného funkcionáře zvýšení majetku, majetkového nebo jiného prospěchu, zamezení vzniku případného snížení majetkového nebo jiného prospěchu nebo jinou výhodu.*“<sup>72</sup> Pokud by mělo dojít ke zmíněnému střetu zájmů, je povinností funkcionáře prosazovat a hájit zájmy z jeho funkce, nikoliv upřednostňování osobního zájmu. Zákon upravuje taktéž povinnost funkcionářů podávat oznámení. Konkrétně oznámení o osobním zájmu, tzn. ústně podat oznámení o svém poměru k projednávané záležitosti, pokud hrozí potenciální střet zájmů, oznámení o činnostech v případě, podniká-li nebo provozuje funkcionář jinou samostatnou výdělečnou činnost či je společníkem nebo členem podnikající právnické osoby. Dále jestliže provozuje televizní či rozhlasové vysílání nebo vydává periodický tisk. Zákon také upravuje povinnost majetkového přiznání, které musí být přesné, úplné a pravdivé. Starosta jako veřejný funkcionář musí v rámci majetkového přiznání oznámit skutečnosti týkající se majetku, který vlastnil před zahájením výkonu jeho funkce a který v průběhu funkce nabyl. Musí taktéž uvést způsob nabytí a cenu majetku. Starosta musí dále oznámit všechny své příjmy a závazky. Pro oznámení nesplacených závazků musí být

---

<sup>70</sup> ŠTÁSTKA, Jakub. *Politolog: Přímá volba starostů vyžaduje rozumné politiky a kvalifikované občany* [online]. Deník.cz, 2018 [cit. 2020-06-14]. Dostupné z: <https://www.denik.cz/regiony/politolog-prima-volba-starostu-vyžaduje-rozumne-politiky-a-kvalifikovane-obcany-20180315.html>

<sup>71</sup> Ust. § 2 odst. 1 písm. p) a q) zák. č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 55, ze dne 27. 4. 2006, str. 1941 [cit. 2020-06-14], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=4901>

<sup>72</sup> Ust. § 3 odst. 1 zák. č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 55, ze dne 27. 4. 2006, str. 1942 [cit. 2020-06-14], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=4901>

závazky vyšší než 100 000 Kč, přičemž existuje zde pravidlo, že starostovy tyto závazky musely vzniknout ještě před zahájením výkonu své funkce. Během svého výkonu je mu ukládána povinnost oznámit jakékoli peněžité příjmy, dary či jiný prospěch.<sup>73</sup>

## 3.2 Obec jako součást veřejné správy

Veřejná správa je chápána jako činnost, která je vykonávána ve veřejném zájmu a je více vázána právem na rozdíl od správy soukromé. Soukromá správa se často vyznačuje hospodářskými aktivitami fyzických a právnických osob. Veřejná správa se tedy vyznačuje určitými činnostmi a spravováním prostřednictvím institucí (organizace a úřady), které jednají ve veřejném zájmu.<sup>74</sup> Struktura veřejné správy je chápána podle dvou kritérií. Prvním je rozlišení výkonu veřejné správy podle toho, zda je správa vykonávána státními orgány nebo nestátními veřejnoprávními korporacemi. V tomto případě je veřejná správa dělena na státní správu, kterou vykonávají státní instituce buď přímo, nebo zprostředkovaně územní samosprávou, a na veřejnou samosprávu. Veřejná samospráva je považována za delegování správy na nestátní subjekty. Zároveň je projevem demokracie a decentralizace, protože má právo vykonávat svoje záležitosti samostatně, svým jménem a prostředky. Druhým kritériem je geografické vymezení na ústřední a územní správu. Územní správa je vykonávána prostřednictvím územně administrativních jednotek, kterými je stát tvořen.<sup>75</sup>

### 3.2.1 Vymezení obce

Obec je vymezena podle § 1 ZO jako „základní územní samosprávné společenství občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.“<sup>76</sup> Podle vymezení je zřejmé, že znakem obce jsou její občané, území a spravování samosprávných záležitostí.

---

<sup>73</sup> HAJDUČKOVÁ, Jana. *Jak si pohlídat střet zájmů?* [online]. Frank Bold, 2017 [cit. 2020-08-06]. Dostupné z: <https://frankbold.org/poradna/fungovani-obci-a-uradu/transparentnost-a-nakladani-s-informacemi/transparentnost-a-nakladani-s-informacemi/rada/jak-si-p>

<sup>74</sup> HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část. 9.* vydání. Praha: C. H. Beck, 2016. s. 2. ISBN 978-80-7400-624-1.

<sup>75</sup> PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů – teorie a praxe.* 3. vydání. Praha: GRADA Publishing, 2015. s. 11-12. ISBN 978-80-247-5608-0.

<sup>76</sup> Ust. § 1 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 38, ze dne 15. 5. 2000, str. 1737 – 1764 [cit. 2020-08-06], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>

Obec je dále podle § 2 odst. 1 ZO „veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek.“<sup>77</sup> Již Ústava ČR odkazuje podle čl. 101 odst. 3 na skutečnost, že „územní samosprávné celky jsou veřejnoprávními korporacemi, které mohou mít vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu.“<sup>78</sup> Veřejnoprávní korporace je organizační útvar, subjekt veřejné správy, který má právo vykonávat část úkolů veřejné správy vlastním jménem a zároveň má možnost realizovat veřejnou správu v rámci působnosti, která je daná Ústavou ČR a ZO.<sup>79</sup> Vzhledem k tomu, že obec je veřejnoprávní korporací představující společenství osob, které žijí na určitém území a obec má dbát o rozvoj tohoto území a potřeby těchto osob, nejedná se o obchodní korporaci. Obchodní korporace jsou zřízeny především kvůli tvorbě zisku.<sup>80</sup>

Ze ZO vyplývá, že jedním z aspektů obce jsou její občané, kteří tvoří personální základ. Občanem obce je fyzická osoba, která je občanem ČR a jejíž trvalý pobyt je hlášen právě v dané obci.<sup>81</sup> Podle obecního zřízení jsou udělovány občanům obce práva, kterých ovšem mohou využít výhradně osoby starší 18 let. Jedná se např. o právo volit a být volen do zastupitelstva obce, v rámci místního referenda hlasovat o důležitých otázkách, které se týkají obce (přímé rozhodování). Dalším právem je právo na vyjádření se na zasedání zastupitelstva obce k projednávaným záležitostem, nutno podotknout, že v tomto případě se nejedná o předkládání nových návrhů či bodů na zasedání zastupitelstva. Občan má právo se vyjadřovat k rozpočtu obce a k závěrečnému účtu obce, nahlížet do obecních dokumentů (rozpočet obce, závěrečný účet obce, usnesení a zápisy z jednání zastupitelstva obce, rady obce, výborů zastupitelstva obce, komisí rady obce) a požívat z nich výpisy. Dále může požadovat projednání určitých záležitostí nebo podávat návrhy, připomínky a podněty.<sup>82</sup>

---

<sup>77</sup> Ust. § 2 odst. 1 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 38, ze dne 15. 5. 2000, str. 1737 – 1764 [cit. 2020-08-06], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>

<sup>78</sup> Ust. čl. 101 odst. 3 ústavního zák. č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 1, ze dne 28. 12. 1992, str. 15 [cit. 2020-08-06], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5989>

<sup>79</sup> KOPECKÝ, Martin, PRŮCHA, Petr, HAVLAN, Petr, JANEČEK, Jan. *Zákon o obcích. Komentář*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017, s. 3. ISBN 978-80-7552-862-9.

<sup>80</sup> Tamtéž s. 5.

<sup>81</sup> Tamtéž s. 39.

<sup>82</sup> KOČÍ, Roman. *Obecní samospráva*. Praha: Leges, 2012, s. 28-29. ISBN 978-80-87576-28-1.

### 3.2.2 Působnost obce

ZO vymezuje v § 7 odst. 1 samostatnou působnost a v § 7 odst. 2 a v § 61 je vymezena přenesená působnost. Samostatná působnost znamená podle zmíněného § 7 odst. 1 ZO, že „*obec spravuje své záležitosti samostatně (dále jen samostatná působnost)*“.<sup>83</sup> Jedná se tedy o samostatné spravování záležitostí obce, při kterém se obec řídí právním řádem. Samostatná působnost je zaručena i Ústavou ČR, konkrétně podle čl. 100 odst. 1 jsou ÚSC územními společenstvími občanů, která mají právo na samosprávu.<sup>84</sup> Dále je uvedeno v ZO v § 7 odst. 1, že pokud mají státní orgány a orgány vyššího ÚSC (kraje), jehož součástí je daná obec, zasahovat do samostatné působnosti, tak pouze v případě ochrany zákona.<sup>85</sup> Do samostatné působnosti patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a jejích občanů. Samostatná působnost vytváří podmínky pro rozvoj sociální péče a zároveň pro uspokojování potřeb občanů, kterými jsou např. potřeba bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, doprava a spoje, výchova a vzdělávání, kulturní rozvoj či ochrana veřejného pořádku. Záleží ovšem na každé obci a jejích možnostech, zda je schopna uspokojovat tyto potřeby, včetně finančních možností. Obec rozhoduje o těchto klíčových otázkách spadajících do samostatné působnosti, a to **hospodaření obce**, kdy obec může prostřednictvím řádně vedeného hospodaření obce zajišťovat trvale udržitelný rozvoj. Za zásadní přehled o hospodaření obce je považováno účetnictví obce.<sup>86</sup> Povinnost obce vést účetnictví vyplývá z § 1 odst. 3 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.<sup>87</sup> Dále **rozpočet obce**, který lze považovat za základní nástroj výše zmíněného obecního hospodaření, který musí mít každá obec a podle jeho struktury je obec povinna hospodařit. Obecní rozpočet jako rozpočet ÚSC je upravován zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.<sup>88</sup> Zároveň za rozpočet obce odpovídá starosta. Další klíčovou oblastí je **majetek obce**. Jelikož obec je

---

<sup>83</sup> Ust. § 7 odst. 1 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 38, ze dne 15. 5. 2000, str. 1737 – 1764 [cit. 2020-08-06], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>

<sup>84</sup> Ust. čl. 100 odst. 1 ústavního zák. č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 1, ze dne 28. 12. 1992, str. 15 [cit. 2020-08-06], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5989>

<sup>85</sup> KOPECKÝ, Martin, PRŮCHA, Petr, HAVLAN, Petr, JANEČEK, Jan. *Zákon o obcích: Komentář*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017, s. 15. ISBN 978-80-7552-862-9.

<sup>86</sup> KOČÍ, Roman. *Obecní samospráva*. Praha: Leges, 2012, s. 63-64. ISBN 978-80-87576-28-1.

<sup>87</sup> Ust. čl. 1 zák. č. 304/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších změn a doplňků, a které zákony, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 98, ze dne 19. 8. 2008, str. 4529 [cit. 2020-08-06], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5339>

<sup>88</sup> KOČÍ, Roman. *Obecní samospráva*. Praha: Leges, 2012, s. 66. ISBN 978-80-87576-28-1.

považována za právnickou osobu, tedy veřejnoprávní korporaci, mezi její práva v rámci samostatné působnosti patří právo vlastnit majetek. Ten je tvořen všemi statky, se kterými obec může volně zacházet. Povinností obce je zajištění účelného a hospodárného využívání majetku, a to v souladu se zájmy obce.<sup>89</sup>

Obecní zřízení v ČR je určeno tzv. smíšeným systémem, v rámci kterého obce vykonávají i přenesenou působnost vedle samostatné působnosti. Přenesená působnost znamená svěřeni státní správy obcím, kdy obce pomáhají státu ve výkonu jeho působnosti.<sup>90</sup> Podle čl. 105 Ústavy ČR „výkon státní správy lze svěřit orgánům samosprávy jen tehdy, stanoví-li to zákon.“<sup>91</sup> Znamená to, že pokud se má jednat o obec s přenesenou působností, musí to být v zákoně výslovně uvedeno – pokud to uvedeno není, jedná se o samostatnou působnost.<sup>92</sup>

Rozsah výkonu přenesené působnosti je odlišný v jednotlivých obcích. Přenesenou působnost vykonávají obecní úřady, pro tyto potřeby jsou rozlišovány tři skupiny obecních úřadů, kterými jsou **obecní úřad obce se základním rozsahem přenesené působnosti** neboli obec I. stupně, která vykonává přenesenou působnost v základním rozsahu. Zajišťuje např. řízení o přestupcích či povolování kácení dřevin na obecním území. Dalším je **pověřený obecní úřad**. Obce s tímto typem úřadu jsou nazývány také jako obce II. stupně. Zajišťují jak základní rozsah přenesené působnosti, tak i výkon dalších agend, kterými jsou stavební a matriční úřad nebo agenda práva životního prostředí. Třetím typem je **obecní úřad obce s rozšířenou působností**. Obce III. stupně jsou pověřeny rozsáhlým výkonem přenesené působnosti. Vykonávají vedle přenesené působnosti obce I. a II. stupně i ostatní, nejdůležitější oblasti přenesené působnosti. Za příklad lze uvést vydávání osobních a cestovních dokladů, agendu řídicího oprávnění či agendu registru vozidel. Dále agendu živnostenského podnikání, oblast sociálněprávní ochrany dětí či agendu úřadu územního plánování.<sup>93</sup>

---

<sup>89</sup> Tamtéž s. 68.

<sup>90</sup> BINEK, Jan, GALVASOVÁ, Iva, KADEČKA, Stanislav. *Identifikace kompetencí zatěžujících výkon veřejné správy se zvláštním přihlédnutím k malým obcím* [online]. Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2020-05-25]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/mvcren/docDetail.aspx?docid=21351908&doctype=ART>

<sup>91</sup> Ust. čl. 105 ústavního zák. č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 1, ze dne 28. 12. 1992, str. 15 [cit. 2020-08-06], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5989>

<sup>92</sup> KOPECKÝ, Martin, PRŮCHA, Petr, HAVLAN, Petr, JANEČEK, Jan. *Zákon o obcích: Komentář*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017, s. 128. ISBN 978-80-7552-862-9.

<sup>93</sup> KOČÍ, Roman. *Obecní samospráva*. Praha: Leges, 2012, s. 73-75. ISBN 978-80-87576-28-1.

### 3.2.3 Členění obcí

Ačkoliv ZO upravuje právní postavení obcí v ČR, každá z obcí je velikostně rozdílná, odlišuje se počtem obyvatel, občanskou vybaveností apod. Zákonodárství obsahuje dvě zásady, které se navzájem prolínají:

1. Zásada **jednotné právní úpravy** pro všechny obce, stanovující základy samosprávy a vnitřní organizace. Znamená to, že i přes rozdíly mezi jednotlivými obcemi jsou si obce v ČR vzájemně rovnoprávné.
2. **Rozdělení obcí na několik druhů.**

Mezi základní druhy obcí lze zařadit: obce „základní“, městys, město, statutární město, hlavní město Praha (dále jen hl. m. Praha).<sup>94</sup>

Obec „základní“, která se označuje také jako „vesnická“, je obcí, která není městem ani městysem.

Městys je obec, která je jejím historickým typem. Status městyse byl dříve udělován panovníkem, po roce 1918 toto příslušelo ministerské radě. Daná obec měla městský charakter a spadaly pod ní okolní vesnice.<sup>95</sup> Podle § 3 odst. 2 a 4 ZO je v současné době městysem obec, kterou stanoví předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR na návrh obce a po vyjádření vlády. Daná obec užívala status městyse přede dnem 17. květnem 1954.<sup>96</sup>

Město je obec, která byla podle § 150 odst. 2 ZO městem ke dni nabytí účinnosti ZO.<sup>97</sup> Pokud má obec, která není městem, alespoň 3000 obyvatel (zákonná podmínka), může se městem stát. Předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR stanoví danou obec na základě jejího návrhu městem po vyjádření vlády.<sup>98</sup>

Statutární město a jeho specifika upravuje ZO. „*Územně členěná statutární města upraví své vnitřní poměry ve věcech správy města statutem, který je vydáván formou*

---

<sup>94</sup> KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů – základy komunálního práva*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017, s. 116-117. ISBN 978-80-7552-719-6.

<sup>95</sup> *Správní uspořádání ČR, orgány územního plánování: Obce* [online]. Portál územního plánování, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [cit. 2020-05-27]. Dostupné z: [https://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/obce.asp#index\\_3](https://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/obce.asp#index_3)

<sup>96</sup> Ust. § 6 odst. 2 a 4 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 38, ze dne 15. 5. 2000, str. 1737 – 1764 [cit. 2020-05-27], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>

<sup>97</sup> Ust. § 150 odst. 2 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 38, ze dne 15. 5. 2000, str. 1737 – 1764 [cit. 2020-05-27], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>

<sup>98</sup> KOPECKÝ, Martin, PRŮCHA, Petr, HAVLAN, Petr, JANEČEK, Jan. *Zákon o obcích: Komentář*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017, s. 6-7. ISBN 978-80-7552-862-9.

*obecně závazné vyhlášky obce.*<sup>99</sup> V rámci tzv. statutu územně členěného statutárního města jsou rozpracovány otázky charakterizující nebo determinující vlastní územní členění statutárního města a otázky, jak mají fungovat městské obvody či městské části.<sup>100</sup> Statutární města se dělí na dvě skupiny: územně členěná statutární města a ostatní města. V prvním případě je území členěno na městské obvody nebo městské části. Druhý případ se výrazně neliší od dalších měst v ČR. Jediným rozdílem je označení orgánů, tzn. starosta je v tomto případě primátor a městský úřad představuje magistrát.<sup>101</sup>

Hl. m. Praha a jeho postavení je upraveno v zákoně č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze. V tomto zákoně je podle § 1 odst. 1 až 4 definováno jako hlavní město ČR, kraj a obec. Je veřejnoprávní korporací, vystupuje vlastním jménem v právních vztazích, disponuje vlastním majetkem a je spravováno zastupitelstvem hl. m. Prahy. Mezi další jeho orgány patří rada hl. m. Prahy, primátor hl. m. Prahy a Magistrát hl. m. Prahy.<sup>102</sup>

### 3.2.4 Orgány obce

Ke spravování obecních záležitostí je zapotřebí orgánů obce, které se starají o její rozvoj a fungování. Za nejvyšší samosprávný orgán obce je považováno **zastupitelstvo obce**. Je to zastupitelský sbor obce, který je složen z členů zastupitelstva obce volených přímo jejími občany.<sup>103,104</sup> Podstata zastupitelstva a jeho nenahraditelná úloha vychází z faktu, že jeho postavení je upravováno ZO a Ústavou ČR. Podle čl. 101 odst. 1 Ústavy ČR „*obec je samostatně spravována zastupitelstvem.*“<sup>105</sup> Zastupitelstvo obce jedná a rozhoduje v záležitostech obecní samosprávy. Členové zastupitelstva jsou voleni na 4leté funkční období, při stanovení jejich počtu je přihlíženo především k počtu obyvatel obce a

---

<sup>99</sup> Ust. § 130 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 38, ze dne 15. 5. 2000, str. 1737 – 1764 [cit. 2020-05-27], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>

<sup>100</sup> KOPECKÝ, Martin, PRŮCHA, Petr, HAVLAN, Petr, JANEČEK, Jan. *Zákon o obcích: Komentář*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017, s. 305. ISBN 978-80-7552-862-9.

<sup>101</sup> HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. 9. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 100. ISBN 978-80-7400-624-1.

<sup>102</sup> Ust. § 1 odst. 1 až 4 zák. č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 39, ze dne 17. 5. 2000, str. 1802 [cit. 2020-05-27], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3427>

<sup>103</sup> KOPECKÝ, Martin, PRŮCHA, Petr, HAVLAN, Petr, JANEČEK, Jan. *Zákon o obcích: Komentář*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017, s. 152. ISBN 978-80-7552-862-9.

<sup>104</sup> BÝMA, Miroslav. *Orgány obce* [online]. Moderní obec, 2012 [cit. 2020-05-28]. Dostupné z: <https://www.moderniobec.cz/organy-obce/>

<sup>105</sup> Ust. čl. 101 odst. 1 ústavního zák. č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 1, ze dne 28. 12. 1992, str. 15 [cit. 2020-06-01], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5989>

velikosti územního obvodu. Nejmenší možný počet je 5 členů, nejvyšší možný počet je 55 členů.<sup>106</sup> V případě výkonu funkce členů zastupitelstva existuje v ZO rozlišení mezi tzv. uvolněným členem zastupitelstva obce a neuvolněným členem zastupitelstva obce. Uvolněný člen zastupitelstva obce je osoba, u které bylo stanoveno, že má být uvolněna z jejího předchozího zaměstnání. Naopak neuvolněný člen zastupitelstva obce je osoba, která vykonává souběžně se svým zaměstnáním i funkci člena zastupitelstva obce.<sup>107</sup> Vzhledem k tomu, že zastupitelstvo obce rozhoduje v záležitostech samostatné působnosti, je mu vyhrazeno např. schvalovat rozpočet obce, závěrečný účet obce, vydávat obecně závazné vyhlášky obce, zřizovat a zrušovat obecní policii, rozhodovat o vyhlášení místního referenda či volit z řad členů zastupitelstva obce starostu, místostarosty a další členy rady obce a odvolávat je z funkce.<sup>108</sup> Aby bylo zastupitelstvo usnášeníschopné, je zapotřebí, aby byla přítomna nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva. Schází se podle potřeby, ovšem nejméně jednou za 3 měsíce, zasedání je svoláno a řízeno starostou obce.<sup>109</sup> Podle § 117 odst. 1 ZO zastupitelstvo obce zřizuje své iniciativní a kontrolní orgány, kterými jsou **výbory**.<sup>110</sup> Jedná se o orgány, jejichž úkolem je pomáhat při činnosti a plnění úkolů zastupitelstva. Jsou vždy zřizovány výbory **kontrolní** a **finanční**, přičemž zastupitelstvu přísluší rozhodovat o počtu členů. Musí být minimálně tříčlenné a vždy v lichém počtu, ovšem jejich členy nemůžou být starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu ani osoby, které zabezpečují rozpočtové a účetní práce na obecním úřadu.<sup>111</sup> Činnost kontrolního výboru spočívá v kontrole, zda je plněno usnesení zastupitelstva a rady obce. V případě finančního výboru probíhá kontrola hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce.<sup>112</sup>

Dalším orgánem obce je **rada obce**, která je zřizována jako výkonný orgán obce v oblasti samostatné působnosti, v přenesené působnosti rozhoduje pouze výjimečně,

---

<sup>106</sup> KOPECKÝ, Martin, PRŮCHA, Petr, HAVLAN, Petr, JANEČEK, Jan. *Zákon o obcích: Komentář*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017, s. 152-154. ISBN 978-80-7552-862-9.

<sup>107</sup> Tamtéž s. 161-162.

<sup>108</sup> Tamtéž s. 200-202.

<sup>109</sup> ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPÍK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2010, s. 42. ISBN 978-80-247-7377-3.

<sup>110</sup> Ust. § 117 odst. 1 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 38, ze dne 15. 5. 2000, str. 1737 – 1764 [cit. 2020-06-01], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>

<sup>111</sup> KOPECKÝ, Martin, PRŮCHA, Petr, HAVLAN, Petr, JANEČEK, Jan. *Zákon o obcích: Komentář*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017, s. 265-270. ISBN 978-80-7552-862-9.

<sup>112</sup> BAGAROVÁ GRZYWA, Martina. *Orgány zastupitelstva a rady obce (III)* [online]. Moderní obec, 2000 [cit. 2020-06-01]. Dostupné z: <https://www.moderniobec.cz/organy-zastupitelstva-a-rady-obce-iii/>

pokud tak stanoví zákon, a to např. vydáváním nařízení obce. Ze své činnosti je odpovědná zastupitelstvu obce.<sup>113</sup> Pokud není rada obce zřizována, její pravomoc je vykonávána starostou obce. V případě, že počet členů zastupitelstva je menší než 15, rada obce se nevolí. Radu obce tvoří vždy lichý počet členů, a to nejméně 5 členů, nejvýše 11 členů. Členové rady jsou starosta, místostarosta (místostarostové) a další členové, kteří jsou voleni z řad členů zastupitelstva obce. Schází se podle potřeby, rada je usnášeníschopná, pokud je přítomna nadpoloviční většina všech jejích členů.<sup>114</sup> Podle § 102 odst. 1 ZO radě obce přísluší především příprava návrhů pro jednání zastupitelstva obce a zabezpečení plnění zastupitelstvem přijatých usnesení.<sup>115</sup> Dále radě obce náleží vyhrazené pravomoci v rámci samostatné působnosti, kterými jsou např. zabezpečení hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, provádění rozpočtového opatření v rozsahu stanoveném zastupitelstvem, stanovení rozdělení pravomocí v obecním úřadu či zřizování a zrušování odborů a oddělení obecního úřadu.<sup>116</sup> Stejně jako u zastupitelstva obce dochází i u rady obce podle § 122 odst. 1 ZO k zřizování jejích iniciativních a poradních orgánů, kterými jsou **komise**.<sup>117</sup> Proto vykonávají svou činnost prostřednictvím pokynů rady obce a vykonávají pravomoc pouze v rozsahu a záležitostech, které jsou uplatňovány pro potřeby rady obce. Vzhledem k situaci, kdy jsou komise zřizovány radou obce, jsou jí také ze své činnosti odpovědné. V obcích, kde není zřízena rada obce, jsou odpovědní starostovi obce a řídí se jeho pokyny.<sup>118</sup> Komise je odpovědná starostovi obce v záležitostech výkonu přenesené působnosti.<sup>119</sup> V případě členů komise se nemusí jednat o členy zastupitelstva

---

<sup>113</sup> KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů – základy komunálního práva*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017, s. 232. ISBN 978-80-7552-719-6.

<sup>114</sup> ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPIK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2010, s. 43-44. ISBN 978-80-247-7377-3.

<sup>115</sup> Ust. § 102 odst. 1 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 38, ze dne 15. 5. 2000, str. 1737 – 1764 [cit. 2020-06-01], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>

<sup>116</sup> Ust. § 102 odst. 2 písm. a) až f) zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 38, ze dne 15. 5. 2000, str. 1737 – 1764 [cit. 2020-06-01], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>

<sup>117</sup> Ust. § 122 odst. 1 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 38, ze dne 15. 5. 2000, str. 1737 – 1764 [cit. 2020-06-01], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>

<sup>118</sup> KOPECKÝ, Martin, PRŮCHA, Petr, HAVLAN, Petr, JANEČEK, Jan. *Zákon o obcích: Komentář*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017, s. 275. ISBN 978-80-7552-862-9.

<sup>119</sup> ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPIK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2010, s. 49. ISBN 978-80-247-7377-3.

obce. Důležité je, aby se jednalo osoby, které disponují odbornými znalostmi a schopnostmi pro výkon člena komise. Zároveň by to měli být občané dané obce.<sup>120</sup>

Jak již bylo v předchozích kapitolách zmiňováno, **starosta obce** je orgánem, který obec podle § 103 odst. 1 ZO zastupuje navenek.<sup>121</sup> Jedná se však o orgán bez pravomocí. Pokud má učinit určitý úkon, musí jej schválit zastupitelstvo a až poté může dojít k jeho učinění. Bez jeho schválení zastupitelstvem jsou úkony neplatné a starosta je vystaven případnému nebezpečí jak trestněprávní, tak i občanskoprávní odpovědnosti.<sup>122</sup> Právě kvůli právní jistotě by měl úkony učinit písemně.<sup>123</sup> Starosta je volen z řad členů zastupitelstva, jedná se tedy o volbu nepřímou.

Mezi orgány obce patří i **obecní úřad**, který je především orgánem úředního typu a plní úkoly úředního charakteru. Jedná se o úkoly v samostatné i přenesené působnosti. Obecní úřad je možné považovat za sídlo ostatních orgánů obce.<sup>124</sup> Podle § 109 odst. 1 ZO je obecní úřad tvořen starostou, místostarostou (místostarosty), tajemníkem obecního úřadu a zaměstnanci obce, kteří jsou zařazení do obecního úřadu. V jeho čele je starosta.<sup>125</sup>

---

<sup>120</sup> KOPECKÝ, Martin, PRŮCHA, Petr, HAVLAN, Petr, JANEČEK, Jan. *Zákon o obcích: Komentář*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017, s. 275. ISBN 978-80-7552-862-9.

<sup>121</sup> Ust. § 103 odst. 1 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 38, ze dne 15. 5. 2000, str. 1737 – 1764 [cit. 2020-05-31], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>

<sup>122</sup> BALÍK, Stanislav. *Komunální politika: Obce, aktéři a cíle místní politiky*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2009, s. 74. ISBN 978-80-247-2908-4.

<sup>123</sup> BÝMA, Miroslav. *Orgány obce* [online]. Moderní obec, 2012 [cit. 2020-05-31]. Dostupné z: <https://www.moderniobec.cz/organy-obce/>

<sup>124</sup> KOPECKÝ, Martin, PRŮCHA, Petr, HAVLAN, Petr, JANEČEK, Jan. *Zákon o obcích: Komentář*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017, s. 257. ISBN 978-80-7552-862-9.

<sup>125</sup> Ust. § 109 odst. 1 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 38, ze dne 15. 5. 2000, str. 1737 – 1764 [cit. 2020-05-31], [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>

## 4 Praktická část

Tato část navazuje na autorkou zpracovanou teoretickou část v předchozích kapitolách. Pro účely diplomové práce budou vybrány obce nacházející se ve Svazku obcí regionu Písecku, který vznikl dne 4. 2. 2004 ve městě Písek během ustavující Valné hromady. V současnosti je považován za jeden z největších Svazků v ČR, se svými 72 členskými obcemi zahrnuje prakticky celé území okresu Písek.<sup>126</sup> Obce, s jejichž představiteli byl proveden polostandardizovaný rozhovor, budou vymezeny demograficky, budou zkoumány rozsahy jejich výkonů přenesené působnosti, dále budou členěny podle rozdělení obec – městys – město – statutární město a v neposlední řadě budou vymezeny jejich jednotlivé orgány. V této části budou zachyceny autorkou jednotliví představitelé vybraných obcí a jejich politické zařazení. Poté budou zachyceny obce, jejichž představitelé, tedy starostové, vyplní anketu.

### 4.1 Základní informace o obcích

Autorka provedla v rámci výzkumu 10 rozhovorů po předchozí domluvě se starosty obcí, které budou představeny abecedně v následujících podkapitolách. Jedná se o městys Bernartice, obec Boudy, obec Čimelice, obec Kostelec nad Vltavou, obec Lety, město Mirovice, obec Mišovice, obec Nerestce, město Písek a obec Zvíkovské Podhradí. V rámci těchto obcí je sedm starostů uvolněných a tři neuvolnění. Figurují zde dvě ženy, konkrétně starostka ve městě Písek a starostka v obci Lety. Co se týče úrovně vzdělání, jsou zde zastoupeny všechny úrovně, konkrétně základní vzdělání u jednoho respondenta, středoškolské vzdělání s výučním listem u jednoho respondenta, středoškolské vzdělání s maturitou mají celkem čtyři respondenti, vyšší odborné vzdělání má jeden respondent a vysokoškolského vzdělání dosáhli tři respondenti.

#### 4.1.1 Městys Bernartice

Městys Bernartice se nachází ve východní části okresu Písek. Má celkem 11 částí, kterými jsou Bernartice, Bilinka, Bojenice, Svatkovice, Rakov, Jestřebice, Kolišov, Srlín a Zběšice.<sup>127</sup> Rozprostírá se na 3 641 hektarech.<sup>128</sup> Počet obyvatel v obci činil k 1. 1. 2020

---

<sup>126</sup> *O svazku* [online]. Svazek obcí regionu Písecko, © 2014 [cit. 2020-06-15]. Dostupné z: <https://www.sorp.cz/o-svazku/>

<sup>127</sup> *Základní údaje o městyse* [online]. Městys Bernartice, okr. Písek, 2017 [cit. 2020-11-25]. Dostupné z: <https://www.bernartice.cz/obec/o-obci/zakladni-udaje-o-mestyse.html>

celkem 1 312, z toho zde žilo 650 mužů a 662 žen. V městyse Bernartice žije obyvatelstvo v průměrném věku 45,6 let, u mužů je průměrný věk 45 let a u žen činí 46,2 let.<sup>129</sup> Městys Bernartice zajišťuje základní rozsah přenesené působnosti, součástí agendy obecního úřadu je matriční a stavební úřad.<sup>130</sup> Starostou městyse je člen politické strany ODS, zastupitelstvo je 15členné a je zde zřízená 5členná rada.<sup>131</sup>

**Tab. č. 2 Rozpočet městyse Bernartice za období let 2015-2019 (v tis. Kč)**

	2015	2016	2017	2018	2019
<b>Daňové příjmy</b>	17 977	19 268	21 542	22 881	24 179
<b>Nedaňové příjmy</b>	4 397	3 326	2 448	2 332	2 708
<b>Kapitálové příjmy</b>	917	3 350	914	1 175	271
<b>Přijaté transfery</b>	7 280	5 681	2 618	2 993	4 822
<b>Celkové příjmy</b>	30 571	31 625	27 522	29 381	31 980
<b>Výdaje</b>	32 310	24 777	22 354	29 682	29 794
<b>Zůstatek</b>	-1 559	6 848	5 168	-301	2 186

Zdroj: Vlastní zpracování z dat získaných z aplikace Monitor Ministerstva financí ČR

Z tab. č. 2 je zřejmé, že z hlediska příjmů v městyse Bernartice největší část tvoří daňové příjmy, o kterých je možné říct, že mají v průběhu sledovaného období vzestupný charakter. Naopak nejmenší částí příjmové stránky jsou jednoznačně kapitálové příjmy. V rámci zůstatku je zde patrná určitá snaha o jeho přebytek, nutno podotknout, že v roce 2015 a 2018 zůstatek v rozpočtu byl v záporných hodnotách, tj. schodkový.

#### 4.1.2 Obec Boudy

Obec Boudy se nachází v severozápadní části okresu Písek a rozléhá se na 1 001 hektarech.<sup>132</sup> Žije zde 193 obyvatel v průměrném věku 42,5 let, z toho 103 mužů

<sup>128</sup> *Bernartice: Základní informace* [online]. Místopisy.cz, 2020 [cit. 2020-11-25]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/4381/bernartice/>

<sup>129</sup> HAVEL, Radek. *Počet obyvatel v obcích – k 1.1.2020* [online]. Český statistický úřad, 2020 [cit. 2020-11-25]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/121739326/1300722003.pdf/f9160497-cec0-4750-a293-77ef7bce1092?version=1.1>

<sup>130</sup> *Základní údaje o městyse* [online]. Městys Bernartice, okr. Písek, 2017 [cit. 2020-11-25]. Dostupné z: <https://www.bernartice.cz/obec/o-obci/zakladni-udaje-o-mestyse.html>

<sup>131</sup> *Složení zastupitelstva obce* [online]. Městys Bernartice, okr. Písek, 2019 [cit. 2020-11-25]. Dostupné z: <https://www.bernartice.cz/obec/zastupitelstvo/>

<sup>132</sup> *Boudy: Základní informace* [online]. Místopisy.cz, 2020 [cit. 2020-11-26]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/5354/boudy/>

v průměrném věku 39,5 let a 90 žen v průměrném věku 45,9 let.<sup>133</sup> Obec Boudy je obcí I. typu se základním rozsahem přenesené působnosti. Starosta obce je členem politické strany ODS a zastupitelstvo obce je 7členné, tudíž není zřízená rada obce.<sup>134</sup>

**Tab. č. 3 Rozpočet obce Boudy za období let 2015-2019 (v tis. Kč)**

	2015	2016	2017	2018	2019
<b>Daňové příjmy</b>	2 650	2 834	2 950	4 407	3 442
<b>Nedaňové příjmy</b>	348	401	504	563	547
<b>Kapitálové příjmy</b>	23	44	6 450	106	14
<b>Přijaté transfery</b>	230	1 063	488	947	4 257
<b>Celkové příjmy</b>	3 251	4 342	10 392	6 023	8 260
<b>Výdaje</b>	2 521	4 808	4 833	7 487	8 684
<b>Zůstatek</b>	730	-466	5 559	-1 464	-424

Zdroj: Vlastní zpracování z dat získaných z webových stránek obce Boudy

Z tab. č. 3 lze vyčíst, že největší položkou v příjmech v průběhu let jsou daňové příjmy, ovšem je nutné zmínit, že v roce 2017 došlo k situaci, že díky prodeji obecního majetku se největší částí příjmů obce Boudy staly kapitálové příjmy, konkrétně ve výši 6 450 tis. Kč. Dále je zde patrné, že od roku 2018 obec hospodář se schodkovým rozpočtem, který má klesající charakter a je hrazen z přebytků z předchozích let.

#### 4.1.3 Obec Čimelice

Obec Čimelice je v severní části okresu Písek. Součástí obce je osada Krsice,<sup>135</sup> celkově v obci žije 966 obyvatel. Žije zde 489 mužů a 477 žen, průměrný věk obyvatelstva je 44,9 let, u mužů je průměrný věk 43,3 let a u žen je 46,4 let.<sup>136</sup> Obec se rozléhá na 1 029 hektarech.<sup>137</sup> Obec Čimelice je obcí I. typu se základním rozsahem přenesené působnosti,

<sup>133</sup> HAVEL, Radek. *Počet obyvatel v obcích – k 1.1.2020* [online]. Český statistický úřad, 2020 [cit. 2020-11-26]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/121739326/1300722003.pdf/f9160497-cec0-4750-a293-77ef7bce1092?version=1.1>

<sup>134</sup> *Zastupitelstvo obce* [online]. Oficiální web obce Boudy, 2020 [cit. 2020-11-26]. Dostupné z: <https://www.obceboudy.cz/zastupitelstvo%2Dobce/os-1001/p1=2581>

<sup>135</sup> *Obec* [online]. Oficiální web obce Čimelice, 2020 [cit. 2020-11-27]. Dostupné z: <https://www.cimelice.cz/obec/ms-51/p1=51>

<sup>136</sup> HAVEL, Radek. *Počet obyvatel v obcích – k 1.1.2020* [online]. Český statistický úřad, 2020 [cit. 2020-11-27]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/121739326/1300722003.pdf/f9160497-cec0-4750-a293-77ef7bce1092?version=1.1>

<sup>137</sup> *Čimelice: Základní informace* [online]. Místopisy.cz, 2020 [cit. 2020-11-27]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/5361/cimelice/pocet-obyvatel/>

její starosta je nezávislým kandidátem NEZÁVISLÍ - ČIMELICE A KRSICE, do zastupitelstva bylo zvoleno 11 členů, proto není zřízená rada obce.<sup>138</sup>

**Tab. č. 4 Rozpočet obce Čimelice za období let 2015-2019 (v tis. Kč)**

	2015	2016	2017	2018	2019
<b>Daňové příjmy</b>	12 475	13 578	16 352	17 122	19 615
<b>Nedaňové příjmy</b>	1 624	1 824	2 574	2 235	3 619
<b>Kapitálové příjmy</b>	161	5 263	3 796	3 762	16 830
<b>Přijaté transfery</b>	925	446	7 492	1 754	5 265
<b>Celkové příjmy</b>	15 185	21 111	30 214	24 873	45 329
<b>Výdaje</b>	14 209	32 451	28 832	20 737	34 120
<b>Zůstatek</b>	976	-11 340	1 382	4 136	11 209

Zdroj: Vlastní zpracování z dat získaných z aplikace Monitor Ministerstva financí ČR

Z tab. č. 4 je patrné, že největší položkou příjmové části jsou daňové příjmy, které mají vzestupný charakter. Druhým největším příjmem do rozpočtu obce Čimelice jsou kapitálové příjmy, které dosáhly svého vrcholu v roce 2019, konkrétně částkou 16 830 tis. Kč. Obec Čimelice až na rok 2016 hospodaří s přebytkovým rozpočtem.

#### 4.1.4 Obec Kostelec nad Vltavou

Obec Kostelec nad Vltavou se nachází v okrese Písek, je lemována pravým břehem řeky Vltavy. Její součástí jsou 3 místní části, kterými jsou Příleпов, Sobědraž a Zahrádka.<sup>139</sup> Obec se rozláhá na 3 281 hektarech<sup>140</sup> a žije v ní celkem 381 obyvatel, z toho 189 mužů a 192 žen. Průměrný věk obyvatelstva činí 45,9 let, u mužů 45,3 let a u žen 46,6 let.<sup>141</sup> Obec Kostelec nad Vltavou je obcí I. typu se základním rozsahem přenesené působnosti, její starosta je nezávislým kandidátem Sdružení nezávislých kandidátů. Obecní zastupitelstvo má 9 členů a obec je bez rady.<sup>142</sup>

<sup>138</sup> Zastupitelstvo obce [online]. Oficiální web obce Čimelice, 2018 [cit. 2020-11-27]. Dostupné z: <https://www.cimelice.cz/zastupitelstvo%2Dobce/os-50/p1=58>

<sup>139</sup> O Kostelci nad Vltavou [online]. Oficiální web obce Kostelec nad Vltavou, 2020 [cit. 2020-12-03]. Dostupné z: <https://www.kostececnadvltavou.cz/>

<sup>140</sup> Kostelec nad Vltavou: Základní informace [online]. Místopisy.cz, 2020 [cit. 2020-12-03]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/4663/kostelec-nad-vltavou/>

<sup>141</sup> HAVEL, Radek. Počet obyvatel v obcích – k 1.1.2020 [online]. Český statistický úřad, 2020 [cit. 2020-12-03]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/121739326/1300722003.pdf/f9160497-cec0-4750-a293-77ef7bce1092?version=1.1>

<sup>142</sup> Složení zastupitelstva obce [online]. Oficiální web obce Kostelec nad Vltavou, 2020 [cit. 2020-12-03]. Dostupné z: <https://www.kostececnadvltavou.cz/obec/zastupitelstvo/>

**Tab. č. 5 Rozpočet obce Kostelec nad Vltavou za období let 2015-2019 (v tis. Kč)**

	2015	2016	2017	2018	2019
<b>Daňové příjmy</b>	6 537	6 937	7 482	8 130	8 680
<b>Nedaňové příjmy</b>	556	676	551	842	716
<b>Kapitálové příjmy</b>	-	18	111	151	33
<b>Přijaté transfery</b>	2 198	6 051	2 138	780	765
<b>Celkové příjmy</b>	9 291	13 682	10 282	9 903	10 194
<b>Výdaje</b>	15 213	6 064	7 426	7 854	7 576
<b>Zůstatek</b>	-5 922	7 618	2 856	2 049	2 618

Zdroj: Vlastní zpracování z dat získaných z aplikace Monitor Ministerstva financí ČR

V tab. č. 5 je uvedeno, že největší položkou v příjmové části obecního rozpočtu tvoří daňové příjmy, které mají vzestupnou tendenci. V roce 2016 došlo k přijetí poměrně vysokých transferů oproti ostatním sledovaným roků, konkrétně se jednalo o částku 6 051 tis. Kč. Dále je zde zřejmé, že obec Kostelec nad Vltavou se v průběhu sledovaných let snaží udržovat v rámci svého hospodaření přebytečný zůstatek v rozpočtu, výjimku tvořil rok 2015, ve kterém byl rozpočet obce schodkový.

#### 4.1.5 Obec Lety

Obec Lety je možné nalézt v severní části okresu Písek, v její blízkosti se nachází Orlická přehrada. Součástí obce jsou dvě osady s názvy Pukňov a Šerkov.<sup>143</sup> Včetně nich se rozléhá na 1 392 hektarech.<sup>144</sup> Trvale zde žije 287 obyvatel, konkrétně 133 mužů a 154 žen, celkový průměrný věk je 41,4 let, u mužů je průměrný věk 44,9 let a u žen 38,4 let.<sup>145</sup> Obec Lety je obcí I. typu se základním rozsahem přenesené působnosti, její starostka je nezávislou kandidátkou Sdružení nezávislých kandidátů. Zastupitelstvo obce se skládá ze 7 členů zastupitelstva, proto obec nemá radu.<sup>146</sup>

<sup>143</sup> Lety [online]. Svazek obcí regionu Písecko, 2020 [cit. 2020-12-04]. Dostupné z: <https://www.sorp.cz/obce/lety/>

<sup>144</sup> Lety: Základní informace [online]. Místopisy.cz, 2020 [cit. 2020-12-04]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/5604/lety/>

<sup>145</sup> HAVEL, Radek. Počet obyvatel v obcích – k 1.1.2020 [online]. Český statistický úřad, 2020 [cit. 2020-12-04]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/121739326/1300722003.pdf/f9160497-cec0-4750-a293-77ef7bce1092?version=1.1>

<sup>146</sup> HLAVÍNOVÁ, Blanka. Počet členů ZO Lety [online]. Oficiální web obce Lety, okres Písek, 2018 [cit. 2020-12-04]. Dostupné z: [https://www.lety-obec.cz/assets/File.ashx?id\\_org=8077&id\\_dokumenty=11566](https://www.lety-obec.cz/assets/File.ashx?id_org=8077&id_dokumenty=11566)

**Tab. č. 6 Rozpočet obce Lety za období let 2015-2019 (v tis. Kč)**

	2015	2016	2017	2018	2019
<b>Daňové příjmy</b>	4 011	4 267	4 578	5 135	5 337
<b>Nedaňové příjmy</b>	948	646	836	662	754
<b>Kapitálové příjmy</b>	160	-	46	9	328
<b>Přijaté transfery</b>	259	168	2 049	2 033	277
<b>Celkové příjmy</b>	5 378	5 081	7 509	7 839	6 696
<b>Výdaje</b>	4 391	4 125	7 242	6 751	5 303
<b>Zůstatek</b>	987	956	267	1 088	1 393

Zdroj: Vlastní zpracování z dat získaných z webových stránek obce Lety a aplikace Monitor Ministerstva financí ČR

Z tab. č. 6 je patrné, že největší příjmovou položkou jsou daňové příjmy, přičemž tato položka má vzestupný charakter. Ve sledovaném období zůstatek rozpočtu v obci Lety byl přebytkový. Po výdajové stránce nejvyšší dosažená hodnota byla v roce 2017, kdy tato hodnota činila 7 242 tis. Kč.

#### **4.1.6 Město Mirovice**

Město Mirovice je součástí okresu Písek, nacházející se v jeho severozápadní části v blízkosti Orlické přehrady. Městem protéká řeka Skalice, jeho součástí jsou místní části, a to Boješice, Kakovice, Ohař, Plíškovice, Ráztely, Řeteč, Sochovice a Touškov.<sup>147</sup> Rozléhá se na 2 206 hektarech.<sup>148</sup> K 1. lednu 2020 zde žilo 1 622 obyvatel, z toho 815 mužů a 807 žen. Průměrný věk všech obyvatel je 43,8 let, u žen je průměrný věk 45,7 let a u mužů 41,9 let.<sup>149</sup> Město Mirovice je obcí II. typu s pověřeným obecním úřadem, starosta města je nezávislým kandidátem Pro Mirovicko, zastupitelstvo obce má celkem 15 členů a rada obce je 5členná.<sup>150</sup>

<sup>147</sup> PIVNIČKA, Daniel. *Mirovice – místní části* [online]. Oficiální web města Mirovice, 2004 [cit. 2020-06-15]. Dostupné z: <http://www.mirovice-mesto.cz/mirovice%2Dmístní%2Dčásti/d-6746/p1=27768>

<sup>148</sup> Mirovice: *Základní informace* [online]. Místopisy.cz, 2020 [cit. 2020-11-23]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/5744/mirovice/pocet-obyvatel/>

<sup>149</sup> HAVEL, Radek. *Počet obyvatel v obcích – k 1.1.2020* [online]. Český statistický úřad, 2020 [cit. 2020-10-04]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/121739326/1300722003.pdf/f9160497-cec0-4750-a293-77ef7bce1092?version=1.1>

<sup>150</sup> PIVNIČKA, Daniel. *Členové zastupitelstva města* [online]. Oficiální web města Mirovice, 2018. [cit. 2020-10-04]. Dostupné z: <http://m.mirovice-mesto.cz/clenove%2Dzastupitelstva%2Dmesta/d-26844/p1=29765>

**Tab. č. 7 Rozpočet města Mirovice za období let 2015-2019 (v tis. Kč)**

	2015	2016	2017	2018	2019
<b>Daňové příjmy</b>	20 160	21 406	24 960	26 207	29 873
<b>Nedaňové příjmy</b>	4 765	4 989	4 479	5 647	6 926
<b>Kapitálové příjmy</b>	131	113	-	32	16 614
<b>Přijaté transfery</b>	11 995	2 790	2 917	3 476	24 179
<b>Celkové příjmy</b>	37 051	29 298	32 356	35 362	77 592
<b>Výdaje</b>	37 336	25 439	22 513	29 061	59 919
<b>Zůstatek</b>	- 285	3 859	9 843	6 301	17 673

Zdroj: Vlastní zpracování z dat získaných z webových stránek města Mirovice a aplikace Monitor Ministerstva financí ČR

Z tab. č. 7 vyplývá, že město Mirovice prakticky od roku 2016 hospodaří s poměrně vysoce přebytkovým rozpočtem, přičemž v roce 2019 i díky největšímu nárůstu v kapitálových příjmech zůstatek činil 17 673 tis. Kč. Zároveň výdajová část v roce 2019 byla přibližně dvakrát vyšší než v roce 2018 a konkrétní nárůst oproti roku 2018 činil 30 858 tis. Kč.

#### **4.1.7 Obec Mišovice**

Obec Mišovice je součástí okresu Písek, nachází se v jeho severozápadní části. Obec tvoří osady Draheničky, Pohoří, Slavkovice, Slavkovická Hora a Svučice.<sup>151</sup> Její území se rozléhá na 1 481 hektarech.<sup>152</sup> Žije zde 268 obyvatel, konkrétně 134 mužů a 134 žen. Průměrný věk obyvatel je 41,2 let, u mužů je to 40,9 let a u žen 41,4 let.<sup>153</sup> Obec Mišovice je obcí I. typu se základním rozsahem přenesené působnosti, její starosta je nezávislým kandidátem ZA OBEC KRÁSNĚJŠÍ. V zastupitelstvu je celkem 7 členů, a proto rada obce není v obci zřízená.

<sup>151</sup> *Vznik obce Mišovice a stručná historie jejich současných místních částí* [online]. Oficiální web obce Mišovice, 2020 [cit. 2020-12-04]. Dostupné z: [https://www.misovice.cz/assets/File.ashx?id\\_org=9619&id\\_dokumenty=4393](https://www.misovice.cz/assets/File.ashx?id_org=9619&id_dokumenty=4393)

<sup>152</sup> *Mišovice: Základní informace* [online]. Místopisy.cz, 2020 [cit. 2020-12-04]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/5746/misovice/>

<sup>153</sup> HAVEL, Radek. *Počet obyvatel v obcích – k 1.1.2020* [online]. Český statistický úřad, 2020 [cit. 2020-12-04]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/121739326/1300722003.pdf/f9160497-cec0-4750-a293-77ef7bce1092?version=1.1>

**Tab. č. 8 Rozpočet obce Mišovice za období let 2015-2019 (v tis. Kč)**

	2015	2016	2017	2018	2019
<b>Daňové příjmy</b>	3 368	3 807	4 183	4 515	4 979
<b>Nedaňové příjmy</b>	1 188	911	1 030	1 144	813
<b>Kapitálové příjmy</b>	59	123	34	277	6
<b>Přijaté transfery</b>	394	1 171	1 499	1 584	569
<b>Celkové příjmy</b>	5 009	6 012	6 746	7 520	6 367
<b>Výdaje</b>	5 207	4 601	8 575	11 196	7 040
<b>Zůstatek</b>	-198	1 411	-1 829	-3 676	-673

Zdroj: Vlastní zpracování z dat získaných z webových stránek obce Mišovice a aplikace Monitor Ministerstva financí ČR

Podle tab. č. 8 je zřejmé, že největším podílem z hlediska příjmů jsou daňové příjmy, u kterých se projevuje vzestupná tendence. Z hlediska výdajové stránky byla zaznamenána nejvyšší hodnota v roce 2018, ve kterém dosáhla hodnoty 11 196 tis. Kč. Ve sledovaném období je nutné podotknout, že obec Mišovice hospodaří převážně se schodkovým zůstatkem, jedinou výjimku tvoří rok 2016, kdy hodnota zůstatku byla přebytková a činila 1 411 tis. Kč.

#### 4.1.8 Obec Nerestce

Obec Nerestce, která je tvořená místními částmi Horní a Dolní Nerestce a rozléhá se na 468 hektarech,<sup>154</sup> se nachází v severní části okresu Písek.<sup>155</sup> Žije zde 106 obyvatel v průměrném věku 45,0 let, z toho 56 mužů v průměrném věku 44,0 let a 50 žen v průměrném věku 46,2 let.<sup>156</sup> Jedná se o obec I. typu se základním rozsahem přenesené působnosti, starosta obce je nezávislým kandidátem kandidátní listiny Vladimír Macoun. Zastupitelstvo má 7 členů, z toho důvodu obec nemá svou radu.<sup>157</sup> Autorka zjišťuje, že každý ze zvolených zastupitelů kandidoval do komunálních voleb v roce 2018 se svou kandidátní listinou, respektive se svým jménem.

<sup>154</sup> Nerestce: Základní informace [online]. Místopisy.cz, 2020. [cit. 2020-12-12]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/5751/nerestce/>

<sup>155</sup> Nerestce [online]. Svazek obcí regionu Písecko, 2020 [cit. 2020-12-12]. Dostupné z: <https://www.sorp.cz/obce/nerestce/>

<sup>156</sup> HAVEL, Radek. Počet obyvatel v obcích – k 1.1.2020 [online]. Český statistický úřad, 2020 [cit. 2020-12-12]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/121739326/1300722003.pdf/f9160497-cec0-4750-a293-77ef7bce1092?version=1.1>

<sup>157</sup> Zastupitelstvo obce [online]. Oficiální web obce Nerestce, 2020 [cit. 2020-12-12]. Dostupné z: <https://www.nerestce.cz/zastupitelstvo%2Dobce/os-2048/p1=2027>

**Tab. č. 9 Rozpočet obce Nerestce za období let 2015-2019 (v tis. Kč)**

	2015	2016	2017	2018	2019
Daňové příjmy	1 496	1 564	1 833	2 167	1 966
Nedaňové příjmy	170	255	264	426	624
Kapitálové příjmy	6	43	1 904	136	-
Přijaté transfery	402	467	882	2 201	540
Celkové příjmy	2 074	2 329	4 883	4 930	3 130
Výdaje	1 907	1 760	2 707	5 413	2 753
Zůstatek	167	569	2 176	-483	377

Zdroj: Vlastní zpracování z dat získaných z aplikace Monitor Ministerstva financí ČR

Z tab. č. 9 je patrné, že tradičně největší hodnotu příjmové části rozpočtu obce Nerestce tvoří daňové příjmy. Kapitálové příjmy byly v průběhu let na poměrně nízké úrovni, ovšem v roce 2017 dosáhly o 71 tis. Kč vyšší hodnoty než daňové příjmy v tomtéž roce. V roce 2018 byl nejvyšší příjem tvořen přijatými transfery, které byly o 34 tis. Kč vyšší než daňové příjmy. V rámci hospodaření obce je možné říct, že zůstatek po většinu sledovaného období byl přebytkový. Výjimku tvořil rok 2018, kdy zůstatek byl schodkový a činil -483 tis. Kč.

#### 4.1.9 Město Písek

Město Písek se nachází ve stejnojmenném okrese, konkrétně v jeho jihozápadní části. Jeho součástí je dalších 9 místních částí, kterými jsou Budějovické Předměstí, Hradiště, Nový Dvůr, Pražské Předměstí, Purkratice, Semice, Smrkovice, Václavské Předměstí a Vnitřní Město. Rozléhá se na 6 322 hektarech.<sup>158</sup> K 1. lednu 2020 zde žilo 30 415 obyvatel, z toho 14 627 mužů a 15 788 žen. Průměrný věk obyvatel je 43,0 let, u mužů je průměrný věk 41,2 let a u žen je 44,6 let.<sup>159</sup> Město Písek je obcí s rozšířenou působností na území kraje, tzn. obcí III. typu, starostka města je kandidátkou kandidátní

<sup>158</sup> Písek: Základní informace [online]. Místopisy.cz, 2020 [cit. 2020-12-20]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/5914/pisek/>

<sup>159</sup> HAVEL, Radek. Počet obyvatel v obcích – k 1.1.2020 [online]. Český statistický úřad, 2020 [cit. 2020-12-20]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/121739326/1300722003.pdf/f9160497-cec0-4750-a293-77ef7bce1092?version=1.1>

listiny PRO PÍSEK. V zastupitelstvu města zasedá celkem 27 členů,<sup>160</sup> tudíž je zřízena rada města, ve které zasedá celkem 9 členů.<sup>161</sup>

**Tab. č. 10 Rozpočet města Písek za období let 2015-2019 (v tis. Kč)**

	2015	2016	2017	2018	2019
<b>Daňové příjmy</b>	409 050	431 230	467 601	510 265	548 682
<b>Nedaňové příjmy</b>	189 126	207 519	190 754	193 170	180 002
<b>Kapitálové příjmy</b>	29 064	36 472	25 164	21 056	43 295
<b>Přijaté transfery</b>	115 089	67 584	65 173	92 821	156 915
<b>Celkové příjmy</b>	742 329	742 805	748 692	817 312	928 894
<b>Výdaje</b>	678 043	683 665	760 462	1 003 285	864 679
<b>Zůstatek</b>	64 286	59 140	-11 770	-185 973	64 215

Zdroj: Vlastní zpracování z dat získaných z aplikace Monitor Ministerstva financí ČR

Z tab. č. 10 lze vyčíst, že největší položkou v rozpočtu města Písek z hlediska příjmů jsou daňové příjmy, které ve sledovaném období mají vzestupnou tendenci. Z hlediska výdajů jejich nejvyšší hodnota byla dosažena v roce 2018, kdy byla vyčíslena na 1 003 285 tis. Kč. Zároveň v roce 2018 v rámci hospodaření obce byl vyčíslen největší schodek, a to v hodnotě -185 973 tis. Kč, ale celkově ve sledovaném období je patrná snaha o přebytkový zůstatek městského rozpočtu.

#### 4.1.10 Obec Zvíkovské Podhradí

Obec Zvíkovské Podhradí se nachází ve střední části okresu Písek s rozlohou 436 hektarů.<sup>162</sup> Žije zde dohromady 208 obyvatel v průměrném věku 43,6, z toho 110 mužů v průměrném věku 42,2 let a 98 žen v průměrném věku 45,1 let.<sup>163</sup> Jedná se o obec I. typu se základním rozsahem přenesené působnosti, jejíž starostou je kandidát bez politické příslušnosti za kandidátní listinu Nezávislí. V zastupitelstvu obce zasedá 9 členů a obec nemá radu.

<sup>160</sup> HOSNEDLOVÁ, Lenka. *Usnesení z ustavujícího zasedání zastupitelstva města* [online]. Město Písek, 2018 [cit. 2020-12-20]. Dostupné z: [https://www.mesto-pisek.cz/assets/File.ashx?id\\_org=12075&id\\_dokumenty=24899](https://www.mesto-pisek.cz/assets/File.ashx?id_org=12075&id_dokumenty=24899)

<sup>161</sup> *Členové rady města* [online]. Město Písek, 2020 [cit. 2020-12-20]. Dostupné z: <https://www.mesto-pisek.cz/seznam%2Dclenu%2Drady%2Dmesta/os-1033/p1=30049>

<sup>162</sup> *Zvíkovské Podhradí: Základní informace* [online]. Místopisy.cz, 2020 [cit. 2020-12-20]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/6313/zvikovske-podhradí/>

<sup>163</sup> HAVEL, Radek. *Počet obyvatel v obcích – k 1.1.2020* [online]. Český statistický úřad, 2020 [cit. 2020-12-20]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/121739326/1300722003.pdf/f9160497-cec0-4750-a293-77ef7bce1092?version=1.1>

**Tab. č. 11 Rozpočet obce Zvíkovské Podhradí za období let 2015-2019 (v tis. Kč)**

	2015	2016	2017	2018	2019
<b>Daňové příjmy</b>	2 238	2 483	2 607	2 992	3 263
<b>Nedaňové příjmy</b>	1 519	2 199	1 905	3 061	2 657
<b>Kapitálové příjmy</b>	-	3	-	-	8
<b>Přijaté transfery</b>	343	6 905	541	627	1 420
<b>Celkové příjmy</b>	4 100	11 590	5 053	6 680	7 348
<b>Výdaje</b>	10 895	3 943	4 355	5 485	6 314
<b>Zůstatek</b>	-6 795	7 647	698	1 195	1 034

Zdroj: Vlastní zpracování z dat získaných z webových stránek obce Zvíkovské Podhradí a aplikace Monitor Ministerstva financí ČR

Z tab. č. 11 vyplývá, že rozpočet obce Zvíkovské Podhradí v průběhu let 2015-2019 z hlediska příjmové stránky je tvořen ve stejné míře daňovými i nedaňovými příjmy. Nejvyšší hodnotu celkových příjmů dosáhla obec v roce 2016, kdy tato hodnota byla ovlivněna zejména výší přijatých transferů, konkrétně se jednalo o 6 905 tis. Kč. V rámci hospodaření obce došlo sice v roce 2015 ke schodkovému zůstatku, avšak od roku 2016 hospodařila obec s přebytkovým rozpočtem.

#### **4.1.11 Přehled analyzovaných obcí a měst – shrnutí**

V rámci představení základních informací o obcích, s jejichž představiteli, tj. starosty, byly provedeny polostandardizované rozhovory, jsou přepočteny údaje o rozloze v hektarech, celkových příjmech a výdajích na počet obyvatel.

**Tab. č. 12 Přepočet rozlohy v hektarech na jednoho obyvatele**

	2015	2016	2017	2018	2019
<b>Bernartice</b>	2,7730	2,7879	2,8029	2,8116	2,7836
<b>Boudy</b>	5,3245	5,4108	5,3529	5,3245	5,3245
<b>Čimelice</b>	1,0764	1,0741	1,0674	1,0663	1,0730
<b>Kostelec nad Vltavou</b>	8,1213	8,1820	8,1820	8,3063	8,3699
<b>Lety</b>	5,2528	5,3130	5,2727	5,1940	5,1176
<b>Mirovice</b>	1,4051	1,3944	1,3813	1,3831	1,3668
<b>Mišovice</b>	6,3021	5,8770	5,9718	5,9004	5,8538
<b>Nerestce</b>	4,6800	4,7273	4,3333	4,4151	4,4571
<b>Písek</b>	0,2120	0,2119	0,2110	0,2099	0,2083
<b>Zvíkovské Podhradí</b>	2,2359	2,2132	2,2020	2,1692	2,1063

Zdroj: Vlastní zpracování

V tab. č. 12 je možné zjistit, že u všech analyzovaných obcí a měst v období let 2015-2019 došlo jen k velmi mírné změně rozlohy na jednoho obyvatele, jinými slovy došlo k mírné změně v počtu obyvatel v daných obcích a městech. Z tohoto důvodu lze říct, že analyzované obce a města v daném období nebyly ovlivněny migrací obyvatelstva. Nejmenší rozloha na jednoho obyvatele připadá na město Písek, to je dáno zejména tím, že ze všech analyzovaných obcí a měst má nejvíce přihlášených obyvatel. Naopak největší rozloha na jednoho obyvatele byla zjištěna u obce Kostelec nad Vltavou, tento fakt je dán zejména tím, že navzdory své rozloze, tj. 3 281 hektarů má poměrně nízký počet obyvatel, tj. 392 obyvatel.

**Tab. č. 13 Přepočet celkových příjmů v Kč na jednoho obyvatele**

	2015	2016	2017	2018	2019
<b>Bernartice</b>	23 283	24 215	21 187	22 688	24 450
<b>Boudy</b>	17 293	23 470	55 572	32 037	43 936
<b>Čimelice</b>	15 884	22 037	31 342	25 775	47 267
<b>Kostelec nad Vltavou</b>	22 998	34 120	25 641	25 071	26 005
<b>Lety</b>	20 294	19 393	28 443	29 250	24 618
<b>Mirovice</b>	23 599	18 520	20 260	22 171	48 074
<b>Mišovice</b>	21 315	23 857	27 202	29 960	25 166
<b>Nerestce</b>	20 740	23 525	45 213	46 509	29 810
<b>Písek</b>	24 890	24 895	24 985	27 136	30 605
<b>Zvíkovské Podhradí</b>	21 026	58 832	25 520	33 234	35 498

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tab. č. 13 vyplývá, že zde existuje přímá úměrnost v případě největších dosažených příjmů v přepočtu na jednoho obyvatele s tím, že v daném roce obec prodala svůj majetek. Největšími příjmy na jednoho obyvatele dosahovala obec Zvíkovské Podhradí v roce 2016. Konkrétně došlo k přibližně dvojnásobnému nárůstu příjmů oproti příjmům ve zbylých letech. Trend prodeje obecního majetku ovlivnil dále velikosti příjmů na jednoho obyvatele i v obcích a městě Boudy, Čimelice, Mirovice a Nerestce. Naproti tomu ve sledovaném období let 2015-2019 nedošlo ke zvýšení příjmů za pomoci prodeje obecního majetku u obcí a města Bernartice, Kostelec nad Vltavou, Lety, Mišovice a Písek.

**Tab. č. 14 Přepočet celkových výdajů v Kč na jednoho obyvatele**

	2015	2016	2017	2018	2019
<b>Bernartice</b>	24 608	18 972	17 209	22 920	22 778
<b>Boudy</b>	13 410	25 989	25 845	39 824	46 191
<b>Čimelice</b>	14 863	33 874	29 909	21 489	35 579
<b>Kostelec nad Vltavou</b>	37 656	15 122	18 519	19 884	19 327
<b>Lety</b>	16 570	15 744	27 432	25 190	19 496
<b>Mirovice</b>	23 781	16 080	14 097	18 220	37 125
<b>Mišovice</b>	22 157	18 258	34 577	44 606	27 826
<b>Nerestce</b>	19 070	17 778	25 065	51 066	26 219
<b>Písek</b>	22 735	22 913	25 377	33 311	28 489
<b>Zvíkovské Podhradí</b>	55 872	20 015	21 995	27 289	30 502

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. č. 14 znázorňuje, že hodnoty největších celkových výdajů v přepočtu na jednoho obyvatele dosáhla obec Zvíkovské Podhradí v roce 2015, kdy došlo k realizaci investice do dlouhodobého hmotného majetku ve vlastnictví obce. Z pohledu všech ostatních analyzovaných obcí a měst se vždy skokový nárůst výdajů na jednoho obyvatele projevil v souvislosti s investicemi do obecního majetku. Dále je patrné, že průběžné nejmenší hodnoty výdajů na jednoho obyvatele jsou zaznamenány u obce Kostelec nad Vltavou, kde tento fakt koresponduje s rozhovorem se starostou, ze kterého vyplývá, že se starosta snaží neutráct a šetřit peníze.

## **4.2 Analýza rozhovorů se starosty obcí**

V této podkapitole budou analyzovány rozhovory do tematických bloků, kterými budou „Dopady koronavirové krize na obec“, „Úspěchy jednotlivých starostů“, „Pracovní činnosti“, „Funkce starosty a problémy z ní vyplývající“, „Přímá volba starostů“, „Odměna za výkon funkce starosty“, „Rozsah povinností starostů podle typů obcí“, „Čerpání informací pro výkon funkce starosty“, „Administrativní vytíženost starostů“, „Povinnost majetkového přiznání“, „Omezení z výkonu funkce starosty“ a „Odpovědnost za škodu“.

### **4.2.1 Dopady koronavirové krize na obec**

V roce 2020 byly všechny výše zmiňované obce zasaženy následky koronavirové krize. Od finančních dopadů prostřednictvím výpadku příjmů až po zajišťování

zdravotnických pomůcek a dezinfekcí samotnými obcemi. Stát prostřednictvím Ministerstva financí ČR pošle obcím kompenzaci za nižší příjmy v daních, konkrétně jednorázový příspěvek 1 250 Kč/obyvatele.<sup>164</sup>

Starosta obce Bernartice nepovažuje dopady na obec za zásadní, za zvláštní situaci považuje pouze ochromený provoz restaurací během jarních měsíců. Chod obce však ochromený nebyl, obecní úřad byl v provozu a vše fungovalo, jak mělo. Co se týká ekonomických dopadů, vzhledem ke skutečnosti, že starosta obce stále neví, jak se bude situace vyvíjet, rozpočet podle něj není stále upravován. Ovšem s ohledem na to, že dodržuje zásadu řádného hospodáře, obec má našetřené peníze a je schopna si dovolit zaplatit investiční akce, které jsou v rozpočtu naplánované, a dokončit je. Připouští, že obec nemůže dění kolem rozpočtu v dalších měsících ovlivnit a podle toho, jak bude fungovat, jakým způsobem se budou vybírat daně, bude rozpočet vyvíjen.

Finanční dopady poznamenaly obec Boudy. Starosta upozorňuje na skutečnost, že během jarní koronavirové krize, kdy vznikaly krizové štáby, byly obcím zaslány dotazníky, ve kterých mělo být uvedeno, kolik je potřeba ochranných pomůcek a dezinfekčních prostředků. Avšak obec nic z toho neobdržela a byla nucena obstarat ochranné pomůcky a dezinfekční prostředky sama ze svého rozpočtu.

Starosta obce Čimelice zmiňuje také vyplňování zaslaných dotazníků, ve kterých mělo být vyplněno, kolik obec potřebuje ochranných pomůcek a dezinfekčních prostředků. Ani v tomto případě obec nic neobdržela a sháněla ochranné pomůcky a dezinfekční prostředky sama. Roušky byly šité obyvateli obce, následně rozváženy mezi všechny občany obce. Starosta je velmi kritický vůči přístupu státu v této krizové situaci. Podle jeho slov byly obce státem vyzvány, aby především investovaly, ovšem obec Čimelice musí dodržovat zadluženost, která je maximálně do 60 % průměrného příjmu za poslední 4 roky. V případě nedodržení zadluženosti je porušována rozpočtová kázeň.

Starosta obce Kostelec nad Vltavou připouští, že koronavirová krize bude mít ekonomické dopady. A to z důvodu, že obec přijde o 1 500 000 Kč z rozpočtu s příjmy 6 500 000 Kč. Na úkor toho získala kompenzační bonus ve výši 476 250 Kč. Vzhledem

---

<sup>164</sup> *Ministerstvo posílá kompenzace obcím. Dostanou dvakrát víc, než je výpadek příjmů, uvedla Schillerová* [online]. Česká televize, 2020 [cit. 2020-12-26]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/ekonomika/3158976-ministerstvo-posila-kompenzace-obcim-dostanou-dvakrat-vic-nez-je-vypadek-prijmu>

k tomu, že starosta obce se snaží neutráct peníze a šetřit a obec prosperuje, je obeznámen s tím, že obec bude muset vydat peníze z rozpočtu pro tyto případy.

Starostka obce Lety oceňuje kompenzační bonus, který v podstatě vyrovnává úbytek příjmů v důsledku koronavirové krize. Ekonomický dopad nebude velký. Dopadem této krize bylo zrušení kulturních akcí respektive, pokud to bylo možné, tak jejich přesunutí na pozdější dobu. Například stavění majky občané prováděli až na začátku července. Starostka podotýká, že právě bez kulturních akcí není život v obci, v rámci kterých se schází místní občané.

Podle starosty města Mirovice bude mít koronavirová krize ekonomické dopady, a to především kvůli poklesu příjmů až ve výši 8 000 000 Kč. Byl opravený rozpočet, byly omezeny některé akce. Větší investiční akce byly udržovány, ovšem se šetřilo na provozních výdajích a zároveň ve věcech, které nebudou strategické pro město.

Na obec Mišovice podle jejího starosty neměla koronavirová krize téměř žádné dopady. Obec nakoupila zdravotnické a ochranné pomůcky v podobě roušek a bakteriálních přípravků za několik tisíc Kč, nebyla to však velká výdajová položka. Situace se podle starosty zvládla.

Starosta obce Nerestce upozorňuje především na finanční dopady, neboť obec přijde o 400 000 Kč, což znamená čtvrtinu rozpočtu, a v rámci kompenzace získá 132 500 Kč. Dodává, že rozdíl mezi těmito částkami, konkrétně 267 500 Kč, nebude moci být jen tak nahrazen. Počítá také s tím, že v rámci rozpočtového určení daní obec opět přijde o peníze v dalších letech. Starosta doplňuje, že obec nechala lidem ušít roušky a zakoupila dezinfekční prostředky, to ovšem nebude mít významný dopad na rozpočet obce.

Podle starostky města Písek v době koronavirové krize pomohl kompenzační bonus ve výši 38 018 750 Kč, kterým byla vykompenzována finanční pomoc podnikatelům a osobám samostatně výdělečně činným (dále jen OSVČ) ve městě. Z rozpočtu města byly připraveny 3 dotační programy - jeden byl připraven pro OSVČ jako jednotlivce, druhý byl určen pro podnikatele s počtem zaměstnanců do 10 a třetí program byl rozšířen pro obě kategorie, a to částkou 10 000 Kč pro OSVČ a 10 000 Kč na zaměstnance u podnikatelů. Starostka zmiňuje také prominutí nájmu na měsíce březen, duben a květen roku 2020. V rámci této finanční pomoci bylo vyčleněno celkem 20 000 000 Kč. Dalším dopadem krize bylo zrušení kulturních, ale i investičních akcí, jejichž provedení je přesunuto na rok 2021.

V obci Zvíkovské Podhradí nebyly dopady koronavirové krize podle starosty velké. Dle jeho názoru dopady pocíťovali především místní podnikatelé, jelikož oblast obce je rekreační díky zdejšímu hradu. V případě finančního dopadu je sice méně peněz, ale kompenzační bonus chybějící příjmy dorovnal.

#### **4.2.2 Úspěchy jednotlivých starostů**

Starostu obce Bernartice těší zřízení sběrného dvoru v hodnotě 10 000 000 Kč. Byl tím vyřešen problém s nakládáním s odpadem výhledově na 30 let. Dle jeho názoru je obec příkladnou, jak se má nakládat s odpadem, tedy shromažďování a jeho třídění.

Starosta obce Boudy považuje za úspěch celkový rozvoj obce. Tzn. opravy komunikací, oprava a rekonstrukce rybníku, výstavy, opravy a úpravy nebo výsadba zeleně.

Starostu obce Čimelice těší zřízení čističky odpadních vod (dále jen ČOV) a kanalizace. Považuje to nejen za úspěch, ale také za projekt, který byl potřeba zrealizovat. Již v 80. letech 20. století byly ČOV a kanalizace v dezolátním stavu, proto starosta obce považoval za nutnost je postavit. Má v úmyslu za pomoci vybudování obslužné chodby propojit místní školu se sportovní halou, ve které bude velký vstupní vestibul a rozdělené šatny.

Starosta obce Kostelec nad Vltavou také považuje za úspěch ve funkčním období zřízení ČOV a opravené obecní střechy.

Za úspěch ve své funkci považuje starostka obce Lety vybudování místa nad obcí, které nazývá „třešňovka“. Jednalo se o úpravy místa zarostlého keři, třešněmi a náletovými dřevinami. Bylo vysazeno 95 stromů. Občané obce se mohou místem projít a posadit se.

Starosta města Mirovice vyzdvihuje jako úspěch ve svém funkčním období stavbu mateřské školy. Po komunálních volbách v roce 2018 připravovali, respektive pokračovali v přípravě, kterou zahájilo předchozí vedení města. V červnu 2019 byla zahájena stavba, v červenci 2020 byla stavba zkolaudována a od 1. září již otevřena pro děti.

Za úspěch během své funkce považuje starosta obce Mišovice zastavení úbytku obyvatel a zvýšení jejich počtu. Naplnil se tak jeho cíl, se kterým se rozhodl kandidovat do obecního zastupitelstva. Podle jeho názoru k tomu přispívá občanská vybavenost.

Pro starostu obce Nerestce bylo důležité, že byla úspěšně postavená cesta mezi částmi obce, konkrétně mezi Horními a Dolními Nerestci. Občané mohou využít cesty a nebrodit se v terénu např. cestou na vlak. Jedná se zároveň o cyklostezku a stezku pro pěší.

Za úspěšnou věc, respektive velkou akci považuje starostka města Písek vybudování nové knihovny ze staré základní školy. Nová knihovna a její ředitel získali ocenění. Dalším úspěchem je stavba nových sportovišť, víceúčelových hřišť. Dále se jedná o nově postavenou úpravnu vody, která využívá modernějších, nových technologií.

Za dosavadní působnosti starosty obce Zvíkovské Podhradí byla úspěšně provedená rekonstrukce místního koupaliště. Dále doplnění vodovodu, zprovoznění vodárny a vybudování nového vrtu respektive nového zdroje vody.

#### **4.2.3 Pracovní činnosti**

Všichni starostové a starostky se shodují na pracovních činnostech, kterými se musí ve své funkci zabývat bez ohledu na to, zda jsou či nejsou v uvolněné funkci starosty. Starosta obce Bernartice zmiňuje především kontrolu zaměstnanců obecního úřadu, na které zároveň deleguje práci. Sám vyřizuje administrativní činnosti jako je např. kontrola e-mailové pošty. Je zapotřebí podle něj řešit rozdělané věci, jednat na schůzkách nebo se postarat o oficiality, pokud má někdo z občanů nějaké výročí či narozeniny. Administrativní činnost řeší i starosta obce Boudy, který sám vyřizuje telefonáty, kontroluje e-mailovou poštu (každý den cca 40 e-mailů), ale musí také ze své funkce řešit krizové situace. Starosta obce Čimelice shrnuje pracovní činnosti tak, že „*každý den je jiný*“. Hodnotí vykonávání pracovních činností tak, že je ve funkci starosty 24 hodin denně. Plyne z toho tedy řešení krizových situací, pokud se cokoliv v obci stane, musí začít řešit daný problém. Uvádí to na příkladech, pokud se v obci koná svatba, je vyžadována jeho přítomnost. V případě slavnostního otevírání je jeho přítomnost také nutná. V případě, že bude v noci povodeň, je nutné řešit tuto krizovou situaci. Je zapotřebí, aby ze své funkce zařizoval akce různého typu, jezdil na jednání či školení, připravoval podklady na zasedání zastupitelstva, postaral se o odchyt zatoulaných zvířat nebo administrativní činnosti v podobě vyplňování dokumentů.

Starosta obce Kostelec nad Vltavou shrnuje své pracovní činnosti tak, že mezi jeho činnosti spadá „*všechno*“. Přispívá k tomu i skutečnost, že starosta této obce v minulosti vykonával živnosti, na které měl živnostenský list. Tímto živnostenským listem v současné době ručí pro obec, která z toho profituje. V případě, že občané potřebují jakékoliv opravy, obec jim nabídne pomoc, za kterou od občanů získají příjmy do rozpočtu obce.

Starostka obce Lety podotýká k pracovním činnostem, že „*někdy ty dny jsou klidnější, někdy bohužel ne*“. Vychází z faktu, že je to různé. Např. řeší rozbitý vodovod,

musí tedy vyřešit situaci a sehnat dodavatele, kteří se dostanou k vodovodu a opraví ho. Dalším příkladem je architektonická soutěž k romskému památníku v obci Lety. Tuto soutěž vyhrál návrh, jehož základem má být kruh o průměru 160 metrů a má zasahovat jak na pozemky obce, tak i do lesa. Kruh má být travnatý, znamená to tedy vykácení lesa. Se zastupitelstvem bude nutné řešit, zda je možné souhlasit s vykácením lesa nebo nikoliv. Jedná se tedy o řešení problematických otázek se zastupitelstvem obce. Podle jejích slov starosta musí řešit věci ze všech možných oborů, ať už se týkají lesů, nebo řešení sporů mezi občany. Dále je nutné řešit pozemkové úpravy, v rámci kterých se musí chodit po katastru obce a vytyčovat intravilán a extravilán. Starostka připomíná i skutečnost, že při velikosti takové obce, jako je obec Lety, je starosta na všechno sám, nemá k dispozici žádnou agendu na obecním úřadě.

Starosta města Mirovice uvádí, že určitou část dne musí věnovat administrativním činnostem a formalitám. Z tohoto důvodu zbývá méně času na vyhledávání nových možností k prospěchu města a dotací, proto tuto činnost vykonává po pracovní době. V době, kdy se stavěla místní mateřská škola, byla nutná přítomnost starosty města u stavby po určitou a nemalou část dne.

Starosta obce Mišovice s ohledem na neuvolněnou funkci podotýká, že ve svém zaměstnání provádí úřednickou činnost, proto je schopen zvládnout i činnost související s výkonem funkce neuvolněného starosty. Podle jeho slov je to proto, že starosta je především úředník. Určitou část pracovních činností vykonává po pracovní době svého hlavního zaměstnání, dále ve svém bydlišti, v úředních obecních hodinách, případně během své dovolené.

V rámci své funkce neuvolněného starosty vykonává starosta obce Nerestce administrativní činnosti, do kterých je možné řadit vyřizování pošty, e-mailové korespondence, tvorbu agendy na obecním úřadě, přípravu podkladů např. pro účetní. Dále musí dojíždět na obecní úřad s rozšířenou působností, objíždět terén obce, ale také zmiňuje nutnost hlídání termínů a lhůt, které musí v rámci administrativy dodržovat. Nebo deleguje práci na zaměstnance obce.

Podle starostky města Písek jsou činnosti různé. V úřední dny jsou naplánované návštěvy občanů, kteří potřebují vyřešit nějaké problémy, návštěvy podnikatelů nebo starostů z jiných obcí. V pracovní dny mimo úřední dobu se zabývá činnostmi, které jsou spojeny se zasedáním zastupitelstva nebo rady města, případně s jednáním se zaměstnanci úřadu, kteří spadají pod její gesci, kterou je školství. V rámci této gesce občas navštěvuje

školy, pokud byly renovovány či rekonstruovány. Dále mezi pracovní činnosti zahrnuje administrativní činnosti, např. podepisování smluv. V případě konání sportovních či kulturních akcí též tyto akce navštěvuje.

Starosta obce Zvíkovské Podhradí uvádí vzhledem k provozování vodárny, čističky a koupaliště pracovní činnosti jako je např. příprava provozu koupaliště a logistika s tím spojená a sehnání personálu. Pokud by došlo ke kritické situaci, např. k havárii na vodárně nebo čističce, snaží se starosta obce vyřešit problém svépomocí. Podotýká, že areál koupaliště je v obci 30 let, z čehož vyplývá potřebná péče o něj, ať už se jedná o zedničení, či vylepšení systému a provozu vody. Mezi další pracovní činnosti patří vyřizování agendy na obecním úřadě.

#### **4.2.4 Funkce starosty a problémy z ní vyplývající**

Z rozhovorů se starosty vyplývají jako nejčastější problémy mezilidské (sousedské) vztahy nebo byrokracie. Problémem, který starosta obce Bernartice zmiňuje, je „*směs problémů, od každého kousek*“. Míni tím péči o školu, stavební činnosti, různé opravy či úpravy stavby, nakládání s odpadem v souvislosti se sběrným dvorem. Podle jeho slov je nejhorší, když nastane problém, který je potřeba rychle vyřešit, a proto musí ze své funkce rychle rozhodnout o řešení a stát si za ním. Jak říká sám „*nejhorší rozhodnutí je žádné*“. U mezilidských vztahů je zřejmý a nejtěžší problém, když se občané na starostu obce obrací a nepřísluší mu rozhodovat o jejich sporech, jelikož se jedná o spory hraničící s NOZ. Podle starosty obce Boudy „*je každý problém v tu chvíli největší*“, v jeho obci nedochází ke sporům v mezilidských vztazích a „*snaží se občany vychovávat*“.

Starosta obce Čimelice v souvislosti s mezilidskými vztahy mluví o tom, že „*nejhorší je srážka s blbcem*“. Je patrné, že takoví občané jsou schopni starostovi znepříjemnit život a celkové dění v obci např. anonymním udáním. Na základě tohoto udání byl starosta v minulosti prošetřován „*jako největší zločinec*“. Starosta obce Kostelec nad Vltavou má největší problémy s úřady, míni tím byrokracii a složitost s ní spojující. Byrokracie je dle jeho slov „*zatěžující věc, hodně zatěžující*“.

S byrokracií má starosti i starostka obce Lety. Zatěžuje ji především dodržování lhůt, smluv nebo veřejných zakázek, protože dle jejích slov na všechno nestačí. Rozumí povinnosti dodržovat vše podle zákona, ale vzhledem k malému počtu zaměstnanců obce musí na vše myslet sama ve své funkci.

Nejčastějším problémem podle starosty města Mirovice je pořádek, respektive nepořádek v obci a vandalismus. Místní mládež ničí věci, je hlučná, způsobuje nepořádek a nelze to řešit s Policií ČR, protože dle starostových slov „*mládež toto vidí doma*“ a jedná v podobném duchu. Běžný pořádek není možné vymáhat. Dalším problémem je shánění peněz na investice, např. místní kanalizace je ve stavu potřebné údržby. Ovšem dotace na tento problém nejsou k dispozici.

Jak je výše zmíněno, nejčastějším problémem jsou mezilidské vztahy. Tento problém je zároveň největší v obci Mišovice podle jejího starosty, avšak není možné tento problém řešit.

Největším problémem, který řeší starosta obce Nerestce, je dostupnost finančních prostředků z dotací. Ačkoliv mu vadí i administrativní činnost, je možné se přes ni přenést. V souvislosti s dostupností finančních prostředků z dotací si stěžuje především na související „*byrokracii státu, která zasahuje do toho, kde se co bude investovat a jak se co bude dělat*“. Dle jeho slov je tato byrokracie tak velkého rozsahu, že malé obce nemají šanci z dotací něco zrealizovat.

Starostka města Písek zmiňuje tři největší problémy, které trápí město a které musí ze své funkce řešit, a to dopravu, sucho anebo naopak povodně. V případě dopravy mluví o uzavírkách ve městě a kombinaci nových jízdních řádů, včetně změny celého trasování. Z hlediska povodní chce postavit protipovodňovou zeď k ochraně místních občanů žijících u řeky.

V obci Zvíkovské Podhradí jsou nejbolestivějším problémem podle starosty obce mezilidské vztahy. Konkrétně se jedná o nezájem o dění v obci a pokud se zrealizuje nějaké „*nepopulární opatření*“, např. navýšení ceny vodného a stočného, je dle jeho slov zle. Starostu obce mrzí skutečnost, že je rodákem v obci a se všemi občany se zná, ale nemluví s ním čtvrtina obce. Pokud se vyskytne nějaký konflikt, musí ho starosta vyřešit, přes to se však občané nedovedou přenést. Dalším problémem je nedostatek zaměstnanců, ačkoliv starosta obce připouští, že se nejedná pouze o místní problém.

#### **4.2.5 Přímá volba starostů**

V otázce přímé volby starostů je starosta obce Bernartice zásadně proti. Současný systém, tzn. zvolení starosty z řad členů zastupitelstva, je podle jeho slov zaběhlý a zažitý. Dalším klíčovým faktorem je i samotná podpora zastupitelstva z důvodu potřeby lidí, kteří starostu zvolí a jsou na jeho straně, protože starosta je jedním z nich. Navíc je možné

starostu odvolat, pokud by provedl něco špatného. V případě neshody mezi starostou zvoleného v přímé volbě a zastupitelstvem obce nemusí dojít ke spolupráci a v jejím důsledku by se obec nerozvíjela.

Podobné stanovisko zastává i starosta obce Boudy, který považuje přímou volbu starosty za „největší blbost, kterou kdo kdy vymyslel“. Obává se neschopnosti spolupráce zastupitelstva a občany zvoleného starosty v případě neshody mezi nimi. Dle jeho názoru by starosta měl být volen většinou zastupitelů, protože na kandidátní listině jsou lidé s podobným smýšlením, kteří starostu podporují a pomáhají mu během funkčního období. Může např. nastat situace, ve které starosta má povinnost vykonat úkon, ale zastupitelstvo mu vykonání úkonu neschválí a starosta nemůže nic udělat. Přímou volbu starosty přirovnává k přímé volbě prezidenta, kterou též považuje za nesmysl s tím, že přímá volba starosty je větším nesmyslem a je populistická.

Starosta obce Čimelice zastává názor na přímou volbu starosty, že by musel být upravený volební systém, současný systém považuje za špatný. U přímé volby starosty je zřejmé, komu občan bude chtít dát svůj volební hlas. Záleželo by, jak by byl systém nastavený.

Starosta obce Kostelec nad Vltavou si pokládá otázku: „*Jsou lidé na to mentálně připraveni?*“. Podle jeho názoru by měl občan volit kandidáta na starostu podle toho, co dotyčný kandidát umí a co již dokázal udělat za svůj život, tzn. doložit to např. životopisem. Je podle něj potřeba, aby byl kandidát na starostu připravený a zralý na funkci starosty.

Vzhledem ke skutečnosti, že starostka obce Lety nerozumí volebnímu přepočtu, pokládala by za spravedlivé, aby se kandidáti s největšími počty hlasů stali zastupiteli a poté starosty obce. Z tohoto důvodu by jí přímá volba starosty nevalila.

Starosta města Mirovice o otázce přímé volby starosty nepřemýšlel, ovšem se obává, že u přímé volby by nebyl dostatek kandidátů. Zdůvodňuje to neochotou zastupitelů být ve funkci starosty, neboť z funkce vyplývá odpovědnost. Tuto neochotu uvádí na příkladu, když kandiduje 50 občanů do zastupitelstva obce, ze kterých se vybírá 15 členů, pak 2 členové zastupitelstva jsou ochotni vykonávat funkci starosty. Je zřejmé, že u přímé volby starosty by se ucházeli 2 kandidáti. Podle něj je otázkou, zda je reálné něco takového zorganizovat. Pokud by měla taková volba nastat, musela by být ošetřena.

Starosta obce Mišovice zastává kladný názor na přímou volbu starosty. Zdůvodňuje to tím, že v obci jsou všichni členové zastupitelstva neuvolnění, nezávislí a politické strany

zde nemají šanci. Sám starosta zkoušel kandidovat z jiného místa a občané ho i přesto zvolili do zastupitelstva obce. Občané podle jeho slov zjišťují, jakého starostu chtějí či nechtějí, což považuje za výhodu. Na dotaz, zda by v souvislosti s přímou volbou starosty měly či neměly být posíleny starostovy pravomoci, reaguje, že pravomoci starosty, respektive zákonné mantinely jsou již dostatečné. Sám si připadá v obci „jako král“.

Podle starosty obce Nerestce je přímá volba starosty nesmysl. Obává se korupce týkající se volebních hlasů a situace, že by se do funkce dostali občané, kteří tomu nerozumí. Pokud by tento způsob volby měl být zaveden, musely by tomu být přizpůsobeny podmínky, např. aby mohl kandidovat občan, který žije delší dobu v obci a zná dění v ní.

Starostka města Písek nesouhlasí s přímou volbou starosty z důvodu případné hrozící neshody mezi členy zastupitelstva a starostou. Je zapotřebí, aby zastupitelé a starosta měli stejné smyšlení a chtějí obec (město) posunout dál. Kolikrát je podle jejích slov práce v současné době docela obtížná. Stává se, že některé členy zastupitelstva těší neodsouhlasení návrhu. Zastává názor, že přímá volba starosty je populistický tah. Pokud by však byla zavedená, bylo by vhodné, aby kandidáti na starostu v přímé volbě uměli řídit organizaci.

Spíše souhlasný názor zastává starosta obce Zvíkovské Podhradí, dokáže si však tento způsob volby představit u obcí do 500-1000 obyvatel, ve kterých se občané většinou znají navzájem. U měst, ve kterých se občané nemusí navzájem znát, by si přímou volbu starosty představit nedokázal. V důsledku současného volebního systému u komunálních voleb není dle jeho slov férové vůči občanům, když se do zastupitelstva obce nedostane kandidát s největším počtem hlasů. I z tohoto důvodu zastává kladný názor na přímou volbu starosty.

#### **4.2.6 Odměna za výkon funkce starosty**

Adekvátnost odměny za výkon funkce starosty nechce starosta obce Bernartice posuzovat. Svou funkci nevykonává pro odměnu: „*Prostě je taková, jak je nastavená, s tím já vím, do čeho jdu, nefňukám.*“

Starosta obce Boudy v neuvolněné funkci by považoval svou odměnu za adekvátní, pokud by byl v uvolněné funkci. Upozorňuje na skutečnost, že sám navrhl zastupitelstvu obce, aby mohl být v neuvolněné funkci kvůli menší zatíženosti rozpočtu obce. Dle jeho slov v uvolněné funkci by mu náležela odměna, která by zaujímala velkou část v rozpočtu

obce. Dalším důvodem pro neuvolněnou funkci starosty je fakt, že starosta obce je již v důchodu a disponuje většími časovými možnostmi pro výkon funkce neuvolněného starosty.

Podle slov starosty obce Čimelice je odměna na uvolněnou funkci nároková a daná. Ovšem poukazuje na fakt, že dřívější odměna byla spravedlivější: „*Protože tam bylo za kulaté číslo na 1 000 obyvatel tolik (korun) a pak to šlo po stovce nahoru a za každých 100 obyvatel navíc bylo třeba 170 korun. To říkám příklad, nevím, kolik tenkrát přesně bylo. Ale tohle, co udělali, že ty hranice, které jsou, hranice 300 a potom je 1 000 obyvatel a pak až 3 000 obyvatel, takže kdybych tady měl 1 001 obyvatel, tak mám skoro o 6 000 hrubého víc a když už jsem pod těch 1 000 (obyvatel), tak mám o tyhle peníze méně. Ale zase kdybych měl o těch 4, 5 (obyvatel) víc a měl třeba 1 005 lidí a ten jeden (starosta) měl 2 995 (obyvatel), tak má stejně. A myslím si, že má třikrát víc lidí na třikrát větší ploše.*“ Dále upozorňuje, že odměna se vztahuje na počet obyvatel v lednu roku, ve kterém se konají komunální volby. Pokud by v roce 2022, ve kterém se konají následující komunální volby, v obci Čimelice žilo již více než 1 000 obyvatel a do funkce starosty obce byl zvolen jiný člen zastupitelstva, pak by nový starosta obce měl nárok na vyšší odměnu. Z tohoto důvodu považuje starosta obce dřívější způsob odměňování za spravedlivější. Ovšem podotýká, že „*z 99 % to dělá proto, aby ta obec nějakým způsobem prosperovala a aby byly získány v rozpočtovém určení daní peníze pro obec*“.

Na adekvátnost odměny má starosta obce Kostelec nad Vltavou názor, že na poměry a prostředí v obci je jeho odměna dostačující až nadprůměrná. Dle jeho slov si málokdo v obci vydělá ve výši jeho odměny. Pokud by se však měl živit např. manuální prací, vydělá dvakrát tolik peněz.

Starostka obce Lety považuje svou odměnu za adekvátní, i když neví, „*jestli se někdy ty nervy dají zaplatit*“.

Starosta města Mirovice nepovažuje svou odměnu za adekvátní, jelikož starosta v rámci své odpovědnosti ručí svým majetkem. Odpovídá za věci, není možné si dovolit odjet mimo město či si vzít dovolenou, protože pokud by např. přijeli příslušníci Policie ČR, můžou vyžadovat přítomnost starosty města. Dále se musí starat o toulavé psy. „*Ten závazek je tak vysoký, že bych řekl, že ta odměna není úplně adekvátní.*“

Vzhledem k tomu, že starosta obce Mišovice je v neuvolněné funkci a byl do ní zvolený s myšlenkou, že má zájem o co nejmenší odměnu, považuje svou odměnu za adekvátní. Připouští, že jinému kandidátovi by odměna v nejmenší částce nevyhovovala,

ovšem sám je zaměstnaný v hlavním pracovním poměru a vykonává funkci především pro rozvoj obce.

Spíše, než o adekvátnosti odměny mluví starosta obce Nerestce v neuvolněné funkci o zvednuté nevoli občanů. Občané podle něj zastávají názor, „*že se tady nic nedělá. A najednou starosta má 10 000 (Kč)*“. Vadí mu, že se ani část z odměny neodvádí na důchodové pojištění. Pokud by občan vykonával funkci starosty 20 let, neodvádí se mu po celou dobu žádná částka na důchodové pojištění.

Vzhledem k tomu, že starostka města Písek před nástupem do své funkce pracovala v oblasti školství, které „*není moc přeplacené*“, nedokáže adekvátnost odměny posoudit. Bere v úvahu nastavenou částku tak, jak nastavená je.

S odměnou je spokojený starosta obce Zvíkovské Podhradí vzhledem k průměrné mzdě a poměrům v obci. Ačkoliv je přes léto vytížený i v soboty a neděle, nebo nemůže odjet mimo obec na 3 dny, „*na podmínky regionu je to tak akorát*“.

#### **4.2.7 Rozsah povinností starostů podle typů obcí**

Jak zmiňuje starosta obce Bernartice, „*je to takové limitující*“, míní tím fakt, že rozsah povinností je daný velikostí obce a počtem jejího obvodů. Obecní úřad Bernartice má k dispozici agendu stavebního úřadu, což je dle slov starosty obce výhoda vzhledem k velikosti a náplni činností, které má na starosti. „*Vesnice od vesnice je to jinak*.“ Zdůrazňuje svůj obdiv neuvolněným starostům, kteří musí své povinnosti vykonávat po svém hlavním zaměstnání.

Starosta obce Boudy se domnívá, že má rozhodně více povinností kvůli malé velikosti obce. Protože obec nemá obecní radu a žádný úřednický aparát. Starosta má k dispozici jednu účetní a jednoho zaměstnance „*kutila, který se stará o práce všeho druhu*“. Nemá k dispozici úředníky, i když povinnosti jsou stejného rozsahu, uvádí příklad na žádosti o kácení zeleně rostoucí mimo les. Na obcích větší velikosti je úřednický aparát včetně úředníků, kteří toto vyřizují. Pokud obec Boudy potřebuje pokácet zeleň, musí si sám starosta poslat žádost na obecní úřad a v něm si sám odpovídá a povoluje žádost.

Podle starosty obce Čimelice mají všichni starostové stejné povinnosti vzhledem k velikosti a rozloze. Připouští, že ve větších obcích (městech) jsou tyto povinnosti rozdělené mezi zaměstnance v úřadu a v důsledku toho jsou i jednodušší. Dále mluví o „*povinnostech nepovinných*“, které vznikají např. při projektech, které obec připravuje a realizuje.

Starosta obce Kostelec nad Vltavou mluví o povinnostech, že „*to bude asi spíše specifické tím, že obce našeho rozsahu jsou na tom úplně stejně. Kde je málo obyvatel, kde není agenda lidí jako je například Městský úřad Milevsko, tak to musí dělat ti lidé, kteří tam jsou a v našem případě ti dva, tři lidé musí dělat, co dělá agenda Milevsko a má na to svůj odbor, má na to 5 lidí v kanceláři*“, všechny povinnosti jsou jenom příležitostí pro starosty, místostarosty a pro účetní, kteří musí vyřizovat všechno. Bez svých zaměstnanců budou vyřizovat povinnosti buď velmi špatně, nebo se budou věnovat „*jenom kravinám*“.

Starostka obce Lety podotýká, že všechny povinnosti a starosti z nich vyplývající jsou ve všech obcích. Jediný rozdíl je v tom, že ve větších obcích (městech) jsou na obecních (městských) úřadech různé agendy jako např. stavební úřad či sociální odbor a je možné delegovat tyto povinnosti na zaměstnance v obecním (městském) úřadu. V obcích, ve kterých starosta musí vyřizovat povinnosti sám, ručí za všechno.

Starosta města Mirovice se domnívá, že má více povinností než starostové menších obcí, kteří nepracují na plný úvazek a nemusí řešit některé povinnosti, které sám starosta města musí řešit. Ale dle jeho slov je to spíše srovnatelné.

Podle slov starosty obce Mišovice má starosta malé obce více starostí a povinností, protože vše musí řešit sám, k dispozici má pouze účetní a nikoho dalšího. Sám dodává, že je zvyklý na to vyřizovat všechny povinnosti sám, protože mu nikdo s ničím nepomůže a ani mu není od nikoho nabídnuta pomoc. Navíc sám ví, jakým směrem a způsobem chce rozvíjet obec a nedokáže si představit přidělení nebo delegování práce na někoho jiného, protože nikdo takový v obci není. Zastupitelé obce se obávají pověřování od starosty obce, „*prostě se na to necítí*“.

Starosta obce Nerestce mluví o tom, že problém je v tom, že starosta např. pověřené obce má za sebou většinou agendu na obecním úřadu, ve které působí sekretářky nebo účetní. Ačkoliv zpracovávají agendu většího rozsahu, nezpracovávají to sami starostové. Na malých obcích vše musí vyřizovat starosta sám. Jedná se o případ, kdy větší obec má 2 500 hektarů katastrálního území kvůli přidruženým obcím, zatímco obec Nerestce má 500 hektarů. Ale nemění se nic na tom, že všechny úkony musí být provedeny stejně a bez rozdílu. Rozhodující je, že stát požaduje po všech obcích stejné povinnosti a úkony.

Starostka města Písek připouští, že má pravděpodobně méně povinností díky odborům a odborníkům v nich působících na městském úřadě. Jiní starostové mají dle ní problém se zajištěním povinností ostatními zaměstnanci, týká se to především menších

obcí. Pokud se na Městský úřad Písek a starostku města obrací jiní starostové z okolních obcí, snaží se jim pomoci v co nejvyšší míře.

Podle starosty obce Zvíkovské Podhradí se rozsah povinností u starostů podle typů obcí těžko posuzuje, záleží na velikosti obce. Např. sousední obec může mít o 100 obyvatel víc a mají mateřskou školu, ovšem nemají koupaliště na rozdíl od obce Zvíkovské Podhradí. Těžko by se podle starosty obce našly dvě stejné obce. Připouští, že na obec Zvíkovské Podhradí s ohledem na velikost spadá mnohem více povinností. „*Samozřejmě menší obec, menší rozpočet, nemůžeme si dovolit mít třeba asistentku. Nemohu si dovolit mít celoročního správce na koupaliště, protože veškerý zisk by padl na výplatu.*“

#### **4.2.8 Čerpání informací pro výkon funkce starosty**

Dotazující starostové a starostky pro výkon své funkce čerpají z metodik Jihočeského kraje, dojíždějí na různá školení, zde ovšem starosta obce Bernartice upozorňuje, že je potřeba si zjistit, kdo bude školení provádět, aby bylo poučné. Dalšími zdroji informací jsou veškeré zákony a jejich novely, e-spis, ZO, metodický rozbor od Ministerstva vnitra ČR, případně informace z internetu (diskusní fóra, sdílené zkušenosti starostů). Starostové využívají pro čerpání informací i spolupráci s Krajským úřadem. Uvádí také vlastní zkušenosti a případnou setrvačnost. Schází se navzájem a vyměňují si poznatky z praxe. Starosta města Mirovice využívá i zkušenosti od tajemníka.

Protože starostové jsou povinni řídit se legislativou, využívají právní poradenství. Starosta obce Bernartice uvádí, že člen jejich zastupitelstva je právníkem, případně se obrací na kancelář Svazu měst a obcí. Starosta obce Boudy využívá v rámci právního poradenství služeb právníka, na kterého má kontakt, nebo spolupracuje s Krajským úřadem či využívá metodiku. Starosta obce Čimelice v minulosti využíval např. k uzavírání smluv vzorové smlouvy, podle kterých tvořil smlouvy pro obec. Když v roce 2014 byl NOZ účinný, právník za finanční obnos vytvořil vzorové smlouvy, které do současnosti starosta obce využívá. Pokud je potřeba vyřešit něco nového, využívá se služeb právníka. V obci Kostelec nad Vltavou má starosta podepsanou smlouvu s právníkem. Starostka obce Lety též využívá služeb právníka, ale podotýká, že by bylo vhodné, pokud by obce začleněné do Svazku obcí regionu Písecko měly k dispozici jednoho právníka. Tedy jeden právník pro všechny členské obce tohoto Svazku. Podepsanou smlouvu s právníkem má i starosta města Mirovice. Starosta obce Mišovice nevyužívá žádných služeb právního poradenství díky svým vlastním znalostem právní oblasti ze svého hlavního zaměstnání. Starosta obce

Nerestce má podepsanou dohodu s právníkem z města Písek, pokud je potřeba využít jeho služeb, starosta obce ho informuje e-mailem a právník vše zpracuje.

Vzhledem k rozsáhlé agendě Městského úřadu Písek má starostka města k dispozici právní útvar na úřadě. Pokud by nastaly spory či vysloveně odborné otázky, bude využívat právní kancelář.

Starosta obce Zvíkovské Podhradí využívá služeb právníka v případě, pokud je nutná kontrola smlouvy (např. nájemní), aby z právního hlediska bylo vše v pořádku. Odkazuje i na ZO, ve kterém je „*všechno popsáno, jak by ta obec měla fungovat*“. Podotýká, že záleží také na složení zastupitelstva obce, jehož členové mohou starostu hlídat nad každou finanční částkou.

#### **4.2.9 Administrativní vytíženost starostů**

Starosta obce Bernartice musí řešit administrativní činnosti ze 40-50 % své pracovní náplně. „*Je toho čím dál víc. A čím dál větší pitomosti... Víte, já bych chtěl poznat ty lidi, kteří to vymýšlí, to skutečně musí být skvosty.*“

Podle starosty obce Boudy roste byrokracie čím dál víc. Proto řeší administrativní činnosti ve své pracovní náplni z více než 50 %. „*To, co stačilo dřív napsat, podepsat, naskenovat, poslat, to nestačí. Dneska to není dokument, protože všechno musí být datovkami (datovou schránkou). Všechno musí být s elektronickým podpisem, časovým razítkem a tak dále, přes datové schránky.*“ Podotýká, že v minulosti byl 30 let zastupitelem, od posledních voleb v roce 2018 je starostou 2 roky. Za tu dobu si všimá narůstání administrativní činnosti, což je dle jeho slov ubíjející.

Vzhledem k tomu, že starosta obce Čimelice má k dispozici asistentku, která připravuje různé administrativní úkony, tvoří jeho pracovní náplň do 50 % administrativní činnosti. Avšak předtím, než měl vše připravené od asistentky, byl vytížen administrativními činnostmi ze 75 % své pracovní náplně.

Starosta obce Kostelec nad Vltavou se zabývá administrativními činnostmi pod 50 % pracovní náplně. „*Co nepřijde datovkou (datovou schránkou) nebo doporučeně, házím do koše.*“ Ostatní dokumenty jsou dle jeho slov zbytečné.

Starostka obce Lety řeší administrativní činnosti ze 70 % své pracovní náplně.

Starostovi města Mirovice zabírají z více než 50 % jeho pracovní náplně administrativní činnosti. Během funkčního období nastávají situace, ve kterých je nutné řešit pouze administrativu.

Vzhledem ke svému hlavnímu zaměstnání starostovi obce Mišovice nevadí větší rozsah administrativních činností, tzn. více než 50 %, jelikož „v jiném systému nebyl“.

Pracovní náplň starosty obce Nerestce je tvořena z 80 % administrativními činnostmi. Srovnává své začátky ve funkci starosty před 15 lety se současnou dobou: „Když jsem začínal jako starosta, tak jsem tady trávil jeden, jeden a půl dne a zvládal jsem všechno, úplně všechno jsme zvládali. A dneska po 15 letech si troufám říct, že to je tragédie.“

Starostce města Písek zabírá administrativní činnost z více než 50 % v její pracovní náplni. Je to především z důvodu nutnosti pročíst všechny podklady a dokumenty, případně vyplňování dotazníků doručených na e-mailovou poštu.

Podle starosty obce Zvíkovské Podhradí je to „rok od roku“. V případě připravených projektů je administrativní činnost náročnější. V průměru je to však 50 %, ale pokud má starosta k dispozici účetní, která mu připraví 50 % věcí k podpisu, je to jednodušší. Záleží na každém, jak si dokáže administrativní činnosti zařídit. „Zaběhnuté věci jsou zaběhnuté a samozřejmě, když děláte něco nového, tak záleží, jak je to náročné finančně a administrativně. Někdy to je v průměru 40-50 %.“

#### **4.2.10 Povinnost majetkového přiznání**

Starosta obce Bernartice požádal autorku této práce, aby bylo uvedeno, že povinnost majetkového přiznání je „neskutečná kravina“. Autoři, kteří tuto povinnost vymysleli a zavedli, by si dle jeho slov za tento čin zasloužili trest.

Starostovi obce Boudy připadá povinnost majetkového přiznání zčásti nadbytečná vzhledem k tomu, že údaje uváděné v majetkovém přiznání jsou již v digitální podobě, např. v Katastru nemovitostí, Finančním úřadu, České správě sociálního zabezpečení. Jejich obrovský úřednický aparát je dle jeho slov schopen vyřešit majetkové přiznání sám a „neotravovat s tím starosty“. Vadí mu skutečnost, že tyto údaje jsou k dispozici v digitální podobě a pokud starostové zapomenou na majetkové přiznání, jsou za to sankcionováni. Sám starosta toto nazývá slovem „buzerace“.

Starostovi obce Čimelice nevadí povinnost majetkového přiznání, vadí mu však jeho zveřejnění. Pokud by měl být podezřelým z obohacení, měly by zasáhnout orgány činné v trestním řízení s tím, že jim budou poskytnuty údaje, které budou potřebovat. Starosta obce dále nechápe, z jakého důvodu je nutné uvádět jméno případného věřitele, může to být ostatními občany zneužitelné: „Když mi soused půjčí a on 10 jiným lidem

*nepůjčí a mně třeba půjčí a já to musím dát do toho majetkového přiznání, že mi půjčil, a protože je to veřejné, tak těch 10 lidí se na to podívá a řekne ,to je teda pěkný \*\*\*\*\*‘ .“*

Starosta obce Kostelec nad Vltavou považuje povinnost majetkového přiznání za nesmysl a „kravinu“ vzhledem k dostupným údajům na Katastru nemovitostí či ostatních rejstřících. Tuto povinnost by považoval za vhodnou u vyšších ústavních činitelů, kteří jsou zákonodárci. Vyjadřuje pochybnosti nad úplatky vzhledem ke skutečnosti, že vše musí být realizováno prostřednictvím veřejné soutěže.

Zveřejnění majetkového přiznání není příjemné starostce obce Lety. I když ji příliš majetkové přiznání nevadí, jeho zveřejnění považuje za zásah do soukromí. *„A vím, že spousta lidí nechtělo kandidovat nebo odešlo z té pozice těch starostů, aby to nemuseli (přiznávat)... Ale není to tím, že by měli snad nějaký nelegálně nabitý majetek, ale ten princip. Dneska ochrana osobních údajů GDPR, tady nás s tím obtěžují, všechno zamčené a potom tohle? Ten starosta a místostarosta to má zveřejnit.“*

Starosta města Mirovice je schopný tolerovat majetkové přiznání, které se provádí jednou ročně u vyšších finančních částek. Překvapuje ho však omezení z pozice veřejné osoby u internetového bankovníctví. *„Já musím u každého výdaje psát důvod, když platím přes bankovníctví. U každé vložené koruny musím udávat zase důvod, takže když jsem potřeboval na účet dát 1 000 Kč, tak mi to nešlo přes bankomat, protože to mám blokováno. Jako veřejná osoba musím jít přes pobočku a sepsat důvody (...) Já nemůžu zadat trvalou platbu přes internet na penzijní spoření, které má úplně jasný původ, protože musím dojet na pobočku a vyřešit to tam.“*

Z rozhovoru se starostou obce Mišovice vyplývá, že mu povinnost majetkového přiznání nevadí a považuje ji za kontrolu. *„Otravuje mě pouze, že to musím jednou za rok vyplnit, je to složitější pro mě (...), to mi jediné vadí, kdyby to bylo jednodušší. Ale nevadí mi to přiznat. (...) A když mě někdo zkontroloval, mám čisté svědomí. A myslím si, že je dobře, že jsou kontrolováni ti lidé, protože vidím, že ti starostové občas můžou a někteří to dělají, že to zneužijí. Tak je dobré, aby ta kontrola, ten bič té veřejnosti nad nimi byl.“* Pokud nebudou žádné zákonné mantinely, vždycky se to zneužije.

Podle starosty obce Nerestce je povinnost majetkového přiznání „kravina“ vzhledem k evidování potřebných údajů státem, který si údaje může zjistit s ohledem na svůj aparát. Uvádí, že pokud jsou do zastupitelstva zvoleni občané žijící v této obci, jedná se většinou o soukromé hospodáře, kteří dle jeho slov nebudou vykonávat funkci

místostarosty už pouze z principu, že jsou povinni vyplňovat daňové přiznání. „*Co je komu do toho, co já mám doma. Nikomu.*“

Starostce města Písek tato povinnost vadí, avšak v každém případě by mělo být nastaveno, aby majetkové přiznání nebylo veřejně přístupné. Pokud to však potřebuje státní správa, je leckdy majetkové přiznání oprávněné. „*Ale má to být tak, že je to zkrátka někde uložené a pokud by to někdo chtěl, tak si musí říct, proč to chce a z jakého důvodu a podívat se na to.*“ Podle starostky města tyto věci vyvolávají mezi občany pouze zlobu, závist a pomluvy.

Starostovi obce Zvíkovské Podhradí zveřejnění majetkového přiznání nevadí, ale vadí mu, pokud jsou za zapomenutí jeho vyplnění sankce. „*Spíše mi vadí, že jsme na to zapoměli a místostarostka dostala 2 000 (Kč) pokutu, to mi vadí. To mi přijde nefér vůči nám na těchto obcích. Je to paní, která to dělá neuvolněně, je to zdravotní sestra. Brala to tak, aby to nějakým způsobem fungovalo, tak to nějakým způsobem doplňuje a pak, aby to ještě řešila, to mi přijde trochu ujeté.*“ Starosta obce dále zastává názor, že tomu, kdo má čisté svědomí, nemusí povinnost majetkového přiznání vadit.

#### **4.2.11 Omezení z výkonu funkce starosty**

Starostu obce Bernartice omezuje byrokracie, při které se cítí svazován různými činnostmi. „*Kolikrát si říkáte, že to může dělat nějaký úředník, že na to tady nemusím být já.*“

Starosta obce Boudy je omezován osobní odpovědností, jelikož z osobního hlediska se musí chovat jako veřejná osoba a nesmí se chovat jako „*dobytek*“.

Starosta obce Čimelice podotýká, že ho funkce starosty omezuje do takové míry, do jaké se omezovat nechá. Připouští, že se ve své funkci pohybuje ve stresovém prostředí vzhledem ke každodennímu jednání s občany. Svůj osobní život musí přizpůsobovat funkci starosty, např. pokud se koná zasedání zastupitelstva, které nelze přesunout, nebo je nutné učinit kontrolní dny na stavbách v obci, na kterých je vázána spousta lidí, firma, technický dozor, bezpečnost práce a není možné tyto záležitosti přesouvat. Aby obec určitým způsobem fungovala, je nutné tomu přizpůsobit osobní život. Pokud by měl pověřit místostarostu obce určitou činností, např. řízením jednání zastupitelstva, bude se jednat o mimořádnou situaci.

Omezení z výkonu funkce shrnuje starosta obce Kostelec nad Vltavou tak, že je starostou 24 hodin denně a nemá pracovní dobu. Musí být stále ve střehu a nemůže např.

požit alkoholické nápoje, aby byl stále k dispozici občanům. „*Stala se mi teda situace, že jsme slavili a trochu jsem se připil a byly průtrže mračen a záplavy. V 1 hodinu v noci pro mě přijeli a já nevěděl, která bije, že ano. Tady ten velký rybník, co s tím, že už hrozí protržení. Když se to protrhne, tak dole to vyplaví všechny baráky. Nevím, tenkrát asi proto, že jsem byl napitý, bagrem prohrábnout hráz. (...) Ještě, že jsem to udělal. Protože vezměte si, že kdyby to bylo špatné rozhodnutí, tak bych to pokazil všechno.*“ I starostka obce Lety považuje za omezení z výkonu své funkce to, že musí v obci být pro občany 24 hodin denně. Občané podle ní nehledí na to, zda je sobota nebo neděle, odpoledne či pracovní doba. Stále považuje za nutnost sledovat svůj služební mobilní telefon a snažit se vyřešit či poradit, kdo co potřebuje. Neumí si představit výkon neuvolněné funkce starostky, jelikož se nejedná pouze o zadání práce, ale i o její přípravu pro zaměstnance obce. Vyjadřuje svůj obdiv neuvolněným starostům. Osobní život je omezený funkcí i u starosty města Mirovice, jelikož se jedná o funkci na 24 hodin denně, v rámci které neexistuje pracovní doba a je nutné být pro občany k dispozici i v noci.

Na rozdíl od ostatních starostů žádné omezení nepociťuje starosta obce Mišovice, který vždy měl hodně práce a nevěděl by, co s volným časem: „*Já mám vždycky vyplněný život prací, takže já jsem rád, že tuhle práci mám. Já bych nevěděl, co s volným časem. Mám to tak, že vím, co budu dělat zítra. A jsem rád, že to takhle mám, že mám vyplněný čas.*“

Pro starostu obce Nerestce spočívá omezení z výkonu funkce volný čas, který během výkonu funkce nemá. Vzhledem k jeho neuvolněné funkci je prvořadá rodina, pro kterou musí vydělávat peníze. Až poté může vyřizovat činnosti ve své funkci, které vykonává pouze ve volném čase.

Podle starostky města Písek je omezením z výkonu funkce veškerá odpovědnost, která náleží její funkci, avšak není možné disponovat právem v rozhodování s ohledem na schvalování zastupitelstva města. Podle jejího názoru všechno zabírá spoustu času – příprava materiálů a návrhů k zasedání zastupitelstva, rozhodování zastupitelstva o daných návrzích, případné neschválení návrhů zastupitelstvem a opětovná příprava a doplnění neschválených návrhů. Omezuje ji také skutečnost, že ačkoliv občané přichází s různými prosbami a problémy k vyřešení, málokdy je možné tyto záležitosti vyřešit se starostkou města, jelikož většina těchto záležitostí nespadá pod její gesci.

Starosta obce Zvíkovské Podhradí velmi strádá volný čas, a to s ohledem na situaci, že nemá k dispozici odpovědné zaměstnance, a proto všechno musí vyřešit sám v případě potřeby.

#### **4.2.12 Odpovědnost za škodu**

Z rozhovorů se starosty vyplývá, že během funkčních období 9 starostů z 10 dotazovaných nenastal žádný případ, který museli řešit z hlediska odpovědnosti za škodu. Jediný starosta obce Mišovice musel řešit případ z hlediska odpovědnosti za škodu v roce 2014. V jeho případě došlo k opomenutí. Obec má bezúplatně převedené pozemky od Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových a je povinna po dobu 20 let posílat hlášení na konci roku, respektive v termínu od 1. 1., že s pozemky nebylo nijak nakládáno, nebyly prodány a nejsou zřízená věcná břemena. Starosta obce poslal toto hlášení na konci roku datovou schránkou dne 31. 12. Pokud není hlášení dodáno včas nebo řádně, bude obec sankcionována pokutou 2 000 Kč. „*Takže nám vlastně za 3 měsíce řekli, že jsme jim to nedodali a že jsme to poslali 31. 12. To je špatně, Vy jste na ten rok poslal vlastně dvě hlášení, ale za ten rok jste to nedoložil.*“ Ačkoliv se jednalo o přímou škodu způsobenou starostou obce, stalo se tak před účinností právní úpravy a zastupitelstvo obce schválilo zaplacení sankce 2 000 Kč z rozpočtu obce.

V tab. č. 15 jsou uvedeny výše náhrady škody k výdělku jednotlivých starostů. Autorka práce uvádí výši náhrady škody u 2 neuvolněných starostů ze 3 po předchozím souhlasu.

**Tab. č. 15 Výše náhrady škody k výdělku jednotlivých starostů (v celých Kč po zaokrouhlení)**

Starostové obcí/měst	Uvolněná/neuvolněná funkce	Výše hrubé odměny	Výše náhrady škody k výdělku
Bernartice	Uvolněná	60 187	270 842
Čimelice	Uvolněná	54 086	243 387
Kostelec nad Vltavou	Uvolněná	48 244	217 098
Lety	Uvolněná	42 959	193 316
Mirovice	Uvolněná	60 187	270 842
Mišovice	Neuvolněná	12 888	57 996
Nerestce	Neuvolněná	12 888	57 996
Písek	Uvolněná	85 617	385 277
Zvíkovské Podhradí	Uvolněná	42 959	193 316

Zdroj: Vlastní zpracování

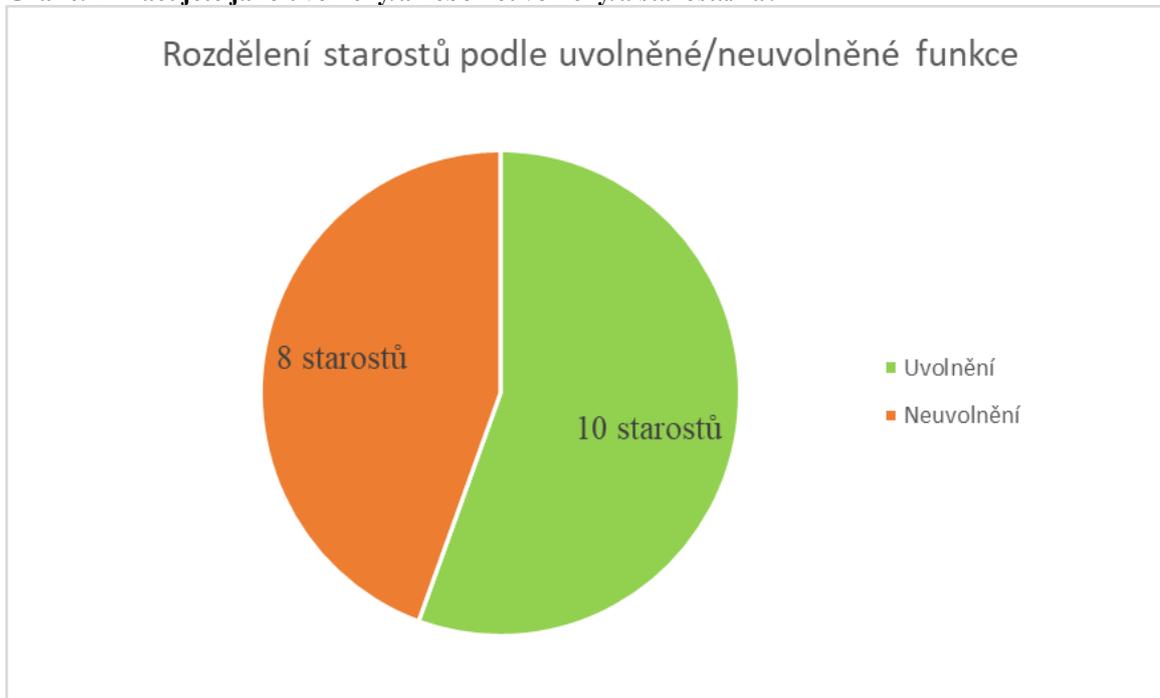
### 4.3 Zhodnocení anketního šetření mezi starosty obcí

Anketní šetření bude realizováno u starostů obcí, které jsou členy Svazku obcí regionu Písecko, a se kterými zároveň nebude proveden polostandardizovaný rozhovor. Jednotliví starostové byli osloveni autorkou práce prostřednictvím jejího soukromého e-mailu. Se zodpovězením ankety souhlasilo 19 starostů z celkového počtu 62, z toho jeden ze starostů se nakonec rozhodl neúčastnit. Anketu tedy vyplnilo celkem 18 starostů.

Anketa se skládala z 23 otázek, které zahrnovaly uzavřené, otevřené a výčtové otázky. Otázky z ankety se týkaly identifikace starostů (uvolněnost či neuvolněnost ve funkci, vzdělání), informačních zdrojů důležitých pro výkon funkce starosty, využívání právního poradenství, pohledů starostů na rozsah povinností vyplývajících z jejich funkcí či řešených případů z hlediska odpovědnosti za škodu. Dále názorů starostů na povinnost majetkového přiznání, adekvátnost finančního ohodnocení za výkon funkce nebo přímou volbu starosty. Dalšími otázkami byla zjišťována míra souhlasu či nesouhlasu s výroky týkajícími se funkce starostů a rozsah administrativní činnosti. Na závěr ankety byla položena otázka, ve které měli starostové uvést název své obce, aby bylo autorkou práce zjištěno, kdo se vyplnění ankety účastnil a kdo nikoliv.

Odpovědi jsou rozříděny graficky s jednotkami vloženými pomocí programu Microsoft Excel.

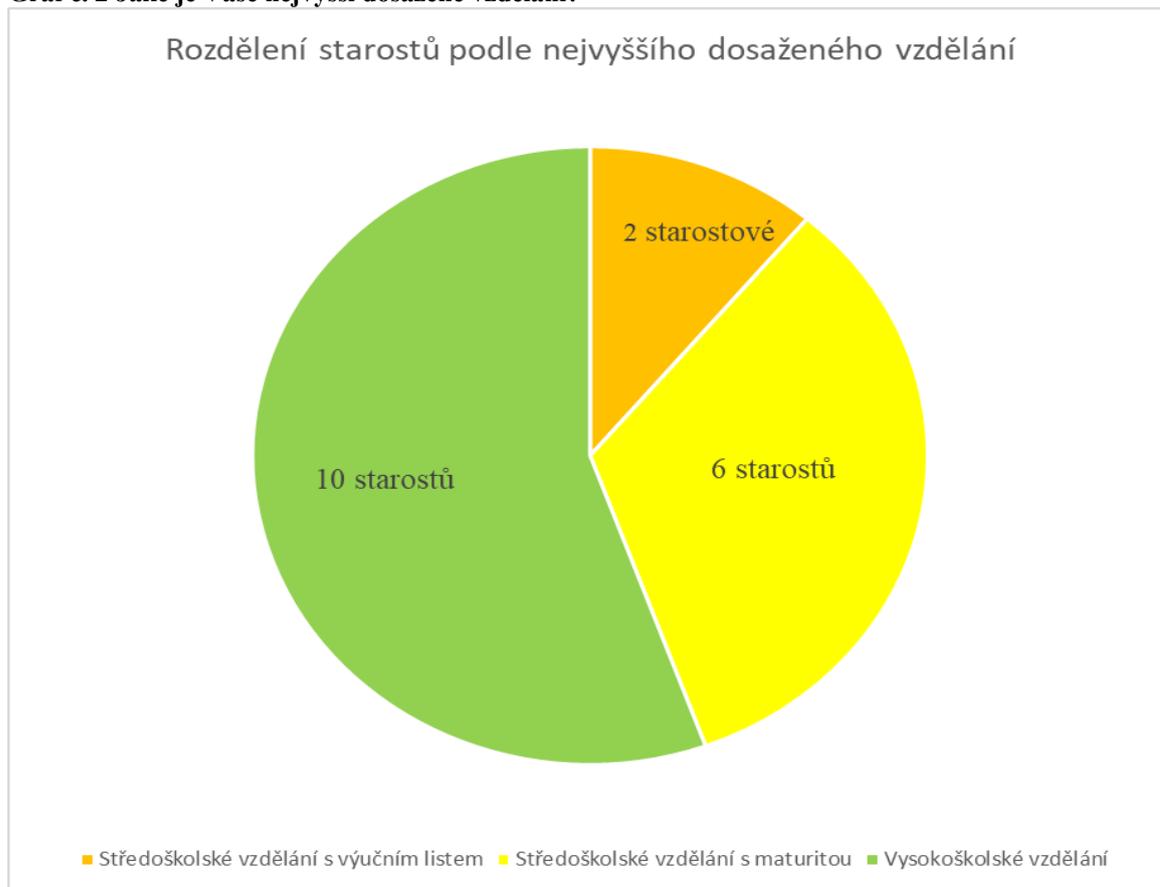
**Graf č. 1 Pracujete jako uvolněný/á nebo neuvolněný/á starosta/ka?**



Zdroj: Vlastní zpracování

Z grafu č. 1 vyplývá, že 10 starostů (55,6 %) vykonává svou funkci uvolněně a v neuvolněné funkci působí celkem 8 starostů (44,4 %).

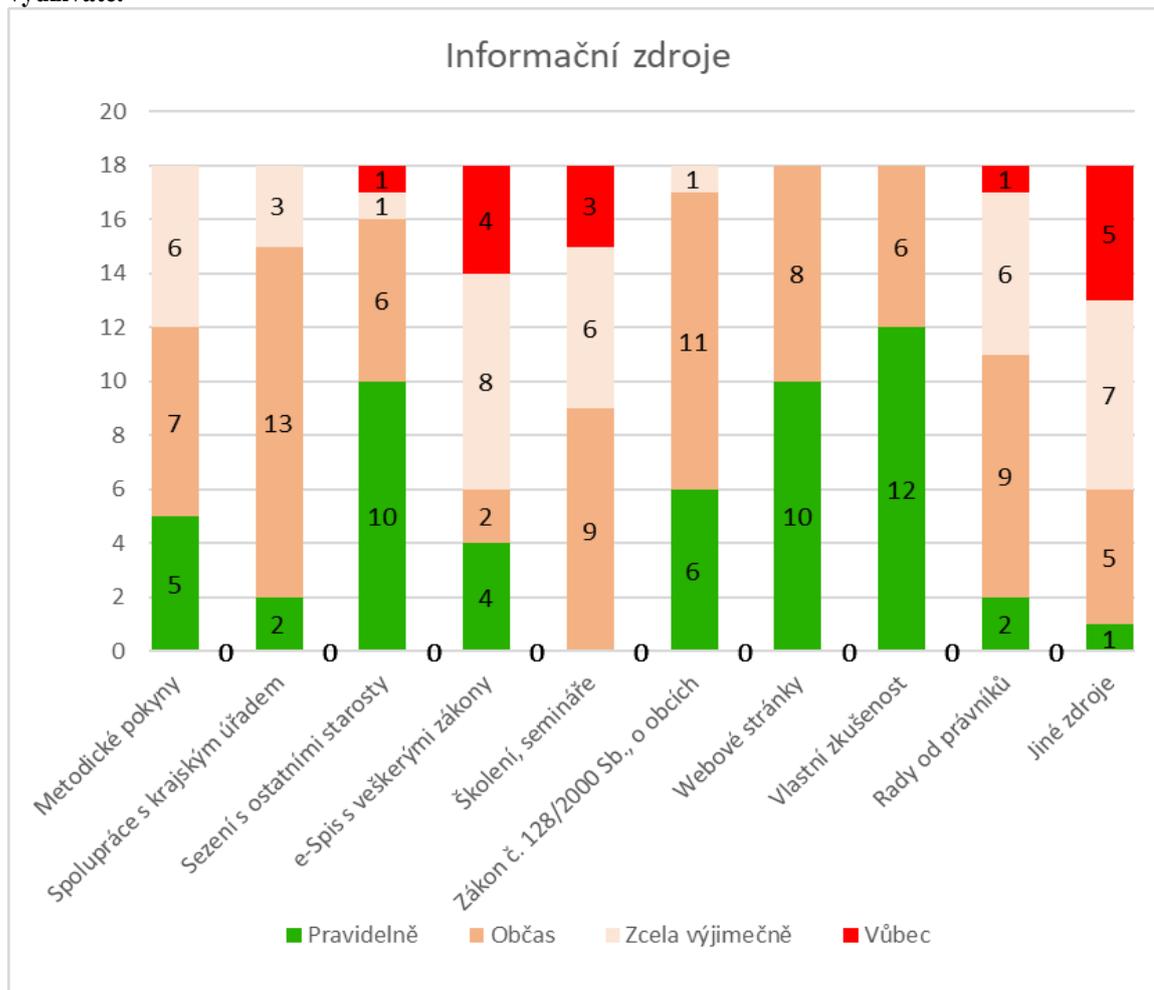
**Graf č. 2 Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?**



Zdroj: Vlastní zpracování

Podle grafu č. 2 je zřejmé, že 10 dotazovaných starostů (55,6 %) má nejvyšší dosažené vzdělání vysokoškolské, dalších 6 starostů (33,3 %) má středoškolské vzdělání s maturitou a zbylí 2 starostové (11,1 %) mají středoškolské vzdělání s výučním listem.

**Graf č. 3 Jaké informační zdroje důležité pro výkon funkce starosty využíváte? Označte, jak často je využíváte.**



Zdroj: Vlastní zpracování

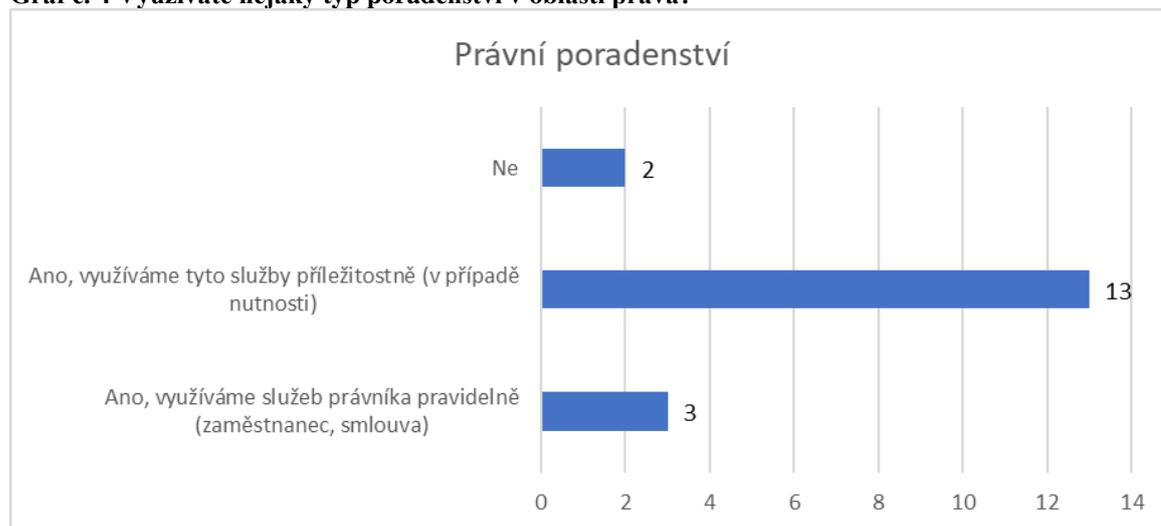
Z grafu č. 3 je patrné, že metodické pokyny využívá pravidelně 5 starostů (27,8 %), občas je využívá 7 starostů (38,9 %) a zbylých 6 starostů (33,3 %) jich využívá zcela výjimečně. S krajským úřadem spolupracují pravidelně 2 starostové (11,1 %), občas spolupráce využívá 13 starostů (72,2 %) a zcela výjimečně je využívána 3 starosty (16,7 %). Setkávání s ostatními starosty je pravidelně využíváno 10 starosty (55,6 %), dalších 6 starostů (33,3 %) setkávání využívá občas, zcela výjimečně jeden starosta (5,6 %) a setkávání s ostatními starosty vůbec nevyužívá jeden starosta (5,6 %).

Pravidelně je využíván e-Spis s veškerými zákony 4 starosty (22,2 %), občas jej využívají 2 starostové (11,1 %) a zcela výjimečně ho využívá 8 starostů (44,4 %). Není vůbec využíván 4 starosty (22,2 %). Celkem 9 starostů (50 %) dojíždí na školení nebo semináře občas, zcela výjimečně na ně dojíždí 6 starostů (33,3 %) a zbylí 3 starostové (16,7 %) na školení či semináře nejedí vůbec. ZO je využíván pravidelně 6 starosty (33,3 %), občas ho využívá k informovanosti 11 starostů (61,1 %) a zcela výjimečně jej

využívá jeden starosta (5,6 %). Webové stránky, v rámci kterých jsou sdíleny zkušenosti mezi starosty nebo informace důležité pro výkon jejich funkce, využívá 10 starostů (55,6 %) pravidelně, zatímco zbylých 8 starostů (44,4 %) je využívá občas. Celkem 12 starostů (66,7 %) využívá svých vlastních zkušeností pravidelně a občas jich využívá 6 starostů (33,3 %). Radu od právníků využívají pravidelně 2 starostové (11,1 %), zatímco občas ji využívá 9 starostů (50 %), zcela výjimečně 6 starostů (33,3 %) a jeden starosta (5,6 %) rady od právníků nevyužívá vůbec.

Starostové uvádějí i jiné zdroje, a to Codexis neboli právní informační systém, názory od občanů obcí, ve kterých vykonávají své funkce, nebo poradny pro obce. V případě projektů realizovaných v obcích využívají rad a inspirací od architektů, odborníků na zeleň či podnikatelů. Jiné zdroje pravidelně využívá jeden starosta (5,6 %), občas je využívá 5 starostů (27,8 %), zcela výjimečně jsou využívány 7 starosty (38,9 %) a naopak nejsou vůbec využívány 5 starosty (27,8 %).

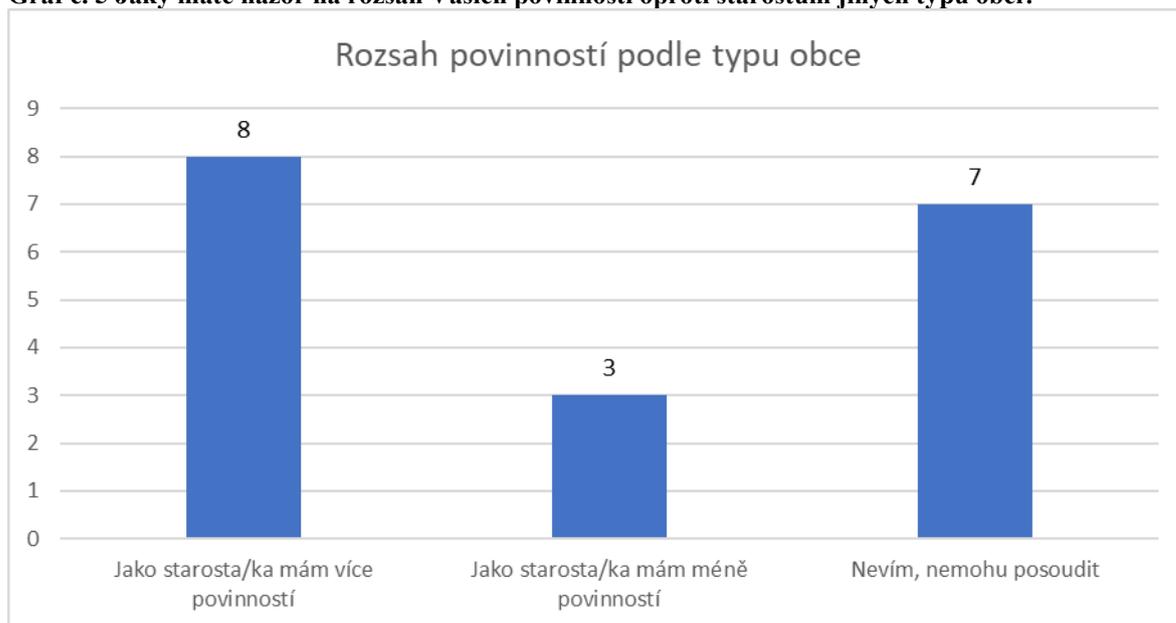
**Graf č. 4 Využíváte nějaký typ poradenství v oblasti práva?**



Zdroj: Vlastní zpracování

Z grafu č. 4 je zřejmé, že většina starostů, tedy 13 (72,2 %), využívá právních služeb příležitostně, pokud je to nutné. Další 3 starostové (16,7 %) využívají právních služeb pravidelně, a to buď od zaměstnance obce, nebo od právníka, se kterým je uzavřena smlouva. Naopak 2 starostové (11,1 %) právních služeb a poradenství nevyužívají.

**Graf č. 5 Jaký máte názor na rozsah Vašich povinností oproti starostům jiných typů obcí?**



Zdroj: Vlastní zpracování

Z grafu č. 5 vyplývá, že celkem 8 starostů (44,4 %) se domnívá, že mají více povinností oproti starostům jiných typů obcí. Na rozdíl od nich 3 starostové (16,7 %) zastávají názor, že mají méně povinností. Zbýlých 7 starostů (38,9 %) nedokáže svůj rozsah povinností oproti starostům jiných typů obcí posoudit.

Starostové se vyjadřují k rozsahu svých povinností. Podle nich starostové na malých obcích jsou jedinými zaměstnanci na obecním úřadu, proto „*veškeré povinnosti leží na bedrech starosty*“. Starosta musí mít znalosti, které se týkají lesů, stromů rostoucích mimo les, silnicí, odpadového hospodářství, a to především kvůli tomu, že na obecním úřadu nemá k dispozici žádné oddělení, kterému by danou problematiku přidělil. Další ze starostů posuzuje rozsah povinností tak, že vzhledem k velikosti obce (52 trvale žijících obyvatel) má méně povinností, avšak obec provozuje poměrně velký autokemping a v posledních dvou letech budovala ČOV a kanalizaci. Proto má starosta obce s ohledem na autokemping, ČOV a kanalizaci hodně povinností i s přihlédnutím ke skutečnosti, že svou funkci vykonává jako neuvolněnou. Další starosta se domnívá, že ačkoliv nedokáže posoudit rozsah povinností jiných starostů, budou povinnosti podobného rázu jako jeho povinností. K rozsahu povinností podle typů obcí se vyjadřuje další starosta takto: „*Starostové obcí a měst II. a III. typu mají více povinností, ale mají k tomu aparát odborníků zaměstnaných na jejich úřadech. Starostové obcí I. typu musí znát všechny agendy sami.*“

**Graf č. 6** Nastal během Vaší funkce nějaký případ, který jste musel/a řešit z hlediska odpovědnosti za škodu způsobenou obcí?



Zdroj: Vlastní zpracování

Z grafu č. 6 je zřejmé, že většina starostů, tedy 16 (88,9 %), nemusela řešit žádný případ z hlediska odpovědnosti za škodu, která byla způsobena obcí. Zbylí 2 starostové (11,1 %) museli řešit během své funkce případy z hlediska odpovědnosti za škodu, které se týkaly dotace a poškození věci zaměstnancem při údržbě obce.

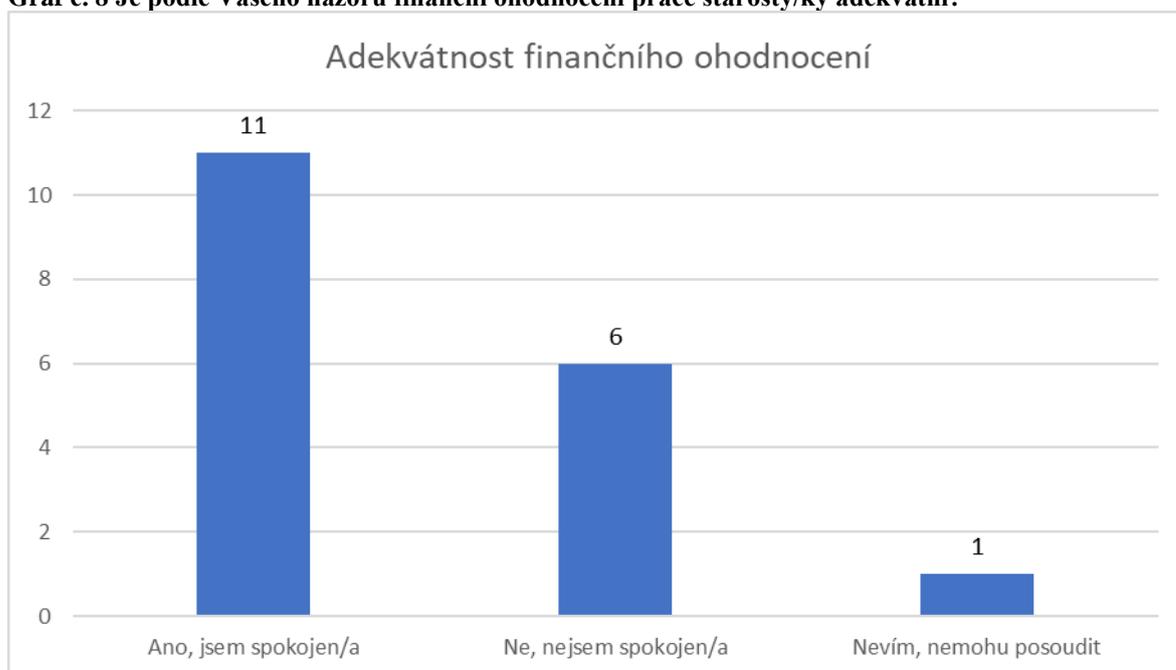
**Graf č. 7** Jak vnímáte povinnost majetkového přiznání plynoucího ze zákona o střetu zájmů?



Zdroj: Vlastní zpracování

Jak z grafu č. 7 vyplývá, celkem 10 starostům (55,6 %) nevadí povinnost majetkového přiznání, považují to za způsob kontroly nad jejich výkonem. Naopak to vadí 7 starostům (38,9 %), kteří tuto povinnost považují za zásah do soukromí s ohledem na to, že majetkové přiznání je veřejně dostupné. Pouze jeden starosta (5,6 %) nedokáže povinnost majetkového přiznání posoudit.

**Graf č. 8 Je podle Vašeho názoru finanční ohodnocení práce starosty/ky adekvátní?**



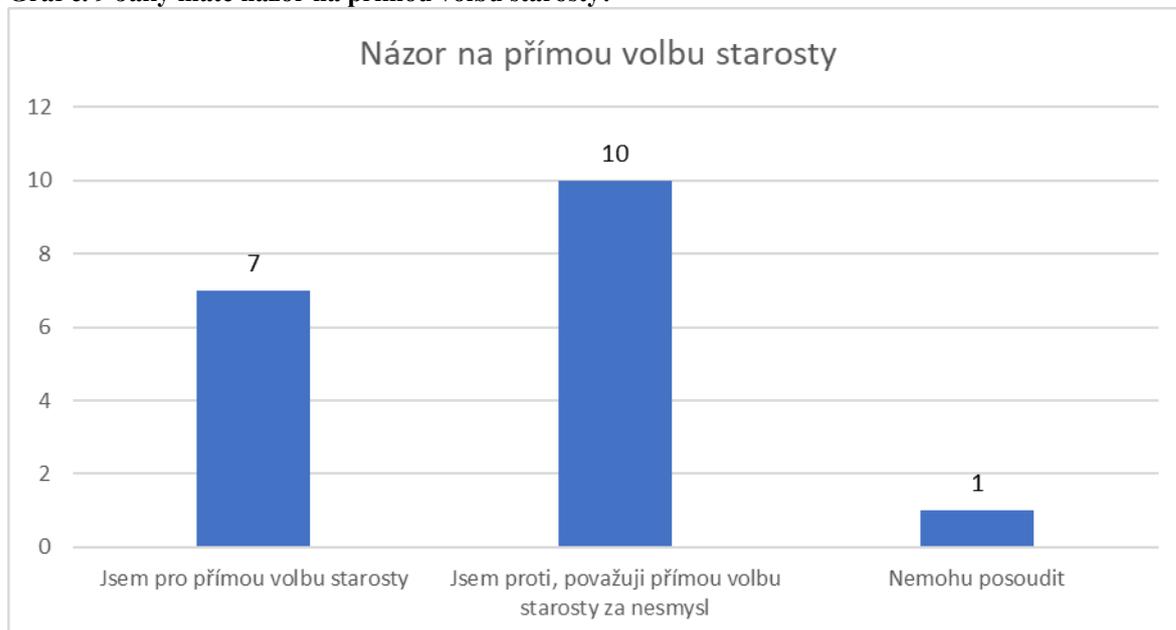
Zdroj: Vlastní zpracování

Z grafu č. 8 je zřejmé, že celkem 11 starostů (61,1 %) je spokojených se svou odměnou za výkon funkce starosty. Ovšem 6 starostů (33,3 %) není spokojeno s finančním ohodnocením za jejich práci. Jeden starosta (5,6 %) nedokáže adekvátnost své odměny posoudit.

Starostové uvádí důvody své nespokojenosti. Mezi důvody patří, že podle ZO má starosta pracovní dobu de facto 24 hodin denně včetně svátků, což není podle nich úměrné platu. Dále si jeden ze starostů stěžuje na rozsah povinností s ohledem na svou neuvolněnou funkci, jelikož si daná obec nemůže při svých daňových příjmech dovolit uvolněného starostu, protože nezbývá příliš časových možností na činnost, která starostu živí (programování). Dalším důvodem nespokojenosti je fakt, že neuvolněným starostům se část odměny neodvádí na důchodové pojištění, což je podle dotyčného starosty zásadním problémem u řady kolegů, kteří vykonávají neuvolněnou funkci starosty. Jako důvod nespokojenosti je uvedeno, že odměna se pohybuje pod hranicí průměrného platu i s ohledem k vysoké míře odpovědnosti. Problémem u výše odměny je ten, že pro

uvolněného starostu by měla být finanční odměna vyšší, což si však může málokterá obec dovolit, protože by se to odráželo i v rozpočtu obce.

**Graf č. 9 Jaký máte názor na přímou volbu starosty?**



Zdroj: Vlastní zpracování

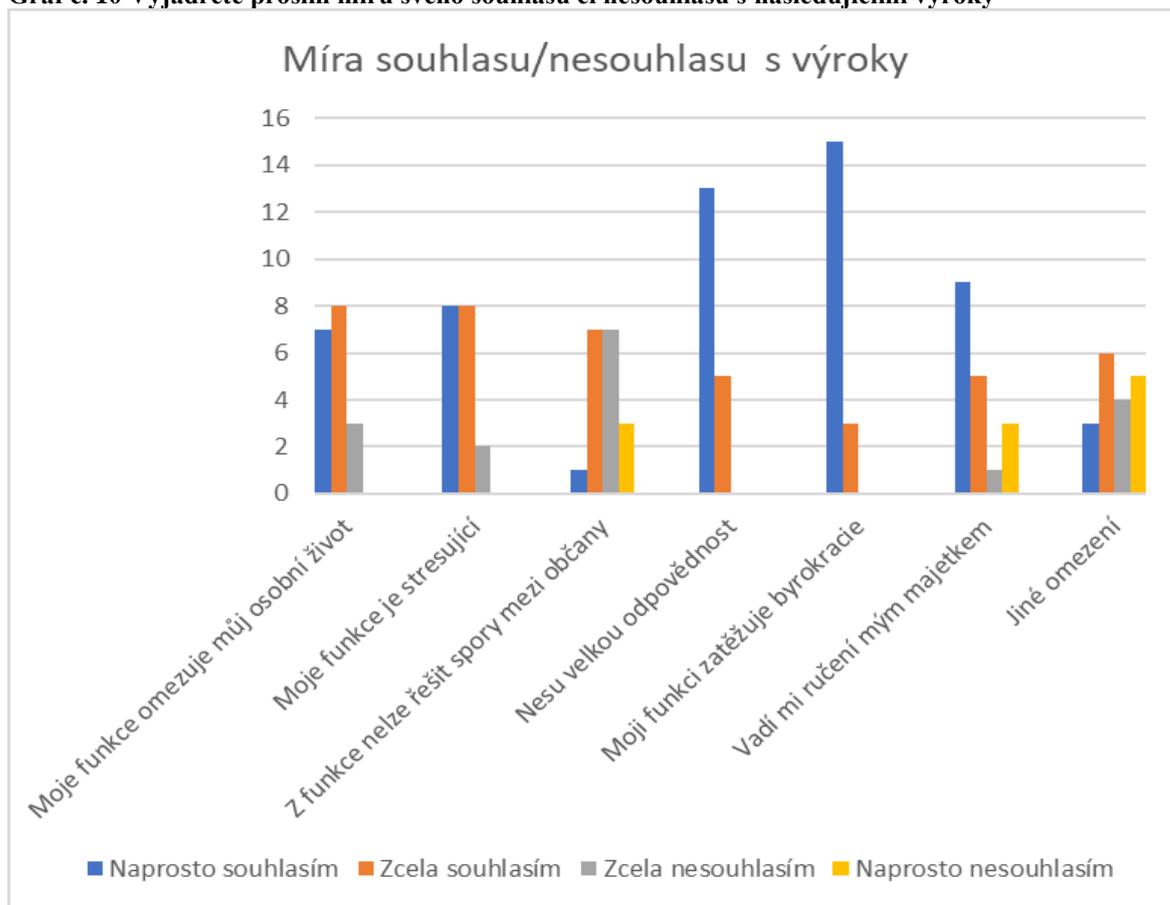
Z grafu č. 9 je patrné, že celkem 10 starostů (55,6 %) je proti přímé volbě starosty a považuje tento způsob volby za nesmysl. Naopak 7 starostů (38,9 %) je pro přímou volbu starosty. Jeden starosta (5,6 %) nedokáže tento způsob volby posoudit.

Někteří ze starostů se k přímé volbě vyjadřují. Podle nich to není nesmysl, ale zároveň to není vhodné. Nevhodnost spočívá v tom, že starosta musí mít určité znalosti a schopnosti, které neumí voliči posoudit, pokud daného člověka neznají. Proto je vhodný dosavadní způsob volby starosty, tedy volba z řad členů zastupitelstva. Pro chod obce je důležitá podpora zastupitelstva, což by mnohdy při přímé volbě nebylo.

ZO by musel být úplně přepracován, protože starosta by nebyl podřízen zastupitelstvu obce, ale mohl by tvrdit, že má mandát od voličů. Ten by si mohl vykládat, jak uzná za vhodné. Mezi důvody, proč jsou někteří starostové proti přímé volbě, patří i případná závist a nenávisť člověku, která by z této volby vyplývala. Nebylo by to spravedlivé a nevycházelo by to z toho, zda a jak moc je starosta snaživý. Voliči v drtivé většině dále volí z pohledu sympatie či antipatie ke kandidátům, aniž by znali jejich znalosti a dovednosti, a především aniž by znali obsah práce starosty.

Na druhou stranu by podle starostů, kteří jsou pro přímou volbu starosty, došlo k nárůstu počtu voličů, kteří by docházeli k volbám, a to především na malých obcích.

**Graf č. 10 Vyjádřete prosím míru svého souhlasu či nesouhlasu s následujícími výroky**



Zdroj: Vlastní zpracování

Z grafu č. 10 vyplývá, že s výrokem „Moje funkce starosty/ky omezuje můj osobní život“ naprosto souhlasí 7 starostů (38,9 %) a zcela s ním souhlasí 8 starostů (44,4 %). Naopak s ním zcela nesouhlasí 3 starostové (16,7 %).

S výrokem „Moje funkce starosty/ky je stresující“ naprosto souhlasí 8 starostů (44,4 %), stejný počet starostů, tedy 8 (44,4 %), s tímto výrokem zcela souhlasí. Zcela s ním nesouhlasí 2 starostové (11,1 %). S dalším výrokem „Z mé funkce nemohu řešit spory mezi občany, i když bych chtěl/a“ naprosto souhlasí jeden starosta (5,6 %) a zcela souhlasí 7 starostů (38,9 %). Zcela s ním však nesouhlasí 7 starostů (38,9 %) a naprosto s ním nesouhlasí 3 starostové (16,7 %).

Většina starostů, tedy 13 starostů (72,2 %), naprosto souhlasí s výrokem „Ve své práci nesu velkou odpovědnost“ a zcela s ním souhlasí 5 starostů (27,8 %). Zároveň se většina starostů shoduje na výroku „Moji funkce starosty/ky zatěžuje byrokracie“, konkrétně 15 starostů (83,3 %) s výrokem naprosto souhlasí a zbylí 3 starostové (16,7 %) s ním zcela souhlasí.

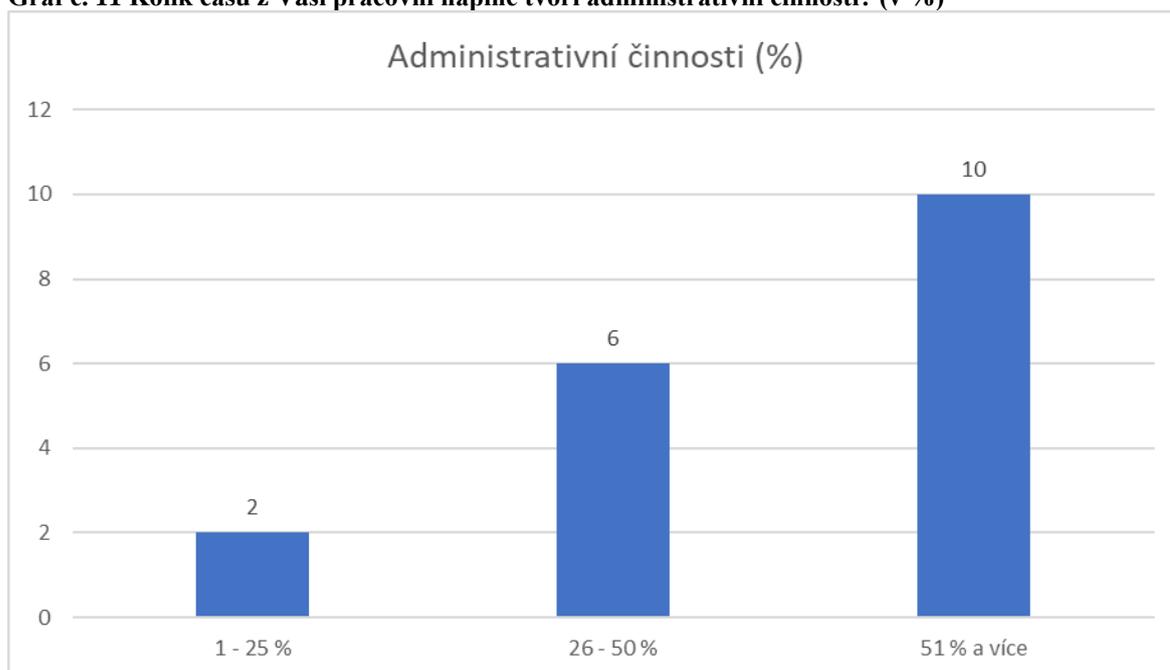
S výrokem „Vadí mi, že ve své funkci starosty/ky ručím vlastním majetkem“ naprosto souhlasí 9 starostů (50 %), zcela souhlasí 5 starostů (27,8 %). Naopak s ním zcela nesouhlasí jeden starosta (5,6 %) a naprosto nesouhlasí 3 starostové (16,7 %).

Existují i jiné záležitosti, které omezují starosty obcí. S jinými omezeními, které zatěžují funkci starostů, respektive s jejich existencí naprosto souhlasí 3 starostové (16,7 %) a 6 starostů (33,3 %) zcela souhlasí. Zcela s nimi však nesouhlasí 4 starostové (22,2 %) a naprosto nesouhlasí 5 starostů (27,8 %). Mezi jiná omezení řadí starostové obcí např. lidskou blbost, nízké finanční dotace od státu, nutnost politických kompromisů nebo vyšší rozpočtů.

Starostové při vyplňování ankety odpovídali i na otázku: „**Jaké největší problémy řešíte z funkce starosty/ky?**“

Z celkových 18 starostů zúčastňujících se anketního šetření uvádělo 17 starostů největší problémy, které řeší ze své funkce. Mezi ně patří celková byrokratická zátěž, ale také byrokratická zátěž týkající se využívaných dotací, problémy ekonomického rázu, problémy s financemi a s nimi související financování rozvoje obce, respektive nedostatek finančních prostředků na investice a opravy města, realizace projektů především v malých obcích. Jak je výše zmiňováno, jeden ze starostů ve své obci musí řešit fungování autokempu a majetkové poměry týkající se autokempu (pozemky cizích vlastníků apod.), výstavbu ČOV a kanalizace. Dále mezi největší problémy patří sousedské vztahy, které starostové nemusí ze své funkce řešit, ale je to po nich vyžadováno občany obce, stavební práce na obecních budovách i vodovody. Starostové obcí musí řešit i problém v oblasti životního prostředí, a to sucho a s ním související nedostatek pitné vody, zastaralé vodovodní a kanalizační sítě nebo veřejné osvětlení. Další problémy souvisí s odpadovým hospodařením nebo potíže týkající se lesů, mezi které lze zařadit kůrovcovou kalamitu, polomy, málo spolehlivých pracovníků a ve výsledku náklady převyšující nad výdělkem.

**Graf č. 11 Kolik času z Vaší pracovní náplně tvoří administrativní činnosti? (v %)**



Zdroj: Vlastní zpracování

Podle grafu č. 11 je zřejmé, že 10 starostů (55,6 %) se musí ve své pracovní náplni věnovat administrativním činnostem z 51 % a více. V rozmezí 26–50 % své pracovní náplně věnuje 6 starostů (33,3 %) administrativním činnostem a 2 starostové (11,1 %) se musí věnovat administrativní činnosti z 1–25 % své pracovní náplně.

V rámci ankety byla starosty obcí vyplňována otázka: **„Jmenujte tři činnosti, které děláte nejčastěji/kterými strávíte nejvíce času (při práci starosty/ky).“**

Mezi nejčastější činnosti řadí všech 18 starostů administrativní činnosti, v rámci kterých vyplňují různá hlášení či žádosti o dotace, kontrolují poštu a e-mailové korespondence, připravují podklady pro zasedání zastupitelstva obce. Dále připravují zápisy ze zasedání, podepisují, skenují a posílají dokumenty na úřady, zabývají se ekonomikou obce, tzn. připravují rozpočet, sledují jeho plnění a zpracovávají jeho případné změny. Spravují a udržují majetek či zpracovávají statistiky a výkazy.

Dále se věnují všeobecné kontrole chodu obce, její údržbě či organizaci práce na obecních úřadech, případně absolvují práci v terénu obce. Sekají obecní zeleň, zařizují vývoz komunálního odpadu nebo úklid veřejných budov. Věnují se úřední činnosti a schůzkám s úředníky a občany obce, komunikaci s občany, hledání investorů na rozvoj obce, kontrole staveb a vodojemů v obcích. Starostové zařazují mezi nejčastější činnosti

manuální činnost nebo řešení poruch v obcích, pokud např. nesvítí světla nebo dojde k potížím v odvozu odpadu.

Nejvíce času stráví během své pracovní náplně hledáním informací na webu, řeší občanské soužití, plánují a organizují různé akce (kulturní, společenské), na základě svých vizí o budoucnosti obce realizují projekty, dále vyplňují dotazníky nebo vyřizují případné žádosti občanů obce.

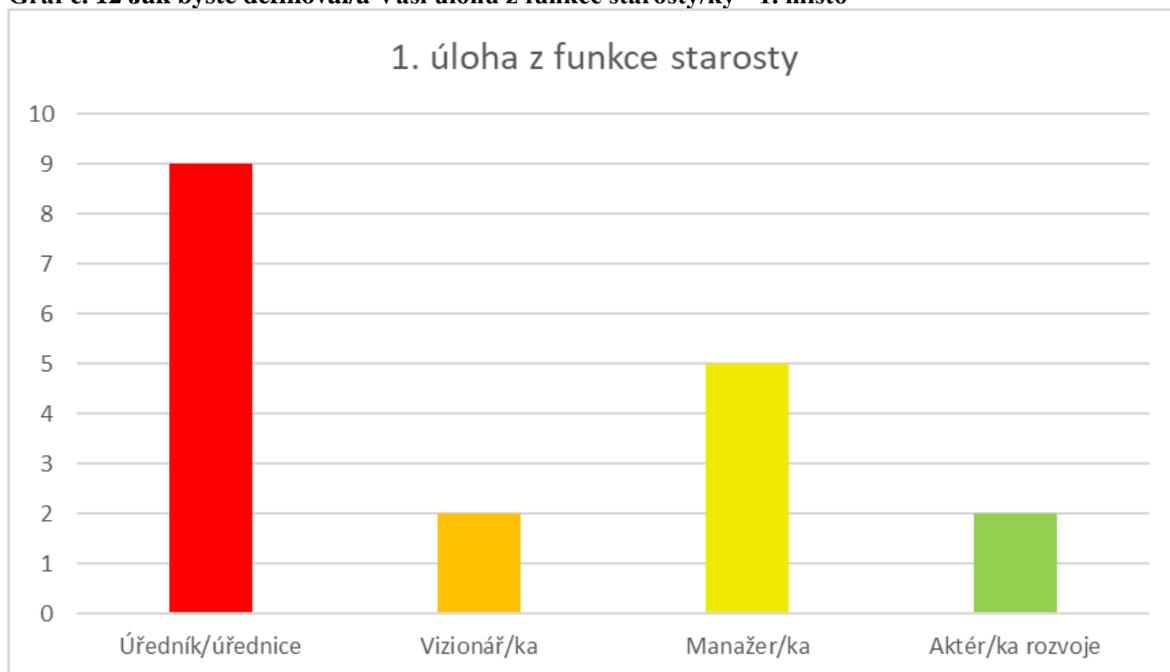
Součástí ankety byla starosty vyplňovaná otázka: **„Vzpomeňte si na nějakou činnost z Vaší pravomoci, kterou děláte pouze výjimečně.“**

6 starostů z celkových 18 uvádí na danou otázku, že si nemohou vzpomenout či neví o žádné činnosti, kterou by dělali pouze výjimečně. Dalších 12 starostů mezi výjimečně konané činnosti řadí gratulace k významným událostem, stravu obědů, oddávání nebo opatrovnictví. Výjimečně vyřizují zrušení trvalého pobytu, spisovou službu nebo řeší spory mezi občany, vyplňují dotazníky pro studenty či zadávají úkoly tajemnici na obecním úřadu.

V rámci anketního šetření starostové obcí posuzovali svou úlohu jako starosty obce: **„Jak byste definoval/a Vaši úlohu z funkce starosty/ky?“**

Starostové měli na výběr seřadit v pořadí od 1. do 4. možnosti úlohy, kterými jsou „Úředník/úřednice“, „Vizionář/ka“, „Manažer/ka“ a „Aktér/ka rozvoje“. Možnost „Úředník/úřednice“ vystihuje úlohu starosty jako úředníka, který vyřizuje administrativní činnost na obecním úřadě. „Vizionář/ka“ je možnost úlohy starosty, v rámci které má starosta své vize o budoucnosti obce. Možností „Manažer/ka“ lze vyjádřit úlohu starosty, který řídí a vede nejenom zaměstnance obce jako manažer, ale zároveň disponuje manažerskými dovednostmi. Poslední možností „Aktér/ka rozvoje“ je vystižena úloha starosty, který plánuje, organizuje a realizuje projekty, které budou přispívat k rozvoji obce.

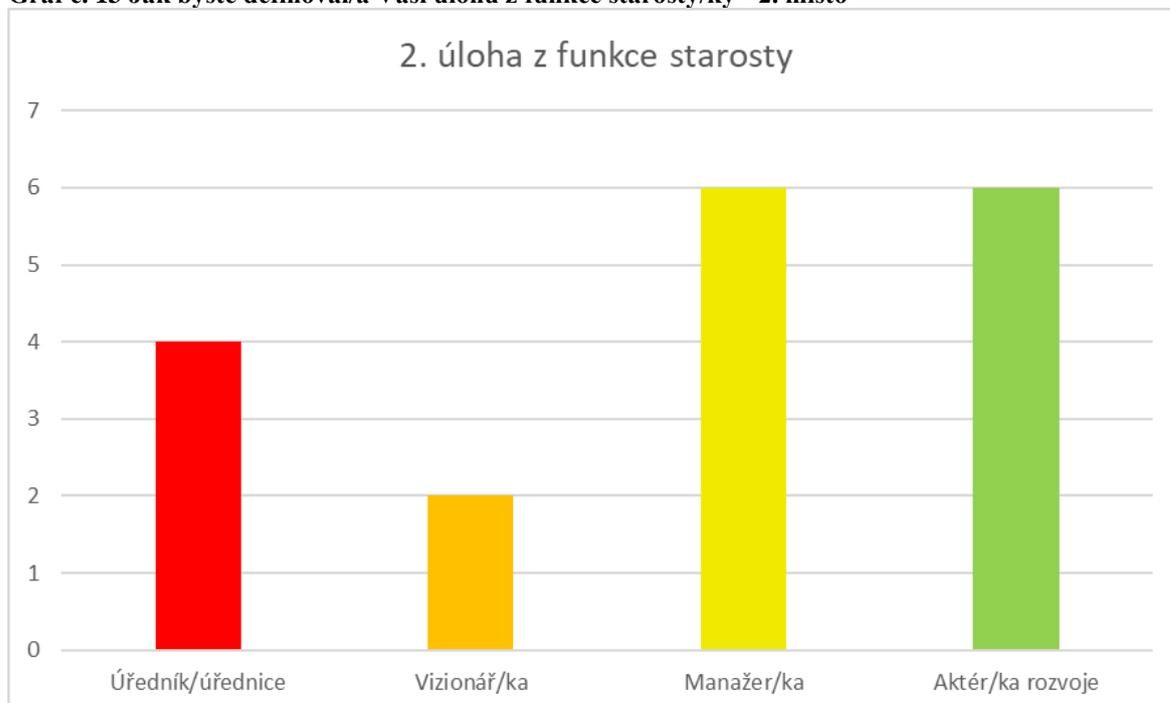
**Graf č. 12 Jak byste definoval/a Vaši úlohu z funkce starosty/ky - 1. místo**



Zdroj: Vlastní zpracování

Na prvním místě podle grafu č. 12 definuje 9 starostů (50 %) svou úlohu z funkce jako „Úředník/úřednice“, další 2 starostové (11,1 %) usuzují, že jsou „Vizionáři“. Svou úlohu jako „Manažer/ka“ definuje 5 starostů (27,8 %) a za „Aktéry rozvoje“ se považují na prvním místě 2 starostové (11,1 %).

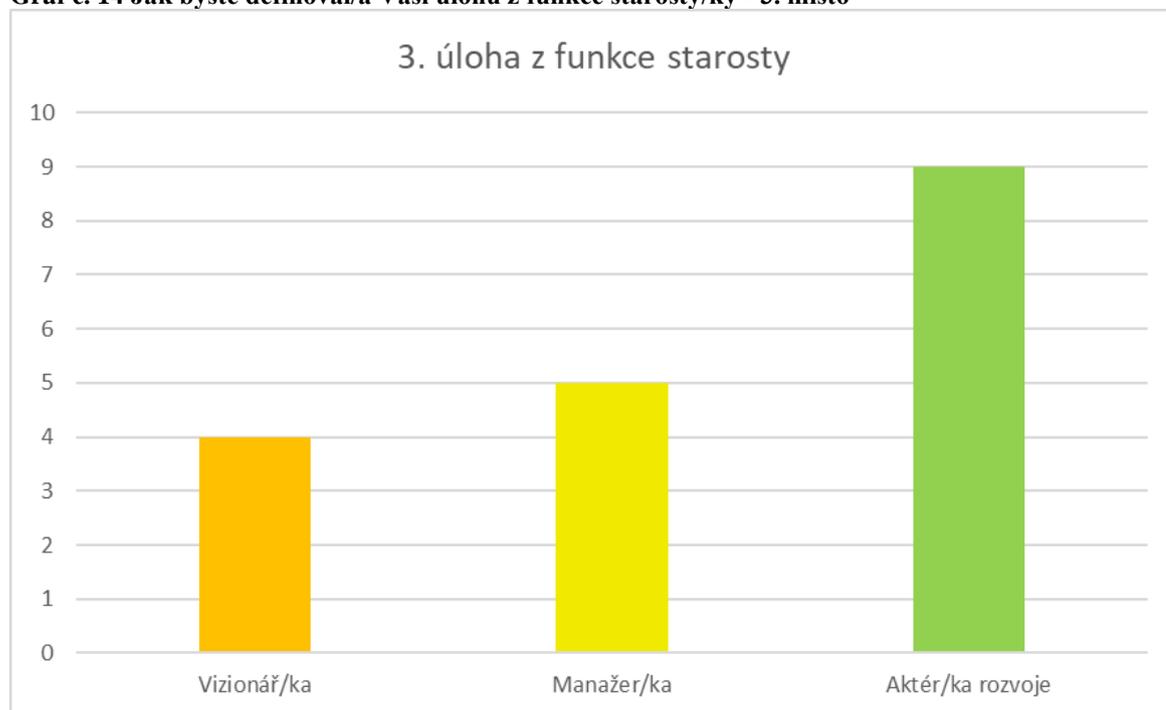
**Graf č. 13 Jak byste definoval/a Vaši úlohu z funkce starosty/ky - 2. místo**



Zdroj: Vlastní zpracování

Jak je zřejmé z grafu č. 13, na druhém místě se za „Úředníky“ považují 4 starostové (22,2 %), za „Vizionáře“ se označují 2 starostové (11,1 %), dalších 6 starostů (33,3 %) definuje svou úlohu jako manažerskou a zbylých 6 starostů (33,3 %) se považuje za „Aktéry rozvoje“.

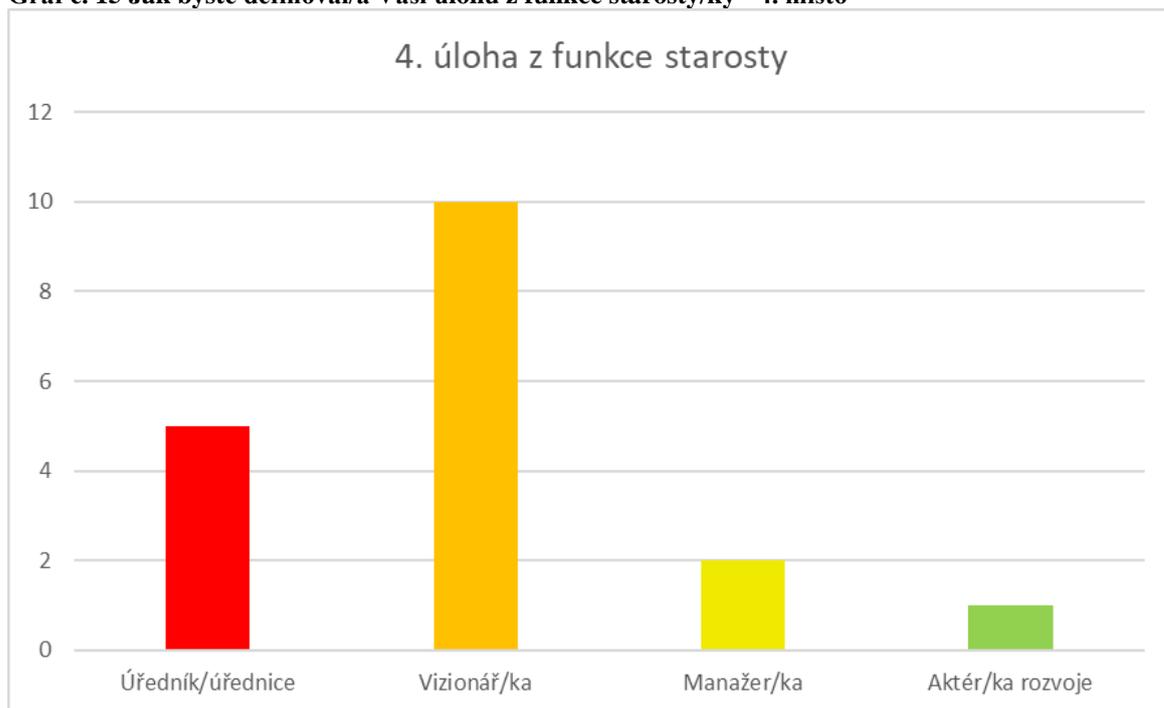
**Graf č. 14 Jak byste definoval/a Vaši úlohu z funkce starosty/ky - 3. místo**



Zdroj: Vlastní zpracování

Z grafu č. 14 lze vyčíst, že nikdo z 18 starostů nedefinuje na třetím místě svou úlohu jako „Úředník/úřednice“. Naopak 9 starostů (50 %) se považuje za „Aktéry rozvoje“, dalších 5 starostů definují svou úlohu jako manažerskou a za „Vizionáře“ se považují celkem 4 starostové (22,2 %).

**Graf č. 15 Jak byste definoval/a Vaši úlohu z funkce starosty/ky - 4. místo**



Zdroj: Vlastní zpracování

Jak vyplývá z grafu č. 15, na čtvrtém místě řadí jako definici své úlohy „Vizionářů“ celkem 10 starostů (55,6 %). Za „Úředníky“ se považuje 5 starostů (27,8 %), manažerskou úlohu zastávají na čtvrtém místě 2 starostové (11,1 %) a za „Aktéra rozvoje“ se považuje jeden starosta (5,6 %).

Starostové měli na závěr ankety možnost uvést své **připomínky** či **návrhy** týkající se dané problematiky. Této možnosti využil jeden starosta, který by dle svých slov uvítal přímé poskytování peněz obcím místo vypisování dotací. Zdůvodňuje to, že by obce samy lépe přerozdělily peníze tam, kde je to třeba. Nebyly by tedy svázány dotačními pravidly a tituly.

## 5 Výsledky a diskuse

Postavení starosty obce vychází ze současné právní úpravy jako významné, a to díky jeho postavení jako představitele obce, který ji zastupuje navenek. Jeho postavení je významné především z důvodu, že z jeho funkce vyplývají pravomoci, povinnosti a odpovědnost. V současné době je výkon funkce starosty časově náročný z hlediska administrativních činností, ale také i ze skutečnosti, že starosta je k dispozici pro občany obce po celou dobu svého funkčního období. Z toho vyplývají i určitá omezení.

### 5.1 Vyhodnocení rozhovorů se starosty

Z provedených rozhovorů se starosty obcí a měst bylo zjištěno, že v závislosti na koronavirovou krizi došlo v první řadě k poklesu příjmů do rozpočtu obcí a měst. Dalším následkem této krize byl kulturní dopad, který se projevil v úplném zrušení či přesunutí pořádaných kulturních akcí, což vedlo podle starostů k přerušení možnosti setkávání se místních občanů. Dopadem krize také bylo ochromení provozu podnikatelských subjektů nacházejících se v některých obcích či městech.

Z provedeného výzkumu vyplývá, že většina dotazovaných starostů považuje za své největší dosažené úspěchy realizované projekty související s technickým vybavením obce (ČOV, kanalizace, sběrný dvůr, opravy obecního majetku, rekonstrukce koupaliště), zatímco starostky za své největší dosažené úspěchy považují především projekty související s kulturním životem obce (rekreační místo pro občany, vybudování knihovny).

Dále se uvolnění i neuvolnění starostové shodli na tom, že pro oba typy funkcí je shodné množství jejich pracovních povinností. Náplň pracovních povinností starostů je z největší části tvořena administrativním výkonem, který zahrnuje vyřizování korespondencí, telefonátů, dále přípravu podkladů pro jednání zastupitelstva či rady obce. Důležité je podotknout, že starostové vykonávají své funkce po dobu 24 hodin denně 7 dní v týdnu, a proto musí být připraveni kdykoli řešit jakoukoli krizovou situaci, případně občanské záležitosti, pokud se na ně občané obrátí.

Největší problémy, které vyplynuly z provedeného výzkumu, vznikají ve dvou rovinách. První z nich je příliš nadměrná byrokracie. Z jejího hlediska starostové uvádějí dodržování povinných lhůt, plnění smluv či záležitostí, kterých je nadbytečně mnoho vzhledem k malým počtům zaměstnanců obcí. Druhou rovinou jsou poté problémy v mezilidských vztazích. Nutno podotknout, že starostové častokrát zmiňovali, že mezilidské vztahy stejně ze své funkce vyřešit nemohou. Nejčastějšími typy problémů

s mezilidskými vztahy jsou považovány udavačství ze strany občanů obce a spory mezi občany hraničící s NOZ.

Naopak u přímé volby starosty se starostové jednoznačně neshodují. Někteří starostové jsou proti jejímu zavedení, protože nechtějí změnu a současný systém považují za zažitý nebo zaběhlý. Dalším důvodem tohoto postoje je fakt, že starosta je volen z řad členů zastupitelstva a má tedy jejich podporu. Zároveň je nutné podotknout, že pokud starosta zásadně pochybí ve své funkci, zastupitelstvo má právo starostu za pochybení odvolat. Kritika přímo voleného starosty se dále opírá o fakt, že takto zvolený starosta v případě neshody se všemi členy zastupitelstva nebude mít v podstatě žádný vliv na rozvoj obce. Jednou z dalších obav je nedostatečný počet kandidátů na funkci starosty. Problém by nastal v případě neochoty členů zastupitelstva vzít na sebe odpovědnost vyplývající z funkce starosty. Přímá volba je dále problematická v očích některých starostů z důvodu vytvoření prostoru pro možnou manipulaci s volebními hlasy, korupci a případně s tím, že by se do funkce starosty dostal někdo, kdo výkonu této funkce nerozumí. Z rozhovorů je dále patrná určitá neutralita k přímé volbě starosty pramenící z faktu, jestli by ji bylo možné vůbec realizovat z hlediska legislativního rámce. Pokud by volba byla zavedena, musela by podle některých starostů být řádně ošetřena a kandidátem na starostu by měl být člověk, který disponuje schopnostmi řídit organizaci. Naproti tomu zastánci přímé volby mezi starosty, kteří byli součástí rozhovorů, mají názor, že by se otevřela možnost občanům přímo zvolit člověka, kterého chtějí ve vedení obce. Pro část starostů je současný systém nespravedlivý z hlediska disproporce mezi největším počtem preferenčních volebních hlasů a konečným stavem povolebních koaličních vyjednávání. Zároveň starostové s kladným postojem zastávají názor, že přímá volba starosty je vhodná spíše pro menší obce do 1 000 obyvatel, ve kterých se místní obyvatelé navzájem znají.

Své odměny za výkon funkce starosty považuje za adekvátní naprostá většina starostů. Pouze jeden starosta považuje svou odměnu za neadekvátní, a to kvůli odpovědnosti, která vyplývá z jeho funkce.

Většina dotazovaných starostů se shoduje na názoru, že rámec rozsahu povinností podle typu obcí je přibližně stejný z důvodu, že stát požaduje po všech obcích stejné úkony a povinnosti. V praxi to vypadá tak, že starostové v malých obcích musí sami vyřizovat všechny agendy, jejich počet je ale přímo úměrný počtu obyvatel. Ve větších obcích mají sice starostové k dispozici úřednický aparát, takže práce je delegována, nicméně rozsah povinností zůstává stejný a závisí na počtu obyvatel v obci.

K čerpání informací využívají starostové metodiku Jihočeského kraje, metodické rozbory od Ministerstva vnitra ČR, školení a semináře, na která dojíždějí. Dále čerpají z veškerých zákonů včetně jejich novel, e-Spisu, ZO, využívají spolupráce s krajským úřadem nebo vlastních zkušeností, případně informací z internetu, ve kterém lze nalézt diskusní fóra či sdílené zkušenosti od jiných starostů.

Většina starostů je administrativně vytížena z více než 50 % ze své pracovní náplně. Pouze někteří starostové vyřizují administrativní činnosti pod 50 % své pracovní náplně, je to především díky asistenční výpomoci.

V případě povinnosti majetkového přiznání vadí starostům dvě skutečnosti. Zaprvé, že přiznání je veřejné a každý občan si jej může vyhledat a zadruhé, v případě nevyplnění majetkového přiznání z důvodu i třeba zapomenutí jsou následně sankcionováni. Z určitého úhlu pohledu je pro některé starosty samotné majetkové přiznání nadbytečné, protože již v digitální podobě jsou uváděny podrobnosti např. v katastru nemovitostí či obdobných rejstřících. Pouze jeden ze starostů považuje majetkové přiznání jako kontrolu ze strany státu a v konečném důsledku mu nevadí.

Většina starostů se shodla na tom, že je funkce starosty omezuje v osobním životě, jelikož jsou sami k dispozici občanům obce po dobu 24 hodin 7 dní v týdnu. Dalším určitým omezením je odpovědnost z výkonu funkce, tzn. zodpovědné a vhodné chování z pozice veřejné osoby a značná odpovědnost. Ačkoliv starosta sám o sobě má minimální možnosti v rozhodování vzhledem k schvalovacímu procesu zastupitelstva obce.

## **5.2 Vyhodnocení anketního šetření mezi starosty**

Z celkem 60 oslovených starostů vyplnilo anketu 30 %, tj. 18 starostů. Z toho celkem 10 starostů v uvolněné funkci a 8 starostů v neuvolněné funkci.

Z anketního šetření vyplynulo, že převážná většina starostů čerpá pravidelně pro výkon své funkce ze svých vlastních zkušeností, občas využívá spolupráci s krajským úřadem a zcela výjimečně čerpá z e-Spisu s veškerými zákony. Právní poradenství využívá převážná většina starostů příležitostně, pokud jsou tyto služby nutné.

V rámci odpovědí vztahujících se k rozsahu povinností starosty z hlediska typu obce téměř polovina starostů, kteří se zúčastnili anketního šetření, se shodla na tom, že starostové menších obcí musí vyřizovat v podstatě všechny agendy sami. Nutno podotknout, že stejné povinnosti musí vykonávat i starostové větších obcí, ti ale k tomu mají na pomoc svůj úřednický aparát.

Na rozdíl od provedených rozhovorů při anketním šetření vyplynulo, že povinnost majetkového přiznání více než polovině zúčastněných starostů nevádí a považují ho za určitý způsob kontroly.

Většina starostů je spokojena s finančním ohodnocením za výkon jejich funkce. Ovšem někteří starostové v anketním šetření uvedli, že spokojení nejsou z několika důvodů. Zaprvé zmiňují fakt, že stanovená odměna není přímo úměrná pracovní době, která v případě starostů je 24 hodin denně. Zadruhé některé menší obce si třeba v rámci svého rozpočtu nemohou dovolit vyčlenit finanční prostředky na odměnu za uvolněnou funkci starosty, a proto musí z finančních důvodů starosta vykonávat neuvolněnou funkci. Třetí důvod, který starostové uvádějí, je fakt, že z odměny u neuvolněných starostů se neodvádí poměrná část na důchodové pojištění. Čtvrtým uvedeným důvodem je výše odměny, která je vyčíslena pod hranicí průměrného platu.

V otázce přímé volby starosty se přiklání nadpoloviční většina starostů k negativnímu stanovisku. Důvodem tohoto stanoviska je především obava z případné nízké či žádné podpory od zastupitelstva. Dále byla projevována obava vzhledem k tomu, že by se starosta volil na základě sympatií, a nikoliv na základě jeho znalostí a zkušeností potřebných pro výkon funkce starosty.

Anketní výzkum se shoduje s provedenými rozhovory v souvislosti s omezeními vyplývajícími z funkce starosty. Konkrétně se jedná o omezení osobního života, se kterým se setkává většina starostů. Dále uvádějí, že ve výkonu funkce starosty se pohybují ve stresovém prostředí, přičemž při výkonu nesou velkou odpovědnost a jsou značně zatíženi byrokracií. V neposlední řadě starostové uvádějí omezení v podobě ručení svým majetkem za odpovědnost při vykonávání funkce.

Mezi největší problémy, které starostové označili, patří zejména nadměrná byrokratická zátěž, nedostatek finančních prostředků na rozvoj obce, přírodní vlivy a stárnutí veřejných statků, v neposlední řadě starostové označili jako problematické sousedské vztahy.

Nadpoloviční většina dotazovaných starostů označuje, že administrativní činnosti se věnuje 51 a více % své pracovní náplně. Na tuto odpověď se vztahují i vyjmenované tři nejčastější činnosti, mezi které starostové uvádějí zmiňované administrativní a úřední činnosti a všeobecnou kontrolu chodu obce. Naopak činnosti, které starostové vykonávají jen výjimečně, byly označeny jako např. občanské záležitosti (gratulace, oddávání, řešení sousedských sporů).

Z hlediska definice úlohy z funkce starosty se na prvním místě nejčastěji starostové staví do role úředníků. Na druhém místě se staví zároveň do role manažerů a aktérů rozvoje. V rámci třetího místa byla nejčastěji označena odpověď „Aktér/ka rozvoje“, přičemž v určování třetího místa bylo naprosto eliminováno označení „Úředník/úřednice“. V rámci čtvrtého místa pak starostové staví svou úlohu do role vizionářů.

## 6 Závěr

Cílem diplomové práce bylo na základě analýzy právní úpravy vyhodnotit problematiku úlohy a postavení starosty obce z hlediska jeho postavení, pravomocí, odpovědnosti jako představitele obce, jeho vztahů k ostatním orgánům obce a způsobu volby starosty.

V rámci komparace teoretické a praktické části bylo vyhodnoceno, že současná právní úprava, především ZO, je dostačující, neboť daná problematika zabývající se postavením starosty, jeho pravomocemi, odpovědností, jeho vztahy s ostatními orgány, způsobem volby starosty a zařazení starosty a obce v systému veřejné správy je podána uceleně. V rámci této problematiky byla autorkou provedena obsahová analýza právní úpravy.

Funkce starosty je náročná, vyplývá z ní nejenom odpovědnost či omezení, ale také osoba vykonávající tuto funkci musí být zároveň připravená řešit i krizové situace. Starosta je pro občany obce k dispozici 24 hodin denně 7 dní v týdnu, přizpůsobuje svůj osobní život výkonu funkce a ručí svým majetkem. Vedle těchto skutečností je starosta nucen řešit byrokratickou zátěž, která je s jeho výkonem funkce spojená a mnohdy je časově náročná. Podle autorky je důležitou součástí této funkce i odměna za její výkon, která je stanovena nařízením vlády, a to s ohledem na břímě, které musí starosta vykonávat pro chod a rozvoj obce. Výše odměny se liší podle výkonu funkce, tj. uvolněné a neuvolněné funkce, a podle počtu obyvatel v obci. Z výzkumu vyplynulo, že někteří starostové musí vykonávat funkci neuvolněně bez možnosti volby. Toto je dáno faktem, že potenciální výše odměny starosty za uvolněnou funkci by značnou měrou ovlivnila nákladovou položku rozpočtu obce. Většina dotazovaných starostů je však spokojená s výší své odměny, svou funkci vykonávají hlavně pro chod a rozvoj obce, nikoliv pro odměnu.

Autorka za nedostatek považuje skutečnost, že všechny obce musí vykonávat stejný rozsah povinností bez ohledu na typ obce (I., II. a III. typ). Zejména v obcích I. typu musí všechny povinnosti řešit starosta, protože nemá k dispozici úřednický aparát. Z tohoto důvodu nemá možnost některé určité povinnosti delegovat na zaměstnance obce a případně má k dispozici méně času na záležitosti týkající se plánování rozvoje obce. Dalším nedostatkem, se kterým se starostové potýkají, je osobní odpovědnost. Tato odpovědnost vyplývá z rozhodnutí schválených zastupitelstvem, ačkoliv starosta může zastávat na daná rozhodnutí odlišné stanovisko. Z tohoto důvodu vzniká velmi často mylná představa

občanů obce o tom, že starosta je hlavním aktérem a původcem přijatých rozhodnutí. Důsledkem toho jsou případné osobní útoky.

S funkcí starosty se pojí i způsob jeho volby. Z provedených rozhovorů se starosty vyplývá nejednotnost názorů na přímou volbu. Někteří starostové souhlasí se současným způsobem volby a považují ho za zažitý s jistotou, že starosta bude mít jistou podporu od zastupitelstva. Naopak starostové jako příznivci přímé volby považují za spravedlivé, aby se starostou stal kandidát s nejvyšším počtem volebních hlasů. V provedeném anketním šetření se ovšem nadpoloviční většina starostů staví k přímé volbě negativně.

Starostové jako veřejní funkcionáři jsou povinni podávat majetkové přiznání ze zákona o střetu zájmů. Z provedených rozhovorů vyplynulo, že většině starostů vadí, že se k údajům může dostat každý. Na druhou stranu jim není příjemné, když musí uvádět údaje, které již jsou ve veřejných rejstřících dostupné (např. katastr nemovitostí). V anketním šetření se více než polovina starostů vyjádřila, že jim majetkové přiznání nevadí a považují ho za způsob kontroly. Autorka práce navrhuje opatření, přičemž v souvislosti s majetkovým přiznáním autorka zastává názor, že by **majetkové přiznání mělo být neveřejné**, respektive údaje podle § 10 a § 11 zákona o střetu zájmů. Nutno podotknout, že by ale povinnost majetkového přiznání starostům zůstala, protože by ho museli preventivně předkládat orgánům činných v trestním řízení. Pokud by došlo k pochybení, orgány činné v trestním řízení by měly k dispozici předložené majetkové přiznání. Druhým navrženým opatřením vzhledem k nadbytečné byrokracii spojené s vyplňováním majetkového přiznání starostou by byla **přehlednější forma veřejných rejstříků** např. pro finanční úřad. Toto stanovisko autorka práce zastává na základě provedeného výzkumu, že pokud starosta by v současnosti, byť jen omylem zapomněl uvést nějakou část svého majetku, byl by za to sankcionován. V ideálním případě by tedy úbytek byrokracie spočíval ve zjednodušení při dohledávání skutečné výše majetku např. finančním úřadem bez jakékoli účasti starostů.

## 7 Seznam použitých zdrojů

### 7.1 Literatura

BALÍK, Stanislav. *Komunální politika: Obce, aktéři a cíle místní politiky*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2009, 256 s. ISBN 978-80-247-2908-4.

ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPÍK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2010, 240 s. ISBN 978-80-247-7377-3.

HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. 9. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016. 599 s. ISBN 978-80-7400-624-1.

KOČÍ, Roman. *Obecní samospráva*. Praha: Leges, 2012, 240 s. ISBN 978-80-87576-28-1.

KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů – základy komunálního práva*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017, 364 s. ISBN 978-80-7552-719-6.

KOPECKÝ, Martin, PRŮCHA, Petr, HAVLAN, Petr, JANEČEK, Jan. *Zákon o obcích. Komentář*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017, 376 s. ISBN 978-80-7552-862-9.

KŘÍŽ, Josef. *Základy řízení*. Česká zemědělská univerzita v Praze: Provozně ekonomická fakulta. Katedra řízení, 2015, 127 s. ISBN 978-80-213-2549-4.

MAJEROVÁ, Věra. MAJER, Emerich. *Kvalitativní výzkum v sociologii venkova a zemědělství. Část I*. Česká zemědělská univerzita v Praze: Provozně ekonomická fakulta, 2006, 158 s. ISBN 80-213-0507-X.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů – teorie a praxe*. 3. vydání. Praha: GRADA Publishing, 2015. 288 s. ISBN 978-80-247-5608-0.

ŠVESTKA, Jiří, DVOŘÁK, Jan, FIALA, Josef a kol. *Občanský zákoník: Komentář. Svazek I (§ 1 až 654)*. 2. vydání, Praha: Wolters Kluwer, 2020, 1624 s. ISBN 978-80-7598-656-6.

TŘÍSKA, Tomáš. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků. Blue 12. Rada obce, starosta obce, tajemník obecního úřadu*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly, 2016, 68 s. ISBN 978-80-87544-36-5.

TŘÍSKA, Tomáš. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků. Blue 13. Obecní úřad*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly, 2018, 52 s. ISBN 978-80-87544-82-2.

VYMĚTAL, Jan. *Průvodce úspěšnou komunikací. Efektivní komunikace v praxi*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2008, 328 s. ISBN 978-80-247-6742-0.

## 7.2 Právní předpisy

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 1, ze dne 28. 12. 1992, [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5989>

Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 1, ze dne 28. 12. 1992, [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5989>

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 38, ze dne 15. 5. 2000, [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>

Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 39, ze dne 17. 5. 2000, [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3427>

Zákon č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 55, ze dne 27. 4. 2006, [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=4901>

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 84, ze dne 7. 6. 2006, [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=4930>

Zákon č. 304/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších změn a doplňků, a které zákony, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 98, ze dne 19. 8. 2008, [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5339>

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 11, ze dne 9. 2. 2009, [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5405>

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších změn a doplňků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 33, ze dne 22. 3. 2012, [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=6144>

Zákon č. 99/2017 Sb., kterým se mění zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 39, ze dne 5. 4. 2017, [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=z&id=61798>

Nařízení vlády č. 202/2018 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 318/2017 Sb., o výši odměn členů zastupitelstev územních samosprávných celků, zveřejněný ve Sbírce zákonů v částce 101, ze dne 20. 9. 2018, [online]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=38500>

### **7.3 Internetové zdroje**

BAGAROVÁ GRZYWA, Martina. *Orgány zastupitelstva a rady obce (III)* [online]. Moderní obec, 2000 [cit. 2020-06-01]. Dostupné z: <https://www.moderniobec.cz/organy-zastupitelstva-a-rady-obce-iii/>

*Bernartice: Základní informace* [online]. Místopisy.cz, 2020 [cit. 2020-11-25]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/4381/bernartice/>

BINEK, Jan, GALVASOVÁ, Iva, KADEČKA, Stanislav. *Identifikace kompetencí zatěžujících výkon veřejné správy se zvláštním přihlédnutím k malým obcím* [online]. Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2020-05-25]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/mvcren/docDetail.aspx?docid=21351908&doctype=ART>

*Boudy: Základní informace* [online]. Místopisy.cz, 2020 [cit. 2020-11-26]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/5354/boudy/>

BŘEŇ, Jan. *Pravomoci starosty obce* [online]. Moderní obec, 2011 [cit. 2020-06-02]. Dostupné z: <https://www.moderniobec.cz/pravomoci-starosty-obce/>

BÝMA, Miroslav. *Orgány obce* [online]. Moderní obec, 2012 [cit. 2020-05-28]. Dostupné z: <https://www.moderniobec.cz/organy-obce/>

*Čimelice: Základní informace* [online]. Místopisy.cz, 2020 [cit. 2020-11-27]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/5361/cimelice/pocet-obyvatele/>

*Členové rady města* [online]. Město Písek, 2020 [cit. 2020-12-20]. Dostupné z: <https://www.mesto-pisek.cz/seznam%2Dclenu%2Drady%2Dmesta/os-1033/p1=30049>

HAJDUČKOVÁ, Jana. *Jak si pohlídat střet zájmů?* [online]. Frank Bold, 2017 [cit. 2020-08-06]. Dostupné z: <https://frankbold.org/poradna/fungovani-obci-a-uradu/transparentnost-a-nakladani-s-informacemi/transparentnost-a-nakladani-s-informacemi/rada/jak-si-p>

HAVEL, Radek. *Počet obyvatel v obcích – k 1.1.2020* [online]. Český statistický úřad, 2020 [cit. 2020-11-25]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/121739326/1300722003.pdf/f9160497-cec0-4750-a293-77ef7bce1092?version=1.1>

HLAVÍNOVÁ, Blanka. *Počet členů ZO Lety* [online]. Oficiální web obce Lety, okres Písek, 2018 [cit. 2020-12-04]. Dostupné z: [https://www.lety-obec.cz/assets/File.ashx?id\\_org=8077&id\\_dokumenty=11566](https://www.lety-obec.cz/assets/File.ashx?id_org=8077&id_dokumenty=11566)

HOSNEDLOVÁ, Lenka. *Usnesení z ustavujícího zasedání zastupitelstva města* [online]. Město Písek, 2018 [cit. 2020-12-20]. Dostupné z: [https://www.mesto-pisek.cz/assets/File.ashx?id\\_org=12075&id\\_dokumenty=24899](https://www.mesto-pisek.cz/assets/File.ashx?id_org=12075&id_dokumenty=24899)

CHRÁSTKOVÁ, Kristina. *Kdo vystupuje za obec vůči zaměstnanci* [online]. Moderní obec, 2006 [cit. 2020-06-04]. Dostupné z: <https://www.moderniobec.cz/kdo-vystupuje-za-obec-vuci-zamestnanci/>

JURANOVÁ BĚLSKÁ, Pavla. *Odpovědnost člena zastupitelstva obce ve světle nové právní úpravy* [online]. oPojištění.cz: Informace ze světa pojištění, 2018 [cit. 2020-11-21]. Dostupné z: <https://www.opojisteni.cz/spektrum/odpovednost-clena-zastupitelstva-obce-ve-svetle-nove-pravni-upravy/c:14228/>

KANTORKOVÁ, Věra. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků: Informování obce o své činnosti a participace občanů obce na územní samosprávě* [online]. Ministerstvo vnitra České republiky, 2009 [cit. 2020-06-02]. Dostupné z webových stránek Ministerstva vnitra České republiky.

*Kostelec nad Vltavou: Základní informace* [online]. Místopisy.cz, 2020 [cit. 2020-12-03]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/4663/kostelec-nad-vltavou/>

*Lety* [online]. Svazek obcí regionu Písecko, 2020 [cit. 2020-12-04]. Dostupné z: <https://www.sorp.cz/obce/lety/>

*Lety: Základní informace* [online]. Místopisy.cz, 2020 [cit. 2020-12-04]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/5604/lety/>

*Metodické doporučení k aktuálním změnám v oblasti odměňování členů zastupitelstev ÚSC* [online]. Ministerstvo vnitra České republiky, 2019 [cit. 2020-10-04]. Dostupné z webových stránek Ministerstva vnitra České republiky.

*Ministerstvo posílá kompenzace obcím. Dostanou dvakrát víc, než je výpadek příjmů, uvedla Schillerová* [online]. Česká televize, 2020 [cit. 2020-12-26]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/ekonomika/3158976-ministerstvo-posila-kompenzace-obcim-dostanou-dvakrat-vic-nez-je-vypadek-prijmu>

*Mirovice: Základní informace* [online]. Místopisy.cz, 2020 [cit. 2020-11-23]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/5744/mirovice/pocet-obyvatel/>

*Mišovice: Základní informace* [online]. Místopisy.cz, 2020 [cit. 2020-12-04]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/5746/misovice/>

*Monitor – kompletní přehled veřejných financí* [online]. Monitor – informační portál Ministerstva financí, 2020. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/>

NERAD, Libor, VRBA, Michal. *Postavení starosty obce* [online]. ePravo.cz, 2019 [cit. 2020-05-31]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/postaveni-starosty-obce-109688.html>

*Nerestce* [online]. Svazek obcí regionu Písecko, 2020 [cit. 2020-12-12]. Dostupné z: <https://www.sorp.cz/obec/nerestce/>

*Nerestce: Základní informace* [online]. Místopisy.cz, 2020. [cit. 2020-12-12]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/5751/nerestce/>

NOVOTNÝ, František. *Křtiny: Starosta musí umět naslouchat* [online]. Ministerstvo vnitra České republiky, 2020 [cit. 2020-08-07]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/krtiny-starosta-musi-umet-naslouchat.aspx>

*O Kostelci nad Vltavou* [online]. Oficiální web obce Kostelec nad Vltavou, 2020 [cit. 2020-12-03]. Dostupné z: <https://www.kostelevnadvltavou.cz/>

*O svazku* [online]. Svazek obcí regionu Písecko, © 2014 [cit. 2020-06-15]. Dostupné z: <https://www.sorp.cz/o-svazku/>

*Obec* [online]. Oficiální web obce Čimelice, 2020 [cit. 2020-11-27]. Dostupné z: <https://www.cimelice.cz/obec/ms-51/p1=51>

PECHÁČEK, Štěpán, KUTA, Martin. *Přímá volba starostů. Srovnávací studie č. 5.305, listopad 2010, aktualizace říjen 2014* [online]. Parlamentní institut, 2014 [cit. 2020-06-14]. Dostupné z webových stránek Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.

PETRISKOVÁ, Monika. *Odvolání starosty* [online]. Oficiální stránky obce Tuklaty, 2016 [cit. 2020-06-03]. Dostupné z: <https://tuklaty.cz/odvolani-starosty/>

PIVNIČKA, Daniel. *Členové zastupitelstva města* [online]. Oficiální web města Mirovice, 2018. [cit. 2020-10-04]. Dostupné z: <http://m.mirovice-mesto.cz/clenove%2Dzastupitelstva%2Dmesta/d-26844/p1=29765>

PIVNIČKA, Daniel. *Mirovice – místní části* [online]. Oficiální web města Mirovice, 2004 [cit. 2020-06-15]. Dostupné z: <http://www.mirovice-mesto.cz/mirovice%2Dmístní%2Dčásti/d-6746/p1=27768>

*Písek: Základní informace* [online]. Místopisy.cz, 2020 [cit. 2020-12-20]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/5914/pisek/>

*Přímá volba starostů – úvod do problematiky a výsledky dosavadní diskuze* [online]. Deník veřejné správy, 2011 [cit. 2020-06-14]. Dostupné z: <http://www.denikverejnespravy.cz/clanek.asp?id=6480215>

SAMKOVÁ, Pavla. *Zrušení nebo změna usnesení rady obce* [online]. Moderní obec, 2013 [cit. 2020-06-03]. Dostupné z: <https://www.moderniobec.cz/zruseni-nebo-zmena-usneseni-rady-obce/>

*Složení zastupitelstva obce* [online]. Městys Bernartice, okr. Písek, 2019 [cit. 2020-11-25]. Dostupné z: <https://www.bernartice.cz/obec/zastupitelstvo/>

*Složení zastupitelstva obce* [online]. Oficiální web obce Kostelec nad Vltavou, 2020 [cit. 2020-12-03]. Dostupné z: <https://www.kostelecnavltavou.cz/obec/zastupitelstvo/>

SPLIKOVÁ, Alena. *Omezení odpovědnosti starosty* [online]. Moderní obec, 2014 [cit. 2020-06-04]. Dostupné z: <https://www.moderniobec.cz/omezeni-odpovednosti-starosty/>

*Správní uspořádání ČR, orgány územního plánování: Obce* [online]. Portál územního plánování, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [cit. 2020-05-27]. Dostupné z: [https://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/obce.asp#index\\_3](https://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/obce.asp#index_3)

ŠTÁSTKA, Jakub. *Politolog: Přímá volba starostů vyžaduje rozumné politiky a kvalifikované občany* [online]. Deník.cz, 2018 [cit. 2020-06-14]. Dostupné z: <https://www.denik.cz/regiony/politolog-prima-volba-starostu-vyzaduje-rozumne-politiky-a-kvalifikovane-obcany-20180315.html>

ŠTROSOVÁ, Ilona. *Odpovědnost starosty jako statutárního orgánu* [online]. Moderní obec, 2014 [cit. 2020-06-04]. Dostupné z: <https://www.moderniobec.cz/odpovednost-starosty-jako-statutarniho-organu/>

TOMAN, Petr. *Trestněprávní odpovědnost zastupitelů* [online]. Ministerstvo vnitra České republiky, 2016 [cit. 2020-06-07]. Dostupné z webových stránek Ministerstva vnitra České republiky.

*Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 4. 10. 2012, sp. zn. 28 Cdo 4219/2011* [online]. Nejvyšší soud, 2018 [cit. 2020-06-04]. Dostupné z: [http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura\\_ns.nsf/WebSearch/824EE733B49E5B34C1257A93004BB8C4?openDocument&Highlight=0](http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/824EE733B49E5B34C1257A93004BB8C4?openDocument&Highlight=0)

*Úvod do problematiky obecní (městské policie)* [online]. Ministerstvo vnitra České republiky: Odbor bezpečnostní politiky, oddělení obecní policie, zbraní a dopravního inženýrství, 2020 [cit. 2020-12-01]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/uvod-do-problematiky-obecni-mestske-policie.aspx?q=Y2hudW09NA%3D%3D>

*Úvod do problematiky obecní (městské policie)* [online]. Ministerstvo vnitra České republiky: Odbor bezpečnostní politiky, oddělení obecní policie, zbraní a dopravního inženýrství, 2020 [cit. 2020-12-01]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/uvod-do-problematiky-obecni-mestske-policie.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>

*Volby do zastupitelstev obcí* [online]. Volby.cz, 2018. Dostupné z: <https://volby.cz/pls/kv2018/kv11?xjazyk=CZ&xid=0>

*Vznik obce Mišovice a stručná historie jejich současných místních částí* [online]. Oficiální web obce Mišovice, 2020 [cit. 2020-12-04]. Dostupné z: [https://www.misovice.cz/assets/File.ashx?id\\_org=9619&id\\_dokumenty=4393](https://www.misovice.cz/assets/File.ashx?id_org=9619&id_dokumenty=4393)

*Základní údaje o městyse* [online]. Městys Bernartice, okr. Písek, 2017 [cit. 2020-11-25]. Dostupné z: <https://www.bernartice.cz/obec/o-obci/zakladni-udaje-o-mestyse.html>

*Zastupitelstvo obce* [online]. Oficiální web obce Boudy, 2020 [cit. 2020-11-26]. Dostupné z: <https://www.obecboudy.cz/zastupitelstvo%2Dobce/os-1001/p1=2581>

*Zastupitelstvo obce* [online]. Oficiální web obce Čimelice, 2018 [cit. 2020-11-27].  
Dostupné z: <https://www.cimelice.cz/zastupitelstvo%2Dobce/os-50/p1=58>

*Zastupitelstvo obce* [online]. Oficiální web obce Nerestce, 2020 [cit. 2020-12-12].  
Dostupné z: <https://www.nerestce.cz/zastupitelstvo%2Dobce/os-2048/p1=2027>

*Zvíkovské Podhradí: Základní informace* [online]. Místopisy.cz, 2020 [cit. 2020-12-20].  
Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/6313/zvikovske-podhradi/>

## 8 Přílohy

### **Příloha č. 1 Rozhovor se starostou obce Nerestce (autorka – tazatelka T, starosta – S)**

#### **T: Jak na Vaši obec dopadla koronavirová krize?**

**S:** No tak asi největší dopad to bude mít finanční. Jinak v celku my jsme to nějak neto... My jsme nechali lidem roušky ušít, něco jsme nakoupili, nějaké dezinfekce, ale to nebylo zase tak hrozné. Ale tam jde o to, že z rozpočtu obce, z toho rozpočtového určení daní nám seberou 400 000 a dají nám 132 000. Protože v podstatě jde o to, že máme 100 obyvatel, a když dají na každého obyvatele – máme 110 obyvatel teď, ale když nám dají na každého obyvatele 1200, tak nám tu díru do rozpočtu nezalepí, že jo. A když máte rozpočet 1 900 000, tak těch 400 000 je čtvrtina rozpočtu pryč. Tak to se těžko bude zalepovat ta díra.

#### **T: A bude Vám stát něco kompenzovat?**

**S:** Ten kompenzační poplatek je těch 1200 na obyvatele, to je všechno. Nehledě na to, že to je jenom letos, protože příští rok nám seberou nějaké daně z rozpočtového určení daní, takže počítám, že příští rok to bude o 100 000 méně, ale stejně během dvou let přijít o 700 000... Žádná dotace to nenahradí, protože ty peníze, které nám přijdou z rozpočtového určení daní, tak si s nimi můžeme dělat, co chceme. V okamžiku, kdy někdo vypíše nějaký dotační titul, tak už jsme tam na to 5 let vázaní a udržitelnost projektu a všechny blbosti kolem toho... Prostě nesmysl, krmí lidi akorát blbostmi.

#### **T: No je to šílená doba teď...**

**S:** No dobře, jako takhle – je důležité říct si, že hůř už bylo. Teď bude ještě hůř. Takže jako to, že si myslím, že to nemůže být horší, tak to jsem na omylu. Protože to, co nám teď předvádí naše garnitura, to je... Bohužel když se bavíte s důchodci, tak všichni nechápou, proč jim dávají 5000 jednorázový příspěvek a proč to nedají raději podnikatelům, firmám a takovým lidem, kteří přišli o všechno. Nebo ty, co jsou samoživitelky a takoví ti, kteří se starají o rodiče, o staré a jsou doma. Tak je to takové trochu úchylné.

#### **T: Můžete vyzdvihnout jednu věc ve Vašem funkčním období, která Vás mimořádně těší, že se podařila?**

**S:** Pro nás bylo důležité, že jsme postavili asi po 150 letech cestu mezi Horními a Dolními Nerestci, což jsou části Nerestců, takže lidé mohou konečně suchou nohou na vlak a nemusí se brodit v trávě a bahně a tak. Takže to byl ideální stav, že se postavila cyklostezka a zároveň pro pěší. To možná ocení místní až někdy v budoucnu. Tak ne všichni jsou spokojení. Vybudování cyklostezky byla dlouhodobá věc, která nás trápila a kterou jsme potřebovali

řešit, aby lidé mohli chodit na vlak a nemuselo to být v té rovině, že nemuseli chodit přes louky a v gumovkách a pak si gumovky nechají na zastávce, aby se přezuli a jeli. V 21. století trochu úchylná záležitost.

**T: Mohl byste mi říct, jak probíhá Váš den z funkce starosty? I když Vy jste neuvolněný starosta, tak asi tam možná bude nějaký rozdíl mezi uvolněným a neuvolněným starostou.**

**S:** Tak ono je to tak, že tím že jezdím na výstavy, tak jsem doma pondělí, úterý a středa dopoledne. Teď tedy výstavy nejsou, tak toho času jsem víc doma. Nicméně zase to vyplňuji tím, že musím pomáhat synovi ve firmě, takže já většinou strávím pondělí, středa a většinou ten pátek na úřadě. No a je to tak, že každý den stejně musím za zaměstnanci, protože mám 3 zaměstnance, tak ráno v 7 hodin máme sraz u stodoly, v půl 8, a musím jim dát práci, přidělit na ten den nebo na ten týden podle toho, jaká je situace, protože když roste tráva, tak to se pořád týká jenom toho sekání, protože je toho hodně tady. No a pak už jdu dělat sem (*na úřad – pozn. autorky*) papíry, něco na poštu, dojet vyřídit nějaké úřady do Písku, když je třeba. Protože se samozřejmě dělají různé dotace a potřebujete... tady lidé mají nějaké pozemky a tohle, tak se nějaké třeba směňují. Tak je pořád co dělat. Administrativní práce přibýlo za posledních 20 let takovým způsobem, že to je desetinásobek, možná i víc – i stonásobek toho, co jsme dělali dříve. Dříve jsme začínali rok a měli jsme za jeden rok tak 3 šanoný, letos máme, nebo v posledních letech máme třeba 7, 8 šanonů úplně narvaných. Takže to fakt narostlo úplně neskutečným způsobem. A teď, když se to ještě všechno dělá tím způsobem, že se to samozřejmě dává do datové schránky, tisknou se k tomu nějaké věci, tak ale stejně to pak ještě musíte tisknout do textové podoby. Takže ono je to jako... To, že se úřady přibližují lidem, je nesmysl, a to se nedá vůbec takhle brát. Každý papír, který vám přijde dneska emailem, tak ho stejně musíte vytisknout. Buď ho zveřejňujete na vývěsku, nebo musíte mít v textové podobě proto, abyste k němu mohli udělat agendu. Takže to, že to přijde emailem nebo datovou schránkou, vůbec nic neřeší. Když to dříve chodilo obálkou, no tak dobře, přišla pošťáčka, přinesla 5 doporučených dopisů, ale já jsem věděl, že to zapíšu do knihy pošty a tím to pro mě skončilo. A věděl jsem, že to mi stačí, že když přijde kontrola, tak je to v pořádku. Dneska to tak není. Paní účetní toho má až až. A to máme tady paní účetní dvakrát v týdnu, pondělí a ve středu, vždycky na 4 hodiny. A nezastaví se. A když dělá ještě další 4 obce nebo 3 obce, tak to má celý týden od pondělí do pátku co dělat. A to, když si někdo myslí, že když sem přijde, že tady si sedne a bude popíjet kávu, tak je to nesmysl. To fakt na to není čas. Jakože když to vezmu normálně, standardně ten pracovní den, tak já sem přijdu ráno, jdu za zaměstnanci, přijdu sem, tady jsem tak do 10. Pak jedu na poštu, protože

většinou tady mám něco na odeslání nebo mám nějaké tyto věci na poště (*starosta ukazuje na obálky – pozn. autorky*), to musím dojet vyzvednout, protože tam mají do 11 hodin. Pak jedu domů obstarat tchýni, protože je nepohyblivá a když je manželka v práci, tak se musím starat o ní, že jo, v poledne jí dát najíst. No a pak v 1 hodinu přijede paní účetní, takže jsme tady pak do těch 4 hodin většinou, do půl 5, ale to pak děláme takovou tu agendu, kterou je potřeba udělat prostě, budou teď volby, takže se všechno připravuje na volby. Musí se ty termíny hlídat, abyste vyvěsili včas a tohle to, svolat volební komisi včas a... Pořád je co dělat. No a pak když je čas odpoledne, tak jedu třeba do lesů, protože potřebuji projet lesy, musím se podívat někam do lesů nebo se podívat po vsi, kde je zhruba co udělat, abych zase na druhý den věděl, co mám dát zaměstnancům dělat, nebo co kde nedodělali ještě, takže tak no. A v úterý jsem většinou doma, to dělám u syna ve firmě, ve středu to je to samé, obdobné, akorát je to obráceně, protože to jsme tady dopoledne a odpoledne zase jezdím tak, abych měl nějakou tu činnost, protože benzín, přivést tamto a tohle to, pneumatiky nějaké věčně opravovat nebo multikáru nebo s traktůrkem sekat trávu... Tak co je potřeba dělat. A ve čtvrtek mám zase u syna většinou volno nebo jsem u sebe doma a v pátek je to samé – v pátek ráno sem přijdu a potřebuji udělat nějaké věci, protože my máme ty úřední hodiny rozdělané, že v pondělí večer jsem tady já a v pátek večer je tady paní místostarostka, protože dělá ještě pokladnu, tak aby jí lidé mohli chodit platit poplatky a takové ty věci. Takže jí zase připravit nějaké papíry, když třeba nějaké faktury dojdou, tak jí to připravím, aby to mohla v pátek večer zaplatit a v pondělí to měla paní účetní na stole.

**T: Domníváte se, že máte více či méně povinností než starostové jiných typů obcí?**

**S:** Já myslím, že to je úplně jedno, akorát je problém v tom, že starosta třeba větší obce nebo spádové... co jsou pověřené obce, tak ty mají většinou za sebou agendu. To znamená – mají za sebou sekretářku, mají tam účetní, mají tam, nevím, prostě... Sice té agendy mají na zpracování více, ale nedělají to sami starostové. Jenomže tady si první poslední musíte udělat sám. Od napsání dopisu, když potřebujete řídit, vyřizovat něco s katastrálním úřadem až po podání návrhu na vklad, tak si všechno děláte sami. To vám tady nikdo neudělá. Paní účetní mi dělá třeba datovku nebo tyhle ty, spisovou službu a dělá takové ty věci kolem toho účetnictví. No ale když přijde pak to, že teda má uzavřený měsíc, tak všechny doklady zkontrolovat, podepsat, a to za vás nikdo neudělá. Přece jenom na těch velkých obcích ví, že má účetní a ta účetní má u sebe dvě ženy nebo dvě osoby, které tam dělají to účetnictví s ní, tak jí všechny podklady připraví a ona to vecpe do počítače. A ten starosta to jenom podepíše třeba na závěr, nebo to zkontroluje a podepíše. Ale nemusí se zabývat tím, co probíhá mezitím, že to neřeší.

**T: Takže paradoxně čím menší obec, tím větší starosti v podstatě...**

**S:** Tak samozřejmě je to tak, jestli velká obec má 2 500 ha katastrálního území, protože má k sobě přidružené ty obce a my máme 500 ha, tak to nic nemění na tom, že pořád ty úkony děláte stejně. Když si jdete sázet do lesa, tak musíte objednat stromky a jestli jich objednat 2000 nebo 10 000, to už je jedno. Ten úkon a ty věci okolo toho děláte stejně. Pak musíte sehnat někoho, kdo to vysází, pak to zaplatit atd. atd. atd. Takže ty úkony ten starosta musí dělat na té malé obci sám, protože na to nikoho nemá. Ale na té velké obci řekne „připravte mi... Tajemníku, koukej se o to postarat, bude to a to a musí se to vysázet“. No a on ten projde úřad, něco tomu, něco tomu, něco tomu a ti dělají. Takže nerozhoduje množství jako počet obyvatel, vůbec nerozhoduje katastrální území. Rozhoduje to, že vlastně stát chce stejné věci po malých obcích jako po velkých. A to je možná 90 % té agendy, která je stejná na velkých obcích jako na malých. Tak samozřejmě, když je pověřená obec, tak má jinou agendu samozřejmě, že my tady nemáme třeba stavební úřad i speciální úřady nemáme, pak nemáme matriku. To třeba neděláme. Ale ve finále máme CzechPoint a evidenci obyvatel, takže když vám sem někdo přijde, tak stejně zase musíte jít a sednout si s nimi v ten pátek večer a vyplnit jim to, ustříhnout jim občanku, udělat jim tu agendu, aby to bylo v pondělí na úřadě v Písku, protože to posíláte přes Czech Point a v pondělí přijde ten člověk na úřad do Písku a řekne „já si jdu pro novou občanku“. No a oni najedou na počítač a musí to tam mít. A nikoho nezajímá, že tam to dělá matrikářka a tady to musí dělat starosta nebo místostarosta. Postih sice za to není, ale měli jsme tady v loňském roce kontrolu z Ministerstva vnitra a ty to netrápí, ty to nezajímá. Ti prostě po vás chtějí striktně to, co požadují od jiných a buď to uděláte, nebo to neuděláte. A když to neuděláte, tak samozřejmě máte problém.

**T: Kolik času z Vaší pracovní náplně tvoří administrativní činnosti?**

**S:** Nevím, 80 %. Jako musím říct, že když jsem začínal jako starosta, tak jsem tady trávil 1, 1,5 dne a zvládal jsem všechno, úplně všechno jsme zvládali. A dneska po 15 letech si troufám říct, že to je tragédie.

**T: Odkud čerpáte informace podstatné pro výkon funkcí starosty?**

**S:** Většinou metodika Jihočeského kraje, protože to je náš dozorový orgán a pak víceméně třeba na nějakých těch sezeních, kde si potom předávají ti starostové ty informace o tom, co se má nebo nemá dělat. Ale jinak jako oni nám pošlou něco, tak my si zjistíme, co a jak nebo si tady mezi sebou zavoláme, jak to kdo dělá, jak to kdo řeší.

**T: Využíváte nějaký typ poradenství v oblasti práva?**

**S:** Většinou v oblasti práva je to tak, že máme nějakou jakousi dohodu s právníkem z Písku, a když něco potřebujeme, tak mu to pošlu emailem a on mi to zpracuje.

**T: Je Vaše odměna adekvátní či nikoliv?**

**S:** No já to řeknu takhle – dokud jsme brali peníze podle toho, jak to určilo zastupitelstvo, tak já jsem měl 5000 měsíčně. A když jsem šel třeba sekat nebo prohrnovat, tak jsem měl dohodu o provedení práce. Nikoho to nějakým způsobem netrápilo, nedramatizovalo, nikdo na to extrémně nepoukazoval. Jenomže pak přišel zákon, teď nevím, myslím si od 1. 1. 2018, že začal platit. A bylo zákonem stanoveno, že dostane... neuvolněný starosta má nárok na mzdu v minimální výši 10 000 a nějaké drobné. A v té obci to zvedne jakousi nevoli, protože si všichni myslí, že se tady nic nedělá. A najednou starosta má 10 000 a vyšperkovali to naši poslanci tak, že minulý rok schválili nařízení vlády a zastropovali to, že starostové, pokud budou prohrnovat nebo dělat jinou činnost krom starostování, tak budou muset mít dohodu o provedení práce, ale schválenou zastupitelstvem. Už nestačí to, aby se zastupitelé domluvili, ale musí to být projednáno na veřejném zasedání zastupitelstva, že starosta bude prohrnovat obec a bude mít za to tolik a tolik. Takže to, že nám za to dají nula nula nic, protože za 10 000 by to nikdo nedělal, tolik času tady nikdo nebude trávit za 10 000, když se podíváte na to, kolik je průměrná mzda a všechny ostatní věci kolem, kolik si berou na úřadech krajských a takhle, kolik berou peněz a sedí tam možná o 50 % víc času než já, což není takový rozdíl, tak já za to mám 10 000 a ještě mi to nejde ani na důchod. A úplně nejlepší na tom je, že s koronavirem je nejlepší systém ten, že vlastně v první fázi – protože já jsem OSVČ, tak v první fázi jsem vůbec neměl nárok na to, abych zažádal o podporu. To znamená, že já vzhledem k tomu, že za mě platí zdravotní pojištění obec, tak já jsem vůbec nespadal do první kolonky toho. Ale že mi sebrali práci den ze dne, jsem měl jediný příjem, který jsem měl těch 10 000 od obce a nic jiného jsem neměl, tak jsem si říkal „tak to je skvělé“. No a nakonec to potom na základě nějakých těch apelací těch lidí atd., kteří v tom dělají, tak začali uvažovat o tom, že to zdravotní, když někdo zaplatí za někoho to zdravotní, tak to ještě neevokuje tu věc, že máte peněz dost, že jo. Takže potom to nakonec udělali tak, že nás do toho zahrnuli taky, ale to bylo až někdy v červnu. Do té doby prostě to bylo jedno každému. Takže super věc, jako dostanete odměnu, teď navíc to není smluvní, tady nemáte žádnou smlouvu, nic. Tady jenom to, že za vás zaplatí, že vás zvolilo ustavující zastupitelstvo starostou, tak máte nějaký papír, ale vlastně v podstatě nemáte žádnou smlouvu s obcí, prostě to nikdo neřeší. A najednou jakože ani na důchod vám to nejde, jakože tady děláte třeba 20 let starostu a nemáte ani korunu na důchod nebo víc, nějaké přilepšení, nic. Jako neexistuje, nezájem.

**T: Řídíte se při vyplácení odměn za práci starostovi a zastupitelů zákonem?**

**S:** No jediné tak.

**T: Jaké největší problémy řešíte?**

**S:** Dostupnost finančních prostředků z dotací. To je prostě pro ty malé obce úplně nerelevantní. Každá dotace je zvěrstvo, to jako si nebudeme nic nalhávat, to pokřiví ten trh takovým způsobem, že to nikdo nenarovná. Ale když už to teda musí být, tak ty malé obce by měly dostávat ty dotace třeba 90 %. Neexistuje, aby když vám někdo napíše, že dostanete dotaci na komunikaci, vy máte rozpočet necelé 2 miliony a teď oni vám řeknou, že budete mít tu dotaci na komunikaci ve výši 50 % a dalších 50 % zaplatíte. Při dnešních cenách prací atd. Tak vlastně to je... Upravíte... Teď máme tady kousek, máme 300 metrů komunikace a je to přes 300 000. A kde jako na to mám brát? Já potřebuji udělat kilometr té silnice tady. A udělat odvodnění atd., to je otázka 2 až 3 milionů. A když mi někdo dá těch 50 %, tak kde já seberu těch zbylých 50 %. A takhle je to se vším – ČOVky (*čističky odpadních vod – pozn. autorky*), kanalizace, prostě... nesmysl. (*ptá se paní účetní*) jako vždyť vy jste stavěli tu ČOVku, kolik jste měli procent dotaci, 70 nebo 80 %? (*paní účetní odpovídá 63 %*) Tak oni si postaví ČOVku, aby byl ten region vyčištěný od odpadních vod, a ve finále jim dají 63 % v obci, kde je 54 obyvatel. Tak si to vezměte, že ten rozpočet mají poloviční, co my, ale díky tomu, že žijí z cestovního ruchu, tak si to mohli dovolit. Ale jinak je to absolutně nesmysl. 60 % na čišťrnu odpadních vod, když některá města, vím sám, že větší obce a spádové části dostanou 80 %, tak to prostě... Ať si to nechají, tyhle peníze jsou úplně pro nás zbytečné.

**T: Takže to jsou tedy ty dotace, ta dostupnost respektive nedostupnost.**

**S:** No jasně. Jako narovinu – administrativní činnost vadí, ale dá se přes ni přenést, dá se to udělat, dá se to řešit. Ale ta administrativa, ta byrokracie toho státu, která zasahuje do toho, kde se co bude investovat a jak se co bude dělat, ta je tak obrovská, že vlastně nemáte šanci z těch dotací při těch malých obcích něco dělat. Ne, nedostanete, to není nárok...

**T: V čem Vás omezuje výkon funkce starosty?**

**S:** Samozřejmě pro mě je prvořadá rodina, musím nejdříve vydělat peníze pro rodinu. A proto, abych samozřejmě měl možnost jet na dovolenou atd. Teprve potom můžu jít dělat něco ve svém volném čase, protože tohle nedělám jinak než ve svém volném čase. A spoustu věcí se tady dělá o sobotách, o nedělích atd. Takže to není otázka toho, že tady máte pondělí až pátek a tím to končí. A na těch malých obcích, když potom někdo přijde „hele, starosto, potřebuji odvézt půdu země“, tak klidně za vámi přijde v neděli v 8 hodin ráno. Nikdo to nerespektuje, to se dneska neřeší. U těchto malých obcí je to jinak trošku.

**T: Nastal během Vaší funkce nějaký případ, který jste musel řešit z hlediska odpovědnosti za škodu?**

**S:** Ne.

**T: Jaký máte názor na přímou volbu starosty?**

**S:** Můj názor na to je takový, že je to nesmysl. Bude se kupčit hlasy, budou se podplácet hlasy a dostanou se tam pak lidé, kteří o tom vůbec nic neví. Pro mě už tenhle systém volebního zákona je špatný, protože pokud někdo přijde do obce měsíc před volbami, trvalý pobyt a přijde s tím, že si tady nahlásí na svoji nemovitost 10 lidí, tak to je samo o sobě zavádějící, protože pak samozřejmě v počtu lidí 90 jste schopni ovlivnit výsledek voleb takovým způsobem, že vlastně to zastupitelstvo pak nelze dát dohromady. Takže můj názor na to je takový, že „ano, máš trvalý pobyt 5 let, tak máš právo volit“ nebo 4 roky, prostě to jedno volební období. Jsi tady nahlášený 4 roky, tak můžeš jít volit, jinak nemáš nárok.

**T: Takže aby tam byla alespoň nějaká podmínka.**

**S:** No musí, jak ten člověk může jít do voleb s tím, že je tady měsíc. On neví o té agendě vůbec nic, ale je schopný se do toho zastupitelstva dostat a rozvrátit to úplně celé.

**T: Takže nesmysl s přímou volbou starosty...**

**S:** No úplná kravina.

**T: Jak vnímáte povinnost majetkového přiznání plynoucího ze zákona o střetu zájmů?**

**S:** To je úplně to stejné. Když dostanete do zastupitelstva lidi, kteří bydlí v té vesnici, tak většinou jsou to třeba soukromí hospodáři. Takový hospodář vám nebude dělat místostarostu už jenom z principu, že musí dělat daňové přiznání. Co je komu do toho, co já mám doma. Nikomu. Ano, teď jsem šel do zastupitelstva, tak odteď jsem ochotný zveřejnit, co jsem si koupil za ty 4 roky. Ale jestliže na to mám dotaci, tak je to stejně v těch dotačních titulech a je to v evidenci státu, tak ať si to stát zjistí. On má na to aparát. Ale ne, že... To je kravina.

**T: Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?**

**S:** Já mám střední odbornou školu.

**T: Pracujete jako uvolněný nebo neuvolněný starosta?**

**S:** Neuvolněný starosta.

## **Příloha č. 2 Rozhovor se starostkou obce Lety**

**(autorka – tazatelka T, starostka – S)**

**T: Jak na Vaši obec dopadla koronavirová krize?**

**S:** Protože jsme maličká obec, tak ten dopad nebyl zase až tak moc velký, bych řekla. Teď když to trošku shrnu jako ekonomicky, tak je docela dobré, že to Ministerstvo financí uvolnilo asi 1 250, myslím, že je to na osobu, tak samozřejmě z těch daní přišlo za tu dobu, podle loňského roku, co se udalo 7. měsíce, tak těch daní přišlo méně, ale tohle je dobré, že tenhle krok udělali, takže se to zase jakoby vyrovná, tak uvidíme až na konci roku, to ještě je těžko předvídat. Tak to je spíše po takové stránce ekonomické. No a jinak po takové té... Tak samozřejmě různé kulturní akce, které jsme měli připravené, tak ty musely být zrušeny. Takže jsme třeba stavění majky dělali třeba až na začátku července, tak abychom tu majku měli novou, to je spíše pro zasmání. A teď uvidíme, co bude dál, že jo. Teď prostě akce jsou naplánované, ale uvidíme, zda vůbec proběhnou nebo se nezruší, protože si myslím, byť ty akce nejsou žádné velkolepé, to spíš pro místní občany nebo pro nějaké známé z okolí, tak stejně jako ten kulturní život prostě na té vesnici není vlastně, nežije. Ale tak to je i ve městech, v Praze a všude, kde je to prostě tímhle omezené.

**T: Takže spíše ta kultura, ty akce a ty ekonomické dopady ale díky Ministerstvu financí nejsou tak hrozné, jak...**

**S:** Jak to předpokládali, že jo. Jsem samozřejmě taky měla, měli jsme některé akce rozdělané, tak proběhly, ale nebyly ty akce do závratných výšek, takže z té ekonomické stránky zatím dobré.

**T: Můžete vyzdvihnout jednu věc ve Vašem funkčním období, která Vás mimořádně těší, že se podařila?**

**S:** Třeba tady byla stará třešňovka, která se minimálně 30 let vůbec neupravoval, takže to bylo zarostlé, prostě třešně, keře, tam náletové dřeviny. A to teda se mi podařilo nějakým způsobem a za pomoci Ministerstva životního prostředí, kdy jsme získali dotaci, tak prostě to upravit, vysázet 95 stromů tam, vlastně prořezat ty staré a vysadit k tomu nové, jak teda třešně, tak i různé jiné odrůdy – české a je to takové místo, kde si občané mohou dojít, projít se tam, posadit se tam a je to nad vesnicí, takže i ten výhled na tu vesnici... Tak to jsem ráda, že se mi tohle podařilo. Kousek pozemku, který dříve byl funkční, a ti lidé si chodili na ty třešně a teď už byl vlastně neprůchozí, tak tohle se podařilo. Za to jsem docela ráda mimo jiné.

**T: Mohla byste mi říct, jak probíhá Váš den z funkce starostky?**

**S:** Tak někdy ty dny jsou klidnější, někdy bohužel ne. Tak co se řeší – je to různé. Máme kousíček vodovodu, teď třeba mám rozbitý vodovod, takže řeším, kdo mi to vyhrabe, kdo mi to opraví. Přitom, teď podotknu, že my tu máme nebo v katastru obce Lety je památník romský, teď tedy skončila architektonická soutěž. Vyhlásili teda vítěze a teď budeme řešit docela takový zásadní problém, protože my jsme tedy souhlasili s tím, aby to... protože první archeologické výzkumy byly provedeny na louce, která je v majetku obce Lety, protože to byl ještě vepřín a tam nesměli dělat průzkum, tak jim to nedovolili, takže i na té louce zjistili, že ten tábor stál. A my jsme tedy dovolili, aby potom v těch archeologických soutěžích byla zahrnutá i tahle část do toho celého celku, aby to nebylo odříznuté jenom po to. A teď řešíme to, že vyhrál teda nějaký návrh, kdy základem toho má být kruh o průměru 160 metrů a bude to zasahovat i na pozemky obce a do lesa. A tenhle kruh má být úplně jenom travnatý, takže se bude muset vykácet les. Takže teď třeba řeším otázku, budu řešit se zastupitelstvem, jestli takhle s tím souhlasit v takové výši vlastně vykácení lesa nebo ne. Les – máme necelých 50 ha lesa, samozřejmě nás trápí brouk jako všude jinde, jsme malá obec s 2 nebo 3 zaměstnanci, když budu počítat paní účetní. Takže musím třeba shánět nějaké firmy s hardvestory, kteří mi to vytěží, prodej dřeva, což je dneska taky docela, samozřejmě aby se prodalo co nejvýhodněji. Takže takové různé...

**T: Takže pořád něco, když se něco objeví, tak to hned musíte řešit.**

**S:** Snažím se to řešit hned. Je to prostě ze všech možných... Ten starosta musí řešit ze všech možných oborů, ať už je to třeba v tom lese nebo nějaké spory občanů, když teda nechce vyloženě, aby se dávala stížnost nebo policii přivolat, takové sousedské vztahy. My to samozřejmě teď zpracováváme, děláme v Letech i v Šerkově, máme dva katastry, takže děláme pozemkové úpravy. I ty pozemkové úpravy – chodíte po katastru, vytyčujete intravilán, extravilán, kde jsou pozemky. Územní plán řešíme, řešíme... teď jsme tedy v úplném začátku, takže tam řešíme nějaké plochy pro výstavbu, aby byly. Pozemky nejsou obce, takže se snažíme to odkoupit. Je to pořád něco, tak ten starosta to má ze všech možných soudků. A vlastně jste tu sama, nejsme město žádné, kde bych se mohla obrátit na stavební úřad nebo... Je to takové, že ten starosta toho má na té vesnici dost a nemůže vědět úplně všechno, ale musí vědět alespoň ze všech těch oborů takové ty základy. Teď jsem to řekla tak v kostce, co zrovna já teď mám.

**T: Ale pak to všechno jde vlastně za Vámi...**

**S:** A teď řeknu legraci – pak vypnou elektriku a volají mi, kdy tu elektriku zapnou, protože oni mají maso v mrazáku, aby se jim nerozteklo, nerozehřálo. A já říkám „bohužel

nemáte smlouvu o dodávce elektřiny s obcí“. Takže ti občané se opravdu na toho starostu skoro ve všem, hlavně ti starší – ti mladí si poradí nějakým způsobem, zavolají a ohlásí to – ale ti starší obracejí. A my tu máme vlastně dohromady asi 268 občanů, z toho je 72 v důchodovém věku. Takže ta populace nám už stárne, no.

**T: Domníváte se, že máte více či méně povinností než starostové jiných typů obcí?**

**S:** Tak to si netroufnu říct, ale ty starosti jsou určitě ve všech obcích, jo. Jediné snad, když potom to město je větší a mají tam třeba stavební úřad nebo nějaký sociální odbor, že ten starosta může už trošku ty svoje...

**T: To delegovat na někoho jiného.**

**S:** Tak, tak.

**T: Takže čím větší obec, tím v podstatě méně starostí pro starostu?**

**S:** Nevím, myslím si to tak. Že zase může zaúkolovat tajemníka nebo vedoucího stavebního úřadu nebo alespoň konzultovat spolu, řešit to. Ale na těchto malých obcích je to opravdu ze všeho druhu.

**T: Takže to si člověk nevybere, jestli žije v obci, která má 100 obyvatel nebo město, které má 4000 obyvatel.**

**S:** No, to si nevybere. A ten starosta vlastně pak ručí za všechno ve finále.

**T: Kolik času z Vaší pracovní náplně tvoří administrativní činnosti?**

**S:** Tak 70 %.

**T: Odkud čerpáte informace podstatné pro výkon funkce starosty?**

**S:** Spíše ta metodika. Můžu říct, že krajský úřad anebo i třeba, když jsme tvořili nové vyhlášky o odpadech, tak vlastně převážně z metodiky. A tam musím říct, že ta spolupráce s tím krajským úřadem... Zatím jsem se nesetkala, že by mě někdo nevyslechl, odmítl. Tam to docela probíhá za celá ta období v pohodě. Na koho jsem se obrátila nebo mi poradil, na koho se mám obrátit, takže tam je to docela dobré. Takže když potřebuji vědět, protože tady se teď stal – měl tatínek nehodu, má dvě dcery, takže jsem chtěla udělat veřejnou sbírku, takže opravdu po konzultaci s krajským úřadem, kdy mi poradili všechno, řekli mi, co a jak mám dělat, tak probíhá nyní veřejná sbírka na podporu těch děvčat, která zůstala po tatínkovi sama, protože je vychovával. Takže to po konzultaci... Nebud'te z toho smutná.

**T: Ne, spíše je to hrozné, když se to stane a ten dotyčný za to nemůže.**

**S:** No a on za to nemohl, protože byl zrovna jako spolujezdec. Byť jsou holky už velké, ale stejně prostě... Takže prostě to, co jsem... Jo, že mi všechno poradí, z metodiky anebo opravdu kontaktovat přímo nějakou osobu na těch úřadech, kam chcete, třeba životní prostředí.

**T: Takže spolupráce je vynikající.**

**S:** Je to dobré.

**T: Využíváte nějaký typ poradenství v oblasti práva?**

**S:** S právem je to docela složitější, protože pokud mé síly a znalosti nestačí na všechny problémy, tak musím si nějakého právníka zavolat.

**T: Takže přes právníka?**

**S:** Hm, hm. Tam bych řekla, že to už docela pokulhává, byť už jsme, protože jsme ve Svazku, a říkali jsme, a i ti starostové a ostatní, že by bylo možná dobré mít někoho, na koho bychom se mohly jako všechny obce obrátit.

**T: Jeden právník pro všechny ty obce.**

**S:** Jo, protože někdy fakt potřebujete poradit právně, a to vlastně nemám. Ale myslím si, že i ty obce to taky takhle mají nějakého právníka a ten starosta se na něj v případě potřeby obrací.

**T: Je Vaše odměna adekvátní či nikoliv?**

**S:** Já myslím, že jo. I když nevím, jestli se někdy ty nervy dají zaplatit.

**T: Takže jste spokojená s odměnou?**

**S:** Jo.

**T: Řídíte se při vyplácení odměn za práci starostovi a zastupitelů zákonem?**

**S:** Jo, jo.

**T: Jaké největší problémy řešíte?**

**S:** Někdy je to fakt byrokracie, tak třeba takové to, když musíte zastupitelstvu dávat 7 dní před, musíte ji vyvěšovat. Takové ty dodržování těch lhůt, smluv, veřejné zakázky. Protože taky na to nestačím všechno. Dodržovat to všechno, vyvěšovat, na Portál zadavatele... Já chápu, že ze zákona to musí být, ale někdy mi to přijde... Měli jsme záměr na prodej pozemku od roku... asi 8 let jsme ho měli vyvěšený na dva pozemky. Jeden pozemek se prodal, druhý ještě ne. Takže i ten záměr jsem musela vyvěsit i znova, protože záměr podle nějaké metodiky nebo něčeho musí být minimálně půl roku starý a když je to potom dva roky, máte ten záměr vyvěšený a po dvou letech za vámi někdo přijde, že by ten pozemek koupil, tak ten záměr musíte vyvěšovat znovu. Takže hlídat tyhle termíny, to je... To si všechno nemůžete pamatovat. Omezující těmi daty a lhůtami, to je takový problém, nevím, jestli největší, ale...

**T: Takže někdy ta byrokracie, ale hlavně to dodržování lhůt, že nemáte vedle sebe někoho dalšího, kdo by mohl také hlídat. Prostě starosta musí všechno.**

**T: V čem Vás omezuje výkon funkce starostky?**

**S:** Ten starosta je tady pro ty lidi, já bych řekla, 24 hodin denně. Ti lidé nekoukají na to, zda je sobota nebo neděle, odpoledne nebo pracovní doba, takže v případě nějakých problémů prostě volají. Pořád prostě s tím telefonem a takový klid není.

**T: Že když je člověk v normálním zaměstnání, tak si řekne, že má víkend a neřeší.**

**S:** Pořád ten mobil sleduji a snažím se to vzít, vyřídit, poradit, co kdo potřebuje. Že třeba jedu na dovolenou, tak po 3 dnech se oprostím od těch starostí, kdy si říkám, že oni to tam teda zvládnou všichni. To je docela omezující alespoň pro mě. Že jste pořád na příjmu. A já si myslím, že to takhle mají všichni na těch vesničkách.

*(pozn. autorky – s paní starostkou se bavíme o neuvolněných starostech)*

No to je už úplný konec. To si vůbec nedovedu představit. To není jenom zadat práci, to je taky o tom připravit, že jo. Pokud chcete, aby zaměstnanci natírali, tak musíte připravit i tu barvu, dojet pro ni, nakoupit, připravit i pod to, že ano. Takže ty neuvolněné obdivuji úplně.

**T: Nastal během Vaší funkce nějaký případ, který jste musela řešit z hlediska odpovědnosti za škodu?**

**S:** Neměla jsem takový případ. Jediné, co jsem řešila při grilu, pojištění, co jsme řešili, ale to nesouvisí s tímhle.

**T: Jaký máte názor na přímou volbu starosty?**

**S:** Já bych to brala, mně by to nevadilo.

**T: Ani nějaké podmínky, nebo jak byste to Vy případně...**

**S:** Já to řeknu takhle – nerozumím volebnímu přepočtu, tomu nerozumí spousta lidí, když už to tam dají do toho PC, tak jak to funguje. A stalo se mi teda, že při volbách byly dvě strany tady v Letech a z té druhé strany se tam dostaly teda 2 s tím, že jeden byl na 2. místě a druhý na posledním. Ale mně to vůbec nevadí, naopak. Ale má méně hlasů, přesto se dostane do zastupitelstva, takže přepočtu hlasů nerozumím, nevím, jak to funguje. A myslím si, že když někdo z té mé strany má více hlasů než ten, kdo se dostal do zastupitelstva, tak je to nespravedlivé i k těm zastupitelům.

**T: Takže byste nebyla proti, jestli to zavedou.**

**S:** Nevadí.

**T: Jak vnímáte povinnost majetkového přiznání plynoucího ze zákona o střetu zájmů?**

**S:** Já jsem se s tím ještě nesetkala, že by... Jako střet zájmů...

**T: Protože kdybyste měla uvádět, že máte nějaký majetek, tak si můžete říct, co je komu do toho anebo si můžete říct...**

**S: To stejně dáváme, že jo.**

**T: Jestli spíše nestačí, že to má stát v nějaké evidenci, než abyste...**

**S: Veřejně.**

**T: Ano, než aby to každý viděl, co je komu do toho.**

**S: Jo takhle, tak... Jako je to zásah do soukromí, to je asi bezesporu. Asi tím, že se tam může podívat úplně každý, tak zásah do soukromí to je. Já toho moc nemám, takže mi to moc nevadí. Ale zároveň to není moc příjemné. A vím, že spousta lidí nechtěla kandidovat nebo odešla z té pozice těch starostů, aby to nemuseli... Ale není to tím, že by měli snad nějaký nelegálně nabitý majetek, ale ten princip. Dneska ochrana osobních údajů GDPR, tady nás s tím obtěžují, všechno zamčené a potom tohle? Ten starosta a místostarosta to má zveřejnit. Je to tam určitě zásah do soukromí a není to příjemné.**

**T: Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?**

**S: Jenom střední odborné.**

**T: Pracujete jako uvolněná nebo neuvolněná starostka?**

**S: Uvolněná.**

### **Příloha č. 3 Rozhovor se starostkou města Písek**

**(autorka – tazatelka T, starostka – S)**

**T: Jak na Vaši obec dopadla koronavirová krize?**

**S:** Co se týká finančních dopadů, tak v podstatě toho moc ještě nevím, protože čekáme na to rozpočtové určení daní. Ale my jsme z našeho rozpočtu připravili 3 dotační programy: jeden byl pro OSVČ, to jsou ti jednotlivci, druhý program se týkal podnikatelů do 10 zaměstnanců a potom třetí program, ten jsme trošku rozšířili, protože plno lidí to nestačilo vůbec zaznamenat. Takže tam jsme dávali částku 10 000 u OSVČ a u podnikatelů, když to vezmu 10 000 na zaměstnance. To znamená, někdo dostal 50 000, někdo 30 000, to bylo tak různé. A dál, co jsme udělali, bylo osvobození nebo spíš prominutí nájmu za 3 měsíce, to byl ten duben, březen, květen. Ale my jsme to přesunuli na to vlastně 2. čtvrtletí. Tak to bych řekla, že byla naše taková podpora podnikání s tím, že samozřejmě to určitý zásah do rozpočtu mělo, protože my jsme si na to vyčlenili 20 milionů z rozpočtu, ale částku jsme celou nevyčerpali, protože to se nedalo zkrátka odhadnout, kolik podnikatelů si o ni požádá.

**T: Takže to byla taková finanční rezerva?**

**S:** To byla finanční pomoc, to už je uzavřené teď. A dostali jsme samozřejmě od státu podporu podle počtu obyvatel, takže jsme dostali zpátky asi 30 milionů, takže nám tato podpora pomohla a my jsme to trochu vykompenzovali, o co jsme přišli. Ale je pravda, že jsme některé akce zrušili, protože jsme hned v tom 1. čtvrtletí udělali určitá opatření, omezení a samozřejmě se to týká nejvíc investic a velkých oprav, že se to posunulo na příští rok. Co se týká zdravotní otázky, tak si myslím, že Písek na tom nebyl tak špatně, protože to nebyly ani desítky občanů, co byly nakaženi – mluvím o celém ORP Písek – takže v té první vlně to bylo celkem bez problémů, i když jsme měli zavřené školy, byly zavřené i některé podniky v průmyslové zóně nebo byl omezený provoz. A teď uvidíme. Měli jsme lidi v karanténě, ale to bylo tím, jak bych řekla, se dostali do styku s takovými těmi lidmi, co přijížděli z těch center nákazy, Praha a těchto.

**T: Z těch lokálních ohnisek.**

**S:** Ano, z lokálních ohnisek.

**T: Podle toho, co jste mi nyní řekla, tak chápu to tak, že se Písek snažil podpořit hlavně ty podnikatele i ty osoby, které ze dne na den o všechno přišly.**

**S:** No neměli. Je fakt, že vím tedy o tom, že obzvlášť to byly ty ženy, které podnikaly jako OSVČ, to znamená kadeřnice, pedikérky, švadleny, těm se to najednou všechno vlastně zastavilo a dostaly se docela už po měsíci do problémů. Takže tam jsme se snažili pomoci. Musím říct, že to občané Písku taky, já bych neřekla, že těžce nesli, ale respektovali to, že

nám zmizelo hodně kulturních akcí, které se vlastně zavřely, odsunuly nebo se vůbec neuspořádaly.

**T: Možná to občané i ocenili, že jste to jakožto vedení města zrušili, protože se může stát, že někteří můžou kritizovat, že jak to, že to vedení ještě nezrušilo.**

**S:** Přesně tak. Ale je fakt, že teď naposledy jsme jen tak mimo měli Pivní slavnosti, ty byly zrovna teď pátek, sobota, neděle a proběhlo to v naprostém klidu, všichni dostali od nás upozornění, tzn. organizátoři kulturních akcí, společenských akcí, že musí dodržet určitá nařízení. To jsme jim všechno zaslali a musím říct zase z druhé strany, že občané Písku byli rádi, že se konečně něco děje.

**T: Rozumím, vlastně po tom čtvrt roce...**

**S:** To možná bylo i déle, protože jsme zrušili Písecké slavnosti, píseckoviště se zrušilo, takže vlastně březen, duben, květen, červen, červenec, srpen.

**T: Můžete vyzdvihnout jednu věc ve Vašem funkčním období, která Vás mimořádně těší, že se podařila?**

**S:** Co se povedlo z těch velkých akcí, je že máme novou knihovnu. Ta je vytvořená nebo postavená, upravená ze staré základní školy a získala i ocenění a pan ředitel knihovny získal taky osobní ocenění. Povedlo se nová sportoviště postavit, to znamená takhle pro veřejnost, víceúčelové hřiště. Je tam workout, je tam pump track a na Živci – to je takové rekreační místo tady, pěšky se tam chodí – něco na způsob lanového parku pro malé děti. Takže tohle bylo z oblasti sportu, knihovna z oblasti kultury a co se nám povedlo, je že máme postavenou novou úpravnu vody. To jsou všechno částky 180, 130 milionů, takže to jsou velké částky.

**T: Takže dlouhodobá investice.**

**S:** Ta sice, bych řekla, není moc vidět, ale je poměrně zásadní kvůli tomu, že je teda nová technologie na úpravu vody.

**T: Takže město se stále rozvíjí.**

**S:** Já bych řekla, že ano. Něco jde pomalu, něco se daří hned, tak takhle to je asi ve všech městech.

**T: Mohla byste mi říct, jak probíhá Váš den z funkce starostky?**

**S:** Je to různé. Většinou třeba v úřední dny mám naplánované návštěvy třeba občanů, to, co potřebují vyřešit, nebo jsou to návštěvy třeba i podnikatelů, starostů z jiných obcí, takže je to víceméně takové povídání. Nebo se setkáváme, já například třeba na řešení odpadů, to bylo teď naposledy. No a v pracovní dny, to jsou ty mimo úřední dny, je to vlastně tady taková ta práce, která je spojena se zasedáním zastupitelstvem, zasedáním rady, máme jednání

tady se zaměstnanci úřadu, ti, kteří spadají do mé gesce a potom tady mám třeba přípravu rady města (*pozn. autorky – paní starostka ukazuje štos papírů*), těch 40 bodů, tak to musím připravit, pročíst a jinak se podepisují smlouvy, zkrátka taková ta administrativní práce. Občas musím zaběhnout, protože mám na starost školství, tak se ráda jdu podívat do školy, jak se učí. Teď se otevíraly některé školy, že se buď renovovaly, rekonstruovaly, takže tam půjdu. No pořád jste v pohybu. Je to bez ohledu na pracovní dobu, chodím v sobotu, chodím v neděli na akce, když organizátoři mají zájem, abych tam byla. A zkrátka pořád.

**T: Takže si s tím občané spojují i Vaši osobu s těmi kulturními akcemi.**

**S:** S kulturními i sportovními akcemi. Teď půjdu někam nadhazovat puk. Už jsem vykopávala jako na zahájení sezóny u fotbalistů. Já samozřejmě mám sport moc ráda, takže na takové akce ráda chodím.

**T: Domníváte se, že máte více či méně povinností než starostové jiných typů obcí?**

**S:** Asi ne. Já mám možná tu výhodu, že mám tady na to aparát. Protože většina podle mě bude mít problém se zajištěním takových těch prací, to znamená těch lidí, na které mohou delegovat povinnosti. To si myslím, že i na těch menších obcích je problém.

*(pozn. autorky - autorka potvrzuje momentální zjištění paní starostce, které získala z předchozích rozhovorů se starosty menších obcí)*

Já si to myslím. Já mám tu výhodu, že tady mám fakt odborníky, vedoucí odborů jsou lidé, kteří rozumí své problematice. Je pravda, že řešíme třeba věci větší nebo rozsáhlejší, ale co se týká povinnosti práce, si myslím, že starostové menších obcí vůbec to nemají jednoduché, o tom jsem přesvědčená. Ale je pravda, že když něco potřebují nebo sem přijdou, tak my se jim snažíme pomáhat. My třeba máme to, ale to vyplývá vlastně z naší povinnosti, když vezmu teda ty školy, že se pořádají taková setkání ředitelů všech základních škol tady, když jsou nějaké informace z kraje. Teď když je ten covid, tak jim rozesíláme informace třeba o opatřeních krajské hygienické stanice. Existuje tady SORP, tedy Svaz obcí regionu Písecka, tam je předsedou můj první místostarosta, takže ty informace se přenášejí.

**T: Víím, že pan místostarosta je jeho předsedou, když jsem si pročítala Vaše stránky, respektive stránky tohoto svazu, tak jsem na tuto informaci narazila.**

**S:** Tam se také řeší věci, nebo když přijde nabídka, já dám příklad, teď naposledy to byly kontejnery na odpad, tak to se všechno rozesílá. Nebo i nabídka na dotační tituly, někdy jsou tituly třeba jenom do 3000 obyvatel, takže se to posílá na SORP, aby to tam rozeslali.

**T: Kolik času z Vaší pracovní náplně tvoří administrativní činnosti?**

**S:** Fakt nedokážu posoudit, protože já to dělám třeba i v sobotu nebo i v neděli doma.

**T: Tak je to třeba více než 50 %? Jedná se mi o to, že v dnešní době je byrokracie rozsáhlá.**

**S:** Což je pravda. Když vezmu podjatost, to, co teda se řeší. Jak říkám, je to fakt, protože tady mám třeba toto (*pozn. Autorky – paní starostka ukazuje štos papírů*) a já to všechno musím pročíst, výroční zprávy, to mám tady taky, tak ty si tady všechny pročítám. Jestli je to administrativa... Ale já to musím vědět. No dost, dost mi to zabere.

**T: Více než 50 %?**

**S:** Hm, hm. Stále nějaké dotazníky chodí a já... více než 50 % určitě.

**T: Odkud čerpáte informace podstatné pro výkon funkce starostky?**

**S:** Školení – to zase není tak velká část, ale co určitě chodí, jsou pokyny, metodiky. Co přicházejí zprávy, ať už je to Česká školní inspekce nebo ze školství, ať už je to zdravotnictví, popřípadě nám i další organizace posílají informace. No, a když potřebuji vědět, tak přes nějaké to právní oddělení, to se hodně domlouvám, jak to vypadá. Jak to přichází a když něco potřebuji, tak to hledám.

**T: Využíváte nějaký typ poradenství v oblasti práva?**

**S:** My máme právní oddělení a popřípadě máme i víceméně právní kancelář, která nám pomáhá řešit takové ty vysloveně odborné otázky, spory... A na to už máme firmu.

**T: Je Vaše odměna adekvátní či nikoliv?**

**S:** Já jsem předtím dělala ve školství, takže vy víte, že není moc přeplacené, takže to nedovedu opravdu posoudit. Mě ani nezajímá, kolik berou jiní starostové, takhle to zkrátka je stanovené, a tak to je. Samozřejmě to může být tak, že mohu dostávat více, ale když to není, tak není.

**T: Řídíte se při vyplácení odměn za práci starostovi a zastupitelů zákonem?**

**S:** Plat je daný tabulkou jednoznačně. Takže takhle to je, s tím nic neudělám, pak je to podle počtu obyvatel, to se vám pak sčítá. To je to samé u místostarostů, tam je to přesně stanovené. A pro zastupitele je dané nějaké rozmezí, takže tam něco stanovíme a zastupitelstvo to odsouhlasí. Stejně tak i odměny za práci v komisích, výborech apod.

**T: Jaké největší problémy řešíte?**

**S:** V každém případě si myslím, že město Písek trochu trápí... i když oproti ostatním městům... teď právě řešíme dopravu, doprava je velký problém. I když od nového roku máme nové jízdní řády, dostaneme elektrobusesy a změnili jsme kompletně celé trasování, takže to možná přinese problém.

**T: Takže ta doprava?**

**S:** Doprava je problém poměrně velký a do toho ještě ty uzavírky. To jako kolikrát, musím říct, s občany cloumá, ale nedá se fakt nic dělat. A ještě přemýšlím... Co jsme ještě dost řešili, tak je životní prostředí, to znamená, upravujeme rybníky, tady kolem Písku jich je dost. Teď bychom chtěli postavit ještě jednu protipovodňovou zeď, abychom ochránili ty občany, kteří jsou u řeky. Takže víceméně když to vezmu, tak sucho anebo naopak povodně. V Písku to bylo tak, že v roce 2002, jestli jste to viděla, tak přes starý most se valila voda. Já, kdybych to neviděla na vlastní oči, tak tomu nevěřím. Takže teď se řeší to životní prostředí, hlavně to sucho, teď jsou vypsané nějaké dotace. Určitě bychom teď chtěli využívat nějakou tu Dešťovku, to znamená, máme zájem začít s tzv. švédskými stromy, to jsou nějaké novinky. Teď máme všude ty vaky, ale chtěli bychom to pustit dolů. Takže uvidíme. Školy jedou víceméně samy, máme výborné ředitele, opravují se. Stavíme cyklostezky, ale jak říkám, to je vlastně doprava. A životní prostředí díky suchu, i když letos zase takové sucho nebylo.

**T: V čem Vás omezuje výkon funkce starostky?**

**S:** Mně omezuje to, že v podstatě vy máte za všechno odpovědnost, ale právo v rozhodování téměř nemáte. Všechno musí schválit zastupitelstvo. Strašně dlouho trvá, než se připraví materiál, pak to proběhne kolečkem po úřadě, pak musí do zastupitelstva, zastupitelstvo vám řekne, že to nechce, že to odloží, že chce nějaké doplnění a já na to ze školy nebyla zvyklá. Já jsem si v únoru usmyslela, že budu něco dělat. Zavolala jsem si projektanty, zavolala to a o prázdninách jsme to museli zrealizovat. A tady to právě trvá. To je zase taková ta, nechci říci byrokracie...

**T: Že vlastně starosta, ačkoliv je s ním spojováno město nebo obec, tak nemůže nic.**

**S:** Přijdou k vám lidé, pláčou tady, že nemají byt, že nemají kde bydlet, že nedostali školku, že by potřebovali postavit někde auto, že chtějí parkování pro tělesně postižené. To není moje gesce, něco je samospráva, něco je státní správa. Do státní správy vůbec nemůžeme, to je něco jiného a samospráva je tak, že zkrátka tady sedíte, padají na vás, i když to nemůžu ovlivnit a říct „Prosím vás, s tím mi sem nechodte, já vám nepomůžu“, tak ti lidé přijdou, potřebují se kolikrát jenom vypovídat, ale já jim nepomůžu.

**T: Možná je to tím, že občané neznají nějaké základy ze zákona o obcích...**

**S:** Starosta odpovídá za rozpočet, za všechno odpovídáte, ale absolutně to není vyvážené tou druhou stranou, to znamená vaše právo. Ale tady zastupujete někoho bohužel. Neříkám, abych měla absolutní možnost rozhodování, ale kolikrát bych potřebovala říct „ne, bude to takhle“. Ale ono to musí třeba do rady nebo zastupitelstva. Možná to na malé obci

bude lepší, protože starostové můžou zajít do hospody, tam sedí ti obyvatelé, ale tady to fakt nelze. Já vím, že kolikrát jsem řekla „ne, tak to uděláme jinak“. Příklad „odtáhněte vrak“ a oni řeknou „my nemůžeme, to je proti zákonu“, ale dobře, je to tak. Takhle je to postavené, že starosta toho moc nemůže. Máte odpovědnost, a to je tak všechno. I na škole jsem měla víc možností rozhodovat, tam jsem rozhodovala vlastně sama. Měla jsem odpovědnost a rozhodovala jsem sama. Ale tady zůstane jenom ta první část.

**T: Víím o tom, že je vlastně paradox, že zákon Vám ukládá jisté pravomoci, když těch je podstatně méně než těch povinností, ale zároveň Vy nemůžete bez zastupitelstva obce skoro nic.**

**S:** Všechno musím dát schválit nebo dát na vědomí. Je to tak.

**T: Nastal během Vaší funkce nějaký případ, který jste musela řešit z hlediska odpovědnosti za škodu?**

**S:** Ne.

**T: Mě by zajímalo, protože jste starostka většího města, co by podle Vás pomohlo nebo by bylo potřeba upravit, když je ta byrokracie nebo starosta se nemůže sám rozhodovat, jestli je potřebná zákonná úprava zákona č. 128/2000 Sb., o obcích?**

**S:** No teď naposledy pomohl ten zákon o odstraňování vraků po jakékoliv době. Teď tady máme tu podjatost, to je strašná věc. My máme tady zablokované 3 akce, to znamená náměstí, které už je připravené asi 7 let, kvůli jednomu člověku je to zablokováno. Jsem podjatá já, celý úřad, celé Milevsko a v současné době je podjatý i Jihočeský kraj a paní hejtmanka. Takové stížnosti sem chodí. A to se všechno zastaví a musí se to řešit. To je neskutečná věc. To je strašně špatné, jestli s tím bude někdo něco dělat... Ale co by nám pomohlo... Já nevím, protože jsem v tom v podstatě zajatá, že... Víte co, tady je možná problém v tom, že když jsem byla ve škole a řešila jsem si školu, tak jsem řešila tu jedinou, tu moji školu. Tady ne, tady všechny ve městě. Je pravda, že já tady mám ty úředníky k tomu, takže když je potřeba něco vyplnit nebo odeslat, tak to dělají oni, protože já nemůžu znát odbor životního prostředí, dopravy, stavební úřad, sociální odbor... Musela bych to promyslet, protože to má všechno delší dopady a podívat se na to. Já si totiž ani nedovedu představit teď v téhle situaci, že bych přišla a že bych řekla „budeme stavět bazén“ a já bych řekla „dobře, do 14 dnů tady chci mít zadávací dokumentaci“, i když si to umím představit, ale je to naprosto nereálné, protože to jsou velké částky, ale to je to, co jsem dělala na té škole. Když jsem řekla „dejte mi zadávací dokumentaci. Kolik potřebujete? 2 měsíce? Dobře. Tak uděláme výběrové řízení“ podle zákona. Není v tom problém, ale já to dělat nemůžu.

**T: Protože Vám to zákon nedovoluje, musí to schválit zastupitelstvo.**

**S:** No, to znamená – my můžeme dělat nějaké akce, jenom třeba na objednávku anebo jsou minimální částky. Nevím, já bych to musela promyslet. Je to otázka zajímavá, protože jsem nad tím v podstatě neuvažovala. Víím, že když jsem byla tady, že můžu říct, že jsem se docela i vztekala. Jsem říkala „tohle přece nejde, to všechno strašně dlouho trvá“, protože ta kolečka, co to musí udělat všemi odbory, vyjádřit se k tomu a nemůžete se rozhodnout. Teď, jak jsem v tom déle, tak jsem to zkrátka akceptovala.

**T: Takže jste si na to musela v podstatě zvyknout.**

**S:** Musela jsem si na to zvyknout.

**T: Jaký máte názor na přímou volbu starosty?**

**S:** Já s tím moc nesouhlasím, a to z jediného důvodu, že... já dám příklad od nás. Představte si, že ty pravicové strany by získaly většinu, když vezmu TOPku (*pozn. autorky – TOP 09*), Jihočeši (*pozn. autorky – Jihočeši 2012*) a tak – příklad jenom – a starostu po přímé volbě by třeba vyhrálo KDU (*pozn. autorky – KDU-ČSL*) a ten starosta se neshodne s těmi ostatními.

**T: Takže v tom případě tam vzniká spor.**

**S:** Obrovský problém. Pokud je to člověk, který je nehledě na to, že podle mého názoru občané někdy volí jenom podle toho, jestli ho znají. Ten jim dělal třeba, nevím, zapojoval počítače, ten to umí. No a pak tenhle se s nimi nebaví, takže by asi řešili podle toho. Já s tím teda nesouhlasím, protože si myslím, že pokud ta radnice má pracovat, tak ty lidé, co jsou stejného smýšlení, samozřejmě mohou mít jiné názory, ale že chtějí to město posunout dál. Může se zkrátka stát, že si s tím starostou neseďnou z jiné strany. Když si vezmu čistě pravicové strany a k tomu člověk z ČSSD nebo sociální strany nebo dokonce SPD a to potom jako... Ta práce je kolikrát i takhle docela obtížná, takže z toho důvodu. Já to беру z praktického důvodu, jinak samozřejmě jestli by měli občané volit, ať si volí. Ale myslím si, že ve městech to mohlo přinést problémy.

**T: Takže tím pádem, když by měli... ve větších městech to chápu, tam na těch menších obcích se lidé znají a řeknou si „no, v tomhle se shodneme“ a je to o té známosti. Ale tím pádem když by měla přijít ta přímá volba starosty, neměl by mít ten starosta samozřejmě větší pravomoci?**

**S:** Takhle je to na Slovensku. Je volený starosta přímou volbou, ale když se něco rozhoduje, tak on nehlasuje, on řídí jednání. On nehlasuje, to znamená, že on to předloží – má daleko více pravomocí, to je jednoznačné – a něco předloží, zastupitelé o tom diskutují, on to, jak bych to řekla, třeba koriguje a pak se hlasuje. Takže on je trošku, nechci říct apolitický,

ale nepodílí se na tom rozhodování. Kdežto u nás já normálně hlasuji. Je to zajímavé, ale jak by to fungovalo ve skutečnosti, já tomu moc nevěřím.

**T: To by asi ukázalo až v praxi.**

**S:** Mně to připadalo jako populistický tah a nedovedu si to představit, když vím, že tady třeba máme lidi, kteří by se určitě přihlásili na toho starostu, přitom v životě neřídili žádnou organizaci. To máme v zastupitelstvu taky – neřídili nikoho, třeba to jsou soukromí podnikatelé, že by se posadili do čela radnice a teď tady by měl radní nebo většinu zastupitelstva, která bude proti němu nebo s ním nebude souhlasit. To musí být pak docela tvrdá práce, jak potom prosazovat některé ty akce, to směřování města.

**T: Leda, že by sama ta osoba měla takové autoritářské rysy podle mě.**

**S:** Jako můj kamarád říká, že je pro osvíceného diktátora, ale já si myslím, že pokud už to město má být, tak by měla podle mého názoru... dělit na velikosti Písku opozici a koalici je trochu nesmysl, alespoň jsem si to myslela, když jsem sem šla do toho. Že jsem si říkala „jsme všichni Písečáci, tak určitě všichni najdeme shodu.“ Nenajdeme, to bylo takové pro mě rozčarování, všichni chceme, aby ten Písek šel dál a aby se rozvíjel, ale když s tím přijdete, tak ne. A třeba jenom někteří z toho měli radost, že to neprošlo. Je to divné, ale je to tak. Takže z tohoto důvodu si myslím, že ve městě musí být klid. Pokud se hádá radnice, tak je to špatně. To akorát se plní noviny. Aby byl klid a šlo to dopředu, tak si myslím, že alespoň ta většina musí to tlačit stejným směrem.

**T: Takže když je klid, tak noviny v podstatě píšou o různých těch akcích.**

**S:** Jak kdy, no.

**T: Jasně, ale mířím tím na to, že...**

**S:** Ne, takové to vyjadřování názoru, napadání jeden druhého v novinách, s tím já zásadně nesouhlasím. Někdo si možná myslí, že by to šlo, já tomu zase nevěřím. Protože jak je teď těžké najít kompromisy, máme 27členné zastupitelstvo a najít kompromis...

**T: Vždycky se tam vlastně objeví někdo, kdo to celé vlastně... kdo je ve sporu, v konfliktu.**

**S:** Kdo je ve sporu a třeba píše potom články, že je to nesmysl, že to děláme špatně. A zase si myslím, že občané moc nestojí o to, aby se pořád v novinách psalo, že ten řekl, ten onen řekl, protože... Pokud to není bulvár, tak jako většina lidí si rádo přečte, co je ve městě obecně a ne že se pořád někdo s někým hádá. Já to nemám zkrátka ráda. Já si nemyslím, že je to dobré, ale třeba se to vyzkouší a zjistí se, že ten problém je. Ono je totiž možné, že potom se za ty 4 roky zastaví rozvoj města, když na tom není žádná shoda. A pak je to škoda, je to ztráta 4 let.

**T: Jak vnímáte povinnost majetkového přiznání plynoucího ze zákona o střetu zájmů?**

**S:** Vadí mi to, ale v každém případě když už tohle chtějí, tak to mají udělat tak, aby to skutečně nebylo veřejně přístupné. Tam nejde o to, že se lidé třeba dozvědí, konkrétně já, co mám za majetek, já jsem nic neukradla, to jsme si s manželem vybudovali. Ale pokud to potřebuje státní správa, na jednu stranu si myslím, že leckdy je to majetkové přiznání oprávněné, protože víme, jak to vypadá. Ale má to být tak, že je to zkrátka někde uložené a pokud by to někdo chtěl, tak si musí říct, proč to chce a z jakého důvodu a podívat se na to. Ale muselo by to být skutečně přesně dané, protože když nám chodí na 106 (*pozn. autorky – zákon č. 106/1999, Sb. o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů*) takové otázky, tak třeba toto bych zrušila úplně. Protože to jsou takové „*napište nám, kolik odměn dostal tenhle zastupitel.*“ Já vím, že to jsou veřejné peníze, ale jenom proto, že je někdo zvědavý? To mi připadá divné. Když to budou chtít nějaké orgány, prosím, bez problémů, a dost se to zneužívá, když napíšu, že podle 106 chtějí všechny smlouvy – víte, kolik jich je, abychom jim třeba poslali nebo to... Tak to je třeba věc, která mi připadá nesmyslná. Já nemám problém ho podat, ale vadí mi, aby to bylo veřejně přístupné.

**T: Takže to považujete za zásah do soukromí?**

**S:** Považuji to za zásah do soukromí, protože kdyby to bylo každému jedno, ale ono to každému jedno není. Vyvolává to akorát takovou tu zlobu, závist a pomluvy. Něco Vám řeknu. Teď byla ta sláva, my jsme řekli „dobře, organizuje to takhle a takhle společnost, mají to pronajaté“, tak jsem jim akorát napsala, že je potřeba dodržovat ta hygienická opatření, 1000 lidí, více ne. Poslali jsme tam policii, policie to kontrolovala a přišel mi dopis od nějaké paní, jak to, že to povolujeme, když je takové nebezpečí. Tak jsme jí napsali, ať tam nechodí. Mně to přišlo, že bych tam ráda šla, ale bojím se, tak ať se to zakáže pro všechny.

**T: V tomhle mám třeba názor, že ať si tam ti lidé chodí, pokud tam chtějí. To je to samé, když máte vodáky, proč se zakazuje alkohol, když to vždycky takhle bylo. Je to na vlastní riziko.**

**S:** Cyklista si dá jedno pivo, a když jede 5 kilometrů tam a 5 kilometrů zpátky, tak to dávno vyprchá. I když chápu, že ta možnost té nehody je vyšší než na té vodě. Pokud nesjíždí jezy, taky tomu nerozumím. Všude v Evropě je možné alespoň do určitého procenta, tak snad nikdo není tak nezodpovědný, že když jede s celou rodinou, aby se pak...

**T: Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?**

**S:** Já mám pedagogickou fakultu a pak mám školský management na Karlově univerzitě.

**T: Pracujete jako uvolněná nebo neuvolněná starostka?**

**S:** Uvolněná.

**T: Takže v podstatě je to... i když na tomto městě dovedete si představit, že byste byla neuvolněná starostka?**

**S:** Ne, nedovedla. Nedovedu, protože těch akcí je tolik, jednání je tolik... V tomto městě a celém tom SORP (*pozn. autorky – Svaz obcí regionu Písecko*) to není reálné. Když si vezmu veškeré ty aktivity, které tady jdou, to znamená i okolí, protože k nám patří Semice, Smrkovice, to jsou ty osadní výbory. Teď mám návrh rozpočtu (---) miliard, to je obrovská část ve srovnání s Prahou nebo se státním rozpočtem. Ale je to poměrně dost peněz, ty požadavky jsou samozřejmě ještě vyšší, co by chtěli vedoucí odborů, ale to by se opravdu nešlo dělat.

**T: Na těch menších obcích by se to nějak dalo, ale...**

**S:** I když si myslím, že mi jich je docela kolikrát líto, když s nimi mluvím a ti neuvolnění? No to je docela síla. Oni mají nejenom svojí práci, ale pak mají i povinnosti doma. Jednou jsem svolávala starosty okolních obcí a hodně mi jich napsalo, že ať se nezlobím, že musí sekat trávu nebo sklízet seno. Nebo mají nějakou akci v obci a musí tam být, musí tam pomáhat. Musí to být docela těžká práce.

**T: Podle toho, co mi pan starosta obce Nerestce řekl, tak je to hodně vytížené.**

**S:** Tohle docela obdivuji. A tady třeba obec Dobeš, to je malá obec, vždyť jí znáte.

**T: Vím, je v podstatě na jihu.**

**S:** A pan starosta Kalina je sice uvolněný, ale má toho také dost. Územní plány řeší, to jsou takové věci, které třeba lidi vůbec ani neví, že se řešit musí.

**T: Podle mě je také problém v tom, že vlastně obyvatelé obce se domnívají, že všechno jde za panem starostou.**

**S:** Teď jste to řekla úplně přesně. My teď budeme mít výstavu, jmenuje se Urbania. Co teď studujete?

**T: Českou zemědělskou univerzitu v Praze, Provozně ekonomickou fakultu a obor Veřejná správa a regionální rozvoj.**

**S:** My jsme třeba zrovna, co se týká toho zemědělství, město Písek má hodně lesů, máme i nějaká pole. A my jsme je začali propachtovávat a dali si tam i to, co by lidé měli pěstovat, popřípadě i jakým způsobem pracovat na těch polích. To znamená nesázet všude řepku a kukuřici. Teď jsme se zase dostali trošku někam jinam a prosím, na co konkrétně jste se ptala?

**T: No že ti občané...**

**S:** Jo, oni totiž ne, že neví, protože samozřejmě stojím tady na vrchu, tak ta to musí vědět. Ale oni snad nemají kolikrát zájem o to se zajímat, a proto my máme tu Urbanii, která byla v Praze. Byli se tam podívat naši zaměstnanci a říkali, že si myslí, že je to dobré. Protože tam se ti lidé dozvědí, co je vlastně práce úřadu. Jsou to stanoviště a on třeba přijde s tím, že by chtěl postavit dům a teď se tam na tom dozví, co všechno musí dělat. A ti lidé to fakt neví. Ale ono, když to nepotřebujete, tak co byste se o to zajímala nehledě na to, že ono je strašně jednoduché si někam sednout a začít nadávat. To je taky naše taková vlastnost. Město zase tohle neudělalo, město zase támhleto, město tohle to...

**T: Ale zase pokud by si to ten dotyčný vyzkoušel, tak by se možná i omluvil tomu vedení.**

**S:** My teď máme tady novou fontánu, to byl příklad, protože to se zrekonstruovali, dělali to architekti z Prahy a teď ta fontána je pěkná. Co já si tady vyslechla těch dopisů, proč to ničíme, ale přitom to chtělo udělat tu fontánu už novou. Trošku obnovit ty trubky k tomu, udělat novou stěnu, protože to bylo fakt staré. Pak se to postavilo, pustilo se to, ale už nikdo nepříjde a neřekne „jé, to je hezké“. Nic se neděje, jedeme dál. Ale jinak si vyslechneme vždycky.

Já, když jsem sem přišla, přečetla si nějaké články o sobě, co jsem zase udělala a jací jsme blbci a na těch sociálních sítích se objevují takové neurvalé články. Protože tam se každý může anonymně vyřvat, nevíte, kdo to píše, ale ti, co to na mě píše, tak ví, na koho to píše, protože vás znají. Ten začátek pro mě byl strašně tvrdý, protože jsem se předtím nikdy nesečkala s takovou zlobou a neustálou kritikou, aniž by skutečně znali důvod té věci. Ale naučila jsem se tohle to.

**T: Takže se to člověk časem naučí.**

**S:** Musí se to naučit, jinak by vás to semlelo a přestala jsem tyhle komentáře a tak číst.

**T: Takže v podstatě starosta obce, pokud to bereme z toho osobního a manažerského hlediska, tak nesmíte se tak stresovat, musíte umět jednat, delegovat.**

**S:** Tady to jde. Já jsem byla na jednom školení, to jsem byla ve škole, a to jsem byla na Slovensku. A byli tam Němci, my a tam nás právě učili a bylo to z pohledu školství a sem se to hodí, že když pracujete s lidmi obecně, tak si musíte před sebe dát skleněnou stěnu. Aby k vám všechny ty negativní emoce neprošly, vyslechnete, pochopím, můžu pomoci, tady to nepůjde, ale nebrat si to k sobě. To člověka strašně vyčerpává. Jestli mi rozumíte, když vám tady pláče stará paní nebo pán sem přišel, že má platit 10 000 za syna, co má dělat. Tak jsem zvedla telefony, obvolala jsem plynaře, obvolala jsem energie, to si myslím, že byl ČEZ nebo

e-ON, co s tím máme dělat, řešila jsem to s paní, řekla jsem mu, co má udělat. A říkám mu „ale dejte to synovi, ať to zaplatí, to je jeho“, on povídal „to já raději zaplatím“. A to je takových vztahů, já třeba ráda pomůžu, ale nesmíte si to brát blíž, protože to by vás fakt zničilo. A myslím si, že ženy to budou mít v tomhle horší, že jsou takové víc empatické.

**T: Citlivější, tomu rozumím. Já sama jsem vždycky taková nervózní, vždycky mě s prominutím každá kravina dostane. Ale na druhou stranu si říkám, že třeba v zaměstnání se musím otrkat.**

**S:** To určitě, ono to přijde. Protože jste hodně mladá. Je to fakt, pak si to uvědomíte, že přijde váš osobní život a zjistíte, že můžou být problémy v osobním životě. Moje dcera mi řekla, protože studovala v Hradci nějakou sociální práci, byl pan doktor Lašek – on často vystupuje v televizi, je to psycholog - „pokud nejde o život, nejde o nic“, je skutečně potřeba si ty priority nastavit. Aby vám práce nahradila osobní život, to ne. Protože fakt jinak do toho spadnete a nevíte pak, jak z toho ven a ono vás to semele.

**T: A co, když z toho vzniká nějaká odpovědnost a Vy jste za ni odpovědná?**

**S:** Pokud je to odpovědnost, mám tady odpovědnost za finance. To znamená, že já dělám finance a teď ty peníze mám rozdělovat a teď se tady budu hádat s lidmi, protože oni přijdou a řeknou „já to potřebuji udělat“. Já řeknu „ne“, jenže pak se třeba stane, že zrovna potom dojde k něčemu, k havárii, něco praskne. A oni řeknou „ale já jsem to chtěl a starostka mi to nedala“.

**T: Takže to jde za Vaší osobou?**

**S:** No, jde. Tak víte co, na druhou stranu, když jdete do této funkce, tak se nesmíte bát udělat rozhodnutí. A to plno lidí tady neumí, nebo nemyslím tady, ale v zastupitelstvu. Oni se bojí vzít rozhodnutí na sebe anebo sem ty peníze dáme a oni řeknou „nene, my musíme být správný hospodář“ a já mu říkám „ale popřemýšlejte do budoucna, bude to potřeba“. Nene, nene, my se musíme chovat správně, a to podle mého názoru je trochu zbabělost. Já jsem se toto naučila ve škole, jsem tam proinvestovala kolem přes 100 milionů.

**T: Takže jste se v tom uměla pohybovat.**

**S:** Taky jsem v noci kolikrát nespala a musela jsem si to počítat a říkala si „ježiš, jak já se z toho dostanu“, ale vždycky to dopadlo. Ono to není sranda, ale když už sem jdu, tak mám... A co když mě bude dneska vyšetřovat policie, protože to udání je dneska celkem běžné, říkám „tak to potom zdůvodněte, proč jste pro to hlasoval“. V současné době, jestli o tom víte, vám jeden odborník řekne, spolehněte se na něj, přijde druhý a totálně to odbourá. Je to těžké, není to práce náročně fyzická, i když kolikrát jsem z toho zbitá a musíte si k tomu najít nějaký relax, to znamená fakt nějaký pohyb, abyste to ze sebe dostala. A je to těžké, ale

jak říkám, musíte mít tu odvahu, říct, udělat to rozhodnutí a pak to rozhodnutí plnit. A to rozhodnutí by vám měli umožnit, když to tak řeknu, pomoci zastupitelé, že to odsouhlasí a ne říct „nene, já se nenechám zavřít“. Oni vám to takhle neřeknou, řeknou „nene, to je moc peněz“, ale že to je třeba spočtené, já se ani nebojím jít do nějakých úvěrů, protože město ty peníze má a je schopné to splácet a ty úvěry, když dostaneme výhodné a pak to třeba někde uložíme, tak ty peníze nám to naopak přinese. Ale zkrátka osobní odvaha a trochu i ta sebekázeň tu musí být.

#### **Příloha č. 4 Rozhovor se starostou obce Mišovice**

**(autorka – tazatelka T, starosta – S)**

**T: Jak na Vaši obec dopadla koronavirová krize?**

**S:** Z finančního hlediska skoro žádná, protože to byla otázka pár tisíc korun nakoupit roušky, nějaké bakteriální přípravky. Jinak jsme samozřejmě distribuovali lidem, protože jsme si mysleli, že zaprvé v těch prvních týdnech ty jednorázové ochranné prostředky nebyly, to víte sama. A když už lidé si začali šít ty jednorázové roušky, takže potom už jsme říkali, že by to už bylo pozdě, když už nám byla nabídnuta spíše komerční nabídka, protože když to víte, tak vám stát nenabídl vůbec nic, ani krizový řízení. To sami neměli. Takže když teď po 3 měsících přišla nabídka města Mirovice směřovaná jako distribuována krajem, ale přes naší dvojkovou obec, tak jsem to odmítl, protože abych tady prokazatelně dával někomu balíček proti podpisu, kde bude nějaká rouška, nějaké mýdlo, tak to jsem se cítil trapně.

**T: Takže raději, když už si to obyvatelé ušili sami, tak at' si to užívají.**

**S:** Hm. Bylo pár nespokojenců, kteří říkali, že obec to měla dělat v těch prvních dnech, týdnech. Nebylo z čeho, takže... Situace se zvládla, nestála nás moc peněz, a to je k tomu koronavirovému opatření a šílenství všechno.

**T: Můžete vyzdvihnout jednu věc ve Vašem funkčním období, která Vás mimořádně těší, že se podařila?**

**S:** Jo, zastavit úbytek obyvatel a zvýšit je. S tím jsem vlastně šel do toho, a když jsme měli v roce 2010 203 obyvatel a teď máme 268 podle Českého statistického úřadu, tak to je paráda. Protože když si vezmete, že to je 6 vesnic, tak je to dobré.

**T: A jak se Vám to podařilo? Občanská vybavenost?**

**S:** Občanská vybavenost, přemluvit lidi, kteří tady vlastně byli, protože tady jsem zjistil – teď jsem měl jednání s architektem, děláme nový územní plán a ten mi říkal, že v roce 2014 tady bylo 54 objektů určených k bydlení, bývalí chalupáři. Takže přemluvit i tyhle starší lidi, kteří se sem přestěhovali natrvalo, ale trvalé bydliště ve městech, nejčastěji v Praze, tak je přemluvit, aby se přihlásili na obec. Protože obec z ničeho jiného nežije než z rozpočtového určení.

**T: Takže to, s čím jste přišel do té politiky, tak se Vám podařilo.**

**S:** Zatím.

**T: Mohl byste mi říct, jak probíhá Váš den z funkce starosty?**

**S:** Já jsem neuvolněný starosta, takže mám své zaměstnání jako jeden z mála v okolí. Ale jelikož své zaměstnání mám úřednickou činnost, takže jsem schopen zvládnout, protože starosta je hlavně úředník. Když to řeknu mimo jiné, máme tady rozjetý územní plán a další

akce, takže je to šílené. Když to řeknu hloupě, něco si udělám ve svém volnu v práci, když mám. Něco si udělám doma, pak v úředních obecních dobách, něco o dovolené. Dneska mám taky dovolenou, takže jsem tady od rána, včera jsem tady také byl.

**T: Takže když máte dovolenou ve svém zaměstnání, tak to využíváte pro tu obec.**

**S:** Ano.

**T: Domníváte se, že máte více či méně povinností než starostové jiných typů obcí?**

**S:** Myslím si, že starosta malé obce má více starostí a povinností, protože je na to všechno sám, má jenom účetní a nikoho jiného.

**T: Nemůže nikoho delegovat.**

**S:** Nemůže delegovat, vůbec nic. Víím, že někde to funguje tak, a to se mi líbilo, že mám tady 7 zastupitelů nebo 6 zastupitelů a já a jsem zvyklý si to těch 10 let dělat všechno sám. Protože nikdo vám s ničím ani nepomohl ani vám to nenabídl a víte, že i když to nějakým směrem chcete směřovat a vést to, tak těžko pak to přidělovat nebo delegovat na někoho jiného a říct „hele, ty budeš třeba dělat konkrétně tady ten úkol“, protože nikdo tady takový není. A včera mě třeba potěšil jeden zastupitel, který mi řekl „já to vezmu na starost a to veřejné osvětlení u nás v té místní části se pokusím vyřešit sám s tím dotyčným elektrikářem“. Ale potěšilo mě to, že na to nemusím myslet a zařídí si to on sám.

**T: Takže pověřujete i zastupitele.**

**S:** Rád bych, rád bych. To byla po 10 letech první vlaštovka, že zavolá tomu elektrikářovi, tak to říkám v uvozovkách.

**T: A v čem je tedy problém? Ostatní zastupitelé nechtějí?**

**S:** Ne. Nebudu říkat kvalifikaci, prostě necítí se na to. Jsem spokojen, jak to funguje a jsou tam prostě do počtu. Aby to šlo, bez zastupitelů to nejde, mají nepostradatelnou funkci. Na jednu stranu je to hrozně dobré, to si nechte jen tak pro sebe, že vlastně jedna osoba v té obci řídí celou tu obec.

**T: Takže Vám do toho nikdo nemluví.**

**S:** Vůbec. Takže člověk musí být hrozně slušný a uvědomělý, aby toho nezneužil. Protože tady se opravdu pohybujete v desítkách milionů korun dotacích a během toho funkčního volebního období. A dobře víte, jak celý systém funguje, takže to je jedna věc a když nemáte pod sebou nebo nad sebou takovou kontrolu, kterou byste očekávala, ani z řad zastupitelů ani z řad občanů, protože ani ty občany té veřejné věci nezajímají. A na zastupitelstvu chodí běžně dva až čtyři lidé ze všech těch místních částí a to jsou opravdu jenom místní, kteří sem jdou, pak máme posezení, popovídáme, oni to jsou spíše starší lidé, tak vlastně až někdy z toho mám strach, že ta moc toho starosty může být hodně zneužitá tím

starostou. A takhle ti starostové tady fungují, to vím. Protože moje povolání je policajt, vedoucí obvodního oddělení tady v Blatné už 22 let, takže já si to nedovolím. Ale prostě vidím, že ta moc a ta důvěra těch lidí a toho státu a všechno, když to dělá opravdu jenom ta jedna osoba, je obrovská. A není problém sklouznout tak či onak někam na nějakou stranu.

**T: Takže vlastně i tím, že máte povolání policisty, tak znáte ty zákony.**

**S:** Přesně tak, mám to jasně nastavené, ale vidím, že prostě ta možnost pro ty starosty, kteří takhle fungují, a je jich hodně v republice, to není, že bych byl sám, to je spousta lidí, ta politika je fakt nezajímá. Tak tohle je, si myslím, tím největším problémem u těchto. Buď je to nevědomost těch lidí, protože ty firmy si s nimi dělají, co chtějí. To taky bývá dost často – můj bývalý předchůdce starosta, na toho bylo podáno trestní oznámení a byl odsouzený za to, že podepsal jenom faktury za práci, která byla odvedena prokazatelně. Ale neměl souhlas zastupitelstva obce, protože nemohl s těmi finančními prostředky nakládat. Ale bylo to z pravomoci úřední osoby, takže byl pravomocně odsouzený a funkci již nemohl vykonávat, ale peníze nezneužil, ale je spousta těch, kteří je zneužívají, a vím, že se to stává, protože jako policista jsem několik případů viděl, že přišlo trestní oznámení na starosty tu za něco... I na mě bylo podáno trestní oznámení.

**T: Skutečně?**

**S:** Hm, dvakrát.

**T: A jak je to možné?**

**S:** Jak je to možné? Protože někdy jsem, třeba to byl případ: mám tady místostarostku a kupovali jsme pozemek od soukromého vlastníka na stavební parcely. A místostarostka s těmi lidmi byla nějakým způsobem v příbuzenském vztahu. A někdo vymyslel nějakou dedukci v hospodě, my tomu říkáme dedukce, že jsme to schválili, ona se toho teda samozřejmě zdržela, proto, aby oni měli peníze na svatbu, a tak šlo trestní oznámení na policii. Takže pozemky jsme nepotřebovali jako obec, ale koupili jsme je proto, aby dotyční si mohli zařídit hezký život a svatbu. Teď lidé po těch pár letech vidí, že my ty parcely, včera jsme shodou okolností měli zastupitelstvo, takže máme už udělanou parcelizaci a budou se prodávat stavební parcely. Jsou to jediné stavební parcely v těch 6 vesnicích, ale to nikdo v té době nevěděl, že jo, jako pro toho člověka. Takže tam stačil jenom nějaký tenhle ten...

**T: Takže neuvažovali do budoucna?**

**S:** Ne, spíše je spousta lidí, kteří vám nepřejí a využijí takové situace.

**T: Takže prostě, že jsme v Čechách, taková ta závist.**

**S:** Jo, ale tohle je právě dobré, protože vy víte, že jste nic špatného neudělal, jste se neprovinil. Takže to je v pohodě, ale pak je to horší, když udělá někdo, jako ten můj bývalý

předchůdce, tohle to v dobré víře a nezná to, nezná zákony, protože já to vidím. To je takových... Neskutečné. Kdybych já nebyl úředník, divím se, že je někdo schopen to dávat jako neuvolněný starosta v nějaké té kvalitě a nějakém tom rozsahu. Ono je něco jiného udržovat jenom obec při životě anebo se jí snažit rozvíjet. Dovedu si představit, že 4 roky tady budu sedět, nebudu dělat nic, to dělal můj předchůdce, protože tomu nerozuměl, ale dělala to za něj třeba účetní nebo takhle, ale bylo to zoufalé. A pak stejně udělal tady s tím krokem...

**T: A neznalost zákona neomlouvá.**

**S:** Přesně, takže chudák z toho neměl nic a byl akorát odsouzený v nějakých 66 letech.

**T: To je pak v podstatě zničený život v podstatě.**

**T: Kolik času z Vaší pracovní náplně tvoří administrativní činnosti?**

**S:** Více než 50 %, ale nevdá mi to. Já jsem v jiném systému nebyl.

**T: Odkud čerpáte informace podstatné pro výkon funkce starosty?**

**S:** Metodika moc ne, školení vůbec, na ty nejezdím. Spíše nějaké ty zkušenosti na webu nebo vlastní zkušenost za tu dobu.

**T: Využíváte nějaký typ poradenství v oblasti práva?**

**S:** Ne.

**T: Vy vlastně znáte ty věci z právní oblasti ze svého zaměstnání.**

**T: Je Vaše odměna adekvátní či nikoliv?**

**S:** Takhle to řeknu, já jsem sem nastupoval s tím, abych měl co nejmenší plat, pokud by to šlo. Protože mám své zaměstnání a chtěl jsem, aby ta obec prostě z toho nějakým způsobem profitovala, protože to vidím na těch okolních obcích, že mají obec menší, je to obec jenom jedna a je tam uvolněný starosta. Třeba jako příklad Rakovice, Smetanova Lhota, prostě všechny v tom okolí, tak ten starosta je uvolněný. A víte, jaké jsou finanční prostředky, o nákladech na jeho mzdu, to je přes půl milionu korun. A my přes těch půl milionu korun obhospodaříme celé zastupitelstvo, všechny zaměstnance. Prostě celé mandatorní výdaje spojené s platem a odměnami všech zastupitelů a všech zaměstnanců, když vezmu kronikáře, knihovnici, tak je na plat starosty uvolněného. Takže to je pro mě výzva. Já to dělám, mám své zaměstnání dobře placené, akorát jako neuvolněný za tu minimální, co je, těch 0,3násobku platu uvolněného starosty.

**T: Takže je to adekvátní, nemáte s tím problém?**

**S:** Tak pro někoho by to nebylo, 10 000 když dáte někomu za tu práci, tak to není. Ale pro mě osobně, když by to bylo méně, tak mi to nevdá, protože to dělám pro tu obec, a

hlavně v té obci bydlím, takže to dělám i pro sebe, já to mám v té hlavě nastavené trochu jinak.

**T: Řídíte se při vyplácení odměn za práci starostovi a zastupitelů zákonem?**

**S:** Ano.

**T: Jaké největší problémy řešíte?**

**S:** Dotace a rozvoj obce problémy nejsou. Největší problémy jsou s lidmi, sousedské vztahy.

**T: Jenže s tím nikdo nic neudělá.**

**S:** Hm, neudělá.

**T: Obec je spojována s Vaší osobou, a pokud něco nastane...**

**S:** Což je výhoda, protože všichni vědí, co jsem, co dělám. Pro ty lidi je to dobré, protože na jednu stranu vidí, že ten starosta je neúplatný a na druhou stranu ví, že jsem občas hodně přísný. Vypadá to tady, jak kdyby tomu vládl jeden muž, ale není tomu tak. Jsem hodně hodný, ale připadá mi to z toho vnějšku. Ale lidé se na mě obrací, protože ta důvěra tam je.

**T: V čem Vás omezuje výkon funkce starosty?**

**S:** Já mám vždycky vyplněný život prací, takže já jsem rád, že tuhle práci mám. Já bych nevěděl, co s volným časem. Mám to tak, že vím, co budu dělat zítra. A jsem rád, že to takhle mám, že mám vyplněný čas.

**T: Nastal během Vaší funkce nějaký případ, který jste musel řešit z hlediska odpovědnosti za škodu?**

**S:** Jednou jsem připravil obec o 2000. V roce 2014 jsem způsobil obci škodu 2000 korun.

**T: A mohu se zeptat, za co to bylo?**

**S:** Došlo k opomenutí. Máme od Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových převedené pozemky bezúplatně a po dobu 20 let musíte posílat hlášení, jednu větu, vždycky na konci roku, ale nesmí to být posláno na konci roku, ale musí to být posláno v termínu od 1. ledna, že jste v tom roce s těmi pozemky nic nedělal, že jste neprodal ani tam nejsou zřízená věčná břemena. Tuhle větu poslat k tomu pozemku. Nikdo vás k tomu nevyzývá, nic. No a já jsem to poslal na konci roku datovkou 31. A jelikož v té smlouvě bylo napsáno, jestliže není dodáno včas nebo řádně, je tam pokuta 2000 korun, takže nám za 3 měsíce řekli, že jsme jim to nedodali a že jsme ti poslali 31., to je špatně, vy jste na ten rok poslal vlastně dvě hlášení, ale za ten rok jste to nedoložil.

**T: To je vlastně ale o tom, že musíte dodržovat ty lhůty, myslet na to...**

**S:** No jasně, takže od té doby si na to dávám pozor. Takže to byla přímá škoda, kterou jsem způsobil já, ale jelikož to pochybení bylo takové, tak obec to zaplatila.

**T: Jaký máte názor na přímou volbu starosty?**

**S:** Mně by se líbila. Hlavně my jsme tady všichni neuvolnění, nezávislí, strany tady nemají šanci. Takže by se mi to líbilo. Já jsem si zkoušel kandidovat z jiného místo a stejně to ti lidé chtěli, abych to dělal a zastupitelé taky. Je to takové, že ti lidé prostě zjistí, jak ho chtějí nebo ne, což je dobré.

**T: A neměly by tím pádem být nastavené nějaké podmínky, že třeba budou posíleny starostovy pravomoci?**

**S:** No ale tady jsou právě, vždyť vám to říkám, já si tady připadám jako král. Z pohledu zákona vůbec nevím, myslím si, že ty zákonné mantinely jsou dostatečné a nevím, co by ten starosta musel mít ještě za větší pravomoci, fakt nevím.

**T: Tak třeba starostka města Písek mi říkala, že má za všechno odpovědnost, ale přitom nemá skoro žádné pravomoci, všechno musí být schváleno zastupitelstvem. I když chápu, že tam je to větší město.**

**S:** A na všechno má hromadu úředníků, to se takhle nedá říct. Já to řeknu hloupě - já v práci jako vedoucí oddělení mám za všechno hmotnou odpovědnost. Podepíšu, že převezmu auto za 800 000, přivezu auto za 800 000, podepíšu jeden papír, že jsem sehnal toaletní papír za 20 korun a tužky a takové nesmysly. A takový štos, co se mi za rok nahromadí, převedu v počítačový program. Za všechno zodpovídáte, ale vůbec nevíte, zda to tam máte nebo ne. Třeba to auto ano, ale jestli tam máte tolik toaletního papíru nebo dezinfekčních prostředků. To prostě nedáte dohromady, takže prostě nevěřím tomu, že ten systém funguje tak, že by člověk si z toho měl něco dělat. Protože když do toho nastoupí, tak prostě ví, že to tak není. Já samozřejmě vím, že tu velkou zodpovědnost mám, ale myslím si, že každý z nás i ta paní starostka dobře ví, že ty pravomoci... já nevím, co by chtěla více za nějaké pravomoci.

**T: Protože tam dochází k situaci, že kolikrát to zastupitelstvo ani nechce něco schválit, i když ona ví, že by si to město mohlo dovolit.**

**S:** No ale to je to zastupitelstvo. Mně taky občas něco neschválí, co si myslím, že je dobré a jsem rád, že mi to neschválí. Protože taky člověk občas musí umět prohrát, musí mít nějakou sebereflexi a když ji nemá, tak je dobré, když mu ti zastupitelé ukážou, že takhle teda ne, že to vidí jinýma očima, že to nechtějí udělat.

**T: Což sebereflexe může být jedna z dovedností starosty.**

**S:** Ano, na druhou stranu je dobré, že těch situací je málo, a to vám říká to, že to děláte dobře.

**T: Jak vnímáte povinnost majetkového přiznání plynoucího ze zákona o střetu zájmů?**

**S:** Nevadí mi to, vždyť je všechno tak dostupné, že když někdo si bude chtít zjistit, jestli si starosta koupil pozemek nebo dům nebo auto, tak si to zjistí na té malé vsi. Tam v těch velkých městech je to samozřejmě o něčem jiném, ale tady u nás vědí všichni všechno.

**T: A kdybyste to bral bez ohledu na to, že máte takovou obec, jakou máte, tak někdo to považuje za zásah do soukromí.**

**S:** Tak ať nedělá tu funkci. Musí s tím počítat, je to veřejná osoba a musí počítat s tím, že ta veřejnost chce vidět, jestli opravdu nedělá něco... Vždyť je to kontrola, nevadí mi to. Ne, že by se mi to úplně líbilo, ale nevadí mi to. Otravuje mě pouze, že to musím jednou za rok vyplnit, je to složitější pro mě, protože to vždycky dělal ten náš ajťák, jako si k tomu sedneme a vyplňujeme s místostarostkou, to mi jako jediné vadí, kdyby to bylo jednodušší. Ale nevadí mi to přiznat. Takže vím, že jsem se ženou koupil minulý rok pozemek, takže jsme ho tam dali, jsem ho nahlásil, že jsem ho nabyl a bylo. A když mě někdo zkontroloval, mám čisté svědomí. A myslím si, že je dobře, že jsou kontrolováni ti lidé, protože vidím, že ti starostové občas můžou a někteří to dělají, že to zneužijí. Tak je dobré, aby ta kontrola, ten bič té veřejnosti nad nimi byl. Já to mám prostě nastavené jinak, jak jsem policajt. Protože když těm lidem povolíte hodně, nebudou žádné zákonné mantinely, tak se to vždycky zneužije, vždyť jsme jenom lidé.

**T: Chápu. Ale ještě bych se chtěla vrátit k té přímé volbě starosty, co když by došlo třeba ke korupci s hlasy u voličů?**

**S:** Ale vždyť tam bude nějaký kontrolní mechanismus u tohohle. Ten zákon ještě nikdo neviděl, takže si myslím, že takový kontrolní mechanismus bude někdo mít jako jeden z podmětů. Ono to ošetřené bude. Mně spíš vadí jedna věc, že i na těchto menších obcích kandiduje někdo za stranu, spoustu lidí tu stranu třeba rádo volí a pak ten člověk, který je i méně oblíbený, ale je to lídr kandidátky, se najednou stane starostou. U nás se mi líbí pravidlo, že prostě se hlasuje o starostovi obce, ten, kdo dostane víc preferenčních hlasů. A to se dá říct, že to je přímá volba starosty, protože lidé řekli „my tohohle člověka chceme“, ten dostal nejvíce preferenčních hlasů, protože my jsme všichni nezávislí, takže je to v pohodě. Všichni jsme tam byli ve Sdružení nezávislých, byly to 3 sdružení, no a vy pak máte přesně to, že víte od těch lidí „tak tohohle my chceme“ a pak přijde to zastupitelstvo a řekneme „je

tady ten návrh na volbu starosty, nejvíc preferenčních hlasů dostal pan Lád'a“, ať se k tomu ostatní vyjádří a je to. A to je de facto přímá volba a žádné politikaření.

**T: Projeví se na takové obci politikaření nebo převládají ty vztahy mezi lidmi?**

**S:** Spíše si myslím, že tady je ten generační... to je nejvíc.

**T: Tak že by senioři mohli třeba volit někoho...**

**S:** To vůbec ne, ale ten náhled na věc má každá generace jinak. A vím, že předtím ta generace, která tady se mnou byla 2010-2014, jsem zdědil účetní, pokladní, a to byly 70leté dámy, které to dělaly nějakým zažitým způsobem, dělaly to hrozně, ale prostě byly tady. A já jsem to zdědil v takovém stavu, že jsme 3 roky dávali tu obec dohromady, aby vůbec fungovala po všech stránkách, takže pak jsem se jich zbavil a neudělalo to dobře. Pak v roce 2014 proti mně postavily nějakou protikandidátku, nějaké hnutí, nepovedlo se jim to, nikam se vůbec nedostaly, ale vím, že tyhle hnutí a strany mají velký vliv a moc právě, že můžou kandidovat. Protože někteří lidé, řeknu blbě: máte tady bytovku, kde jsou ubytovaní lidé, kteří pracují v zemědělství na nějaké farmě tady, je jich tam 20 a politika je nezajímá. Jdou do práce, vydělají si peníze do ubytovky, koupí si auto, pak si koupí televizi, ale nezajímá je politika. A když je někdo dostane k volbám, takový člověk a řekne „ten starosta je nutné zlo, bylo by dobré to změnit a my vám nabízíme ČSSD“, protože vždycky kandidovaly za ČSSD a začaly roznášet letáky a tohle to, pak si říkáte, jste dobře, protože víte, že ti lidé za 4 roky pro tu obec absolutně nic neudělali, nechtějí udělat, ale nesouhlasí s tím, jak vy to děláte. Ale proč, jsou tam ty osobní důvody, a to mi je právě trošku divné a vadí mi to, když člověk bydlí v té obci, je s ní nějak sounáležitý, vidí, že to nějak funguje, vidí, že je to vedené dobře. Ale přesto ten jeho osobní zájem převládá nad tím zájmem té veřejnosti, že je tam hezky a vezme prostě ty lidi jako rukojmí a jde a obchází je. Nám se tady dvakrát stalo, že tyhle předchůdkyně šly a založily si svoji stranu, do které daly některé ty kandidáty právě z těch bytovek, aby je volili lidé z těch bytovek. Nepovedlo se jim teda nic, protože ty lidi nikdo neznal a nedostali hlasy, ale tohle si myslím, že to je dost bolestivé a může se to stát. A to jsou právě ty strany, hnutí a tohle, které můžou do toho místa zatlačit zastupitele a starostu, člověka, který to ani vykonávat nechce nebo by to vykonával ne pro dobro lidí, ale za jinými účely. Kvůli nějakému osobnímu prospěchu.

**T: Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?**

**S:** Vysokoškolské. Na ČZU, Fakulta lesnická, ale tam jsem si udělal bakaláře. Pak jsem si šel udělat magistra někde jinde. Inženýra jsem tam zkoušel dvakrát, ale nepodařilo se. Nejdřív na Fakultě agrobiologie a potravinových zdrojů, tam jsem se dostal do prvého do letního semestru a vyhořel jsem na chemii.

**T: Pracujete jako uvolněný nebo neuvolněný starosta?**

**S:** Neuvolněný.

## **Příloha č. 5 Rozhovor se starostou obce Čimelice**

**(autorka – tazatelka T, starosta – S)**

**T: Jak na Vaši obec dopadla koronavirová krize?**

**S:** No, určitě nám stát sliboval, krizový štáb nám vždycky psal „vyplňte dotazník, kolik potřebujete toho, toho, toho...“, my jsme to vyplnili, ono se nic nedělo a za 14 dní poslali další dotazník „vyplňte, kolik potřebujete toho, toho, toho“, takže jsme to vyplňovali stále dokola, odesílali, a když už jsme to odesílali potřetí, tak už mi to opravdu lezlo krkem, protože...

*(pozn. autorky – pan starosta předčítá email, který posílal krizovému štábu svůj postoj k situaci)*

*„Vážení, pokud jste dosud nezjistili, že neustálé vyplňování požadavků a potřeb je naprosto k ničemu a zbytečné (prostě k \*\*\*\*\*), tak Vám to laskavě sděluji. Nebylo by lepší říct narovinu, že stejně nic nedostaneme, že nám stejně nic neposkytnete (prostě, že se na nás \*\*\*\*\*). My si určitě poradíme i bez Vaší pomoci, jenom nám tady nelžete (nedělejte z nás prostě \*\*\*\*\*). Každý by měl nabízet jen takovou pomoc, kterou je sám schopen poskytnout. Stačí, když nám lže vláda. S pozdravem Vladimír Pánek, starosta“.*

Protože to si připadáte v tu chvíli, když vyplňujete dotazník, odesíláte a oni vám pošlou další a zase se nic neděje a další a zase nic a vyplnit hlavně, kolik jsme utratili za tohle, kolik tohle, aby oni mohli dělat statistiky a stejně nám na to nic... Tak to si připadám, že nám akorát přidělávají práci v tu dobu. My jsme se jakýmsi způsobem spojili tady s ženskýma. Tady spousta ženských šila, některé významně, třeba 3 nebo 4 byly významné, které ty roušky šily po stovkách, my jsme to rozváželi občanům, dezinfekci jsme si zajistili, všechno jsme si zajistili sami, a když prostě tohle to na vás seshora takhle valí a vy vidíte, co se děje v televizi, že prostě začnou plencat penězi, miliardy, které jsou pryč, tak je to prostě šílené a smutné, protože kdo má děti, tak víme, že je pouze zadlužujeme a tohle je výsměch lidem, protože na čem je tohle založené. Vlastně se z toho stala politická věc, nemá to s nemocí nic společného, dneska to je politická věc. A ti politici to berou tak, že vlastně nejúčinnější, co je, je zastrašit lidi. A čím více zastraším lidi, tím více s nimi mohu manipulovat. Takže ti lidé, když jsou pod nějakým tlakem ve strachu, tak jsou schopní tolerovat cokoli a ta vláda vlastně mohla v tu chvíli dělat cokoli a všichni jí to tolerovali. Takže oni nejdříve zkusili 300 miliard, to je v pohodě, pak 400, nakonec 500 a stovky miliard, my naskakujeme po stovkách miliard. Ono to vypadá jako docela normální, ale normální to není. A když vidím, že jsme žádali o nějaké dotace a najednou nám schválil loňské dotace i letošní a vlastně nám schválili třeba stejný druhý projekt letos, protože jeden jsme museli odříct a teď kde máme vzít na tu spoluúčast?

Protože obec jako taková má postavení, kdy my jsme mezi rodinami a státem, my jsme orgány, které musejí dodržovat nějakou zadluženost. My se můžeme zadlužit maximálně do 60 % průměrného příjmu za poslední 4 roky, jestliže tohle nedodržujeme, tak porušujeme rozpočtovou kázeň, ale víme, že rodiny se zadlužují maximálně, jak můžou. Stát nám předvádí, že se zadlužuje úplně nehorázně, ale nás ten stát kontroluje, abychom se nezadlužili více. Takže oni nám uvolní peníze. Zase tohle, co udělali, že se uvolnily peníze, tak zase jenom to nahrálo určitým firmám, nahrálo to korupčnímu prostředí a firmy dneska se přeplácejí. Já můžu říct, že byl nějaký tabulkový ceník na nějaké práce. Když podle starého ceníku, který byl před dvěma lety, jsme soutěžili, tak jsme se dostali pod ty ceny třeba 30 i 40 %. Ty ceníkové ceny se zvedly cca o 20 až 30 % a my se prostě nedostaneme pod ty ceníkové ceny dneska, takže je všechno zvednuté, je najednou takových peněz, co se vysoutěžily než před pár lety, takže ty firmy dneska z toho mají prostě srandu. Ony si dokážou zaplatit subdodávky. Beru to, že u těch firem je blbé, že spousta smluv... my třeba když žádáme o dotaci, oni po nás chtějí, abychom měli vybranou firmu, aby ta připravenost byla úplně maximální, ale my tu smlouvu s tou firmou můžeme podepsat s nějakým odkladným účinkem a s tím, že to závisí pouze na tom, jestli získáme dotaci. Takže ta firma nemá práci jistou. Oni podepíšu těch smluv 30 a řeknou si „tak a něco vyjde, něco nevyjde a my to pokryjeme“ a najednou uvolnili úplně všechno, na školu 20 milionů, což je strop na jeden projekt, pak uvolnili 300 milionů – byla alokace, a podaných žádostí by uspokojilo tak 35 žádostí, ale ono bylo podáno 454 žádostí v objemu 3,4 miliardy. A oni řekli „my uspokojíme všechny“, prostě vzali nějaké miliardy najednou a hodí to na to, ale co taková firma, která podepsala z těch 454 projektů třeba 30, a počítali s tím, že 300 milionů kolik může pokrýt, z těch jejich smluv třeba 3, 4, 5 a najednou mají 30 smluv. Tak aby toho dosáhli, tak platí subdodavatele. Dneska si subdodavatele si vybírají ty, které firmě půjdou dělat „kolik dáte vy, kolik dáte vy“ a ty firmy, aby to zvládly, tak je přepláci a co zase se plencá se společnými penězi. Všechen ten systém je úplně špatný v tom státě. Já, když vezmu dotační tituly, ať jsou jakékoliv, vždycky je to zlodějna, a to jsem slyšel i na školení, na kterém jsem byl v roce 2011, 2012, kdy prostě nám zkušený odborník, který se pohyboval i u rozpočtu vlády a pak toho nechal, vede teď auditní společnosti, tak říkal taky, že je to zlodějna, protože za určitých podmínek nebo takhle – peníze vezmeme všem a za určitých podmínek je rozdělíme jenom někomu, což je špatně. Úplně maximální korupční prostředí. Taky ti politici to nemění, protože to korupční prostředí mají rádi, ono jim vyhovuje. A to, co vždycky vyplave na povrch, tak to je jenom nějaký obětní beránek, kterým se baví momentálně. Jinak je to tam kompletně prohnilé. Oni vždycky někoho vyhodí a o tom se teď bavíme, ale jinak je to tam prohnilé úplně komplet. Tomu

věřím a všem to tam vyhovuje a měnit to nechtějí, protože když si vezmete, že každá obec nějakým způsobem, když chci něco dělat, tak musím mít nějakou připravenost alespoň v tom, abych měl projekty. Jestliže nemám projekt, když je vyhlášení nějaké výzvy na dotaci a já začnu teprve přemýšlet o tom, že bychom udělali projekt, tak to se nejdříve dělají studie, pak se to schválí, územní řízení, stavební řízení... To, než proleze, tak to trvá třeba 2 roky a tu výzvu nikdy nemůžu chytit. Takže já musím mít projekt, ale vezměte si, kolik obcí má šuplíkových projektů, kolik peněz leží v projektech, které jsou v šuplících. Jenom proto, že ten projekt si nechali udělat, žádali o dotace a nikdy na ně nedosáhli, projekt zestárl, hodil se do šuplíku, kolikrát se udělal nový a dvakrát, třikrát se udělal nový a stejně na to nedosáhli a mají plné šuplíky, plné skříně. A to jsou projekty, které nejsou třeba ani úplně levné. My, když jsme udělali projekt na tu školu, ten projekt stál necelý milion, a to je projekt pro územní a stavební řízení a když už děláte projekt jako prováděcí, tak tam už je popis, co přesně jak se dělá, jakou technologií, co se používá za materiály a takhle... Takže to stálo skoro další milion. My máme milion a  $\frac{3}{4}$  v projektech s prováděcí dokumentací a nevíme, jestli to získáme. Ten projekt může za čas zestárnout, řeknou, že jsou už jiné parametry, jiné normy a nevyhovuje to, můžete to předělat. Takových peněz se rozhází po těch obcích, to je šílené. A právě se čeká jenom na ty dotační peníze, jestli za něj podmíněk na ně sáhnou nebo nesáhnou. Kdybychom dostávali v rozpočtovém určení daní peníze rovnou, já, když dostanu o 3 miliony nebo o 4 víc za ten rok, tak vím, že si můžu půjčit 60 milionů na kanalizaci, takže je budu splácet, že si můžu půjčit tamhle na to a že budu mít na splácení toho úvěru a budu dělat jenom ty věci, udělám projekt jenom na to, na co si budu moct půjčit a co budu moct splácet. Kdežto takhle já virtuálně dělám ten projekt, ten projekt a teď mám 10 projektů, z toho mi 2 vyjdou, 8 jich mám, tak za rok je zase opráším, něco vyjde, něco nevyjde. A teď ještě k tomu ty spoluúčasti, které bych neměl přesáhnout, takže když všechno letos spočtu a oni nám uvolnili všechny možné věci, takže my děláme školu za 36 milionů, 20 milionů dotace, 16 milionů jsem si bral úvěr k tomu, 19 milionů jsme měli z předešlých let. Porušuji rozpočtovou kázeň, ale jako správný hospodář, protože podle zákona o obcích se mám chovat jako řádný hospodář, bych se nechoval, kdybych odmítl 20 milionů dotace a nevezal si úvěr, když úvěr v dnešní době jsem sehnal prostě s fixem na 16 let za 1,15 %, takže to je úplně... Kdybych si nevezal úvěr, který je úplně na minimální hranici a myslím si, že byly nižší než inflace za těch 16 let, tak si myslím, že bych se v tu chvíli nechoval jako řádný hospodář. Takže my se teď zaúvěrujeme úplně maximálně, budu porušovat rozpočtovou kázeň a získám co nejvíc dotací pro tu obec, abychom co nejvíc teď udělali. Ale jdu do určitého rizika, že budu popoháněný, že porušuji rozpočtovou kázeň, já si zase říkám, že si to tímhle obhájím. Samozřejmě je v tom

celé zastupitelstvo, protože úvěrové smlouvy a tyhle věci musí vždycky schválit zastupitelstvo, nerozhodují jenom já, ale samozřejmě že nějakým způsobem udávám směr té obce a dokážu všechny ty zastupitele přesvědčit, že by to mělo jít tímhle a tímhle směrem. Taky jsem zastupitelům řekl, že pokud budou chtít jít jiným směrem, tak to můžu skončit kdykoliv, za týden, za měsíc za dva, v roce 2010. Já, že bych na tomhle lpěl, to úplně nelpím, spíše jedu z nějaké setrvačnosti. Ale že člověk už dneska ví, co by se mělo, jak, tak v tom nějak pokračuji, ale určitě... Kdybych dělal něco jiného, určitě bych byl klidnější a bez nervů.

**T: Na druhou stranu v tom máte nějakou zkušenost.**

**S:** Ty první 4 roky jsem to samozřejmě chtěl nakopnout nějak dobře, tak jsem proinvestoval asi 85 milionů, obec byla zadlužená 20, bylo to tím, že jsme nebyli plátcí daní, pak jsme se stali plátcí, tak jsem předtím léta podnikal, tak jsem nějakým způsobem se v tomhle pohyboval. Ale musí člověk vědět, co, kdy a jak, jak načasovat, ale byl jsem za ty 4 roky z toho tak unavený, protože jsem přes týden chodil domů večer až v 6 hodin, v sobotu a neděli, aby to nějak pokračovalo, a pak jsem prostě po 4 letech řekl, že nebudu pokračovat, že za žádnou cenu nebudu, dal jsem to na vědomí už rok předtím, ve 2013. Nakonec mě teda ukecali, abych kandidoval z posledního místa, tak jsem kandidoval z posledního místa, byť jsem volby vyhrál, stejně jsem starostování nevezal. Já jsem zůstal pouze řadový zastupitel a nevezal jsem to a pustil jsem se do toho, že jsem začal včelí farmu, pořídil jsem si 200 včel a šel jsem včelařit, po dvou letech to šlo tady z kopce a nevykázaly se všechny ty dotační tituly, tak jak měly, musely by se vrátet peníze, tak já jsem chtěl skončit jako zastupitel, ti zastupitelé řekli „když skončíš ty, skončíme taky“, takže bylo takové polemizování o tom, co a jak, potom líto, co jsme nastartovali za ty první 4 roky, tak nechat. Tak jsem se po 2 letech sem vrátil na to starostování, i když za určitých podmínek, že jsem řekl „ale nebudu už tady do večera, nebudu tady soboty a neděle“, takže mám tady asistentku a referenta a musím jim nějaké práce dát. A mě to vždycky bavilo, tamhle náměstek hejtmanky už je přes 20 let starostou, teď je náměstek hejtmanky, tak je to spolužák, takže ten mi vždycky říkal „prosím tě, přečti si zákon o obcích“, starosta udává směr, kudy se má obec ubírat, reprezentuje tu obec navenek a ne, že si dělá papíry a co si všechno ty děláš, připravuješ a odesíláš. A on vlastně má přes 600 lidí pod sebou na kraji, má obec a všechno musí nějakým způsobem zvládat a pořád je někde. Takže kdyby to nezádal ostatním, tak není možné, aby seděl, psal. Tak určitě se to teď dá nějakým způsobem zvládat, že ty úkoly musím pořád rozdělovat a nemůžu u toho sedět pořád, protože to je psychická zátěž a kdybych u toho ještě zaklekl, tak bych se z toho musel ještě zbláznit. To bych toho potom raději nechal. Takže vždycky je to o tom pokračovat, ale ne za každou cenu, prostě jak to bude dál, nevím, ale prostě v minulých

volbách 2018 jsem postavil jednu kandidátku a proti mně nikdo ani nedal protikandidátku. My jsme měli jenom jednu kandidátku, a kdyby přišli dva lidé k volbám, tak jsme prostě měli zastupitelstvo. Takže se nikdo proti tomu ani nehrne, ale je pravda, že za další to období jsme nějakým způsobem proinvestovali další peníze, takže jsme na nějakých teď 120 milionů proinvestovaných od toho roku 2010 a pokud uděláme školu a kanalizaci, tak bychom na konci volebního období v roce 2022 mohli být kolem 200 milionů proinvestovaných v obci za těch 12 let. Ona každá věc, kterou v obci dělám, tak přináší samozřejmě spoustu práce. Lepší je nic nedělat, vykazovat jenom věci a tak potom samozřejmě při každé akci, kterou člověk dělá, si získává nepřátele, protože vždycky někdo, něco někoho nějakým způsobem ovlivní a je na vás naštvaný, že tohle měl rozkopané, že tohle udělal a to je takové... A někteří lidé budou v té práci vždycky hledat jenom chyby, i kdyby těch plusů bylo 95, tak oni si najdou těch 5 mínusů a ty budou vyzdvihoval. Tak někdo mi říká „hele, z toho si nic nedělej, protože úspěch se nepromíjí“, takže uvidíme, jak to všechno bude pokračovat.

**T: Můžete vyzdvihnout jednu věc ve Vašem funkčním období, která Vás mimořádně těší, že se podařila?**

**S:** Já, když vezmu třeba tu ČOVku v Čimelicích, ta páteční síť kanalizace, kdy vlastně z nějakých – s Krsicemi máme dohromady 960, 970 lidí, se pohybujeme pod tou 1000 – ale ta kanalizace se dělala v Čimelicích, takže se dá říct přes 800 lidí v těch Čimelicích a ta páteční síť zasáhla, že 500 lidí se mohlo přímo napojit na kanalizace, ten zbytek těch 300 lidí jsou jednotlivé ulice, které ještě teď mapujeme a jednotlivě je budeme připojovat dál, takže ty ještě nejsou třeba připojeny napřímo. Napřímo se připojuje těch 500 lidí a vím, že jsem nastoupil v roce 2010, jsem nastoupil 11. listopadu a oprášil jsem projekt, který tady byl i s nějakými chybami a zajistil jsem, to se musí přes kraj, že to navazuje na prvku kraje a že je to v souladu se všemi těmi vyjádřeními a takové ty papíry, takže během 14 dnů jsem všechno vyběhal, 25. jsem podával žádost o dotaci na ČOVku a kanalizaci a na životní prostředí v Písku, kde byla paní Černínská a „víte, že já tady jsem od roku 82, tohle je první od roku 82, kdy vůbec podáváte žádost o dotaci, kdy nějakým způsobem se schyluje, že by se to... a toto v roce 82, když jsem nastupovala, tak říkali, že v Čimelicích ČOVka a kanalizace je na spadnutí, že se každým rokem začne stavět“ a vlastně do toho roku 2010 se nezačala stavět, takže to bylo 30 let a nezačala se stavět, ale pořád se předkládaly projekty. Takže byť ten projekt nebyl úplně dokonalý, tak jsem ho vzal a podal jsem žádost o dotaci, protože když bychom pořád jenom pilovali plán a vypilovali, tak můžeme mít dokonalý projekt, ale když nezískáme peníze a nijak se to neodpíchne, s ničím nezačneme, tak nebudeme mít nikdy nic. Takže jsem na prvopočátku nějakým způsobem takhle to, byť jsme hned neuspěli a dostali jsme se vlastně do

zásobníku, kde jsme čekali za vraty, jestli někdo vypadne nebo za kolik se vysoutěží, jestli zbydou peníze, tak jsme o rok déle ty peníze získali z toho projektu, vybrali nás z toho zásobníku, dostali jsme peníze, protože samozřejmě se vždycky počítá, kolik projektů to pokryje, pak soutěžili ti zhotovitelé, vysoutěžilo se to méně nebo vypadne z toho projektu a řeknou „hele, tady ještě je, tak vezmeme ze zásobníku“ a my jsme ty peníze z toho zásobníku získali a vlastně za nějakých 67 milionů akce jsme teda tu ČOVku a kanalizaci postavili. Takže nemyslím si, že je to nějaký světoborný úspěch, ale vzhledem k tomu, že v tom 82 to bylo na spadnutí, to nebylo, že by se o tom začínalo mluvit, to se o tom mluvilo třeba 10 let, takže skoro 40 let se o té kanalizaci v Čimelicích mluvilo, ale nikdo do toho jít nechtěl a navíc byly takové hlasy, že když jsem podával tu žádost, tak mi spoustu lidí řeklo, že brzy skončím, že mi lidé dají do držky, až zjistí, že budou muset platit stočné. A já jsem se jim snažil zase vysvětlit, že jednou ty ČOVky budou muset být všude a jestli nebudou centrální, tak ji bude muset mít každý u baráku a bude to daleko složitější, když si každý bude muset zorkovat, každý si bude muset repasovat ty svoje čistírny, tak bude daleko složitější pro každého obyvatele starat se o tu svojí, než když to odplave z toho baráku a stará se o to někdo jiný. A oni zaplatí jenom nějaké stočné, tak se dá říct, že většina lidí to asi pochopila a bere, že to je takhle v pořádku. Ti křiklouni nakonec se zklidnili v tomhle směru a řekl bych, že tady se tak trochu zastavil čas od roku 90, že za těch 20 let (*pozn. autorky - do roku 2010*) bych řekl, že se tady neproinvestovalo ani ne cca 20 milionů, to vycházelo milion na rok, tři roky se nic nedělo, pak se udělaly za 3 miliony byty, které ještě nebyly ani zateplené. Když jsem nastoupil, tak že tam mají plíseň v těch bytech, tak jsme se koukali a mezi taškami a sádrokartonem nebylo vůbec nic. Takže jsme tam museli dodat folie, zafoukat, takže jsme dodělávali prostě věci, které tady byly nějakým způsobem zanedbané. Když vezmu, že tady některé silnice se vůbec neopravovaly, takže v rámci po té kanalizaci tím, že jsme se stali plátcí a získali jsme nějaké DPH, tak jsme opravili to a nějakým způsobem se tu něco pohnulo v každém směru. Teď teda tu školu chceme nějakým způsobem udělat, tam jsou tři třídy – dvě odborné a jedna normální – a krček mezi školou a sportovní halou propojit, kvůli nějakým 30 metřům venkem se děti vždycky musely na tělocvik převléct a obléct, přejít 30 metřů na místo, tam se zase svléct, takže tady ta obslužná chodba těch tříd bude sloužit jako propojovací krček, bude tam velký vstupní vestibul, budou tam rozdělené šatny a my získáme zase prostor ve škole na družinu, která je dneska přes silnici a v nevyhovujících prostorech, které jsou vlhké. Takže je to taky zase ku prospěchu. Teď budeme, po čem lidé hodně volali, dělat dětské hřiště a workout s posilovacími prvky za 4 miliony 150 a za 2 miliony 150 tisíc budeme mít multifunkční hřiště, takže dětské hřiště a workout a multifunkční hřiště. A teď

také máme projekty a podané žádosti, to je místní část Větrov, kde by se dělala voda a kanalizace a v Krsicích kanalizace a ČOVka, by měly svojí. Teď máme podanou žádost, teď soutěžíme se zhotovitelem a tak, takže máme pořád nějaké soutěže a otvírání obálek, tak je toho teď docela dost.

**T: Mohl byste mi říct, jak probíhá Váš den z funkce starosty?**

**S:** Každý den je úplně jiný, ale nějakým způsobem... Takhle – každý den je jiný v tom směru, že já jsem vlastně starostou 24 hodin denně, takže spousta lidí nechápalo, dřív tady byly úřední hodiny pondělí, středa, pátek a oni brali „vždyť je středa, jak to, že tady ten starosta není? Jsou úřední hodiny a starosta tu není.“ Já jim to vysvětluji „já nejsem úředník, nemám úřední hodiny, abych tady byl od tolika do tolika“, takže já můžu do té práce přijít třeba v 9, ale nikdo nevidí, já nemám žádné píchačky, večer je nějaká akce, já tu akci musím třeba večer zařídit. Když bude v noci povodeň, já musím v noci vstát, běhat kolem toho. Když je v sobotu svatba, tak na tu svatbu. Když je nějaké slavnostní otevření o víkendu nebo navečer, tak to musím jít taky dělat. Takže já jsem 24 hodin starostou a já tu svoji dobu mám jakoby rozprostřenou různě. Takže já tady potřebuji dohlédnout na nějakou agendu obce, která se tady nějakým způsobem dělá, tím, že mám asistentku, tak mi nějakým způsobem ona připravuje na podpis smlouvy, potřebuje nějakým způsobem třeba vyhotovit a tohle nějakým způsobem dáváme dohromady. Jezdím na jednání, školení, připravuji zastupitelstva a tak, takže jak přesně vypadá den, to se nedá říct, protože každý den je úplně jiný. A vznikne nějaký problém v obci, ten se musí řešit, takže v tu chvíli vyrazím a musím sjednat pomoc. Někdy jsem vytížený víc, někdy méně. Ale rozhodně se nenudím. To, že má člověk telefon, můžu být kdekoliv a ti lidé mi volají večer domů a o víkendech a pořád něco chtějí. Třeba my jsme obíhali vždycky soboty a neděle, nějaký zatoulaný pes, tady kočička, tohle, tak jsem to léta honil. 8 let jsem tady honil kozu, jsem si ji přivedl domů, že je na náměstí koza, co s ní, tak jsem si ji dovedl domů. Takže nejen kočky, psy, ale jakákoliv toulající se zvířata se musí postarat. Nebo když bylo po volbách v roce 2018, tak jsem zvolil komisi na odchyt zatoulaných zvířat, takže dneska to posílám na tu komisi, takže to dnes zajišťuje ta komise, ale do roku 2018 jsem to vlastně zajišťoval, kdykoliv mi někdo písknul, tak jsem musel letět a honit psa a tak. A to i policie věděla, že to má na starosti obec, tak dokázala v neděli zavolat „hele, tamhle je pes, pojd' si ho chytout, to je vaše starost“ a když už policie, tady jsem třeba telefonoval, oni klepali na dveře, tak jsem šel jenom otevřít, otevřel jsem, oni mě vzali jenom za tu ruku, na druhém konci provázku pes a odešli beze slova, aniž by mi řekli. Takže už jenom ta arogance od té policie, takže spolupráce s tou policií je všelijaká. Tak je to také takové zvláštní. Každý den je jiný.

**T: Domníváte se, že máte více či méně povinností než starostové jiných typů obcí?**

**S:** No takhle, co pod tím pojmem povinnost, jestli máme více povinností. Tak jsou určité povinné věci, které se musí dělat, nějaké hlášení, nějaké vyplňování, to si myslím, musí dělat malé obce i velké obce. A ty povinnosti, pokud získáme nějaký majetek od pozemkového fondu, třeba povinně hlásit na konci roku, že ještě ho máme 5, 10 let, že s ním nesmíme nakládat, takže tohle musíme povinně hlásit, že slouží k tomu účelu, ke kterému jsme ho obdrželi třeba zdarma. Tak tahle povinnost může u nás být na 10 pozemků, ale u velké obce může být třeba na 200 pozemků, takže ty povinnosti mají třeba potom větší, myslím si, že to je úměrné k rozloze a zastupitelstvu. Takže povinnosti, myslím si, že vzhledem k velikosti a rozloze, že mají všichni nějakým způsobem stejné. Samozřejmě v těch městech to mají rozdělené, je to tam podle práce jednodušší a potom se jedná o to, co nejsou povinnosti, ale my se pustíme do nějakých projektů a vlastně se dobrovolně dostaneme do nějakých věcí, které už samozřejmě musíme, a pak už je to pro nás povinnost. Takže když začneme stavět, tak už je povinnost nahlásit to na Inspektorát práce, že tam dělají tyhle firmy, změnit, tak už je to pro nás povinnost a tou akcí, kterou si my už sami zvolíme, vznikají další povinnosti. Ale to už nevyplývá z chodu toho, že bychom to měli nařízené. Takže jsou povinnosti, které vycházejí z toho, že jsou povinné, že nám to ukládá třeba zákon anebo to, do čeho si vlezeme sami. Povinnosti nepovinné.

**T: Kolik času z Vaší pracovní náplně tvoří administrativní činnosti?**

**S:** No, tak dneska bych řekl, že to bude tak do těch 50 %, protože mám asistentku a ta mi nějaké věci připravuje. Ale dříve se dá říct, že 75 % jsem tady proseděl v kanceláři u papírů a 25 % se mohl pohybovat v obci nebo někde jinde.

**T: Odkud čerpáte informace podstatné pro výkon funkcí starosty?**

**S:** Tak dá se říct, že jedu z nějaké setrvačnosti, ale zpočátku jsem jezdil první volební období na různá školení, semináře, abych získal nějaký všeobecný přehled, takže mám nějakých 20 osvědčení z různých seminářů a týkalo se to nějakých věcí, třeba zadávání veřejných zakázek malého rozsahu, jak vybírat ředitele školy, na to vám také dají certifikát a v dalších oblastech získáváte další a další osvědčení. Takže to jsem jezdil na začátku prvního volebního období. A teď už nejzdím, protože už spíše sleduji... to, co jsem získal tenkrát ty informace, že došlo k nějaké změně, tak zaregistruji tu změnu, takže nějaký základ jsem měl, dneska změny pochytím. Ale že bych neustále jezdil na nějaké školení, abych slyšel ¾ těch věcí, které vím a pochytil tam jenom tu změnu, tak na to už nejzdím.

**T: A co třeba nějaká metodika?**

**S:** Ono je nejjednodušší, když vznikne nějaký problém, tak potom se orientovat, kde získám tu informaci. A musím vědět. Dneska, když děláme třeba obecně závazné vyhlášky, tak vím, že je posíláme na Ministerstvo vnitra na odboru dozoru a kontroly veřejné správy a oni vám to projdou, udělají k tomu nějaký metodický rozbor a řeknou „podívejte, tohle byste měli změnit, tohle je v pořádku, to odpovídá, je třeba doplnit ještě tohle“, takže k tomu nám dají metodický rozbor k tomu návrhu obecně závazné vyhlášky, my to opravíme, oni řeknou „tak teď je to v pořádku opravené“, potom schválíme a tu obecně závaznou vyhláškou, kterou máme, tak máme nějakým způsobem osvěcenou seshora, že to odpovídá právně, že to není nijakým způsobem protiprávní. A obecně závazné vyhlášky jsou u nás samozřejmě důležité, jsou to taková pravidla toho, co tady a jak funguje v té obci.

**T: Využíváte nějaký typ poradenství v oblasti práva?**

**S:** My máme třeba, když jsme uzavírali smlouvy, tak... Takhle, první volební období jsem si dělal všechny smlouvy sám, vždycky podle nějakých vzorových smluv, to všechno jsem udělal. Přede mnou tady byl nějaký právník, který dělal smlouvy a říkal, že všechno již ve vzorech je. Pak jsem 2014 skončil, ale to zrovna nastupoval nový občanský zákoník, tak tady byla uzavřená smlouva, to jsem nestarostoval, s jedním právníkem, který vlastně zase nám připravoval smlouvy za nějaké finanční obnosy a za nějakou dobu ty vzorové smlouvy tady máte, jak to vypadá, takže zase jsme vypracovávali už sami, ale když je něco nového, tak si to necháme od právníka třeba vypracovat. Ale když se jedná o prodej pozemku, že máme na něj smlouvu, třeba zasíťované parcely, tak nám udělá vzorovou smlouvu a u toho dalšího přepíšu jméno a výměru a je to stejné. Za takovou smlouvu o prodeji pozemku platit, když už si ji dokážeme takhle udělat sami. Tam, kde je potřeba ta právní pomoc, ale jinak individuálně samozřejmě když nastane nějaký problém, tak člověk osloví nějakého právníka, zjistím si nějaké akce nebo věci, co potřebuji.

**T: Je Vaše odměna adekvátní či nikoliv?**

**S:** Ono je to, když to vezmu z druhé strany, odměna na uvolněnou funkci je nároková, že jo, a je daná. U neuvolněných funkcí máme nějaký horní strop a tam se může od 0 do toho stropu zvolit zastupitelstvo, že bude odměna taková nebo taková. Tam záleží na rozhodnutí zastupitelstva. Tady je ta odměna nároková, ale samozřejmě když to vezmete, ta, která byla dříve, když tam odbočím, byla podle mě spravedlivější. Protože tam bylo za nějaké kulaté číslo na 1000 obyvatel tolik a pak to šlo po stovce nahoru a za každých 100 obyvatel navíc bylo třeba 170 korun. To říkám příklad, nevím, kolik tenkrát přesně bylo. Město obyvatel zase tolik nepřineslo. Ale tohle, co udělali, že ty hranice, které jsou, hranice 300 a potom je 1000

obyvatel a pak až 3000 obyvatel, takže já kdybych tady měl 1001 obyvatel, tak mám skoro o 6000 hrubého víc a když už jsem pod ten 1000, tak mám o tyhle peníze méně. Ale zase kdybych měl o těch 4, 5 víc a měl třeba 1005 lidí a ten jeden měl 2995, tak má stejně. A myslím si, že má třikrát víc lidí na třikrát větší ploše. Takže v tomhle se takhle seká, podle mě musel vymyslet blázen a hlavně řídí se to celé 4 roky volebního období takhle ta odměna podle počtu obyvatel v lednu toho roku, kdy jsou volby. Takže já dosáhnu toho, že v roce voleb 2022 budeme mít přes 1000 obyvatel a já to 4leté období budu dělat všechno proto, aby ten nárůst obyvatel byl. Takže já toho dosáhnu, budu mít odměnu nižší, dosáhnu toho a v tom roce 2022 zvolí někoho nového a on bude žít z toho, co jsem mu tady připravil. A on bude mít tu odměnu vyšší. Ale vzhledem k tomu, že už budeme třeba přeúvěrování, budeme mít všechny peníze na splácení, tak on bude mít třeba vyšší odměnu a přitom už tady bude jenom sedět a vyplňovat nějaké ty, ale už žádné projekty se nebudou uskutečňovat nebo jenom nějaké drobné, nebudou žádné stavby v řádech desítek milionů korun, protože já to dokážu všechno teď postavit a nějakého způsobu využít těch úvěrů za minimum a tak, takže ta odměna je adekvátní a není adekvátní, protože pokud si rozděláte hodně projektů, tak samozřejmě máte té práce třeba 5x více, než ten, kdo ty projekty dělat nebude a bude mít stejně. Takže si pak na to musíte odpovědět sama, do jaké míry je to spravedlivé a nevím, proč to někomu vadilo, když se to dělalo podle počtu obyvatel v tom daném roce, k 1. 1. toho roku byl takový počet obyvatel a třeba to bylo o rok zpět a další rok se počítal od té odměny, která byla loni v lednu, tak od nového ledna se to bralo podle tamtoho roku a ty odměny se měnily. Takže když já udělám, že se tady rozvine výstavba, dokážu ty lidi přesvědčit, aby tady si udělali trvalý pobyt, tak pro mě to nemá vůbec žádnou cenu, protože já stejně nedostanu ani o korunu víc. Celé 4 roky nedostanu o korunu víc, protože je takový systém, který někdo vymyslel a není zřejmé, proč, proč se to změnilo, proč je to teď takhle. Předtím to bylo prostě jinak. Nejlepší je to po těch 100 obyvatelích, 100 obyvatel byl prostě svým způsobem nějaký ukazatel. Tak když budu mít 1000 a něco, tak vezměte si to, že někdo má 1200 obyvatel a on ví, že neklesne pod 1000, nikdy nedostoupá těch 3000, tak by mělo být v jeho samotném zájmu, aby dělal všechno pro to, aby tam bylo více obyvatel. Samozřejmě pro něj to nemá žádný vliv pro to rozpočtové určení daní, ale když si řekneme narovinu, že někde se o tu funkci derou, ale spousta obcí je, že starostové tam jsou v důchodovém věku a doklepu tohle volební období a půjdu do důchodu, protože mu to stejně nic nepřináší. Kdyby řekl první rok volebního období „hele, mně stačí ještě tohle, když uděláme tuhle výstavbu a přihlásím sem 31 lidí a ještě 3 roky budu brát víc“, tak by mohl zatlačit. Já vím, že starostování není o tom, že bych přemýšlel, jak ovlivním svoji výplatu, ale když jste narazila

na ty odměny, tak teď to přirovnávám k v té výplatě starosty. Jinak samozřejmě z 99 % asi to dělám proto, aby ta obec nějakým způsobem prosperovala a abychom získali v rozpočtovém určení daní peníze pro obec. Ale to bylo k té otázce.

**T: Rozumím, ta dřívější metoda byla spravedlivější.**

**T: Řídíte se při vyplácní odměn za práci starostovi a zastupitelů zákonem?**

**S:** Ano.

**T: Jaké největší problémy řešíte?**

**S:** Mně říkají, že nejhorší je srážka s blbcem a to v té obci mohu říct, že těch blbců opravdu je několik. I když si myslím, že jich není hodně, tak vím, že dokážou znepríjemnit ten život a to dění v obci. Někdy to vyvrcholí, že loni jsem tady měl asi na základě anonymního udání asi 10 kontrol ze životního prostředí z kraje, úřadu práce, inspektorátu práce, Ministerstvo vnitra... A prostě anonymní udání je v našem státě stále takový fenomén, že někdo anonymně udá a hned se zvedne 5 úředníků a jdou vás jako největšího zločince prozkoumávat ze všech stran, a tohle a jak tohle, a bylo to vlastně vůči zaměstnancům obce, kdy jeden z nich udal a teď bylo to prošetřování, jestli nezneužívám zaměstnance obce, jestli je neurážím, jestli jim nedávám ponižující práce, to jsou zaměstnanci, kteří tady sekají trávu a sbírají odpadky. Tak jestli je neponižuji, jestli je nesleduji skrytě nebo veřejně, jestli jim nedávám úkoly před ostatními, které by je ponižovali a ti prostě byli ¾ hodiny zpovídání z Inspektorátu práce, za 2 měsíce dalších půl hodiny, pak nějaký dotazník, kdo jim dával jaké úkoly, co dělají, jestli dělají pro třetí osoby, no úplně mě jako největšího zločince prošetřovali, tak jsem čekal, kdy přijede kriminálka, a vím, že to byla hrstka lidí, vzešlo to tady od jednoho zaměstnance, který se rozváděl a potřeboval byt. A já mu byt nedal, protože jsme tady měli služební byty pro hospodu, protože jsme měli restauraci a oni ještě nebyli v tu dobu zadaptovaní. A on potřeboval někde tam, ono je to zaprvé vybydlené a to. Pak chtěl půjčit nějaké peníze z obce, to jsem řekl, že taky ne a pak přišlo to udání. Ale vzhledem k tomu, že se mi jedno z těch udání dostalo do ruky a on to napsal vlastní rukou, tak jsem si vzal jeho rukopis a věděl jsem, že to udělal on. A ty další byly sice jiným rukopisem a na jiném stroji nebo takhle to bylo psané různě, ale vesměs se tam opakovaly s drobnou obměnou ty stejné věty. Tak jsem věděl, že je to jenom nějaká skupinka, která do toho prostě... Takže člověku to dokáže znepríjemnit nějakým způsobem tady to působení a zvažuje to, že řekne „a já s tím praštím“ a pak mluví s jinými lidmi a řeknou mu „hele, vezmi si, že kope akorát někdo nespokojený a těch je třeba jenom pár a vezmi si, že nás spokojených je daleko víc, ale protože jsme spokojení, tak nechodíme a neříkáme to. Protože kdybychom byli nespokojení, tak něco začneme říkat“, tak si řeknu, že jo, většina mi důvěřovala, většina

je spokojená, tak asi pojedu dál. Takže tohle člověk zase shodí, oprostí se od toho a jede dál. A teď je spousta š'ouralů a nadávajících a ono je to dané... To je prostě tady strašně široké. Rozpočtové určení daní je jediný příjem obce nebo jeden největší, potom je daň z nemovitosti a ta byla minimální oproti tomu rozpočtovému určení daní. Určitě velikost naší obce, kde je necelých 1000 obyvatel, máme 140 rekreačních objektů nebo objektů, kde není nikdo trvale hlášený. Ale jsou tam lidé, kteří chtějí, abychom tady měli chodníky a osvětlení, posekanou trávu, aby byla udržovaná obec, aby mohli využívat ty věci, které tady jsou. To chtějí i ti chalupáři. Takže jsme nějakým způsobem přistoupili k tomu, že jsme od letošního roku zvýšili koeficient daně z nemovitosti, úplně jsme zrušili placení za komunální odpad a protože podle vyhlášky je možné zvýšit koeficient až na 5, my jsme zvýšili na 3 a u chalupářů se může ještě o 50 % víc nebo u těch nemovitostí, které jsou určené k rekreačním účelům, tak jsme dali 50 % navíc, takže se to mělo nějakým způsobem otočit tak, abychom ulevili těm lidem, kteří nám přinášejí v rozpočtovém určení daní peníze, aby se tu cítili lépe a neměli tolik povinností platit ještě za komunální odpad a to zvýšení daně z nemovitosti, aby bylo menší, než platili za ten komunální odpad. Takže třeba 4členná rodina, byť měli slevu na komunální odpad, zaplatili 4x600 korun, to bylo 2400 a zaplatili ještě 500 korun za nemovitost. Takže to bylo 2900. Teď zaplatí 3krát zvýšenou daň z nemovitosti, to je 3x500, zaplatí 1500 a místo 2900 zaplatí 1500, takže by ta 4členná rodina měla 1400 ušetřit. Takže je to o počtu obyvatel, čím víc, tím víc ušetří, protože zaplatí pouze za tu nemovitost, ale nám přinášejí taky ta rodina, která má větší počet členů, víc peněz. Takže jsme chtěli, aby ti, kteří přinášejí nejvíc peněz, byli na tom samozřejmě nejlépe. Dopad byl i na podnikatele, nejen na ty chalupáře a podnikatele se začali docela ozývat, že jako tohle a my platíme víc a víc. Dá se říct, že ano, dopadlo to na podnikatele, ale dřív bylo rozdělování daní, že tam, kde měl někdo místo určené k podnikání, tak tam se určovaly daně asi 20, 25 %, to šlo v 90. letech přímo do té obce. No ale potom ti chytří Bakalové řekli „hele, my koupíme tuhle obec, bude nás tady 20 miliardářů, budeme to odvádět do té obce, všichni si sem dáme místo podnikání a budeme tady mít vodovody ve zlatých trubkách a všechno“, takže oni řekli „takhle to nejde“, tak to zrušili a rozpočtové určení daní se dneska spravedlivěji rozděluje, ale nerozděluje se... je to tak, aby mně ten podnikatel něco přinášel. Dneska ten podnikatel v obci nepřinášejí téměř nic, to je nula nula nic. Tam je nějaký malý zlomek za počet pracovních míst v té dané lokalitě, se to dneska takhle nějak počítá, ale je to strašně malé zanedbatelné číslo, což mi neovlivňuje. Takže když tady bude hospoda a bude chtít parkoviště, tak já se musím starat o parkoviště, uklízet po nich bordel a z toho podnikatele nic nemám. Tak si myslím, že by právě rozpočtové určení daní mělo zahrnovat to trošku jinak, než to bylo tenkrát, ne místo toho podnikání, kde oni si určí,

ale kde je provozovna. Tam, kde je provozovna, protože když já tady budu mít podnikatele, který bude něco dělat a bude to závislé na turismu a nám to bude přinášet bordel, ale také to bude přinášet peníze, tak já z toho místa podnikání... vím o tom podnikateli, který má tady provozovnu, že z té provozovny mi sem rovnou nějaké daně přijdou, tak ho budu podporovat. Ale já dneska toho podnikatele nemám proč podporovat, já od toho podnikatele nic nemám, akorát když... Tady je Billa, zrovna včera nadával, jaké platí daně, ale on sem jezdí s velkými nákladáky, on nám tady projíždí po těch komunikacích obcí a my ty komunikace zaplatíme jako obec a ten podnikatel vydělává, ale my z toho nic nemáme. Tak teď zaplatí alespoň něco na daních. Ale kdyby bylo z toho, že tady podniká, že odvádí nějaké daně a já bych řekl „tak z těch jeho daní je to dobré, protože my tu cestu můžeme každých 8, 10 let opravit, udělat třeba novou“, ale bohužel takhle to není. Takže to rozpočtové určení daní, které je, polemizují o tom, kde přidat, kde ubrat. Velká města mají jiné koeficienty, malé obce jsou zase na tom jinak, takže nemyslím si zase, že to je správně, ale to je spousta věcí, které tady nějakým způsobem nejsou v pořádku a změnit to vůbec nikdo nechce, takže nejsem si jistý, zda je vůbec šance, aby to někdo otočil jiným směrem. Myslím si, že se to nezmění. Korupce vždycky byla, je a bude a tahle nespravedlivá rozhodnutí vždycky budou a lidé vždycky trochu budou skučet a hlavně my jsme národ, který se nechává oblbout, opravdu na vařené nudli se táhne každý. Takže tohle, co teď dělají, že dají rouškovné důchodcům a tohle to uplácení a byl jsem rád, že byly třeba nějaké průzkumy a i důchodci, že to vnímali jako uplácení, takže to jsem byl rád, že alespoň někdo teda takhle, že to všichni neberou. Že je spousta, kteří se nechají oblbout nějakými kecy a jsou schopní opravdu volit... A co si budeme říkat, dneska jinak dopadají ta města a je to v nich trochu jinak, ta inteligence v nich je trochu na jiné úrovni a ono na těch malých obcích, já se teda nepočítám jako malá obec, ale asi ty příbuzenské vztahy a tyhle v těch rodinách, když se brali na půl příbuzní a tohle, tak tam zanechává asi nějaký ten... a je vidět, že prostě na těch vesnicích ta hloupost někdy graduje do takové míry, že... a s kým se potom setkávám, že to není jenom při volbách, ale i jindy, kdy něco uděláte a pak za to dostanete vynadáno. Já navíc, když už jsem řekl, že se bude dělat kanalizace, tak oni říkali „ty jsi blázen, jako vyběhat ta povolení...“, všechno jsme udělali, ale potom samozřejmě přívod té vody obce nebyl takový kapacitně, že by se všechno, to, co se ten vodovod roztáhnul, tak jsme čekali na přívod dálkového vodovodu, než se udělá, abychom... No, ale lidé, kteří, to, že jsme nezkolaudovali vodovod, tak nás žalovali, že jsme 3 roky nezkolaudovali vodovod, já jsem říkal „kdybychom ho vůbec nedělali, tak jste ho tam neměli, kolem vás by ten vodovod nevedl a neměli byste tu vodu nikdy třeba. A teď se dohadujete, jestli jsme to 3 roky nezkolaudovali, já vím, že 3 roky je dlouhá doba, ale stejně

není kapacitně“. My jsme tady měli nějakou vodárnu, nějaký vrt, slabá roura stovka, my jsme tam potřebovali 160 na tom přívodu, tak se přivedl, udělal se. Za 3 miliony jsme ještě udělali další přivaděč do obce. Teď tu vodu kolaudujeme, ale ti lidé prostě jsou, jak kdybychom my museli. Přitom ty peníze na tu vodu jsem získal tak, jakože to DPH, které jsme tenkrát nemuseli, že nám navýšili dotaci o výšku DPH a musel člověk vědět, kde a jak to získat. To prostě lidé vůbec nechápou, ti se jenom rvou, hádají a někdy si říkám, že to úsilí, které jsem věnoval proto, abychom docílili nějakých těch věcí, tak se mi kolikrát vrací v úplně opačném sledu, že nakonec za ně dostanu ještě... Říkám u nás ve škole „udělejte tohle, ať už neplivou na mě, až tady budu chodit s holí, ať už mi plivou na hrob, ať to vydrží 20 let ta škola.“

**T: Můžou si vyzkoušet sami tuhle pozici.**

**S:** Ale já neříkám, vždyť každého vyzývám, aby když tak si to zkusili.

**T: V čem Vás omezuje výkon funkce starosty?**

**S:** Je fakt, že je tu stresové prostředí, kdy člověk pořád něco jedná. Na jednu stranu se to stává, na druhou stranu se to nestává už takovým adrenalinem, že si na to člověk třeba zvykne a že je to najednou takové prostředí, že by mu pak možná i chybělo, kdybych z toho nějakým způsobem vypadl, tak... Takhle, já jsem z toho svým způsobem vypadl, když jsem šel do těch včel, tak jsem z toho na 2 roky vypadl, protože jsem tady neseděl za stolem. Ale jak jsem byl zvyklý, takže přípravy na zastupitelstvo, když jsme dostali a smlouvy, tak já jsem byl zvyklý si to pročitat, abych věděl, co a jak. No a zastupitelům to bylo předhozené a byli zvyklí, že když jsem něco předhodil, tak... A když jim to bylo předhozené a nevědělo se nic, čeho se ta smlouva týká, tak mi ty ruce taky zvedali a já říkám „no dobře, ale tak vy zvednete ruce, zaprvé ještě bychom se měli vyjádřit k tomu, než se začne schvalovat a já se teda chtěl před schválením ještě vyjádřit k tomu, že mi tam chybí v té smlouvě a tady to by mělo být takhle a takhle, takže já jsem teď proti zatím, dokud se to neopraví a vy klidně hlasujte ti, co jste zvedli ruce, tak si to zvedněte znova“ a oni „no to ne, tak to my teda taky počkáme“. Ti zastupitelé za nás byli zvyklí, že jsem to přečetl, podal ty informace a každý nebyl zvyklý to studovat. Takže jsem z toho vypadl, ale protože ta informovanost vždycky, když jsem pro něco měl zvednout ruku, tak musím nejdřív vědět, o co jde. Takže o co jde, tak jsem na to byl zvyklý si to studovat i potom jako řadový zastupitel a zvednout ruku a spousta zastupitelů za mě řekli „no tak když už to máme předložené, tak asi to už musí být“, takže ono je to někdy složité. Mě omezuje v tom, do jaké míry se omezovat nechám, samozřejmě omezuje mě to v tom, že musím nějakým způsobem plánovat svůj osobní život k tomu, abych pak, já nevím, tady máme nějaké určené zastupitelstvo, jsou nějaká jednání, která nemůžu někam přesunout, musí se udělat třeba kontrolní dny na stavbách, které tady děláme. Tak jsou nějakým

způsobem dané a je na nich vázáno spousta lidí, firma, technický dozor, bezpečnost práce, všechny tyhle firmy jsou na tom závislé a není možné říct „hele, tak teď zrovna potřebuji nějakou rodinnou...“, takže samozřejmě musím přizpůsobit svůj život tomu chodu obce, aby to nějakým způsobem fungovalo. Stalo se, že jednou za 4 roky jsem zrovna nějakým způsobem se známými, že by se měla udělat dovolená v době, kdy bylo zastupitelstvo, tak jsem to všechno připravil místostarostovi a to, co bylo třeba, tak vedl to zastupitelstvo za mě jednou. Ale to bylo mimořádně, nedělám to s pravidelností, že bych místostarostu pověřoval...

**T: Takže ten osobní život...**

**S:** No částečně, to se nechá takhle brát, že to tak je.

**T: Nastal během Vaší funkce nějaký případ, který jste musel řešit z hlediska odpovědnosti za škodu?**

**S:** No, vím, že tam je nějaká ta odpovědnost, že člověk za ty chyby odpovídá, že by to mohl hradit ze svého... My máme pojistku na blbost, že když uděláme nějaké špatné rozhodnutí a vznikne z toho škoda. Jestli myslíte tohle, že uděláme špatné rozhodnutí, vznikne z toho škoda, tak to je jedna věc, že člověk udělá špatné rozhodnutí. Ale ona ta škoda může vzniknout, když řeknu „hele, tady budeš prohrnovat traktorem“ a jim ujedou kola a zboří někomu sloupek, tak je to také špatné rozhodnutí, ale je to zase něco úplně jiného, než když řeknu „tamhle to zbouráte“ a ono se to zbourat nemělo. Záleží. Takže to je, že celé zastupitelstvo je v tomhle, že když uděláme nějaké rozhodnutí, to je usnesení, že se něco bude dít a ono to bude špatně, tak na to jsme pojištění. Pojištění proti špatnému rozhodnutí a nikdy jsme to neřešili ani přes pojišťovnu, ani jsme neudělali zatím takové rozhodnutí, za kterým bychom si nestáli.

**T: Jaký máte názor na přímou volbu starosty?**

**S:** Samozřejmě že, když je nabídka kandidátů na starostu, tak je z toho patrné, že ten, kdo kandiduje na starostu, že o tu funkci má zájem, že by ji vzal. Takže tam když někdo přímo a cíleně bere tohohle kandidáta, že by chtěl za starostu, tak si myslím, že to je úplně jasná volba. Když volíme strany nebo jednotlivce nebo kohokoliv z toho seskupení, vznikne nějakým způsobem zastupitelstvo a to mezi sebou volí toho starostu. A my můžeme mít třeba 4 kandidátní strany, v každé straně může být jeden, který by byl ochotný dělat toho starostu. Já říkám ochotný, protože ono to není dneska o tom, že by se o to všichni úplně prali, protože ono to má určitá specifika jako psychickou zátěž, která tady je a to nervování se a pořád dohadování, to každý také nesnese a už i to má vliv pak i na zdraví, takže všichni se do toho nehrnou. Kdo je pak ochotný, může z každé strany být jeden nebo na každé kandidátní listině.

Ale ti voliči samozřejmě neví, kdo z té kandidátní listiny by byl ochotný nebo by se mohl stát starostou, takže dávají hlasy nějaké straně, kdo si myslí, že by mohl být lepší. Mohou tam být lepší lidé, ale ti nejsou zase ochotní dělat třeba toho starostu. Takže nám můžou ti ochotní kandidáti, kteří by chtěli dělat toho starostu, tak můžou zůstat pod čarou, takže se do toho zastupitelstva nedostanou a nám se vlastně může stát, že máme zvolené zastupitelstvo a ani jeden z těch zvolených zastupitelů není ochotný třeba na uvolněnou funkci starosty. A my je máme pod čarou všechny a co teď, tak to by musel někdo z té strany odstoupit, aby tam vlezl tam ten, a teď se ty strany můžou začít hádat, kdo odstoupí. Takže ti budou chtít odstoupit, ti také... A teď z každé strany budou někteří odstupovat, aby tam dostali toho svého, a kolik jich bude odstupovat, aby se tam dostal ten jejich kandidát? Ti lidé, kteří vlastně byli řádně zvolení, tak aby řádně odstupovali, a můžou být jinak dobří na to rozhodování, přijímání usnesení, takže je to takové problematické nehledě na to, jaké se dějí věci při těchhle volbách. Tak zaprvé úplně nesmyslné věci, kdo se kde, jak umístí a teď jak se přepočítávají hlasy a stejně to je prostě něco nevídaného. Prostě jasně dostane jaké preferenční hlasy, prostě ty dostaneš tolik hlasů, ty dostaneš tolik a je to jasné. Ale když si vezmeme, že jsou zvolené strany, tak příklad je tady v Mirovicích, že kandiduje tam hodně kandidátních stran a v některé straně obsadili třeba 4 mandáty, 5. dejme tomu 260 hlasů, ale už se tam nedostal, protože měli jenom 4 mandáty a strana, která vlastně nezískala skoro žádné hlasy, tak tam třeba se 60 hlasy se dostane do zastupitelstva ten člověk a s 260 hlasy se tam nedostal, protože jsou zase ty mandáty na strany, což je úplně nesmysl. Pokud tu důvěru ten člověk nemá, má 60 hlasů a u nás to před časem vlastně taky, protože strana, kde byli hasiči, tak odstupovali jeden po druhém, tam se nám vlastně vystřídal celá kandidátní listina nakonec kromě asi jednoho, kde tam nastoupili 3 a pak odstoupil další, ten odstoupil další, další a další a ti nástupci se tam pak dostali z té strany lidí, kteří měli 30 hlasů, ale z jiné strany, kteří měli třeba 200, tak se tam nedostali, protože ti měli v čele zase někoho dobrého, takže ten volební systém je úplně špatný, bych řekl. S volebním systémem nesouhlasím, a pokud vezmu přímou volbu starosty, tak si myslím, že tam je úplně jasné, komu dám tedy ten hlas a pokud... ale mělo by to být tak, že nevím, jak to teda chodí jinde, ale někde jsem mluvil o tom, že když budeš kandidovat na starostu, tak můžeš kandidovat do zastupitelstva. Takže potom jde o to, že říkají, že když bude přímá volba starosty, starosta bude mít větší odpovědnost, větší pravomoce, ale nebude zvedat ruku. Ten potom bude závislý na tom, jak mu to ti zastupitelé co schválí a on zase bude mít větší pravomoce, takže tam záleží, jak by to potom všechno bylo.

**T: Takže hypoteticky by se dalo říct, že pokud by byl upravený volební systém s tím, že by byly nastaveny podmínky, tak...**

**S:** Ono by stačilo, kdyby to tak bylo a jenom na těch kandidátních listinách by bylo označené, kdo je schopný vzít tu funkci toho starosty. Když nebude přímá volba starosty, tak aby lidé jenom věděli, že tady je tenhle, tenhle, tenhle, že tahle strana se mi líbí, ale prostě vyloženě když jde o člověka, tak se mi líbí tenhle kandidát na starostu, a proto mu dám hlas, téhle straně, i když té straně moc nefandím. Samozřejmě, že když vezmu volby tady na malé obci, tak tady si na nějaké stranické ty moc nehrajeme, tady možná se udělají kandidátní listiny, že tady dříve byly nějaké strany, ale potom se dá říct, že táhneme za jeden provaz a řešíme nějaké problémy, co bychom v těch obcích mohli udělat. Takže takové ty stranické strkanice tady nejsou, že bychom si nějakým způsobem nabíhali.

**T: Což je dobré, protože jakmile je na radnici chaos, tak to není ideální.**

**S:** Ono, když to zase vezmete, je strašně rozdílné malá obec a ve velkých městech, když mají jednu kancelář, která se bude zabývat žádostmi o dotaci, další kancelář se bude zabývat bytovým hospodářstvím, další bude mít zařízení na sociální služby a každý má něco, resort dopravy... Takže v tom městě si každý něco řeší, my to tady musíme řešit u jednoho stolu. Takže já, když vezmu tohle, tak tady něco uděláme se sociální komisí, něco naplánujeme, tamhle naplánuji dopravní infrastrukturu v obci, tamhle s těmi zase něco jiného a všechno se to odehrává, bytová politika, všechno tohle řešíme u jednoho stolu vlastně stejní lidé. Takže lépe je toho méně na té obci, ale je to z různých oborů a když vezmeme tu problematiku, tak my bychom tady měli být chytří na všechno, a to je potom takové, že na nás tlačí seshora a chtějí tohle a tohle je tady takhle a já říkám „ale já nemůžu změny podchytit ve všech oborech“, no to bych se musel zbláznit.

**T: Víím, že paní starostka v Letech mi říkala, že starosta u těchto menších obcí musí znát od každého oboru něco.**

**S:** No od každého něco, ale všechno nezvládnete, že jo. Takže nějakým způsobem ty tlaky, které jsou seshora, zezdola, takže nějak musím mezitím samozřejmě na dotazy všech odpovídat, nějak to musím zajistit, nemůžu říct „tohle nevím“, takže ke všemu musím zahrnout nějaký postoj a nějak rozhodnout a není to úplně tak jednoduché, protože zezdola na vás řvou, že chtějí tohle, tohle a tohle zajistit. Oni si neuvědomují vlastně to složení vůbec toho, že obec je nějaké území, na kterém jsou nějakí lidé, a my jsme pouze zástupci těch lidí a snažíme se prosazovat jejich zájmy, že ano. Takže oni to tak nechápu, oni to berou, že my jsme úřad a oni jsou občané a teď si myslí, že bychom spolu měli bojovat. Takže oni si myslí, že si na nás něco vyřvou nebo takhle, ale okrádají sami sebe. To já říkám „já se snažím

vždycky ze společných peněz investovat tam, co je pro většinu lidí, abych neinvestoval pro nějaké úzké skupiny, protože jestliže tady mám peníze, které jsou společné, jsou všech, tak aby je také užívalo co nejvíce lidí“...

**T: Jak vnímáte povinnost majetkového přiznání plynoucího ze zákona o střetu zájmů?**

**S:** Já si myslím... tohle to majetkové přiznání ať se dělá. Ale proč se dělá veřejně? Proč je veřejné? Pokud někde bude podezření z toho, že jsem se někde obohatil, tak ať orgány trestního řízení zasáhnou, otevrou, řeknou „potřebujeme to k dispozici“ a je to. Ale vezměte si, že je to veřejné a ono to nestačí uvést jako třeba „mám půl milionu dluh“, komu dlužíte? Tak když je to banka, tak napíšu banku. A když je to soukromý subjekt, tak jméno. Takže já tam musím jmenovitě napsat ten soukromý subjekt, který mi třeba půjčil a to je už otázka, že když soused mi půjčí a on 10 jiným lidem nepůjčí a mně třeba půjčí a já to musím dát do toho majetkového přiznání, že ten mi půjčil a protože je to veřejné, tak těch 10 lidí se na to podívá a řekne „to je teda pěkný hajzl“, to je přece úplná debilita tohle... Já tam musím uvést toho, komu dlužím, to je přece blbost. Nebo kdybych tam napsal jenom... Já uvedu, že dlužím, anebo soukromému subjektu, ale proč tam musím psát jméno, toho konkrétního člověka napsat? Jako GDPR je vůbec taky takový výsměch. Když chceme něco dělat, tak od každého souhlas, že s tím souhlasí. Když jednou jsme se narodili, jsme tady na tom světě a prostě to se nedá nic dělat. Jako já vlezu do funkce, jsem veřejný činitel, jakmile vylezu někam, někdo mě bude fotit a někde uvádět, tak prostě mě uvádí. Když jsem veřejný, tak mě může uvádět, kdo chce, co chce. A co mám dělat? Tak mám říct „já nechci“, tak se všichni lidé na to vykašlou, všichni zalezou, kdo bude dělat veřejné funkce, když lidé nebudou chtít být focení. Naprosto všichni nějakým způsobem na tohle GDPR, aby o nikom nikdy nic nevěděli a potom, co jsem už mluvil, že včelaři mají dneska nějaký volný registr půdy a oni tam jsou včelaři, na něco si kliknete a vylezou vám místa, kde jsou stanoviště včel. Vyjedou vám tam kapky, vy si na kteroukoliv kliknete a víte, že tam má včely ten a máme to tam včetně telefonu, IČO, adresa tam je, prostě vy toho člověka tam máte. Takhle, když zemědělci provádí nějaké postřiky, tak musí vyrozumět tyhle včelaře, kteří tam jsou, oni si tam natukají. Takže tam na vás musí být nějaké spojení, takže tam je email, adresa a oni vás takhle vyrozumí. Takže je tam o vás vlastně všechno. A to je úplně perfektní, říkají, že se kradou včely a to nikdo nevěděl, kde kdo co má a zloděj si teď takhle krásně najede, ví vlastně, komu krade, jak to tam vypadá, projede si celé okolí, může si vytipovat, vybrat, kde se mu to jak hodí. A může jít na jistotu krást úplně v pohodě. Takže na jednu stranu GDPR, na druhou stranu stačí, když včelaři a všichni o vás všechno ví. A neuděláte s tím nic.

**T: Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?**

**S:** Tak to byste se divila. Já jsem dělal 4 roky mechanika seřizovače, 4letý obor s maturitou. No a já jsem byl vždycky takový jako protipolitický živel. Nicméně já jsem začal tam na tom 4letém oboru s maturitou, že jsem první rok visel na tabuli jako nejlepší učeň a pak jsem měl sestupnou tendenci až do té maturity. A dá se říct, že tam byly mechanik seřizovač dva ročníky a další tam byli programátoři. Takže tam byly 3 třídy, 90 lidí. A u maturit neuspělo 32 lidí z těch 90 a ti šli po prázdninách. Po prázdninách tam nikdo nebyl ani z kraje jako zástupci školského úřadu, už tam byli jenom ti profesoři. A protože jsem měl takové ty politické nějaké ty a vždycky jsem rejpal a tohle, tak potom jsme ještě dva vypadli po těch prázdninách a já už jsem se k tomu nevrátil. Takže nejvyšší dosaženou mám 9letou základní školu. Takže jsem vyšel a už jsem nikam nešel a kvůli neshodám... A pak jsem se na to už vykašlal, protože jsem říkal „tak jako spoustu spolužáků, tam byli takoví biflouni, kteří sice udělali maturitu, ale nebyli v životě k použití. A já používám selský rozum a v životě se dokážu nějakým způsobem uplatnit“, tak jsem pak nějakým způsobem podnikal a i to podnikání bylo samozřejmě ovlivněné vším možným. Takže jsem dělal všechno možné a nějak se nechal ukecat i sem, ale dokázal jsem si vždycky v životě poradit.

**T: Kolikrát je potřeba i ten selský rozum.**

**S:** Tak ten by byl hlavně potřeba, že i ti, kteří jsou vzdělání, by ho měli používat. A tam právě chybí to používání selského rozumu.

**T: Pracujete jako uvolněný nebo neuvolněný starosta?**

**S:** Uvolněný.

## **Příloha č. 6 Rozhovor se starostou města Mirovice**

**(autorka – tazatelka T, starosta – S)**

**T: Jak na Vaši obec dopadla koronavirová krize?**

**S:** Ze zdravotního hlediska se nám to do této chvíle vyhýbalo, to jsme neměli žádné větší problémy. A ekonomicky určitě, očekávali jsme pokles příjmů až ve výši o 8 milionů v té nejhorší variantě. Udělali jsme opravu rozpočtu, omezili jsme některé akce. Nevím teda, jaký je reálný stav, něco se nám zpátky kompenzovalo, teprve teď budeme vědět nějaké výsledky, jak to dopadlo. Myslím si, že to nebude celých těch 8, ale nevím přesné číslo, jak jsme dopadli.

**T: Prostě ekonomický dopad tam je, určitě i nějaké výdaje budou?**

**S:** Větší investiční akce jsme se snažili udržet a spíše jsme šetřili na provozních výdajích. A snažili jsme se ušetřit v takových těch věcech, které nebudou strategické pro město.

**T: Můžete vyzdvihnout jednu věc ve Vašem funkčním období, která Vás mimořádně těší, že se podařila?**

**S:** Mateřská školka, stavba. Hned po volbách jsme připravovali nebo pokračovali v přípravě, kterou zahájilo minulé vedení města. Povedlo se nám získat dotaci 20milionovou, takže jsme loni v červnu (*pozn. autorky – červen 2019*) začali stavět, 1. července. A po roce vlastně v červenci letošního roku jsme zkolaudovali stavbu a už je otevřena od 1. září a už tam jsou děti. Takže to je největší věc, která se nám zatím povedla.

**T: Mohl byste mi říct, jak probíhá Váš den z funkce starosty?**

**S:** Určitou část dne sebere papírování, administrativa, formality. Toho je relativně hodně. Můžete tady vidět i na stole, co tady mám věcí. Tím, že se stavěla školka, tak jsem každý den chodil na stavbu, tak to byla taky nemalá část pracovní doby.

**T: Takže jednání?**

**S:** No, dá se říct. A minimum času zbývá na hledání nových možností, dotací, to většinou dělám po pracovní době, protože v té pracovní době na to nezbývá čas. Že to, co by prospělo městu, co by ho vedlo dopředu, tak na to ten čas nezbývá a je nutné to dělat po práci.

**T: Domníváte se, že máte více či méně povinností než starostové jiných typů obcí?**

**S:** No asi více než starostové menších obcí, kteří nepracují na plný úvazek a nemusí řešit některé z věcí, které řešíme my. Ale to je asi srovnatelné. Ono se to těžko i porovnává mezi malou obcí a naší velikostí, protože malá obec administrativy má skoro stejně jako my, ale my máme nad ten rámec vlastně tím, že máme pod sebou dalších 8 obcí svěřených, tak

máme vlastně ten rajon veliký a těch starostí je mnohem víc. Ale zase o to více lidí je tady, myslím, že je to hodně srovnatelné.

**T: Kolik času z Vaší pracovní náplně tvoří administrativní činnosti?**

**S:** Bohužel více jak 50 %. Je období, kdy se dá celou dobu řešit jenom administrativa

**T: Odkud čerpáte informace podstatné pro výkon funkce starosty?**

**S:** Převážně tím, že tady mám podporu tajemníka, který je tady dlouhá léta, má zkušenosti, tak nejvíc toho čerpám od něj. A potom jsou různé metodické příručky, zákon o obcích, zákon o školství, které potřebujeme v provozu. Takže potom z nich. Školení minimálně, protože na to nezbyvá čas. To, co bych potřeboval a na to stejně není čas se zúčastnit.

**T: Využíváte nějaký typ poradenství v oblasti práva?**

**S:** Právních služeb ano, máme jednoho právníka – nevím, v jakém vztahu. Prostě ho máme nasmlouvaného a ten pro nás pracuje, řeší pro nás smlouvy a určité případy, které jsou sporné.

**T: Je Vaše odměna adekvátní či nikoliv?**

**S:** No já bych si troufl říct, že ne, protože ta odpovědnost – ten starosta ručí majetkem. Starosta odpovídá za věci, já si nemůžu dovolit odjet, nemůžu si dovolit vzít dovolenou, protože v případě policie může vyžadovat mojí přítomnost okamžitě na místě. Musíme se starat o toulavé psy. Ten závazek je tak vysoký, že bych řekl, že ta odměna není úplně adekvátní. Když to porovnáím s předchozím pracovním poměrem, který jsem měl, tak já jsem tady ze začátku, než nám přidali, měl méně peněz a odpovědnost úplně radikálně vyšší. V té předchozí práci to byl běžný poměr, člověk vypnul a po práci byl doma. Takhle po práci doma nejsem. Večer v 8 si dám pivo a v 8 mi volají, že mám někde vyzvedávat psa. A nemáte to zázemí, že byste měla komu zavolat, že tam místo vás zajede. Tady jsme tak malá obec, že nemáme městskou policii, můžu poprosit hasiče, ale nemáme ty služby, které by bylo možné na tyhle standardní věci využít.

**T: A co třeba spolupráce s čimelickou policií?**

**S:** No, tím, že je to státní policie, tak řeší pro nás ty největší problémy, nemají taky kapacitu. Vycházím s nimi dobře, ale neřeší tolik věcí, které bych potřeboval. Mají kapacitu třeba jenom na polovinu věcí. Ta jejich podpora není 100% a nemůže být ne proto, že nechtějí, ale nemůžou.

**T: Řídíte se při vyplácení odměn za práci starostovi a zastupitelů zákonem?**

**S:** Ano.

**T: Jaké největší problémy řešíte?**

**S:** Nejčastější problém je pořádek v obci a vandalismus. Mládež u skály, u plynárny, u mostu, dělají nám nepořádek, jsou hluční, ničí věci a jsou to lidé, které není ani čimelická policie schopna vyřešit, protože je to mládež, která má i rodiče, si myslím, ve stejném duchu nebo takové, kteří jejich chování minimálně schvalují, vidí to doma, takže to je skoro neřešitelný případ.

**T: A nedá se s tím něco dělat, třeba nějaká vyhláška?**

**S:** Zákaz popíjení na veřejnosti třeba jo, ale tím neomezíme všechno. Nepořádek, to stejně ty lidi za ruku nechytíte. I když jsou na kameře, tak můžete řešit něco, pokud je policie ochotna něco řešit se vzniklou škodou, odhozený nedopalek nebo odhozenou láhev, takže stejně ten běžný pořádek se nedá vymáhat. Takže to je asi to nejčastější, to je věc, na kterou si lidé nejvíc stěžují. Mohu se snažit jakkoliv, ale není to věc, která se dá jednoduše vyřešit. A druhá věc je shánění peněz na investice, protože třeba kanalizace je ve stavu, kdy potřebuje údržbu, potřebuje investice a dotace na to nejsou, takže my teď přijdeme do slepé uličky, že bude v takovém stavu, že bude nutná oprava, ale nebudeme mít na to peníze. Dřív na to byly nějaké dotace, to se využívalo, město mělo jiné priority a dneska už ty dotace nejsou, ale kanalizace pořád potřebuje investice. Čistička opravu za 10 milionů, kanalizace investici za 50, připojení k Plíškovicím, ale na to peníze nebudou.

**T: A ještě do toho nynější koronavirová krize.**

**S:** To uvidíme, jak to dopadne, třeba to nebude tak hrozné.

**T: V čem Vás omezuje výkon funkce starosty?**

**S:** Osobní život, to je asi tak to jediné. Člověk to má na 24 hodin denně, nemá pracovní dobu a musí být k dispozici a dostupný i v noci a po pracovní době. To je největší omezení, jinak asi nic.

**T: Nastal během Vaší funkce nějaký případ, který jste musel řešit z hlediska odpovědnosti za škodu?**

**S:** No, město vůči občanům – řešili jsme nějaký úraz na chodníku, který teď je stále ve stádiu řešení, to nevíme výsledek, jak to dopadne. Byl úraz na městském chodníku v zimě a jinak takové ty běžné škody za větru, vrata sběrného dvora rozbily zrcátko u auta, takové věci se řeší operativně, to není nic velkého. Úraz asi bude větší. Ale u mě se nestalo ještě nic.

**T: Jaký máte názor na přímou volbu starosty?**

**S:** Já nevím, to jsem o tom nepřemýšlel, jestli by to bylo výhodnější nebo ne... To mě ani nenapadlo, že by něco takového mohlo přijít, u prezidenta jo, u takových pozic, ale u toho starosty i se bojím, že bude málo kandidátů, protože kandidáti na zastupitele se najdou,

protože nemají odpovědnost. A nemusí tomu obětovat práci a život. Ale když by se ten člověk měl rozhodnout, potom z těch zastupitelů už se snadno ten jeden starosta určí, protože už je to většinou o tom, kdo to vůbec chce dělat. Ale když by se měli kandidáti hlásit na starostu, tak pak místo jako teď je 50 zastupitelů, z kterých se 15 vybírá, tak budou 2 ochotní to dělat a budou 2 kandidáti. Jestli je potom reálné to vůbec něco takového zorganizovat, nevím. Jako nepřemýšlel jsem nad tím a nevím, jestli by to mělo výhody nebo ne.

**T: A když by třeba byly posíleny pravomoci starosty na úkor té přímé volby, tak z tohoto hlediska by to podle Vás mohlo jít nebo ne?**

**S:** Asi by to bylo reálné.

**T: Asi by to bylo reálné s tím, že by musely být i nějaké podmínky, kdo může kandidovat na přímou volbu starosty? Že se sem přihlásí člověk na trvalý pobyt a bude zde bydlet měsíc a najednou se přihlásí?**

**S:** Muselo by to být ošetřeno, ale asi je to reálné. Nevím, jestli je to výhodnější, ale asi je to reálné.

**T: Jak vnímáte povinnost majetkového přiznání plynoucího ze zákona o střetu zájmů?**

**S:** No tak to je věc, která mě hodně překvapila, do jaké hloubky mě omezí. Protože bych bral to, že budu muset přiznávat majetek od určité výše a nebudu omezen třeba 1000 korunovými výdaji. Já musím u každého výdaje psát důvod, když platím přes bankovníctví. U každé vložené koruny musím udávat zase důvod, takže když jsem potřeboval na účet dát 1000 korun, tak mi to nešlo přes bankomat, protože to mám blokované, jako veřejná osoba musím jít přes pobočku a sepsat důvody. Takže překvapilo mě, že to musím řešit i u nízkých částek. Myslel jsem si, že to musím řešit na roční bázi u vyšších příjmů, ale ne u opravdu... já nemůžu zadat trvalou platbu přes internet na penzijní spoření, které má úplně jasný původ, protože musím dojet na pobočku a vyřešit to tam. Jsou omezení, které jsem teda nečekal, že vůbec můžou nastat.

**T: Že je to takový zásah do soukromí.**

**S:** Ano, je to velký zásah do soukromí. Jedna věc je přiznání majetkové, které se dělá jednou ročně, to se, myslím si, dá tolerovat, protože tam se opravdu přiznávají věci třeba od 100 000. Ale pak je ten běžný provoz bankovního účtu, který mám tak omezený, že nemůžu dělat přes internetové bankovníctví platby a tam ta omezení jsou veliká, s tím nesouhlasím. Nemůžu nastavit trvalou platbu, nemůžu vložit peníze, u každé platby píšu důvod, a i kdyby byla 50korunová. To pochybuji, že to mám sám a nemají to takhle ostatní starostové, to mají všichni.

**T: Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?**

**S:** Vysokoškolské.

**T: Pracujete jako uvolněný nebo neuvolněný starosta?**

**S:** Uvolněný.

## **Příloha č. 7 Rozhovor se starostou obce Kostelec nad Vltavou**

**(autorka – tazatelka T, starosta – S)**

**T: Jak na Vaši obec dopadla koronavirová krize?**

**S:** Roušky jsme chtěli rozdávat pro občany, kteří si ji nemohou pořídit, tak samozřejmě obec těch pár korun uvolní, vždyť je to pro občany.

**T: A co třeba ekonomické dopady?**

**S:** Ekonomické dopady jsou podstatně vyšší, to je, že nám sebrali z rozpočtu 1,5 milionu. Oni se teď budou snažit to nějak kompenzovat, takže ano, po nějakých jednáních nám kraj poslal půl milionu korun. Ale z daní nám na začátku sebrali 1,5 milionu. Takže ekonomicky průser pro obec, jako jsme my, s rozpočtem 6,5 milionů se můžeme dvořit. Byť samozřejmě neutrácíme, máme jeden dluh kvůli čistírně, ale to je nic, to můžeme zaplatit hned. Ale naše obec prosperuje, máme našetřené nějaké peníze, protože chci stavět dům s pečovatelskou službou, nebude to zadarmo.

**T: Takže máte přebytky z předchozích let?**

**S:** Tak samozřejmě šetříme. Já teď momentálně ležím už 2 roky na penězích, zbytečně je neuvolňuji na kraviny, jenom na nich ležím. Počítám, že budu muset vydávat peníze nebo že obec bude muset vydat peníze. A může přijít ještě horší chvíle a ty peníze nebudou, i když nebudeme stavět.

**T: Co může třeba přijít za rok, že ano.**

**S:** No, to nikdo neví.

**T: Můžete vyzdvihnout jednu věc ve Vašem funkčním období, která Vás mimořádně těší, že se podařila?**

**S:** No samozřejmě, to je ta čistírna, protože to je věc, kterou budou muset zřídit všechny obce. Jenže pod nás spadají další 3 obce. Ale bude to na všech obcích. A byla doba, že peníze byly, tak jsem po tom sáhl, že ano. Protože my to potom ze svého nezaplatíme. Takže byly uvolněné nějaké evropské peníze, sice to papírování, to je jedna skříň nesmyslných papírů, které už nikdo nikdy číst nebude. Ale musíme to mít, že ano. A to je všechno, všechny obecní střechy jsou opravené, to se člověk může podívat. Tady byly hlíny, to všechno je teď opravené. Já, když budu chtít odcházet, tak odejdu s čistým štítem. Po mně žádná díra nezůstane, nikdy nezůstala.

**T: Mohl byste mi říct, jak probíhá Váš den z funkce starosty?**

**S:** Všechno. Když chcete peníze, tak nesmíte být lakomá. Takže když někam jdete, tak „všimně“ se dává, nemyslím finanční, ale čokolády se musí dávat, protože vysvětlím vám situaci: když jdu na úřad a přinesu čokoládu, tak mám půlku práce hotovou. Protože ten

úředník, ať je jakýkoliv, ať už jste to vy nebo kdokoliv jiný, tak dostane nějaký present, ať je to cokoliv. Může to být čokoláda za 10 korun, už se k tomu staví jinak a pomůže vám s tím papírem anebo řekne „to tam nepište, to je špatně. Já vám to vrátím“. Může to být čokoláda za 5 korun, za 10 korun nebo za kolik korun. A když jim to dáte, tak oni vám poradí, oni na to nemají čas všichni. Takže „ano, tohle tam nepiš, tohle si napiš takhle, potom to projdi, já ti ty papíry vracet nebudu, máš to vyřízené hned.“ Já mám půlku práce za sebou za pitomých 10 korun, za čokoládu. Tak to funguje, bohužel to jinak nejde. To nejsou úplatky, to je dar, „všimně“, to není žádný úplatek. A vezměte si, že si šetřím čas tímhle. Já vyhodím ze svého 50, 60 korun, ale už se tím nezabývám, už to mám. Tak to prochází.

**T: Takže to, co byste měl na několik hodin třeba, tak za 10 korun máte vyřízené hned.**

**S:** Ano. Ale to jsem se naučil, když jsem pracoval předtím. Já jsem od 84 ještě za komunistů měl živnost, i když to nešlo.

**T: Nesebrali Vám živnost, respektive povolili Vám ji?**

**S:** To byla taková zvláštní živnost. Když jsem ji pořizoval, tak týden na to jsem měl doma kriminálku, co jsem si to vůbec dovolil se chtít živit sám. Takže já jsem sem přišel a měl jsem okolo 30 živností.

**T: 30 živností? To je poměrně vysoké číslo.**

**S:** Ano. Tamhle (*pozn. autorky – pan starosta ukazuje na živnostenský list na zdi nad stolem*) třeba svítí ten živnostenský list, kterým ručím já pro obec. Protože jsem to převedl na obec, protože děláme tyhle služby, abychom vydělávali peníze. Kde jinak ty peníze vydělám. Vy potřebujete něco udělat? My vám to uděláme. Zaplatíte peníze? My vám to uděláme. Ale někdo za to musí ručit. Díky tomu, že jsem měl živnosti, tak jsem za to ručil já. No a pak nastane problém samozřejmě, až já odejdu, tak ten dotyčný, který sem nastoupí, nebude mít třeba živnost na provozování vodovodu a kanalizací a já tu živnost mám. A obec si bude muset sjednat.

**T: A to také stojí peníze.**

**S:** Ano, nikdo jim ručit nebude jen tak. Jako když se podíváte: chcete opravit zed'?' Ano. Opravím vám zed', protože jsem na tu živnost měl. Obec vám tu zed' opraví. Chcete udělat tamhle to – mimo elektriky, na elektriku jsem papíry nikdy nezískal, ani jsem je nechtěl. Chcete to udělat? Můžeme to udělat, ale za to ručím já teď. Takže takhle se třeba vydělávají peníze, není to moc peněz, ale ty služby občané potřebují v dnešní době, kdy nejsou řemeslníci. A co taková babička, které je 80 let a padají jí dveře, potřebuje pomoci. Jste ochotná si to zaplatit? Jste, ano. Obec vám to opraví. To je spíše takový ten kapitalistický

způsob života, že to prostě musíte dělat. Jednak pomůžete těm lidem, nemusí nikoho shánět, dneska horentní sumy za řemeslníky, to je prostě nesmysl. Když se podíváte, když si dělám výběrové řízení, které třeba musím udělat. Když se vrátím třeba k té zdi, byť to není na výběrové řízení, tak oni po mně chtějí 300 korun za přidavače na hodinu. Tak jim to shodím. A bude to horší. Sežeňte řemeslníky. Sežeňte teď řemeslníka na střechu, ani náhodou. Rok a půl dopředu. A tak to je, že ano, takže budiž živnost provozujeme, jakoby živnost, takže těm lidem pomáháme. A další věc je to, že mě nikdo nepodvede, protože jsem si všechno dělal. Ano, můžete chtít topení, když mi sem přijde tydýt, tak mu řeknu „tak takhle ne, odchod. Já si to udělám raději sám“. Takže i tohle obnáší, když tamhle něco praskne, topení, tak já jdu a jdu si to udělat. Nemusím prosit tamhle měsíc, jestli by šel někdo z firmy, která je předražená. Dokonce instalatéri už 500 korun na hodinu. A tady ten systém by bohužel měl preferovat každý, aby měl pod sebou pár řemeslníků, které zaměstná „a jdi tamhle to udělat, tamhle to udělat...“, jenže ty obce ty lidi nemají a nemůžou to udělat takhle. A další věc je to starost, protože to musíte zajistit, to je k tomu. To není, že tady sedím v kanceláři, dloubu se v nose a přehodím jedny papíry.

**T: Domníváte se, že máte více či méně povinností než starostové jiných typů obcí?**

**S:** Bude to asi spíše specifické tím, že obce našeho rozsahu – jsme na tom úplně stejně. Kde je málo obyvatel, kde není agenda těch lidí jako je například Městský úřad Milevsko, tak to musí dělat ti lidé, kteří tam jsou a v našem případě ti dva, tři lidé musí dělat, co dělá třeba agenda Milevsko a má na to svůj odbor, má na to 5 lidí v kanceláři.

**T: Takže vlastně všechny obce musí udělat úplně to samé, akorát že ty větší obce mají více lidí, kteří to udělají, takže v podstatě to vedení obce není tak třeba...**

**S:** Takhle – tady to všechno je jenom přítěž pro ty starosty, místostarosty a pro ty účetní, že musejí všechno. Já jsem zmínil paní Kubešovou, ta vyřizuje úplně všechno. Ta vyřizuje věci pro občany, které vůbec nemá v pracovní náplni.

**T: A dělá to dobrovolně.**

**S:** Dělá to dobrovolně, že ano. Dělá to pro ty občany. Ti sem přijdou s kravinou, potřebují telefonní číslo na někoho, tak ona shání telefonní číslo.

**T: A proč si to občané nezjistí sami, nebo to je nějaké specifické číslo, které...?**

**S:** Ne, zavolá, že by třeba potřebovala – teď si vymyslím – číslo na kadeřnici. Tak jde, vyhledá číslo na kadeřnici. Takže to je... Ten starosta musí mít dost silnou oporu vedle sebe, co je paní účetní.

**T: Prostě když to jsou ti dva, tři zaměstnanci, tak musí mít v nich opravdu oporu, jinak by bez toho to nezvládl.**

**S:** Ne, hodně špatně nebo se bude věnovat jenom těm kravinám. Tohle to, co všechno říkám, to jsou kraviny. Tohle (*pozn. autorky – pan starosta ukazuje štos papírů*) ne, protože chceme koupit pozemek, takže tohle je připravené na podpis, na koupi pozemků, že ano. Ale tohle, když se podíváte, úplně k ničemu. Udělali jsme silnice? Udělali, stály 7 milionů, dostali jsme peníze? Dostali. Ale tohle? K čemu to je... V životě se na to nikdo nepodívá. Jednoduchá věc, tady jsou hotové silnice, tady vám posílám fotku, přijďte se podívat. Tohle vyhodíme, už to nepotřebuji.

**T: A tohle musíte mít jak dlouho ve skříni?**

**S:** 10 let nebo tady ty silnice 8, k čemu, a vracíme se k tomu pořád, protože se musí dělat monitorovací zpráva, že jsou ty silnice. Na co monitorovací zprávu, tady jsou ty silnice. Proč já musím vyplňovat papíry, k čemu, to je úplně k ničemu. To vám říkám s tou čistírnou, to je jedna skříň, támhle ten štos je čistírna. 10 let udržitelnost, takže každý rok děláme monitorovací zprávy, proč, funguje to? Funguje. To jsou papíry úplně k ničemu. Ta byrokracie, já to řeknu asi takhle: někdo chce práci, nechce přijít o místo nad námi. Tak vymyslí nějaký papírek, aby měl činnost, rozešle to obcím, my to vyplníme a on sumarizuje. On má práci, on to pouze sumarizuje, přitom to má všechno vyplněné, takhle to tam dá do desek a takhle to tam položí. Ale má práci, má za to plat a peníze. Ale tím, že nám přidělá práci, to nikoho nezajímá. Chcete slyšet perličku? Když jsme dělali jednu stavbu v Kostelci nad Vltavou, Instituce dvě patra, největší budova. Zabloudíte, v pořádku. Nepustí vás dovnitř, musíte si zazvonit, musí si pro vás někdo přijít pod kameru, v pořádku. A takhle tam stojím před těmi dveřmi, ještě jsem nezvonil, ale koukám, člověk jde tady tou chodbou a najednou se objeví za těmi dveřmi. Jak se tam mám dostat... Jdu to vyzkoušet taky. Přes záchody jsem se dostal, беру telefon, volám vedoucí zmíněné instituce „no podívejte, měl jsem u vás mít nějaký papírek, mohu se pro to zastavit?“ – „Jo, mám to tady na stole“. Já jsem za dveřmi a říkám „tak já jdu pro ten papírek“ – neměla nic. Netušila, že jsem za dveřmi, protože bych se tam jinak nedostal, kdybych to neokoukl. No vidíte a takhle to funguje.

**T: A to určitě nejste první ani poslední... Takhle to funguje všude?**

**S:** Ano, to je dobrá komedie, když je člověk prozíravý, podívá se zprava, zleva a okoukne situaci, ví, že se tam dostane. To vůbec nezvedejte oči v sloup, to je normální. A to kvůli stavbě, jestli jsem tam nebyl tak 30x v té Praze. 30x prosíte, ať vás pustí dovnitř, pak nastane to, že s čokoládou to nejde, tam nemůžete položit čokoládu „tohle mi tam opravte, to je špatně“, týden uteče. Má na posouzení 30 dnů. Znova. Jen tak 30x projíždíte peníze, čas, to je pořád. A pak si třeba vymyslí, že to předali do Plzně, takže musíte jezdit do Plzně. Ale já si nestěžuji, takhle to funguje, musíme se tomu nějak přizpůsobit. Chci to, tak hold absolvuji ten

čas, to si člověk musí udělat. Anebo si to musíte sjednat, na některé věci s čistírnou jsem si třeba sjednal. Já nemůžu jezdit do Prahy pořád, že ano. Jednak to je mrhání a k ničemu, tak jsem si sjednal osobu, která bydlí v Praze a bydlí i v Písku. Takže když je v Praze, tak mi tam dojde, já si ji zaplatím, protože já pojedu dvě hodiny do Prahy, kdo ví, jestli ne déle dneska. Tam strávím 10 minut a dvě hodiny pojedu zpátky. 4 hodiny denně, kvůli čemu? Kvůli tomu, aby mi řekla, že je to špatně? Nesmysl, tak proto jsem si sjednal osobu nebo jsme si udělali dohodu, že ta osoba pojedou a vyřídí tyhle věci v Praze. Ten čas je kvůli té byrokracii neúměrný.

**T: Kolik času z Vaší pracovní náplně tvoří administrativní činnosti?**

**S:** Chcete to slyšet natvrdo? Co nepřijde datovkou nebo doporučeně, házím do koše. Čím se budu zabývat...

**T: Takže u Vás to bude pod 50 %?**

**S:** Ano, protože... tady se někde válel ten papír, to jsou kraviny, které jsou úplně zbytečné. Vezměte si, že třeba poslední zastupitelstvo už jsem šel a normálně se pomalu rozbřečel smíchy. Jedna stížnost, že mu nesvítí světlo, v pořádku. Vysvětluji, až tady budu mít ruku, nebudu platit ruku kvůli jednomu světlu, nemůžu, to prostě nejde. Až toho bude víc, tak vám přijedu opravit to světlo a beru druhý dotaz „mně tam svítí světlo do okna“ a já tam takhle seděl a... tři baráky vedle, jeden si stěžuje, že mu nesvítí, jeden si stěžuje, že mu svítí. „Takže co si představujete, že s tím světlem asi uděláme?“ – „Vy byste ho měli otočit, ať mi nesvítí do okna.“ „Tak my ho zrušíme teda.“ – „Ne, to by nesvítilo zase vůbec.“ A ona potřebuje jenom přisvítit. Tak vidíte a takové kraviny, to vás přivádí úplně do transu, že se musíte rozesmát, vypadáte jako idiot před těmi lidmi. Ale oni to berou vážně. Ale já si nestěžuji, prostě je to práce s lidmi. V neděli telefonát, že tamhle u zastávky se válí igelitová taška. Ten člověk jde nebo jede okolo, chce, aby to tu vypadalo hezky. On se nezastaví, aby ji zvedl a hodil do koše. Telefonát „je tam taška“.

**T: To by se měly sepsat nějaké povídky.**

**S:** Ne, to nemá smysl. Prostě člověk, který si tím neprojde, tak tomu pomaličku už ani nevěří, tomu prostě nejde věřit. Kam se někteří lidé dostanou, tomu už nevěří. A berme to tak, že to tak je.

**T: Odkud čerpáte informace podstatné pro výkon funkce starosty?**

**S:** Školení je k ničemu, takže ve finále si to všechno musí člověk dohledat sám. Když jsem začínal, tak starosta musí znát silniční zákon, zákon o životním prostředí... Veškeré zákony musíte mít. Samozřejmě se to nenaučíte, to nejde, takže si pořídíte nějaký e-spis, kde jsou všechny zákony s aktualizacemi a když přijde něco s paragrafem, tak co můžu, co

nemůžu. Ale musí se to sloučit třeba se zákonem o obcích, protože zákon o obcích má svůj výklad a potom je tam klasický úřední státní výklad. Tak to musíte sloučit do sebe, aby se neporušoval zákon o obcích a aby se neporušoval zákon, který je státem daný. Takže víceméně, když sem přijde nový starosta, půl roku bude studovat zákony, pořád je bude pročítat. Někteří vám chtějí hlavu utlouct, že to je takhle a pokud dojde k nějaké novelizaci, tak to používáte, už nestudujete nic.

**T: Využíváte nějaký typ poradenství v oblasti práva?**

**S:** V dnešní době starosta musí mít u sebe právníka. Takže máme nasmlouvaného právníka, který nám řeší věci, které by nám zpracovával právník. Napsat takovou smlouvu, to starosta neudělá, nemůže. Slůvkaření, pacht – dneska není pronájem, je pacht. Když tam nenapíšete pacht, je ta smlouva špatně. Takže to musí být právník a věci, které se týkají nějakých vyjádření k vyšším institucím, to musí psát právník. Protože oni mluví tou svojí právní řečí a oni, když tam napíšete po selsku dopis, tak oni to nepochopí. Takže v těch věcech, které jsou opravdu odborné, musí být právník za starostou, pokud se nechce potopit. On může splácet tu smlouvu, napsal bych ji třeba taky, ale dvě slůvka obrátím a je to špatně.

**T: Je Vaše odměna adekvátní či nikoliv?**

**S:** Na to bych odpověděl asi takhle. Kdybych se měl živit rukama, tak si vydělám dvakrát tolik. Co se týká platu starosty na zdejší prostředí a sociálně slabší prostředí, je, myslím si, dostačující až nadprůměrné. Ale беру to z toho, že jsem v téhle obci. Protože ty peníze, které dostávám, tak si samozřejmě málokdo tady vydělá. To říkám popravdě. Ale kdybych chtěl, tak si vydělám podstatně více. Já, kdybych tady skončil, tak mám v práci v Americe hned a za jiné peníze, ale opravdu jiné peníze. Já si nestěžuji, kdybych si chtěl vydělat peníze a měl bych na to čas, tak si je vydělám. Ale k čemu jsou mi peníze, vy potřebujete peníze, já ne. Vy je potřebujete, v tom je ten rozdíl, já ne. Takže já nemám za co ani čas je utratit. Vy jste mladá, vy ty peníze potřebujete, to je ta nespravedlnost. Mladí, když potřebují peníze, tak je nemají. A staří, když mají peníze, tak už je nepotřebují. Jako co potřebuji ke svému životu? Já mám všechno, zdraví a čas nemám. Čas potřebuji, když to беру vůči svému stáří. Jako vy máte své vyhlídky, své předsevzetí, tak já koukám dneska, že tamto jsem mohl udělat, už to nestihnu. Tohle jsem mohl udělat, už to nestihnu. Nemám roky, nevím, jak dlouho tady ještě budu, ale už to nestihnu. K čemu jsou peníze. Ráno odcházím, teď chodím na 6., ale kolikrát odcházím ve 3 ráno, protože padá sníh, tak jdu prohrnovat, aby děti neměly mokré nožičky, když jdou na autobus, tak prohrnuji chodníky. Takže kolikrát ve 3 ráno tady běhám s hrablem, ale to si nestěžuji, je to moje vůle. Aby ti lidé nechodili v nějakém rastu, tak v pořádku. A vracím se domů okolo 8, půl 9. A ráno to samé. Ale na to si

člověk zvykne. Tak já už tak nemusím spát, to poznáte, že nemusíte už spát. Teď o něco déle, ale v průměru 4, 5 hodin. To stačí každému, víte, co říkal Napoleon? Kdo spí víc, jak 5 hodin, je lenoch.

**T: Řídíte se při vyplácení odměn za práci starostovi a zastupitelů zákonem?**

**S:** Ano. Takhle – já mám ten plat jasný, zastupitelé ho nemají jasný, ti si ho musí odsouhlasit, jaký plat dostanou. Ale myslím to jinak. Ti zastupitelé, když nebudou dostávat plat, tak řeknou „vždyť za to nic nemám, proč bych to dělal?“, to už jsem slyšel taky. Já, když jsem sem přišel poprvé, ani jsem nechtěl být v zastupitelstvu, říkám, měl jsem svoji práci a bývalý starosta povídal, to byly jiné doby a jinak to fungovalo, že nemá zastupitele, jestli bych nešel do zastupitelstva. Říkám „hele, Karle, co ti tam budu platný? Nemám čas“ – „No, ale když nebudeme mít zastupitele, můžeme spadnout pod jinou obec“, to byly ty zákony všelijaké. „No dobře, ale nepočítej s tím, že ti nějak pomůžu, protože na to čas mít nebudu“, ale budiž, stalo se, tak jsem byl v zastupitelstvu, vzdal jsem se platu – to nešlo, protože jsem nechtěl, takže jsem musel darovat plat. Ale udělal jsem takhle. No, a bývalý starosta umřel. Sedělo nás tady těch 8 lidí a teď, kdo to bude dělat. Místostarosta? Ani náhodou. Ten, co nejvíc mlátí hubou? Ani náhodou, to je odpovědnost, to nechce. Tak jestli bych to nevzal já, povídám, zkusím to ten rok, uvidíme, jak to bude vypadat. Tak po roce jsem začal rozjednávat to, co jsem začal rozjednávat a nechtěl jsem to pustit, tak mě zvolili znova, tak jsem dotáhl některé věci, ale zase nové jsem našel, že ano. No a teď jsem víceméně 3. volební období plus to, co jsem dodělával. Takže to je ten přístup toho, že někdo ty peníze nechce za to. Ale já jsem je nechtěl z jiného důvodu, že mi to připadalo zbytečné, já si vydělám dost peněz, a proč ještě budu odebírat další peníze.

**T: Ale musel jste je vzít kvůli zákonu.**

**S:** Ano, ano. Ale ty jsem nevzal, ty zůstaly na obci. Tak pak jsou ti lidé, zastupitelé, kteří ty peníze nechtějí, aby to nemuseli dělat. A to jsou právě ti lidé, kteří nám tady hází klacky pod nohy. Nechce peníze, ten chce pouze do nás rýt třeba a jenom obtěžovat. Co se týká tady toho, tak vám dám příklad. Chceme koupit tyto pozemky, je to v pořádku, byla tam cena vysoká. Pak ve finále jsem dojednal cenu o polovinu nižší a ten zastupitel tam za nimi šel, ať to neprodává, že to raději koupí sám. Aby nám to pokazil. Chci dělat silnici pro občany, tak ten zastupitel tam za nimi šel, ať nám to neprodává, že to raději koupí sám.

**T: A proč zatěžuje tu činnost zastupitelům? Jsou v tom nějaké sousedské vztahy?**

**S:** Ne, ten bydlí úplně mimo. To prostě... nechápete. Tak taková situace může nastat na obci. Tak on jim nasadí brouka do hlavy, že jim za to dá více peněz, já to chci pro občany

za co nejméně. No a potom to rok kvůli tomu stojí. Rok. Takže toto se může stát na malých obcích, že máte takovou opozici, která vám nahází klacky pod nohy.

**T: Jaké největší problémy řešíte?**

**S:** Já už to jako problémy neberu.

**T: Ale předtím jste ty problémy nějak bral...**

**S:** No takhle, mám největší problém s úřady. To mám největší problém, protože všechno je tak složité, zbytečně složité.

**T: Takže ta byrokracie.**

**S:** Byrokracie je zatěžující věc, hodně zatěžující. Vezměte si, (---), měli bychom zavřít dohodu, to je papír. Že to pro mě udělá za tolik a tolik, jakoby smlouva. Já už to neřeším, já jim na papíry kašlu. Jdi, udělej to, dostaneš peníze. Tím to pro mě zvadlo. Abych vytáhl další 3 papíry, tady podepiš mi to, já to dám do šuplíku a ono to tam zůstalo. Nesmysl. Nikdo nebude na to koukat. Jdi, udělej to, ať je to v pořádku. Ty papíry, to je pro mě nesmysl.

**T: V čem Vás omezuje výkon funkce starosty?**

**S:** Víte, na to bych měl jednoduchou otázku. Moje žena dělá účetní na jiné obci. Takže tam je to jasné. My se o práci doma už ani nebavíme, protože to bychom se pohádali. To nemá cenu, ona dělá účetní, jako tady dělá paní Kubišová a já dělám starostu. Jenže ona má pracovní dobu, já ji nemám.

**T: Vy jste 24 hodin denně starostou.**

**S:** Tak. Kdysi o tom někdo napsal nějaký článek a jako nevím, jestli bych ho našel v šuplíku. Jestli ho najdu, já vám ho dám a tam je to jasné. To, co se ptáte, to je úplně jak přes kopírák. Jestli mi dáte chvíličku, najdu vám ho.

*(pozn. autorky – pan starosta hledá zmíněný článek)*

Jinak mimo to, to je pro srandu. Když chodili tady ti idioti, než jsem si na ně zvykl, tak už jsem nemluvil, ani jsem se na ně nedíval. To jsem jenom zvedl ze šuplíku:

*Nejsem hluchý, jen Vás ignoruji.*

Víte, ono si časem člověk uvědomí, že 2/3 věcí jsou úplně zbytečnosti a že se tady mordujeme a pachtíme kvůli tomu. Stejně to nepřekroutíte, neuděláte to, takže je lepší některé věci úplně opustit a říct „hele, ty idiote, věnuj se raději někomu jinému“. Na to přijdete taky, že se budete věnovat partnerovi spíše než...

Tady si to tam můžete dát, to je opravdu jak přes kopírák. Nemyslím to finanční ohodnocení.

Tak co vám říká článek?

**T: Něco mi říká, že už jsem tohle četla a v podstatě ano, vystihuje to, co mi říkají starostové, se kterými jsem se setkala před Vámi.**

**S:** Takže ono je to jak přes kopírák, to je vlastně realita.

**T: Takže to je takové omezení, že 24 hodin denně.**

**S:** To musíte, že ano. To omezení, vezměte si, že musím fungovat, že se nemůžu ani moc opít. Musíte být pořád ve střehu. Stala se mi teda situace, že jsme slavili a trochu jsem se připil a byly průtrže mračen a záplavy. V 1 hodinu v noci pro mě přijeli a já nevěděl, která bije, že ano. Tady ten velký rybník, co s tím, že už hrozí protržení. Když se to protrhne, tak dole to vyplaví všechny baráky. Nevím, tenkrát asi proto, že jsem byl napitý, bagrem prohrábnout hráz. Ještě, že jsem to udělal, Schwarzenbergovi jsem prohrábl hráz tady toho největšího rybníka. Ještě, že jsem to udělal. Protože vezměte si, že kdyby to bylo špatné rozhodnutí, tak bych to pokazil všechno. Takže ani to pití, člověk nemůže být opravdu opilý a musí rozhodovat i v takových situacích.

**T: Nastal během Vaší funkce nějaký případ, který jste musel řešit z hlediska odpovědnosti za škodu?**

**S:** Takhle, jednak nestalo se to, ale jednak skoro každý starosta nebo zastupitel jsou pojištění na blbost. Já bych to nepustil, kdybychom nebyli pojištění. My jsme pojištění kvůli špatnému rozhodnutí, protože to se může stát, kdy člověk špatně rozhodne. Ale za mou dobu se to nestalo.

**T: Jaký máte názor na přímou volbu starosty?**

**S:** Já bych na to položil otázku: jsou lidé na to mentálně připraveni?

**T: No, protože někdo si může říct, že nastane nějaká korupce s hlasy mezi těmi obyvateli. Někdo si může zase říct, proč by měl člověk, který sem přijede a který bude mít trvalý pobyt tady měsíc a najednou půjde do voleb, ani neví, jak to chodí... Jestli to má svoje pro a proti.**

**S:** No to má určitě. Lidé by měli alespoň podle mého názoru, pokud by došlo k přímé volbě starosti, tak by měli volit podle toho, co ten člověk umí a dokázal za svůj život, což je životopis s materiálem, který mu to jasně říká. Když už to ti lidé nemůžou vidět na tom člověku, tak aby ti občané věděli, co je to za člověka, co udělal – na to mám jednoduché pravidlo. Když sem někdo přijde a řekne a stěžuje si, tak mu řeknu „otoč se“, on se otočí „co tam vidíš?“ – „nic“, „no, to co jsi za svůj život udělal“, otoč se a podívej, co jsi za svůj život udělal, potom můžeš něco komentovat a povídat, co chceš. Dokud jsi neudělal nic za svůj život, nemá smysl se o tom s tebou bavit.

**T: Takže aby ten člověk byl na tu funkci...**

**S:** Zralý, připravený. Proto ta otázka na začátku ode mě, jsou ti lidé na to mentálně připraveni?

**T:** **Jak vnímáte povinnost majetkového přiznání plynoucího ze zákona o střetu zájmů?**

**S:** Na to vám odpovím. Protože my musíme mít člověka, který to za nás vede, že ano. Přijel sem na 20 minut, po dvou hodinách odešel. Já jsem mu pokládal jenom otázky, na které mi nedokázal odpovědět. Podívejte se na katastr nemovitostí, tam si člověk vyčte všechno. Podívejte se do ostatních rejstříků... My máme dávat přiznání? Vždyť je to nesmysl, vždyť si to lidé najdou jinde. Pro mě je to kravina. Ano, tuto věc bych bral u vyšších činitelů, kteří mohou ovlivňovat nějaké nesmysly. Copak já si tady mohu vzít nějaký úplatek? Ukažte mi mezi těmi lidmi, kde si mohu vzít úplatek. Všechno musí být veřejná soutěž, když někoho vybírám. Copak já pak mohu po někom chtít peníze? Ba naopak, já chci, aby ty peníze chodily mně jako obci. Vezměte si, že než jsme začali čistírnu, tak už tady fáma, že jsem dostal milion. Jak by mi mohli dát milion? Z čeho, vždyť jsou úplně pod limitem. Vždyť ty rozpočty dělám, tak vím, za kolik si to nechám udělat. Odstřelili zakázku jenom, aby ji dostali. Ještě mi budou dávat peníze? Se zbláznili. Ale to ti lidé nevědí. Ve finále já ty rozpočty dělám na cokoliv, na stavby domů apod., takže když chceme stavět rybník, tak si to vypočítám a jdu tam s jasnou cenou. Takže buď je tam tohle, nebo tohle.

**T:** **Takže podle Vás je to nesmysl a kravina, ať to je u těch vyšších činitelů, kteří rozhodují o chodu České republiky.**

**T:** **Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?**

**S:** Nejsem inženýr samozřejmě, maturitu jsem udělal. Když jsem dělal ty živnosti, tak jsem všechno musel dokládat, mé první vyučení, to ani neznáte, takový učební obor první „Mechanik strojů a lokomotiv“, takže jsem se vyučil a opravoval jsem lokomotivy, druhé vyučení „Automechanik“ a potom už to následovalo: zednictví, instalatér, topenář, prostě všechno. Takže jsem se rozšiřoval. Takže dneska co po mně chcete. I tu elektriku umím, akorát že na to nemám papír.

**T:** **Pracujete jako uvolněný nebo neuvolněný starosta?**

**S:** Uvolněný.

## **Příloha č. 8 Rozhovor se starostou městyse Bernartice**

**(autorka – tazatelka T, starosta – S)**

**T: Jak na Vaši obec dopadla koronavirová krize?**

**S:** No, víte, dopadla, jak to popsat... Nestalo se nic zásadního. V těch jarních měsících byl ochromený provoz restaurací a byla to taková zvláštní situace, ale řekl bych, že to zásadní vliv na chod obce nemělo. Úřad nám fungoval, věci běžely.

**T: A co třeba ekonomické dopady? Protože spousta obcí přijde o nějaké příjmy.**

**S:** Zatím takhle – my jsme vůbec neupravovali rozpočet, protože úplně pořádně nevíme, co se bude dít. Jelikož jsme dobří hospodáři, tak máme peníze našetřené, takže akce, které jsme si v rozpočtu naplánovali, máme třeba smluvně ošetřené, tak dokončíme. Jenom proto, že se nám zvýší schodek rozpočtu, že sáhneme do svých. A to, co se bude dít s rozpočtem, je to tak, jak bude fungovat ekonomika, jak se budou vybírat daně, tak podle toho budeme mít, a to úplně nemůžeme ovlivnit.

**T: To je přece jenom věc státu, že ano.**

**S:** Přesně tak, každý má svůj podíl. Každý hospodaříme se svým podílem a tak, jak se v krizi hospodaří, je vidět. To si každý soudný člověk udělá obrázek sám. Každý máme nějakou povinnost především morální hospodařit s tím, co máme k dispozici. Prostě pravidla jsou nastavená pro stát, pro kraj i pro obec. A musíme si s tím poradit. A každý, jak si s tím umí poradit, vidíte. Někdo nehospodaří a někdo sekne půl bilionu, ať to zaplatí, kdo to zaplatí. To je úžasné.

**T: Naše generace.**

**S:** A víte, ono tohle je důležitá věc, ono to je signál i pro veřejnost a hlavně pro vás, pro mladé lidi. Protože si řekneme, že podvědomě cítí to, že když stát si půjčí a nemusí splácet, tak co bychom to nedělali my. Dávám příklad, nastavuje jakousi laťku, to povědomí veřejnosti, jak se hospodaří. A to je tristní.

**T: Můžete vyzdvihnout jednu věc ve Vašem funkčním období, která Vás mimořádně těší, že se podařila?**

**S:** První mě napadá sběrný dvůr, že jsme udělali. Hodnota 10 milionů a vyřešili jsme problém s nakládáním s odpadem výhledově na nějakých 30 let. Shromažďujeme, třídíme, posíláme a dáváme ten příklad, jak se to má dělat.

**T: Mohl byste mi říct, jak probíhá Váš den z funkce starosty?**

**S:** Ráno na 7 přijdu, zkontroluji zaměstnance, upřesním si, co budou dělat v ten den. To jsou ti pracovníci, kteří jsou venku. Přijdu, podívám se do emailové pošty, co mi přišlo, co je třeba řešit. Podívám se na stůl, co mám rozdělané, řešit, dělat. No a mezitím běží den a víte,

to si tak nějak podvědomě naplánujete a pak přijde to reálno a za půl hodiny je to kolikrát všechno jinak. Protože je třeba řešit támhle to, támhle to... Operativně řešíte, co je třeba, mezitím uděláte nějakou administrativu, kouknete se, kde je nějaká schůzka a tak dál. Mezitím jsou takové ty povinnosti, oficiality, že někdo má výročí, narozeniny, tak vždycky většinou jdete popřát, to máme jednou za týden. A najednou je tu 6., 7. hodina večer a máte toho plné brýle a jdete si lehnout.

**T: Zřejmě to probíhá všude stejně. Že starosta má 24 hodin denně.**

**S:** Je to tak, s tím jsem do toho šel, já nefňukám.

**T: Rozumím, prostě je Vám ta obec velmi blízká.**

**S:** A dělat pro ni maximum.

**T: Domníváte se, že máte více či méně povinností než starostové jiných typů obcí?**

**S:** No, je to dané velikostí obce a počtem těch obvodů, které máte, to znamená těch vesniček. To je takové limitující. My třeba na Milevsku máme oproti těm ostatním srovnatelným obcím stavební úřad, což je výhoda. A to je potom ten rozdíl, v té velikosti a náplni činnosti, kterou máte. Jinde zase mají jiné specifikum, třeba malá vesnička má na svém území skládku komunálního odpadu, tak ta má zase trošičku jiné starosti. Vesnice od vesnice je to jinak.

**T: Chápu, takže na těch menších vesnicích člověk dělá sám v podstatě se třemi zaměstnanci.**

**S:** Tak, tak. Já bych chtěl, prosím vás, zdůraznit to, že obdivuji ty neuvolněné, ti dělají po práci. To musí být záprah. V tom jsme za jedno se všemi kolegy.

**T: Kolik času z Vaší pracovní náplně tvoří administrativní činnosti?**

**S:** Ježíš, čím dál tím víc, možná takových 40-50 % to bude dělat. Je toho čím dál víc. A čím dál větší pitomosti. Víte, já vždycky, když máme s kolegy nějakou schůzku, si postěžujeme a říkám, co nás potkalo zrovna teď, GDPR anebo věci ohledně toho koronaviru. Tak říkám „sakra, taková krávvovina, to si nikdo větší už vymyslet nemůže, to snad už ani nejde“ a ejhle, sejdeme se a máme tady další. Víte, já bych chtěl poznat ty lidi, kteří to vymýšlí, to skutečně musí být skvosty. To přece někdo logicky musí vymyslet, to nepadne z nebe, někde je autor těchto blbostí.

**T: Odkud čerpáte informace podstatné pro výkon funkce starosty?**

**S:** Víte, je to takový soubor těch věcí, od kterých čerpáte. Jednak chodí nějaká metodika, pak máte novely zákonů, tak to musíte prostudovat, musíte se trochu o to zajímat. Kolikrát ani nevíte, že nějaké věci jsou. To je člověk překvapený, že je nějaká úprava a prostě žádný signál odnikud nepříjde. Pak jsou dobrá školení, čas od času jít na nějaké školení, kde

vám to někdo přednese, ale zase si vybírat, kdo vám to sděluje. Jsou lidé, kteří tu tematiku mají tak maličkou, že je to jako ve škole. Je učitel, který vám to řekne jednou, a pamatujete si to, nemusíte vůbec to nikde číst a shánět, je to tam a někdo vám to může říkat horem dolem, prostě je to tak nezáživné, že si to nepamatujete. Tak je dobré koukat, kdo vám to přednáší, kdo vám to říká. Takže je to taková směs zdrojů.

**T: Využíváte nějaký typ poradenství v oblasti práva?**

**S:** Ano, několikrát jsme využili kancelář Svazu měst a obcí, kde jsme chtěli nějakou právní radu. A jinak my tady máme v zastupitelstvu člena rady, to je právník, takže když je třeba něco řešit. Tak dostane zadání a najde.

**T: Je Vaše odměna adekvátní či nikoliv?**

**S:** Víte, pro odměnu to nedělám. Já to nechci posuzovat. Prostě je taková, jak je nastavená, s tím já vím, do čeho jdu. Nefňukám.

**T: Takže jste s odměnou spokojený?**

**S:** Já bych to nebral, jestli jsem spokojený, ta je daná. To není ani spokojenost ani nespokojenost. Kvůli penězům to nedělám.

**T: Tomu rozumím, ale někdo si může stěžovat na to, že vlastně má spoustu práce a ta odměna nemusí být adekvátní.**

**S:** No víte, to je věc názoru. Každý to má nastaveno jinak, já bych vůbec... To je tenký led a já bych na něj vůbec nešel. Prostě já vím, kolik dostanu za to, co dělám a dělám to rád. A nedělám to kvůli penězům.

**T: Řídíte se při vyplácení odměn za práci starostovi a zastupitelů zákonem?**

**S:** Ano. My jsme na tom zastupitelstvu takového názoru, že to pro peníze neděláme. Zastupitelé si to musí na začátku schválit nebo v průběhu tak, jak nám ukládá zákon a nějaké právní normy, které se týkají odměňování, to musíte nějak aktualizovat, že ano. Ale nikdy jsme snad tady ani mimořádnou odměnu zastupiteli nevypláceli za něco.

**T: Jaké největší problémy řešíte?**

**S:** Ono je to zase směs problémů, to máte od každého kousek – škola, uděláte tady nějakou stavební činnost, různé úpravy, opravy stavby. Pak vám musí fungovat třeba ten sběrný dvůr a nakládání s odpadem. Ta činnost je strašně široká a nejhorší, protože to musíte řešit, je třeba vždycky nějak rozhodnout. Nejhorší rozhodnutí je žádné. Protože to vždycky musíte nějak střelit a musíte si potom za tím stát. A nejhorší jsou právě mezilidské vztahy, když se na vás obrátí lidé, abyste vyřešil jejich problém a kolikrát vám to kompetenčně ani nepřisluší. Na jednu stranu je to i symbol, že lidé ve vás mají nějakou autoritu, která je schopna něco řešit.

**T: Rozumím. Ty mezilidské problémy... Člověk si řekne, že pan starosta může tohle a tohle a přitom to musí schválit i zastupitelstvo nebo alespoň brát na vědomí.**

**S:** No spíše to, že mu to nepřísluší, že to jsou věci až s občanskoprávním zákoníkem hraničící. Že je to spíše v komisi nebo soudu, že se obrátí na vás, abyste jim pomohl nebo dořešil něco. To je právě to nejtěžší.

**T: V čem Vás omezuje výkon funkce starosty?**

**S:** Byrokracie. Prostě svazování, sešněrování různých činností, nastavení takových mantinelů, že si říkám, kudy můžete. Si kolikrát říkáte, že to může dělat nějaký úředník, že na to tady nemusím být já.

**T: Nastal během Vaší funkce nějaký případ, který jste musel řešit z hlediska odpovědnosti za škodu?**

**S:** Snad ani ne. Jenom takové drobnosti, že jsme třeba dostali za něco, kde jsme si úplně nebyli jistí, jestli jsme byli vinni a dostanete třeba 10 000 pokuty. Škoda to je, ale že by to byla nějaká zásadní věc a šlo to až na doraz, to jsme nikdy neřešili.

**T: Jaký máte názor na přímou volbu starosty?**

**S:** Jsem zásadně proti. Jednak je to tady, je to trošku klišé, ale je to u nás zažitý a zaběhlý systém a potom je to ta podpora zastupitelstva. To potřebujete, to jsou lidé, kteří vás potom zvolí a jsou na vaší straně, protože jste jeden z nich. A můžou vás také odvolat, když uděláte nějakou pitomost. Je to odpovědnost, daleko větší odpovědnost vůči těm, kdo vás zvolili. Nejenom ti voliči, ale i ti zastupitelé.

**T: Ale když by nastala ta přímá volba starosty, tak se nemusíte ani shodnout s tím zastupitelstvem.**

**S:** No a pak už je to jenom úředník. Ten už politicky nerozhoduje.

**T: Spíše když něco třeba navrhne zastupitelstvu něco a oni mu to neschválili kvůli jeho osobě.**

**S:** No, to nejde dělat donekonečna. To mu pak musí někde rupnout. 4 roky si půjdeme po krku, vždyť to je nesmysl, musí být spolupráce, aby se něco udělalo. Prostě jsem zásadně proti.

**T: Jak vnímáte povinnost majetkového přiznání plynoucího ze zákona o střetu zájmů?**

**S:** Doslova uveďte, že je to neskutečná kravina. Že ti lidé, kteří to vymysleli, by si zasloužili trest za to.

**T: Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?**

**S:** Já jsem vyučen v oboru.

**T: Pracujete jako uvolněný nebo neuvolněný starosta?**

**S:** Uvolněný.

## **Příloha č. 9 Rozhovor se starostou obce Boudy**

**T: Jak na Vaši obec dopadla koronavirová krize?**

**S:** Hlavně finančně, protože jsme se, když to propuklo a byl takový ten chaos, tak nejdříve vznikaly nějaké krizové štáby, které nám pořád posílaly nějaké tabulky na vyplňování, kolik čeho potřebujeme, kolik roušek a dezinfekcí, ale nikdo nám nic neposílal. Takže jsme si to samozřejmě, protože jsme také potřebovali být chránění a svoje občany chránit a starší lidi v obci, sháněli sami. Pak došlo ke krácení rozpočtového určení daní, vůbec vývoj ekonomiky, která šla hodně dolů a tím pádem se na nás dostane méně a tak dále, takže... Pořád nám posílali dotazníky, tabulky, kolik čeho potřebujeme, ale nic jsme nedostali. Nakonec jsme dostali něco od hasičů, když už jsme měli sami nakoupeno.

**T: Rozumím. Takže jste si to v podstatě museli obstarat sami, kvůli tomu je i ten finanční dopad. Jinak nějaké zdravotní hledisko, že by občané byli nakaženi?**

**S:** Zatím naštěstí, musím zařukat, ten dopad tady žádný nebyl.

**T: Můžete vyzdvihnout jednu věc ve Vašem funkčním období, která Vás mimořádně těší, že se podařila?**

**S:** Rozvoj obce, a to myslím opravy komunikací, oprava, rekonstrukce rybníku... Výstavba, opravy, úpravy... Zeleň, výsadba zeleně a tak dále.

**T: Takže obec se stále rozvíjí.**

**S:** Ano, jsme živá obec.

**T: Mohl byste mi říct, jak probíhá Váš den z funkce starosty?**

**S:** To je neustále něco. Pořád aktuální věci. Ale když to řeknu takhle, jak probíhá den: než se dostanu do práce, mám několik telefonátů. Když se dostavím do práce, tak si nejdříve musím projít emaily, což je denně tak 40 emailů, vyřadit a řešit důležité věci, že ano. A pak neustále něco, co je potřeba, to se nedá nějak zaškatulkovat.

**T: Prostě starostování 24 hodin denně, 7 dní v týdnu.**

**S:** Tak, tak. Když foukne vítr, tak řešíme... musím poslat hasiče, aby odstranili z komunikací třeba spadlé stromy, větve a tak dále. Naštěstí jsme na kopci, nemáme záplavy, to je jediné. Ale zase máme vítr. Musíme reagovat pružně.

**T: Domníváte se, že máte více či méně povinností než starostové jiných typů obcí?**

**S:** Rozhodně více, protože tím, jak jsme malá obec, nemáme radu zaprvé a zadruhé nemáme žádný úřednický aparát. Já mám jednu účetní a jednoho zaměstnance, který se nám ještě navíc stará... sami si spravujeme vodu a kanalizaci. Mám prostě jednu účetní a zaměstnance, který se nám stará o vodovod a kanalizaci a zeleň. A takové ty práce všeho druhu, takový ten kutil. A jinak občas se snaží sehnat z Úřadu práce hlavně na tu údržbu

zeleně přes léto a od jara do podzimu nějaké lidi na veřejně prospěšné práce. A to je všechno, co máme. Nemáme úředníky, i když ty některé povinnosti mám, třeba dám příklad: kácení. Dostanu žádost o kácení, povolení ke kácení zeleně rostoucí mimo les, D4. Na větších obcích na to mají speciální úředníky, kteří toto dělají. Já je nemám nebo vám dám příklad. Obec potřebuje něco pokácet, tak si pošlu žádost na obec a v úřadu si sám sobě odpovídám a povoluji. Je to až trochu schizofrenní. Protože vykonáváme některé tyto činnosti, to musí vykonávat obecní úřad. A já jako úřad to sám sobě povoluji, takže takové věci. Nebo na to taky nemám žádné lidi, když se chce někdo připojit k obecní komunikaci, takže v podstatě správní řízení je v tomhle a to kácení zeleně taky. Máme prostě spoustu věcí, kde jsou ve větších městech nebo větších obcích úředníci, tak já je nemám. Mám pouze paní účetní a asistentku, která dělá ještě navíc takové ty věci jako je legalizace, to znamená ověření podpisu, výpis z trestního rejstříku, evidenci obyvatel, přihlašování, odhlašování obyvatel. V podstatě, co mají ty větší, akorát my na to nemáme lidi a peníze.

**T: Rozumím. A to Vám stát nevykompenzuje ten státní aparát?**

**S:** Dostáváme nějakých 65 000 na činnost úřadu a to zdaleka nestačí. To je podle velikosti obce, podle počtu obyvatel a tak dále.

**T: Kolik času z Vaší pracovní náplně tvoří administrativní činnosti?**

**S:** Víte co, já se v těch papírech hrabu tak často, nejenom v papírech, ale i v zákonech – samozřejmě si člověk musí něco ověřovat, že kolikrát mi ani nestačí čas nebo jsem už tak uštvaný, že abych si sedl do auta a tu obec si objel, abych se podíval, jak to tady vypadá, takže hodně.

**T: Takže více než 50 %?**

**S:** To rozhodně. Byrokracie a roste to, roste to a roste to. To, co stačilo dřív napsat, podepsat, naskenovat, poslat, to nestačí. Dneska to není dokument, protože všechno musí být datovkami. Všechno musí být s elektronickým podpisem, časovým razítkem a tak dále, přes datové schránky. A těch papírů a potvrzení a žádostí, to roste. Já jsem byl předtím zastupitelem dlouhá léta, nějakých 30 let, teď jsem starostou 2 roky od posledních voleb. Ale jenom za ty 2 roky to prostě vidím, jak ta administrativní činnost narůstá. Ta je taková docela ubíjející. No, narůstá to. Jak se nám to elektronizací zjednoduší, ale každý nový návrh zákona, takové „zjednodušení“ je pro nás složitější. A tím, jak narůstají na ministerstvech místa úředníků, jak je vláda pořád bobtná, tak to lidé samozřejmě chtějí dokázat a vymýšlejí si další a další, různé dotazníky a já nevím, co všechno.

**T: Odkud čerpáte informace podstatné pro výkon funkci starosty?**

**S:** Zaprvé zákon o obcích, to je to základní, 128/2000. Samozřejmě, že jezdím na školení, když se chci o něčem dozvědět. Tím, že si třeba spravujeme sami tu vodu a kanalizaci a tak dále, tak tohle je pro mě důležité. Další takový důležitý okruh jsou odpady, nakládání s odpadem a tak dále. Legislativu naštěstí, když člověk potřebuje něco najít, tak to najde na internetu jako zákony. To už nemusím nikam jezdit. A metodiky – občas něco přijde z kraje, ale že bych se řídil podle papíru, co mám dělat, abych přišel do práce a přečetl si papír... To je asi blbost.

**T: Využíváte nějaký typ poradenství v oblasti práva?**

**S:** Tak mám kontakt na právníka, který nám docela radí s těmito věcmi, když potřebuji. Jinak se mohu obrátit i na krajský úřad, tam jsou docela ochotní a bezplatně. A i metodicky nás ten kraj trošku vede už z hlediska toho, že u nás dělá audity, hospodaření vždycky a tak dále.

**T: Je Vaše odměna adekvátní či nikoliv?**

**S:** Takhle – já nejsem uvolněný starosta, já jsem jako neuvolněný. A místostarostka, která kdysi byla také starostkou, je také neuvolněná z toho důvodu, že kdybych byl uvolněný, tak by ten plat vyplýval v podstatě z tabulek, pro naši obec do 300 nebo 500 obyvatel by tam bylo asi 39 500 hrubého pro uvolněného starostu. Což je docela částka na obec, která má 188 obyvatel a byla by to dost velká část z rozpočtu obce, protože ten plat starosty je z rozpočtu obce. Takže my jsme neuvolnění a máme to tak, že já a moje místostarostka dohromady máme méně, než by měl uvolněný starosta u nás. A s tím jsme souhlasili i navrhli sami. Tak to řeknu jinak – já to dělám z toho důvodu, protože jsem už v důchodu. A kdybych nebyl v důchodu, a znám tady spoustu takových těch obcí okolo, kde je starosta nebo starostka, že chodí do práce, neumím si to představit. Ale je také vidět, že tam nic nedělají. Není tam žádná činnost, oni tam přežívají, ale nemají už energii ani čas na to, aby se věnovali nějakému rozvoji, shánění dotací a tak dále. Když si to vezmu tabulkově, tak je to asi tak, bych řekl, dostačující u těch uvolněných. U těch ostatních záleží na zastupitelstvu.

**T: Řídíte se při vyplácení odměn za práci starostovi a zastupitelů zákonem?**

**S:** Ano. Dostáváme jenom to, co nám zastupitelstvo schválilo a žádné mimořádné odměny, ale pozor – pouze pro zaměstnance úřadu, což je ta paní účetní a paní pro všechno a ten člověk. Ale to se neřídí zákonem o obcích, to je normálně zaměstnanecký poměr.

**T: Jaké největší problémy řešíte?**

**S:** Každý problém v tu chvíli je ten největší. Takhle se to nedá říct. Sousedské vztahy naštěstí řešit nemusíme a ani nevím, zda je to v kompetenci starosty, když souseď zažaluje

druhého kvůli něčemu nebo podá na něj trestní oznámení, tak to asi řeší už jiné orgány než obec. Snažíme se občany vychovávat. Nemáme něco, co by se táhlo. Mívali jsme kdysi tady problém s tou vodou na kopci, když je sucho, ale postupem času jsme si pořídili 3 vlastní vrty, vloni na podzim jsme vlastně dokončili nebo skoro na Vánoce 3. vrt a teď, musím zařukat, že to nemusíme řešit. Máme tam i automatické hlásiče, automatické dávkování, takže okamžitě dostanu třeba zprávu na mobil, kdyby tam vypadl někde proud nebo jistič nebo by tam poklesla hladina. Takže s tím nemáme problémy, to máme všechno ošetřené.

**T: V čem Vás omezuje výkon funkce starosty?**

**S:** Z osobního hlediska se musí člověk chovat jako veřejná osoba, nemůžu se chovat jako dobytek, že ano. Je to ta odpovědnost.

**T: Nastal během Vaší funkce nějaký případ, který jste musel řešit z hlediska odpovědnosti za škodu?**

**S:** Ne.

**T: Jaký máte názor na přímou volbu starosty?**

**S:** Blbost. Největší blbost, kterou kdo kdy vymyslel, protože se může stát, že si občané zvolí starostu a navolí mu takové zastupitelstvo, se kterým on nebude schopen spolupracovat. Myslím si, že starosta musí být volen většinou zastupitelů, protože na té kandidátce jsou lidé s podobným smýšlením a po dobu jeho funkce ho podporují a pomáhají mu. Ale přímo volený starosta se může dostat do situace, kdy je povinen něco dělat a zastupitelstvo mu všechno srazí ze stolu a neudělá nic. Prostě pro nás je to nesmysl, jako byla přímá volba prezidenta – taky nesmysl, tak tohle je ještě větší. Je to o nefunkčnosti, prostě ten starosta by neudělal nic třeba za ty 4 roky, protože to zastupitelstvo mu všechno shodí. On by mohl rozhodovat v rámci pouze velmi omezených pravomocích něco, ale nějaké větší věci a tak dále, nějaké strategie obce, rozvoj obce do budoucna, to prostě je blbost. Je to populistické.

**T: Jak vnímáte povinnost majetkového přiznání plynoucího ze zákona o střetu zájmů?**

**S:** Jako trochu nadbytečné, protože dneska přece všechny tyto údaje, které někam cpeme a když na to zapomeneme, tak jsme za to sankcionováni, si přece Finanční úřad může vytáhnout při dnešní digitalizaci. Všechna tato data někde jsou, katastr nemovitostí, finanční úřad, správa sociálního zabezpečení, odtud si to může stát s tím obrovským aparátem klidně udělat a nemusí nás s tím otravovat.

**T: Že to je také další papírování?**

**S:** No je to taková buzerace, takhle to přímo nazvu, buzerace. Všechny tyto údaje si stát může pořídít.

**T: A co, když je to veřejně přístupné? Každý se do toho může podívat, někomu to může vadit.**

**S: S tímhle nějaký velký problém nemám, nekradu.**

**T: Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?**

**S: Vyšší odborné.**

**T: Pracujete jako uvolněný nebo neuvolněný starosta?**

**S: Neuvolněný.**

## **Příloha č. 10 Rozhovor se starostou obce Zvíkovské Podhradí**

**(autorka – tazatelka T, starosta – S)**

**T: Jak na Vaši obec dopadla koronavirová krize?**

**S:** Ve finále jsme to ani moc nepocítili, jenom v takových těch běžných věcech, že děti nechodily do školy a my jak jsme malá obec, tak ani nemáme školu, školku, takže ve finále nijak. Ani jsme tu neměli žádné nakažené, karanténa tady byla asi chvíli, někteří 3 lidé. Samozřejmě ti podnikatelé, protože jsme rekreační oblast díky hradu. Ti to pocítili, ale my jako obec maximálně na těch daních, že je méně peněz. Oni nám něco samozřejmě vykompenzovali, teď poslali těch 1200 na osobu. Je to takové dorovnání, troufal bych si říct podle našeho rozpočtu, že to je takové dorovnání. Ale jak to bude teď dál, to nikdo neví.

**T: Můžete vyzdvihnout jednu věc ve Vašem funkčním období, která Vás mimořádně těší, že se podařila?**

**S:** No, ani ne tak, že mě těší, i když samozřejmě těší, ale podařila se asi největší akce za mé působnosti. Začalo to v roce 2015, kdy jsem nastoupil jako historicky první uvolněný starosta ve Zvíkovském Podhradí. Dostali jsme dotaci na rekonstrukci koupaliště 6,5 milionů. Doba udržitelnosti projektu byla 5 let, teď nám to končí, takže když to ukončíme nula od nuly ten projekt, čekáme na vyhodnocení, tak to bude takový úspěch, když nebudeme muset vracet nebo prodlužovat. To bude takový můj největší úspěch. Samozřejmě jsme ještě doplnili vodovod, jsme zprovoznili vodárnu sami jako obec, tak jsme ještě vybudovali nový vrt, nový zdroj vlastně, protože té vody bývá... to byla také za milion akce s podporou životního prostředí 750 000, z toho mám také radost, protože ta voda je. Bez ní je to špatně. Až nám dojde voda, tak já končím.

**T: Mohl byste mi říct, jak probíhá Váš den z funkce starosty?**

**S:** No tak vzhledem k tomu, že si provozujeme vodárnu, čističku a samozřejmě to koupaliště, tak jsme si to museli provozovat sami, což nás zaměstnává. To není jenom ten provoz samotný, který je vlastně někdy od konce května někdy do půlky září. Tak bojujeme samozřejmě s personálem, takže jsem si udělal i zkoušky na plavčíka a de facto dělám i toho plavčíka nebo to, co je třeba na tom bazénu. Když nemáme lidi, máme nějaké dva pracovníky z Úřadu práce, takže to znamená, že ráno jdu na bazén připravit na provoz, logisticky to nastartovat, sehnat personál, naše zaměstnance. Pak vyřídít nějakou agendu na obecním úřadě a pak podle potřeby se věnuji zase buď koupališti, nebo když je nějaká havárie na vodárně nebo na čističce, tak se to snažíme řešit svépomocně. A na tom koupališti, to je vlastně areál 30letý, tam je pořád co dělat, takže ve volných chvílích také zedničím nebo si tam dělám vylepšení na systému, provoz vody, no prostě je pořád co vylepšovat, asi tak. Největší boj teď

bude s personálem, sehnat prostě lidi na práci. Potřebujete tam zabezpečit i ten provoz na tom koupališti, takže i točím pivo, když je třeba. Když je v areálu 700 lidí, tak to tam musíte zabezpečit, aby to fungovalo.

**T: Ale na druhou stranu obyvatelé třeba ocení, že si řeknou „pan starosta dokonce takhle zajišťuje provoz koupaliště“.**

**S:** Já vás trochu vyvedu z nějakých iluzí. Jestli někdy půjdete do veřejné funkce, nečekejte vděk občanů, to vám řekne každý starosta. Ocení to nějaké procento. Ale já říkám bohužel, že tady se závidí i ten úspěch, když se té obci daří. Tak ti, co tam třeba nejsou, co nejsou u vesla, tak třeba přestali chodit na nějaké akce. To samo o sobě mluví, že taková natura je mezi lidmi a bohužel to si musí každý v hlavě... Říkám, člověk nečeká nějaké uznání, spíš by měl mít čisté svědomí, že když to bude jednou předávat, tak to bude předávat v nějakém stavu a že ta obec funguje a že nejedeme ten rozpočet na krev, už jsem taky slyšel, že některé obce musí třeba si pozastavit výplaty, protože začalo chodit méně daní a teď mají splácet nějaké úvěry a tohle, jedou na doraz. Tak to samozřejmě když nebudou mít peníze, tak jim přijde méně. Takže se snažíme jet trochu s přebytkem, abychom měli vždycky něco do zálohy. Spíše vám lidé omlátí o hlavu, když se něco nepovede. Ale to se s tím naučíte žít, 6. rok už mě tak vyléčil.

**T: Domníváte se, že máte více či méně povinností než starostové jiných typů obcí?**

**S:** No, to se těžko posuzuje. Tam záleží, jak je obec velká. Třeba sousední vesnice mají třeba jenom o 100 obyvatel víc, ale zase mají školku. Ale zase nemají koupaliště. Nebo někdo má lesy, my nemáme lesy. Takže asi nedokážu posoudit, asi těžko bychom našli dvě stejné obce. Někdo má třeba sportovní jednotu, někdo má hospodu, těžko říct. Já si myslím, že na obec naší velikosti toho máme až až.

**T: Rozumím. Takže čím menší obec, tím vlastně všechno spadá na toho pana starostu.**

**S:** Tak. Samozřejmě menší obec, menší rozpočet, nemůžete si dovolit mít třeba asistentku, když to tak řeknu. Nebo nějakého vedoucího celoročně placeného, já si nemůžu dovolit mít celoročního správce na to koupaliště, protože veškerý zisk, který bychom měli, by padl na výplatu. Ono, bych řekl, že na těch malých obcích je to nevděčné v tom, že se snažíte šetřit každou korunu a teď máme třeba nějaký problém na vodárně, tak si to půjdu udělat sám. Na jednu stranu to umím, chápu, že jsou starostové nebo starostky, kteří by to nezvládli, tak si musí najmout, ale to si každý musí nastavit podle svého.

**T: Kolik času z Vaší pracovní náplně tvoří administrativní činnosti?**

**S:** No, zase je to rok od roku. Loni jsme měli 5 nebo 6 dotačních titulů, měli jsme rozjetých, připravených projektů, tak tam to samozřejmě bylo náročnější a letos je to jinak. V průměru 50 %, samozřejmě se to trošku posouvá, musíte to všechno administrativovat, ale když máte šikovnou účetní, tak vám polovinu věcí připraví jenom k podpisu, ale samozřejmě budu tam sedět a všechno číst 8x, zase je to asi na každém, jak si to dokáže zařizovat. Zaběhnuté věci jsou zaběhnuté a samozřejmě, když děláte něco nového, tak záleží, jak je to náročné finančně a administrativně. Někdy to je v průměru 40, 50 %.

**T: Odkud čerpáte informace podstatné pro výkon funkce starosty?**

**S:** Tak já jsem teda předtím zastával funkci neuvolněného místostarosty, takže jsem trošku a v zastupitelstvech jsem byl docela často, teď jsem pořád v zastupitelstvu, takže člověk nějakou představu měl. A zase, šel jsem do toho s tím, že jsem měl nějakou představu, co chci v té obci zlepšit, změnit a tam jsme spíš jeli na začátku na nějaká ta školení, aby byly správně po právní stránce zápisy a usnesení a tohle, já mám i jako poradce pana doktora Průšu, ten se věnuje takhle těm starostům. Ten nám rád pomůže i s tou právní stránkou, takže spíš zase si to přizpůsobím té naší situaci.

**T: Využíváte nějaký typ poradenství v oblasti práva?**

**S:** Ano, pana doktora Průšu. Spíše, když bychom potřebovali zkouknout nějakou smlouvu, nájemní, tak aby to bylo všechno v pořádku podle práva. Jinak samozřejmě funguje zákon o obcích, kde je všechno popsáno, jak by ta obec měla fungovat, ale zase říkám, je to na tom i defacto složení zastupitelstva i jestli máte nějakou volnější ruku nebo máte opozici, která vás bude hlídat nad každou 5korunou. To přeháním, ale takže nějaká představa byla, nějaké zkušenosti a během toho výkonu funkce se to tak doladřovalo.

**T: Je Vaše odměna adekvátní či nikoliv?**

**S:** Já si myslím, že na poměry naší obce asi ano. Když to vezmu, jak se pohybuje průměrná mzda... Přes léto zase jsem vytížený, soboty, neděle nemůžu odjet na 3 dny, ale myslím si, že na podmínky našeho regionu je to tak akorát.

**T: Řídíte se při vyplácení odměn za práci starostovi a zastupitelů zákonem?**

**S:** Ano. My nemáme na odměnu nárok, to by nám muselo navrhnout zastupitelstvo a odsouhlasit, což se na vesnici asi nestane. Jinak prostě dokud nenavýší zákonem odměnu starostům, tak my nemáme šanci dostat něco navíc. Ale říkám, člověk to nedělá úplně pro peníze, myslím si, že bych si dokázal vydělat i víc manuálně, ale nešel jsem tam jenom pro peníze, hlavně jsem chtěl něco... změnit to, co se mi nelíbilo. Jak se říká „když se ti něco nelíbí, tak to změň“, že ano.

**T: Jaké největší problémy řešíte?**

**S:** Já si myslím, že kromě těch běžných, když vám nefunguje nějaká dodavatelská firma s odpadem. Říkám, máme tu vodárnu, máme tu čističku, takové ty běžné opravy, něco se tam vyskytne. Koupaliště, to je sólo jednotka, to nebudu do toho vůbec montovat. Tam můžete cpát a jsou tam pořád nějaké problémy. Takové ty nejbolestivější problémy jsou lidské vztahy na té vsi. A to mě mrzí, takový ten nezáměr a pak uděláte nějaké nepopulární opatření viz třeba navýšení ceny vodného a stočného a je zle. Nepřečtou si všechna fakta, nechtou ty finanční rozvahy, které se veřejně vyvěšují. Vidí jenom tu finální částku a už je špatně. To je takové bolestivé, protože jsem tady rodák, byl jsem tu od malička, všechny tu znám. Skoro každému jsem vždycky s něčím pomohl a dneska se mnou nemluví čtvrtina vesnice. Ale to tak je. Dojde na nějaký konflikt kvůli něčemu a ti lidé se nedokážou přenést přes to, že se to musí nějak vyřešit. Musí hold někdo občas ustoupit. A došlo i na soud, ale nechápou, že já prostě nemůžu zavřít oči nad ničím, co není správně pro obec. Pro příklad ještě před lety, to jsem nebyl starostou, ale byl jsem místostarostou. A byl problém s účetní, která tady byla místní, potřebovali jsme se s ní nějak rozloučit, vypořádat. No a ona si nárokovala odstupné víc, než měla ze zákona nárok a dodneška s námi nemluví, ať už jsme jí to vysvětlovali právnícky, nedostala to, co si chtěla vykřičet...

**T: Ale tak je třeba pochopit, že zákon je zákon, ne?**

**S:** To chápeme my dva.

**T: Kdyby to obec porušila, tak jsou z toho nějaké sankce třeba.**

**S:** Tak bych to ve finále zaplatil já ze svého, že ano. Takže kromě těch běžných problémů, řešení těchto situací, kdy chci, aby ta obec fungovala, tak bych tam přiřadil i ten nedostatek zaměstnanců. S tím bojují všechny firmy, já bych potřeboval nějaké zaměstnance, ale aby to bylo trošku samomyslicí, přemýšlející stvoření, to začíná být nedostatkové zboží.

**T: V čem Vás omezuje výkon funkce starosty?**

**S:** Ve volném čase. Můj osobní volný čas, ten strádá hodně. Starostovi do Písku určitě nevolejte v 10 hodin večer, že nejde elektrika nebo proč tam nesvítí světlo. To je takové... Samozřejmě, když máte někde nějaký problém, tak nemůžete dělat, že tam není a musíte tam jít a ohlídat. A tím, že na té malé vesnici nemáte odpovědné zaměstnance, tak musíte sama. Takže ten volný čas strádám.

**T: Nastal během Vaší funkce nějaký případ, který jste musel řešit z hlediska odpovědnosti za škodu?**

**S:** Zaplat' pánbůh ne, snažíme se všemu vyhnout, když dojde k nějaké problematické věci, využíváme služeb doktora Průši nebo jiného právníka, ale většinou doktora Průši. Byl

kdysi starostou Písku, pak byl ředitel krajského úřadu, pak si udělal právnickou praxi a dneska je oficiálně právník a právě se zabývá právním okolím těch obcí. Takže nám dělá i školení. Takže když si člověk není jistý, tak se obrátíme na něj. Málem došlo na soud se stavební firmou ohledně stavby na koupališti, tam jsme se dohadovali s firmou přes právníky asi 3 roky, ale nakonec jsme se nějak domluvili. Ale už to bylo těsně před spadnutím, před žalobou. Tak zaplat' pánbůh se mi tohle zatím vyhnulo. Taky chodí 2x do roka audit, musíme dělat, chodí nám sem auditoři z krajského úřadu. Tak se snažíme mít všechno v pořádku.

**T: Jaký máte názor na přímou volbu starosty?**

**S:** No, asi kladný. Na těch vesničkách. V těch městech to chápu, že lidé nemůžou znát každého, ale myslím si, že obce do těch 500, 1000 obyvatel se znají. Tam by to asi nebylo od věci.

**T: A nemohlo by se třeba stát, že by se zvolil člověk, který by starostoval, vedle toho by se zvolilo zastupitelstvo a v podstatě by se ani třeba neshodli? Nebyla by to nevýhoda?**

**S:** Jak říkám, na malých vesničkách by to nebylo od věci. Nevím, zda by legislativně tohle bylo vůbec možné zorganizovat, aby to bylo v obcích umožněno, nebo zda by tam byla ta varianta. Možná ano. Ale samozřejmě na těch větších městech to musí být o skupinách lidí. Ale zase je fakt, že když vám potom vyhraje skupina volby a lidé by chtěli někoho, kdo měl třeba i víc hlasů, ale nedostal se, tak je to de facto podraz na ty lidi. Ne teda podraz, ale že si řeknou „tak proč já tam půjdu, když...“. Jo, u nás třeba konkrétně, když půjdu sám za sebe, tak mám 50% úspěšnost, že se tam dostanu. Musím dostat opravdu hodně hlasů, 150 voličů. Já, když nedostanu 80 hlasů vyloženě nebo nedostanu od 80 lidí křížek, tak nemám šanci se tam dostat. A vezmu si pod sebe 8 lidí, protože máme 9členné zastupitelstvo, nasbíráme 120 hlasů a ti první dva jsou tam. Když bych měl třeba jenom 40 hlasů, ale dostanu se tam. Ale když budu mít 80, tak se tam nedostanu. Z tohoto hlediska mi to přijde právě na těch malých vsích trošku nefér vůči těm voličům. Takhle je to postavené zákonem, bohužel. A na malých vesničkách, co si budeme povídat, se nehraje na strany, tady to jede na osobnosti, že ano. To už je dávno pryč. Předtím jsme tu měli ODS, KDU, komunisty. To už všechno padlo, dneska jsou všichni nezávislí nebo maximálně hasiči, ženy. Nějakou politickou či organizovanou stranu do komunálních voleb snad už skoro nemáme. Říkám, volíme se o těchto malých vesničkách.

**T: Jak vnímáte povinnost majetkového přiznání plynoucího ze zákona o střetu zájmů?**

**S:** Jednou za půl roku, myslím, že vždycky ke konci června a potom ke konci roku musíme dát do veřejného registru prohlášení, že jsme nenabylí majetek nad půl milionu, finanční částku, auto... prostě se tam musí dát, že nenabyl nebo, že nabyl. Jednou za půl roku se dává na internet, je to veřejně přístupné.

**T: A nevádí Vám, že je to veřejně přístupné?**

**S:** Mně to osobně nevádí. Spíše mi vadí, že jsme na to zapomněli a místostarostka dostala 2000 pokutu, to mi vadí. To mi přijde nefér vůči nám na těchto obcích. Je to paní, která to dělá neuvolněně, je to zdravotní sestra. Brala to tak, aby to nějakým způsobem fungovalo, tak to nějakým způsobem doplňuje a pak, aby to ještě řešila, to mi přijde trochu ujeté. Jinak víte, kdo má čisté svědomí, tomu to nemusí vadit.

**T: Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?**

**S:** Středoškolské s maturitou.

**T: Pracujete jako uvolněný nebo neuvolněný starosta?**

**S:** Uvolněný.

### **Příloha č. 11 Anketa pro starosty**

Dobrý den, jmenuji se Anna Vebrová a jsem studentkou 2. ročníku magisterského studia oboru Veřejná správa a regionální rozvoj na Provozně ekonomické fakultě České zemědělské univerzity v Praze. Prosím o Vaši spolupráci při vyplnění ankety pro potřeby mé diplomové práce na téma „Úloha a postavení starosty obce“.

- a) Jaké informační zdroje důležité pro výkon funkce starosty využíváte? Označte, jak často je využíváte.**

	Pravidelně	Občas	Zcela výjimečně	Vůbec
Metodické pokyny				
Spolupráce s krajským úřadem				
Sezení s ostatními starosty				
e-Spis s veškerými zákony				
Školení, semináře				
Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích				
Webové stránky				
Vlastní zkušenosti				
Rady od právníků				
Jiné zdroje.....				

*Využíváte-li ještě jiné informační zdroje důležité pro výkon funkce starosty/ky, uveďte, prosím, jaké: (otevřená otázka)*

- b) Využíváte nějaký typ poradenství v oblasti práva?**

1. Ano, využíváme služeb právníka pravidelně (zaměstnanec, smlouva)
2. Ano, využíváme tyto služby příležitostně (v případě nutnosti)
3. Ne
4. Jiné.....

- c) Jaký máte názor na rozsah Vašich povinností oproti starostům jiných typů obcí?**

1. Jako starosta/ka mám více povinností
2. Jako starosta/ka mám méně povinností
3. Nevím, nemohu posoudit

*Prostor pro komentář/vysvětlení*

**d) Nastal během Vaší funkce nějaký případ, který jste musel/a řešit z hlediska odpovědnosti za škodu způsobenou obci? (Tzn. případ, kdy starosta a členové zastupitelstva odpovídají za škodu podle zákoníku práce)**

1. Ano → Uveďte prosím, o jaký případ se jednalo.
2. Ne

**e) Jak vnímáte povinnost majetkového přiznání plynoucího ze zákona o střetu zájmů?**

1. Nevadí mi, je to způsob kontroly
2. Vadí mi to, je to zásah do soukromí
3. Nemohu posoudit

**f) Je podle Vašeho názoru finanční ohodnocení práce starosty/ky adekvátní?**

1. Ano, jsem spokojen/a
2. Ne, nejsem spokojen/a → Jaký je důvod Vaší nespokojenosti?
3. Nevím, nemohu posoudit
4. Jiné.....

**g) Řídíte se při vyplácení odměn za práci starostovi a zastupitelů zákonem?**

1. Ano
2. Ne, dáváme si vyšší či nižší speciální odměny → Jak jinak řešíte vyplácení odměn?

**h) Jaký máte názor na přímou volbu starosty?**

1. Jsem pro přímou volbu starosty
2. Jsem proti, považuji přímou volbu starosty za nesmysl
3. Nemohu posoudit

*Zdůvodněte, prosím, Vaši odpověď.*

**i) Vyjádřete prosím míru svého souhlasu či nesouhlasu s následujícími výroky:**

	Naprostou souhlasím	Zcela souhlasím	Zcela nesouhlasím	Naprostou nesouhlasím
Moje funkce starosty/ky omezuje můj osobní život				
Moje funkce starosty/ky je stresující				
Z mé funkce nemohu řešit spory mezi občany, i když bych chtěl/a				
Ve své práci nesu velkou odpovědnost				
Moji funkci starosty/ky zatěžuje byrokracie				
Vadí mi, že ve své funkci starosty/ky ručím majetkem				
Jiné omezení.....				

*Existuje něco jiného, co Vás ve Vaší funkci starosty/ky omezuje? (otevřená otázka)*

**j) Jaké největší problémy řešíte z funkce starosty/ky? (otevřená otázka)**

**k) Kolik času z Vaší pracovní náplně tvoří administrativní činnosti? (v % - např. vyplňování, papírování, vyřizování pošty, elektronizace)**

1. 1 – 25 %
2. 26 – 50 %
3. 51 % a více

**l) Jmenujte tři činnosti, které děláte nejčastěji/kterými strávíte nejvíce času (při práci starosty/tky):**

1. Nejčastější činnost č. 1.....
2. Nejčastější činnost č. 2.....
3. Nejčastější činnost č. 3.....

**m) Vzpomeňte si na nějakou činnost z Vaší pravomoci, kterou děláte pouze výjimečně: (otevřená otázka)**

**n) Jak byste definoval/a Vaši úlohu z funkce starosty/ky? (Možno vybrat více odpovědí – pořadí)**

1. Úředník/úřednice
2. Vizionář/ka
3. Manažer/ka
4. Aktér/ka rozvoje

**o) Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?**

1. Základní vzdělání
2. Středoškolské vzdělání s výučním listem
3. Středoškolské vzdělání s maturitou
4. Vyšší odborné vzdělání
5. Vysokoškolské vzdělání

**p) Pracujete jako uvolněný/á nebo neuvolněný/á starosta/ka?**

1. Uvolněný/á
2. Neuvolněný/á

**q) Zde můžete uvést své připomínky či návrhy k dané problematice. (otevřená otázka)**

**r) Uveďte prosím název Vaší obce. (otevřená otázka – název obce slouží pouze pro potřeby dalších analýz založených na velikosti či poloze obce)**